

Luleå kommun 2023

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Fastställt	Giltighetstid
Årsredovisning	Årsredovisning	2023-04-22	
Dokumentansvarig	Senast reviderad	Beslutsinstans	Dokument gäller för
Biträdande kommundirektör		Kommunfullmäktige	Alla nämnder & styrelser

Innehåll

1	Inledning	5
2	Förvaltningsberättelse	6
	2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	6
	2.2 Den kommunala koncernen	7
	2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
	2.4 Händelser av väsentlig betydelse	14
	2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
	2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	17
	2.7 Balanskravsresultat	25
	2.8 Väsentliga personalförhållanden	25
	2.9 Förväntad utveckling	32
3	Finansiella rapporten	33
	3.1 Koncerninterna förhållanden	33
	3.2 Resultaträkning	34
	3.3 Balansräkning	34
	3.4 Kassaflödesanalys	35
	3.5 Noter	36
4	Revisionsberättelse	46
5	Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål	48
	5.1 Verksamhetsuppföljning av de övergripande målen till 2040	48
6	Verksamhetsredovisning	58
	6.1 Nämnder	58
	6.2 Koncernbolag	86

Inledning

2023 – Nu bygger vi Framtidens Luleå

2023 var ett år när många strålkastare riktades åt vårt håll. Luleå utsågs till den bästa platsen att leva och bo på enligt tidningen Fokus årliga ranking. Vår kampanj "säg hej" som handlar om att se och hälsa på varandra gjorde stort avtryck, både nationellt och internationellt. Luleå stod värd för ett internationellt möte mellan EU och USA som gästades av bland annat USA:s utrikesminister Anthony Blinken, och så fick vi besök av Kung Carl XVI Gustaf i samband med hans firande av 50 år på tronen.

Och det är inte konstigt att omvärldens blickar fortsatt varit riktade norrut, mot den industriella omställningen där Luleå har en central roll. De första spadtagen för etableringarna i Luleå industripark på Hertsöfältet togs under hösten och arbetet med att Luleå hamn ska växa för framtiden fortsätter. Under året har vi bistått Luleå Hamn AB med upphandling av en koncessionär och finansjär som ska bygga ut och sedan drifta hamnen, och vi ser fram emot en händelserik tid då de planerade etableringarna börjar ta fart på allvar.

Men även om mycket handlar om industrierna är kulturen central för att människor ska trivas. Det visade förstudien "Kulturens roll i framtidens Luleå" som presenterades i januari. För att klara kompetensförsörjningen behöver vår kommun växa rejält framöver, och vårt fokus ligger nu på att skapa ett attraktivt, hållbart Luleå med Sveriges bästa service och med plats för minst 100 000 Luleåbor. Här spelar kulturen och människorna en viktig roll och den insikten tar vi vara på i arbetet framåt.

Eftersom vi står inför en stor förändring är det glädjande att vi har Luleåborna med oss. De allra flesta har hört talas om samhällsomställningen och av de som känner till den är tre av fyra positiva

(Novus 2023). Det här ger oss riktigt goda förutsättningar att genomföra det arbete som behövs för att växa framöver. Även om bostadsbyggandet stannat upp i hela Sverige på grund av lågkonjunkturen är avmattningen mindre i Norrbotten än i övriga landet. Arbetet med detaljplaner fortsätter i oförändrad takt, när konjunkturen vänder ska vi vara redo och bygga bostäder för fler framtida Luleåbor!

För att stärka kontakten med näringslivet och förenkla vägen in till oss har vi under året byggt upp en ny avdelning, Näringsliv och omvärld. Den kommer att främja kommunens omvärldsrelationer och vara en enkel väg in för näringslivets frågor och behov. Under året har också vårt nya Servicecenter öppnat, en satsning som ska förenkla kontakten med invånarna och underlätta samarbeten inom vår organisation.

I omvärlden har året präglats av dramatiska händelser, krig och naturkatastrofer. Allt detta bidrar till att högre krav ställs på vårt arbete med beredskap och frågor som IT-säkerhet och andra samhällsstörningar. Det är frågor som vi kommer behöva jobba ännu mer med framöver och kommunens beredskapsarbete har stärkts under året.

Trots en osäker omvärld och hög inflation visar Luleå kommun för 2023 ett gott resultat på 119 miljoner kronor. Investeringarna uppgår till 913 miljoner kronor och har till största del kunnat självfinansierats med egna medel. De senaste årens goda resultat innebär att kommunen har goda förutsättningar att fortsätta bygga ett hållbart och attraktivt Luleå.

Carina Sammeli

Kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Fem års översikt

I detta avsnitt lämnas en översikt över utvecklingen av kommunen och den kommunala koncernen de fem senaste åren.

KOMMUNEN	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Invånare	79 352	79 244	78 867	78 549	78 105
Kommunal skattesats	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 599	5 327	5 103	4 865	4 673
Verksamhetens nettokostnad	5 463	4 901	4 739	4 543	4 602
Årets resultat, mkr	119	438	368	355	173
Resultat i % av skatter och utjämning. Mål: bör uppgå till minst 2%	2,1	8,2	7,6	7,3	3,7
Eget kapital, mkr	6 436	6 318	5 880	5 512	5 157
Soliditet %	67	70	68	68	68
Nettoinvesteringar, mkr	913	515	379	604	753
Nettoinvesteringar i % av skatter och utjämning. Mål: bör ej överstiga 10%	16,3	9,7	7,4	12,4	16,1
Låneskuld, kr/invånare	11 972	8 833	11 412	11 458	10 243
Antal tillsvidare anställda	6 056	5 966	5 993	5 861	5 928
KOMMUNKONCERNEN	År 2023	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019
Årets resultat, mkr	300	590	564	503	203
Eget kapital, mkr	9 914	9 592	8 902	8 350	7 859
Soliditet, %	58	62	60	60	59
Nettoinvesteringar, mkr	1 851	925	872	983	1 147
Antal tillsvidare anställda	6 740	6 605	6 528	6 363	6 412

Luleå kommun visar ett positivt resultat år 2023, 119 miljoner kronor (år 2022, 438 miljoner kronor), vilket består till en tredjedel av reavinster som uppstår vid försäljning, samt en positiv utveckling av intäkter av skatt och statsbidrag. Resultatet ligger på 2,1 procent av skatter och bidrag vilket innebär att ett av kommunens mål på 2 procent nås med en knapp marginal år 2023. Kommunens målsättning är att ha ett resultat på minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket motsvarar cirka 112 miljoner kronor år 2023. De senaste åren har kommunen haft en mycket god likviditet på grund av de höga resultaten och 2-procentsmålet har nåtts sedan år 2019, vilket tidigare har inneburit att kommunen inte behövt ta några nya lån och i högre grad självfinansierat sina investeringar. Under år 2023 har kommunen lånat 250 miljoner kronor för att kunna finansiera den höga investeringsnivån. Volymen för nettoinvesteringar för kommunen var 397 miljoner kronor högre än föregående års genomförda investeringar och låg

på 913 miljoner kronor vid utgången av år 2023. Investeringsnivån har ökat betydligt efter tidigare år då covid-19 orsakade förseningar och förskjutningar av ett flertal investeringsprojekt. Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag är 16,3 procent, vilket medför att kommunen inte klarar målet att ej överstiga 10 procent och kommunen behöver därför låna för att klara av de ökade investeringarna då behovet fortsatt är stort på grund av behovet av reinvesteringar är stor för kommunen.

De höga resultaten som varit tidigare år har medfört en förbättrad soliditet (ett mått som visar den långsiktiga finansiella styrkan) för Luleå kommun, då resultatet försämrats jämfört med tidigare år innebär det att även soliditeten är försämrad och ligger på en nivå på 67 procent (70%).

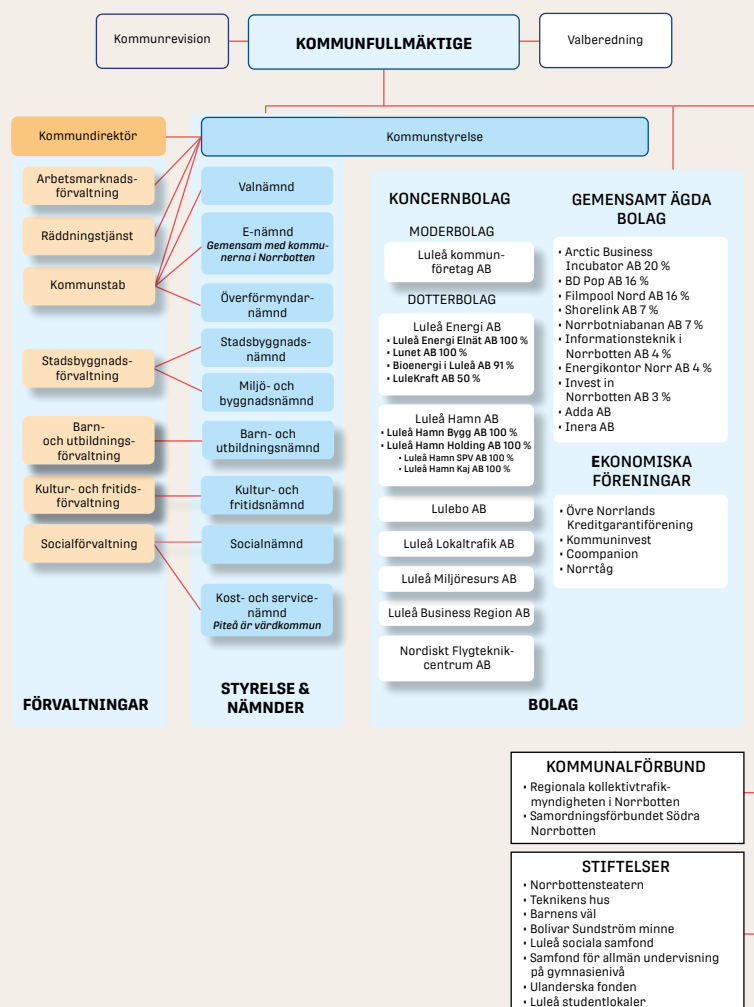
Kommunkoncernen gör ett sämre resultat år 2023, 300 miljoner kronor, jämfört med år 2022, 590 miljoner kronor, en minskning med 49 procent mellan de två senaste åren.

Befolkningsutvecklingen är fortsatt positiv i Luleå kommun men ökningstakten har minskat jämfört med föregående år. Årets ökning med 108 invånare, jämfört med år 2022, är endast 27 procent av den prognostiserade ökningen på 400 invånare. År 2023 har den lägsta befolkningsökningen på 22 år för riket i sin helhet, vilket berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar.

2.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten i Luleå kommun drivs i nämnds- och förvaltningsorganisation samt i ett helägt holdingbolag Luleå kommunföretag AB som i sin tur äger ett antal bolag. Därutöver har kommunen ägarintressen och huvudmannaintressen i ett antal andra bolag och organisationer. För att få en fullständig ekonomisk information om verksamheten upprättas en sammanställd redovisning. Vilka principer för ägande som gäller för när kommunala företag konsolideras i den sammanställda redovisningen framgår av not 1, redovisningsprinciper.

Kommunkoncernens organisation framgår av organisationsbild.

Under året har intressebolaget Luleå Science Park AB upplösts och verksamheten bedrivs från och med juni 2023 inom ramen för helägda kommunala bolaget, Luleå Business Region AB. Luleå Hamn AB har utifrån beslut i kommunfullmäktige oktober 2023 bildat en bolagsstruktur bestående av fyra aktiebolag att användas i genomförandet av projekt Malmporten samt i koncessionen för Nya Luleå hamn.

Efter valet 2022 enades den styrande majoriteten om en förändrad ansvarsuppdelning mellan politiska nämnder och kommunstyrelse. Målet var ökad politisk närhet till service, kompetensförsörjning och samhällsplanering.

Nämndsstrukturen har förändrats från och med den 1 september 2023:

- Arbetsmarknads- och gymnasienämnden (ny nämnd) ansvarar för arbetsmarknadsfrågor, integration, vuxenutbildning samt gymnasieskolan.
- Barn- och utbildningsnämnden fortsätter sitt uppdrag med för- och grundskolan, medan ansvaret för gymnasieskolan har flyttats.
- Kommunstyrelsen fick utökat ansvar för samhällsplanering, medan ansvaret för arbetsmarknadsfrågor, samt intern och extern service, har flyttats.
- Infrastruktur- och servicenämnden (fd stadsbyggnadsnämnden) har fått ett tydligare ansvar för intern service samt extern service gentemot medborgarna. Ansvar för detaljplaner och markfrågor (arrenden och nyttjanderätt) har flyttats.

Övriga nämnder har inte påverkats.

Även privata utförare¹ som inte är kommunala koncernföretag får uppdrag av kommunen, utifrån kommunallagens regler att lämna över kommuna-

la angelägenheter. Luleå kommun anlitar privata utförare inom följande väsentliga områden²:

Köpt verksamhet	2023 (mkr)	2023 (%)	2022 (mkr)	2022 (%)
Vikarieverksamhet inom förskola och skola (Barn- och utbildningsnämnd)	37,5	1,8	14,9	0,7
Skolskjutsverksamhet (Barn- och utbildningsnämnd)	34,1	1,7	21,6	1
Turbåtstrafik i skärgården (Kultur- och fritidsnämnd)	7,8	1,9	8,9	2
Myndighetsutövning socialtjänst, placeringar avseende barn och unga, samt vuxna på institution, stödboende, familjehem, förstärkta familjehem (Socialnämnd)	58	2,7	48,9	2,4
Drift och underhåll av kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, grönområden, natur- och skogsområden, klottersanering, parkeringsövervakning samt skötsel och underhåll av delar av kommunens fasta egendom (Stadsbyggnadsnämnd exkl VA samt avd miljö och bygg)	119,5	9,1	110,7	9,1
Vuxenutbildning (KS-arbetsmarknadsförvaltning)	9,9	8,7	10,4	9,8
Sotningsverksamhet, rengöring och brandskyddskontroll (KS-räddningstjänst)				

Program för privata utförare har beslutats av kommunfullmäktige i februari 2023. Varje nämnd har utarbetat en årlig plan för när och på vilket sätt

avtal och verksamhet följs upp. En övergripande sammansättning enligt tabell nedan.

	Har nämnden beslutat om en plan för uppföljning?	Har förvaltningen genomfört uppföljning av de privata utförarna (oavsett om nämnden beslutat om plan)?	Har det framkommit något av vikt avseende de privata utförarna som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning?
Barn- och utbildningsnämnden	Ja. Nämnden har haft en plan 2023. Arbetsmarknad- och gymnasienämnden och Barn- och utbildningsnämnden har beslutade planer för 2024.	Ja. Privata utförare har följts upp vid årsuppföljningen 2023 enligt nämndens plan.	Nej, inget av vikt som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning har framkommit genom uppföljning av Barn- och utbildningsnämndens plan för privata utförare 2023.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden har inte beslutat om ett program under 2023. Ett program kommer att beslutas under våren 2024.	Ja, uppföljning sker efter utförd säsong såsom Måttsunds fritidsanläggning och turbåtstrafiken.	Nej, det finns inget av vikt som påverkar kommunens ekonomi eller utveckling.
Socialnämnden	Ja. Utifrån socialförvaltningens rutin Säkerställa att privata utförare har ett ändamålsenligt kvalitetsledningssystem som säkrar och utvecklar verksamhetens kvalitet i uppdraget till den enskilde, har en plan för 2024 fastställts av socialnämnden (25 jan 2024) avseende uppföljning av privata utförare.	Ja. Verksamheten har utifrån rutin genomfört kontroll 2023 av privata utförare. Fem kontrollområden har valts ut med innehållande kontrollmoment och metod.	Nej. Ingen brist av vikt har framkommit under uppföljningen. Verksamheten kommer fortsätta arbete med att säkerställa privata utförare under 2024 enligt upprättad plan för 2024.

¹ En privat utförare är en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet (kommunallagen 10:7).

² I tabellen redovisas summa och andelen köpt verksamhet av berörd nämnds bruttokostnader.

	Har nämnden beslutat om en plan för uppföljning?	Har förvaltningen genomfört uppföljning av de privata utförarna (oavsett om nämnden beslutat om plan)?	Har det framkommit något av vikt avseende de privata utförarna som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning?
Stadsbyggnadsnämnden	Ja. Stadsbyggnadsnämnden har (april 2023) beslutat om en plan för uppföljning av de privata utförarna. Planen och uppföljningen omhändertar i huvudsak kvaliteten i den utförda leveransen, medborgarnas upplevelse av densamma samt utvecklingen av driftkostnaderna för de berörda verksamhetsområdena.	Ja, förvaltningen följer upp leveransen löpande. En analys av driftkostnadernas utveckling samt antagande och korrelation om dess påverkan på medborgarnas upplevelse görs årligen, analysen för 2023 kommer att kommenteras i delårsrapport 1 2024 då sammanställning av driftkostnaderna för 2023 inte blir klara förrän under första kvartalet 2024. I samband med årsberättelsen för 2023 har analysen utförts för verksamhetsåret 2022.	Nej, avvikelser i leveransen gentemot uppdragsbeskrivningen och/eller servicedeklaration hanteras generellt i det löpande arbetet för en direkt åtgärd och ingen avvikelse av betydande eller återkommande art har rapporterats från verksamheten.
KS-arbetsmarknads-förvaltningen	Nej.	Ja, löpande avtalsuppföljning av externa utbildningsleverantörer har genomförts under 2023, däremot har det inte redovisats till politiken under 2023.	Nej.

Under 2022 har ledningssystemet Räddsam Nord startat, där Luleå kommuns räddningstjänst ingår. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten. Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Utveckling av detta har skett under 2023 och kommer att fortsätta under kommande år. Räddningstjänsterna i Norrbotten har även via avtal sedan länge bistått Region Norrbotten med tjänster i form av att transportera skadade och sjukvårdspersonal i terräng, såväl som att respondera på akuta sjukvårdslarm IVPA främst i Råneå. Båda avtalen har varit föremål för omförhandling men någon överenskommelse har inte kunnat nås under 2023. Förhandlingarna fortsätter under våren 2024.

Kultur- och fritidsnämnden har avtalssamverkan med föreningslivet och företag inom verksamhetsområdet drift och underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar.

Socialnämnden har avtalssamverkan med Piteå kommun avseende måltider till äldreomsorgen. De

har också skett avtalssamverkan med E-nämnden och Region Norrbotten.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Uppföljning av föregående års omvärldsanalys

Omvärldsrapporten föreslog i november 2022 ett antal prioriterade insatser för att möta en förväntad utveckling och för att ge underlag till plan och budget för 2024-2026 samt för verksamhets- och affärsplaner.

Hela omvärldsrapporten finns publicerad på kommunens hemsida.

Texten nedan är de insatser som rekommenderades i november 2022:

³ En kommun eller ett landsting får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller ett annat landsting (kommunallagen 9:37).

Att vi minskar skillnader mellan olika befolkningsgrupper och områden och satsar där behoven är som störst.

Att vi ökar vår kommunikation med invånarna i syfte att nå deltagande, delaktighet och förmedling av vad som är samhällets bästa. Vi behöver utveckla en metod för att ta upp komplexa samhällsfrågor i dialog med andra.

Att vi både skyddar och gör insatser för att öka den biologiska mångfalden för att säkerställa den natur som är en av våra unika kvaliteter.

Att vi hanterar klimatutmaningen genom att öka farten i omställningen och ger förutsättningar för ett liv helt utan klimatpåverkan.

Att vi bygger och utvecklar bostadsområden som ger de goda mötena och inte delar upp oss i grupper.

Att vi samverkar i syfte att hantera omställningen till ett hållbart samhälle med civilsamhälle, näringsliv och universitet. Samtidigt hitta sätt att tillsammans motverka den brottslighet som kan följa med stora ekonomiska satsningar.

Att vi skapar miljöer och sammanhang som unga kvinnor uppskattar för att därmed skapa en kommun som lockar fler.

Att vi har ett tydligt ledarskap som kan vara ett stöd i tider av oro för framtiden och en pågående omställning.

Att vi tillsammans med andra aktörer utforskar framtidsbilden "ett hållbart Luleå med 100 000 invånare" och söker efter de innovationer som kan behövas för omställningen.

Väsentliga händelser under året

De stora industrisatsningarna i främst Västerbotten och Norrbotten skapar möjligheter för hela landet och är avgörande för Sveriges gröna omställning. SKR har under året i en rapport lyft frågan om det är rimligt att invånarna i några få kommuner ska stå för nästan hela samhällets risk för omvandlingen till grön industri och produktion i Sverige och vilket ansvar borde i så fall staten ta.

Under året har ett antal politiska beslut fattats:

- Barn- och utbildningsnämnden har beslutat om arbete för att starta upp engelskspråkig förskola och grundskola samt förbereda för International Baccalureate gymnasieskola.
- Efter en grundlig utredning av skolstrukturförändringen, där dialoger genomförts med vårdnadshavare, personal, rektorer och elever, fattade

barn- och utbildningsnämnden i april beslut om ny skolstruktur för centrumområdet och i november för Bergnäset.

- I maj beslutade kommunfullmäktige om Planeringsstrategi för Luleå kommun 2023-2026 och därmed inriktning för kommunens fortsatta arbete med översiktsplanering.
- Den gröna industriomställningen har medfört att några större etableringar har startat upp på Hertsöfältet och på Svartön. Talga har fått bygglov och miljötillstånd för sin verksamhet. Kommunfullmäktige har i april beslutat om markanvisningar till Fertiberia och Duroc. Kommunfullmäktige beslutade även om markanvisning vid kronanadalen för Bonava.
- Kommunfullmäktige har i oktober beslutat om att Luleå Hamn bildar fyra dotterbolag som ett led i de pågående projekten Projekt Malmporten och Framtidens Hamn samt kommande koncessionsupphandling och koncession.
- För att möjliggöra Luleå Hamns fortsatta expansion har kommunfullmäktige i november beslutat att gå i borgen för investeringar inom projekt Port common till en kostnad om som mest 1 500 miljoner kronor i 2023/08 års nivå. Investeringarna inom Port common lägger grunden för hamnens expansion och för att Luleå hamn ska kunna fortsätta utveckla sin service, sina tjänster och sitt säkerhetserbjudande i uppdraget som allmän hamn för samtliga aktörer som använder hamnen för sina godsflöden under kommande decennier.
- Planprogram för Hertsöheden beslutades i november av kommunfullmäktige. Av det framgår fördelning bostadskategorier och därmed ungefärligt antal boende.
- Efter beslut i november av kommunfullmäktige ska under nuvarande mandatperiod näringslivsfunktioner för etableringsverksamhet och näringslivsfrämjande arbete samlas inom kommunstyrelseförvaltningen.
- I december har kommunfullmäktige beslutat att anta program för civil beredskap 2024-2026 samt plan för kris- och krigsledningsorganisation.

Utveckling på arbetsmarknaden

Framtiden väntas innebära en fortsatt stark arbetsmarknad i norra Sverige. Detta är starkt knutet till de stora långsiktiga investeringar som genomförs i den gröna ekonomin i regionen, men också till demografiska förändringar med en åldrande befolkning.

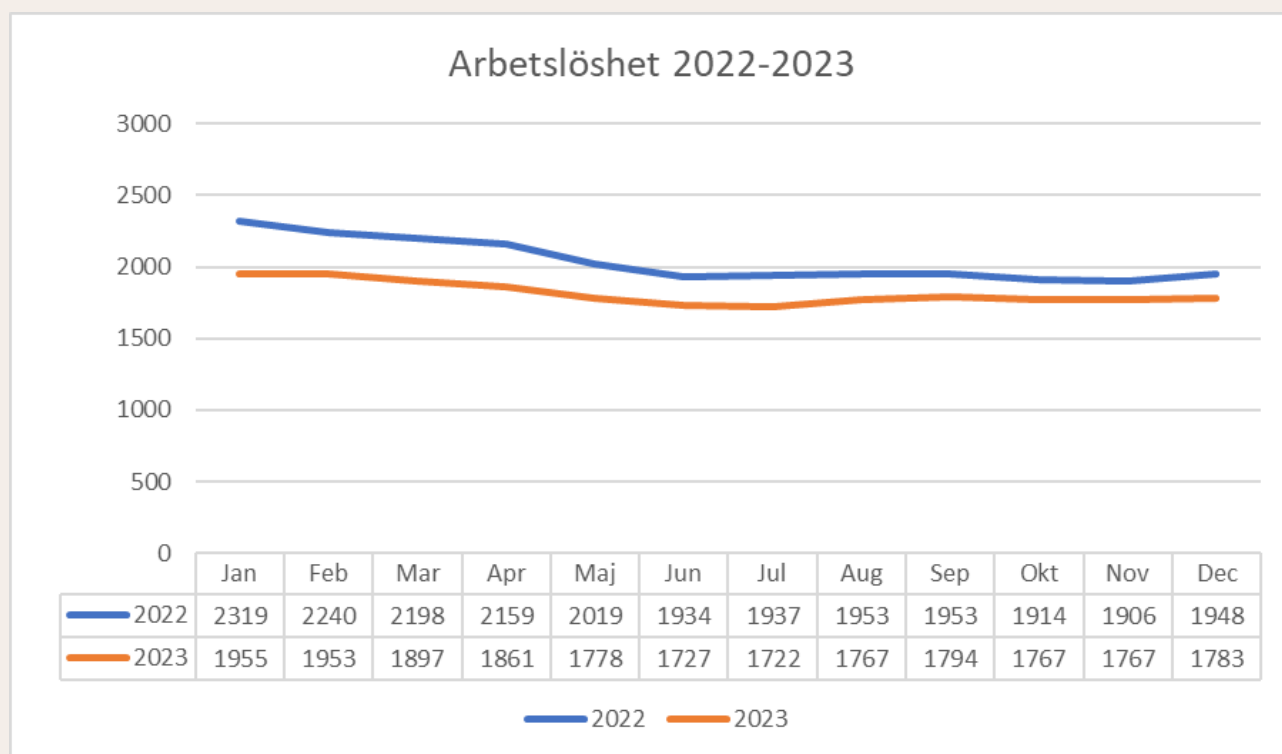
Under en längre period har antalet inskrivna

arbetslösa i norra Sverige minskat mest i landet procentuellt sett, och denna utveckling har fortsatt under de senaste tolv månaderna. Norrbotten har vid december månads utgång 4,2 procent arbetslöshet, vilket är rikets näst lägsta nivå. Allra lägst arbetslöshet finns i Västerbotten, där siffran är 4 procent.

I Norrbotten finns fem kommuner som har en arbetslöshet under 4 procent och ytterligare sju kommuner som ligger under 6 procent. Luleå har en arbetslöshet på 4,5 procent. I januari hade Luleå drygt 1 900 inskrivna arbetslösa och i december var siffran drygt 1 700 personer. Antalet arbetslösa har därmed minskat med cirka 200 personer under

året. Jämför man med december förra året har antalet arbetslösa minskat med 165 personer.

Även långtidsarbetslösheten har stadigt minskat i Luleå under året. I december hade arbetslösheten för individer som varit arbetslösa 12 månader eller mer minskat med 18,2 procent. För arbetsökande som varit utan arbete 24 månader eller mer har arbetslösheten minskat med 17,0 procent jämfört med samma period (december) 2022. Bland utrikesfödda har arbetslösheten minskat från 13,3 procent föregående år till 11,5 procent i december i år. Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har minskat från 6,2 procent till 5,7 procent under samma period.

Under de senaste åren har den upplevda bristen på arbetskraft med efterfrågade kompetenser varit hög enligt Arbetsförmedlingens undersökningar. Sex av tio arbetsgivare i Norrbotten och nästan hälften i Västerbotten angav att de upplevt brist på arbetskraft vid rekrytering. Bristtalen avser arbetsgivare i både privat och offentlig sektor. För att de stora industrisatsningarna i regionen ska kunna realiseras fullt ut krävs att arbetskraften ökar, antingen genom ett ökat arbetskraftsdeltagande i regionen eller en inflyttning från andra delar av Sverige eller andra länder. Det är främst i norra Sverige som stora industrisatsningar gjorts de senaste åren, men liknande investeringar i mindre storleksordning har även genomförts i andra delar av landet. Det innebär att det kommer efterfrågas liknande kompetenser i flertalet län. Efterfrågas likvärdig kompetens i stora delar av landet kan det bli ännu svårare att motivera till en längre flytt

inom landet. Att öka inflyttningen är en komplex uppgift där det krävs mer än bara ett arbete för att motivera personer till att flytta. För att flytta till en ny plats krävs såväl ett lämpligt boende som en fungerande samhällsstruktur med tillgång till exempelvis vård och skola.

Demografiska förändringar

Luleås befolkning ökade under 2023 med 108 personer och det ger 79 352 invånare för helåret. Vidare analys visar att folkökningen består av 102 kvinnor och 6 män, vilket innebär att kvinnornas andel av befolkningen ökar något till 48,9 procent av Luleås befolkning.

Den demografiska försörjningskvoten (antal yngre respektive äldre det går per 100, 20-64-åringar) ligger på 72,6, denna nivå ligger långt under riksnittet på knappt 89 och ju lägre kvot desto bättre.

45 964 personer var i arbetsför ålder mellan 20–64 år, i slutet av 2023. Flyttning från övriga kommuner i Norrbotten bidrog mest till att det totala flyttningsöverskottet blev positivt (234 personer) men även utrikes flyttnettot bidrar positivt (+135) vilket kan jämföras med det negativa flyttningsnettot till övriga Sverige (-123). Födelsenettot låg på -139 personer vilket beror att fler döda registrerades samtidigt som den nationella trenden med minskat antal födselar består, för Luleås del var antalet nyfödda 655.

Finansiella risker och riskhantering

Skuldförvaltning

Den historiskt höga inflationen på över 10 procent från början av året medförde att Riksbanken höjde styrräntan stegvis med 1,5 procentenheter till 4,0 pro-

cent under 2023. Det gav effekt på inflationen som nu börjar närma sig målet om 2 procent. Det förväntas därför att styrräntan kommer att börja sänkas under 2024. För kommunkoncernen har den höga styrräntan medfört höjda låneräntor och kraftigt ökade kostnader vid om- och nytecknande av lån.

Under 2023 har kommunkoncernen ökat upplåningen med 635 miljoner kronor till totalt 3 610 miljoner kronor. Av det står kommunen för en ökning med 250 miljoner kronor till 950 miljoner kronor medan bolagen har ökat upplåningen med 385 miljoner kronor till 2 660 miljoner kronor. Koncernen har haft förfall av lån med räntederivat på 215 miljoner kronor vilka har amorterats. Bland övriga lån har 1 430 miljoner kronor förfallit under året och alla har bundits om till en väsentligt högre ränta. Tillsammans med nyupplåningen har snitträntan därför ökat kraftigt jämfört med föregående år.

Nyckeltal		2023	2022
Aktuell skuld	totalt, mkr	3 610	2 975
	varav nominellt derivat, mkr	315	530
	andel nominellt derivat/skuld	8,7%	17,8%
Snittränta	senaste 12 mån	1,8%	1,1%
	senaste 12 mån exkl derivat	1,8%	0,4%
Räntekostnad	senaste 12 mån, mkr	59,2	35,2
	senaste 12 mån exkl derivat, mkr	59,3	13,3
Räntebindning	antal år	2,42	1,21
	andel <1 år	20,2%	55,3%
	andel <1 år exkl derivat	20,2%	65,9%
Kapitalbindning	antal år	2,42	1,21
	andel <1 år	20,2%	55,3%
Lån	rörlig ränta, andel	0%	5,7%
	fast ränta, andel	100%	94,3%

Kommunkoncernens ränte- och kapitalbindning har fått en bättre spridning över tid och förbättrat snittet jämfört med föregående år. Målen om en ränte- respektive kapitalbindning som förfaller inom 2 till 6 år med en avvikelse om max 1 år åt vardera håll är uppnått. Den förbättrade spridningen av förfall i portföljen har även lett till att målet

om att minst 10 procent men högst 50 procent av räntebindningen får förfalla inom en 12-månaders period har uppnåtts under 2023 och det är en kraftig förbättring i jämförelse med föregående år. Arbetet med spridning av förfall behöver fortsätta även kommande år.

Kommunkoncern	Gränsvärden	2023	2022
Räntebindning	1,0 - 7,0 år	2,42 år	1,21 år
Kapitalbindning	1,0 - 7,0 år	2,42 år	1,21 år
Andel av räntebindning mindre än 1 år	10,0 - 50,0 %	20,2%	55,3%

Kommunkoncernen står inför stora investeringar som leder till ökade upplåningsbehov och därmed ökade räntekostnader. Om räntan på befintlig låne-

portfölj skulle höjas med 1 procentenhet vid varje förfall skulle det innebära en ökad kostnad med drygt 81 miljoner kronor de närmaste fem åren.

Period	Ränterisk 1%, mkr
2023	2,1
2024	7,4
2025	17,7
2026	22,2
2027	31,6

Kommunkoncernen nyttjade 75 procent av låne- respektive borgensutrymmet som kommunfullmäktige fastställt. Alla lån är tecknade hos Kommuninvest. Kommunens låneportfölj består till 79 procent av gröna lån vilket innebär att de är kopplade till gröna hållbara projekt och ger rabatt på låneräntan.

Fullmäktige har även beslutat om en lånegaranti för projekt Malmporten på totalt 2 600 miljoner kronor till och med 2028 samt för projekt Framtidens hamn med totalt 1 500 miljoner kronor till och med år 2030. Båda projekten kommer att indexuppräknas.

	Fastställt låne-/ borgensutrymme, mkr	Aktuell skuld, mkr	Andel gröna lån
Luleå Kommun	1 300	950	79%
Luleå Kommunföretag AB	3 000	2 345	0%
Lulebo AB	530	315	0%
Totalt, mkr	4 830	3 610	

Kapitalplacering

Kommunen respektive bolagskoncernen har över-skottslikviditet placerat i räntefonder samt i en grön obligationsfond utgivna av svenska banker enligt regelverket för finansverksamheten. Fonderna har en duration, dvs genomsnittlig löptid för sina värdepapper, på ett snitt av 2,3 år. Det ligger inom målvärdet på 0,2–8,0 år men inte inom det andra målet på 1 år +/-1 år. Placeringarna har en rating inom kreditvärderingsinstitutens högre skala av kreditvärdighet. All placering sker i svensk valuta för att minska valutarisken.

Pensionsförpliktelser

Luleå kommuns pensionsförpliktelser är uppdelad i två delar. De pensionsåtaganden som är intjänade 1997 eller tidigare redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen måste dock beaktas i bedömningen

av kommunens ekonomi eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt uppgår till 1 480 miljoner kronor (1 472 mkr 2022). Pensioner som är intjänade från år 1998 och framåt redovisas direkt i balansräkningen som en avsättning. År 2023 uppgår avsättning för pensioner i kommunen till 465 miljoner kronor (371 mkr 2022). År 2023 uppgår det totala pensionsåtagandet inklusive löneskatt till 1 945 miljoner kronor (1 843 mkr 2022). Den totala skulden för pensioner på 1 945 miljoner kronor har helt och hållet återlånats till verksamheten. Pensionsskulden minskar succesivt tack vare att utbetalningarna av pensioner är större än årets nyintjänade. Det är ansvarsförbindelsen för tidigare intjänade pensioner som minskar medan avsättningen ökar. För år 2023 har dock pensionsåtagandet ökat på grund av hög inflation. Kommunens externa pensionsförvaltare är KPA.

Total pensionsförpliktelse inkl löneskatt i balansräkningen, mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Avsättning	444	353	342	304	288
Avsättning förtroendevalda	21	18	13		
Ansvarsförbindelse anställda	1 472	1 464	1 532	1 571	1 642
Ansvarsförbindelse förtroendevalda	8	8	7		
Pensionsåtagande i försäkring	0	0	0	0	0
Pensionsåtagande i pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Summa pensionsåtagande	1 945	1 843	1 892	1 875	1 930
Pensionsförsäkringskapital	0	0	0	0	0

Total pensionsförpliktelse inkl löneskatt i balansräkningen, mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Kapital pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Finansiella placeringar	0	0	0	0	0
Summa förvaltad pensionsmedel	0	0	0	0	0
Finansiering					
Återlånade medel	1945	1843	1892	1875	1930
Konsolideringsgrad	0	0	0	0	0
Aktualiseringsgrad	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Den höga inflationens effekt på verksamheternas kostnader, inklusive pensionskostnader och stigande räntekostnader har påverkat kommunsektorn starkt under året. Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer att i stort sett alla regioner och en tredjedel av kommunerna kommer gå med underskott och att inför 2024 bedöms situationen förvärras ytterligare.

Samtidigt som de ekonomiska problemen är omfattade är kompetensförsörjningen redan nu en av de största utmaningarna i sektorn. Kommuner och regioner måste därför spara samtidigt som de behöver rekrytera och behålla kompetent arbetskraft. I och med att de långsiktiga behoven av välfärd växer när antalet invånare över 80 år blir allt fler kommer problemen med att hitta arbetskraft öka.

Efter valet 2022 enades den styrande majoriteten om en förändrad ansvarsuppdelning mellan politiska nämnder och kommunstyrelse. Målet var ökad politisk närhet till service, kompetensförsörjning och samhällsplanering. I september infördes den nya nämndsstrukturen.

I oktober blev entreprenadupphandlingen för nya Hertsöskolan inkluderat bibliotek, fritidsgård och sporthall klar. Rivning sker snarast och plan för inflyttning är höstterminen 2026.

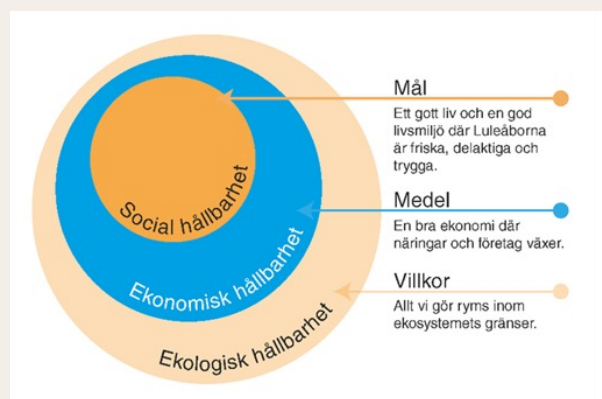
I december öppnade kommunens nya servicecenter, där flertalet förvaltningar samlats. Utöver den Luleå kommun-pryddas fasaden så är det brunröda tegelhuset detsamma. Insidan på Luleå kommuns servicecenter har däremot fått sig ett ordentligt lyft.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Så styrs Luleå kommun

Styrsystemet

Grunden för styrsystemet är Vision Luleå 2040 och de övergripande målen till 2040 som tillsammans med vår översiktsplan gör den långsiktiga och hållbara utvecklingen tydlig. Definitionen av hållbar utveckling är beskriven i Vision Luleå 2040. Hållbar utveckling har tre delar ömsesidigt beroende av varandra; social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Alla delar av hållbarhet är lika viktiga.

Från globalt till lokalt

Med de nio övergripande målen visar vi vårt sätt att omhänderta de globala målen i Agenda 2030. Vi har integrerat de globala målen i våra lokala mål som kommunfullmäktige beslutat om. Politiker styr utifrån de mål de sätter upp och ger signaler om de resultat som de förväntar sig att kommunens verksamheter ska uppnå. Utvecklingen för alla nio övergripande mål redovisas i en "närvärldsrapport" varje höst, uppföljningsrapporten presenteras offentligt på hemsidan.

Bilden visar förhållandet mellan våra övergripande mål till 2040 och de globala målen i Agenda 2030 en förenklad bild av hela kommunorganisationens uppdrag uppdelat i processer.

Styrningens delar

Vårt långsiktiga perspektiv från Vision Luleå 2040 och de övergripande målen tas om hand i verksamhetsplanernas mål och mått. För att följa utvecklingen har ett antal verksamhetsuppföljande nyckeltal tagits fram för respektive övergripande mål.

Styrande dokument

Plan och budget är ett "aktiverande" dokument som säger vad som ska uppnås de närmaste åren. Det finns även andra styrande dokument som påverkar nämnders och styrelser verksamhet. Alla styrdokument som är politiskt beslutade presenteras samlat och publikt på hemsidan.

Det finns fyra olika typer av styrande dokument i kommunen:

- Aktiverande, de som säger vad som ska uppnås som översiktsplan, strategisk plan och budget, verksamhetsplaner, affärsplaner och andra planer
- Organiserande, de som pekar ut ansvar som reglemente, direktiv och delegationsordning.
- Normerande, de som säger hur vi ska tänka och

göra som policies, riktlinjer, rutiner, vägledning- ar etc.

- Reglerande, de som tydliggör olika regler, bestämmelser, föreskrifter etc för de som bor, verkar eller vistas i kommunen

Kommunens uppdrag beskrivet i processer

Det finns tre typer av processer som tillsammans ska göra att vi verkar för att uppfylla lagkrav, nå en hållbar utveckling och ge de välfärdstjänster som medborgarna behöver. I kapitlet verksamhetsredovisning beskrivs respektive nämnds och styrelses uppdrag mer utförligt.

Styrprocesserna beskriver:

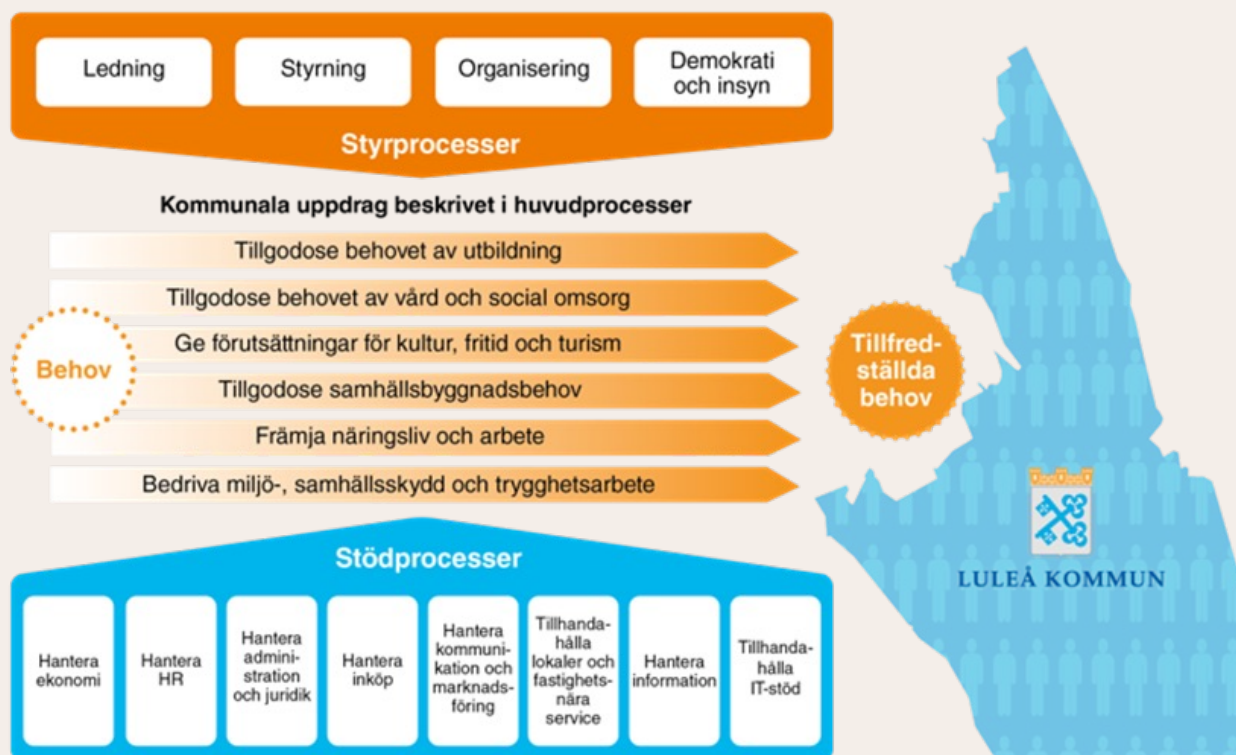
Uppdragen att leda genom olika funktioner och strukturer med till exempel ledningssystem, styrande dokument.

Huvudprocesserna beskriver:

Uppdragen att ge bättre tjänster till de vi finns till för.

Stödprocesserna beskriver:

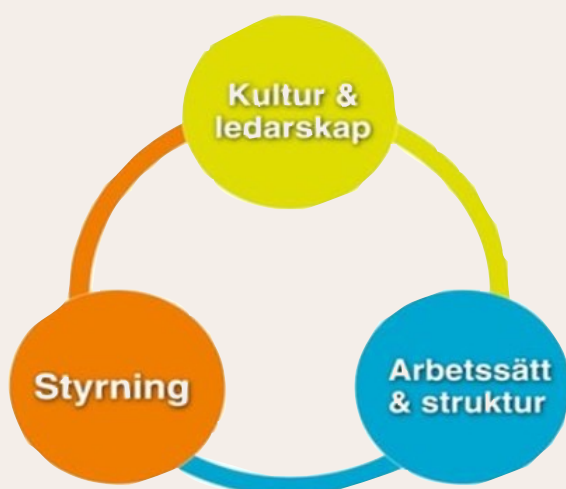
Uppdragen som gör att arbetet fungerar effektivt.

Bilden visar en förenklad bild av hela kommunorganisationens uppdrag uppdelat i processer.

Tillitsbaserad styrning och ledning

Styrningen ska bygga på ett förtroendefullt samspel och öppna upp för dialog mellan politiker och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan kommunen och dess invånare, företag och organisationer. För att ytterligare utveckla samspelet har Luleå kommun börjat ett arbete för att nå en ännu mer tillitsbaserad styrning och ledning. En styrning och ledning som vilar på tillit är en viktig pusselbit i vårt utvecklingsarbete med framtidens Luleå.

Bilden visar de tre hörnstenarna för tillitsbaserad styrning och ledning.

Tillitsbaserad styrning och ledning handlar om styrning, kultur, ledarskap, arbetsätt och struktur med fokus på verksamhetens uppdrag och invånarnas behov där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga förtroende och tillitsfulla relationer samt att säkerställa förmåga, integritet och hjälpvillighet.

Tillitsbaserad styrning innebär en förskjutning av fokus från traditionell, formell styrning till en starkare betoning på kultur och ledarskap. Det betyder också ett nytt sätt att följa upp verksamheten exempelvis i dialoger om hur det har gått och hur vi kan få de resultat vi vill ha.

Att styra och leda med tillit innebär ett ökat fokus på invånarna att vi tar vara på invånarnas och medarbetarnas förmågor och engagemang. Det vi gör ska ge större effekt och bättre värde för invånarna genom att professionerna ges större utrymme samtidigt som kvaliteten i de tjänster som ges säkerställs. Vi ska främja en kultur av tillit i vilken vi vågar pröva nytt, där vi testar och delar med oss och tillsammans lär oss för att skapa nya framgångar. Medarbetarna ges mandat, kunskap och utökat handlingsutrymme i mötet med invånarna. Tillit innebär inte att medarbetaren fritt kan välja vad hen ska arbeta med utan bygger på samarbete inom tydliga ramar, med tydliga mål och mandat. Tilliten är ömsesidig och går åt båda håll.

Luleå kommun har vägledande principer som sammanfattar vad tillsatsbaserad styrning och ledning ska vara för oss. De nio principerna är:

1. Invånaren i fokus
2. Positiva förväntningar
3. Öppenhet och involvering
4. Nära och samordnat stöd
5. Delegera och skapa handlingsutrymme
6. Se helheten
7. Livslångt lärande
8. God etik
9. Långsiktigt hållbara lösningar

Så styrs de kommunala bolagen

Kommunfullmäktige är det organ i kommunen som utövar ägarfunktionen över de kommunala bolagen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om bolagsordning och ägardirektiv. Bolagsordningen är aktiebolagens regelverk, som tillsammans med lagstiftning anger ramarna för verksamheten. Ägardirektivet fungerar som ett komplement till bolagsordningen. Av ägardirektivet framgår ägarens förväntningar och krav på bolaget.

Kommunens bolag lyder under samma lagar som privatägda bolag och måste dessutom anpassa verksamheten efter kommunallagen. Kommunallagen ställer bland annat krav på inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet, även den som ägs och bedrivs i bolagsform. Kommunstyrelsen har ansvaret för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, det gäller såväl nämnder som bolag. Ansvaret kräver en löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen uppsiktsplikt över de kommunala bolagen. Det är därför naturligt att bolagsverksamheten samordnas med kommunens övriga verksamhet som en koncern. Plan och budget är ett av kommunfullmäktiges dokument för att styra kommunens verksamheter, vilket innebär att bolagen ska arbeta för Luleås vision och dess övergripande mål.

Luleå kommun organiserar helägda bolag i ett av kommunen helägt holdingbolag, Luleå Kommunföretag AB. Syftet med detta är att åstadkomma en bra ägarstyrning och samordning inom bolagskoncernen samt att ta tillvara de ekonomiska fördelar som koncernbildningen medger.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att upprätthålla en god intern kontroll.

Nämnderna och bolagsstyrelserna ansvarar, enligt kommunallagen, för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. De ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

Årligen arbetas förslag till kommungemensamma kontrollområden för intern kontroll fram utifrån riskanalys, där förtroendevalda och tjänstepersoner samverkar, och beslutas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens riskbedömning omfattar helheten. Mottagande nämnd/bolagsstyrelse gör särskild riskbedömning med avseende på risken i den egna verksamheten och avgör hantering. De lägger vid behov även till ytterligare kontrollområden. Nämnder och bolagsstyrelser tar fram och beslutar om en intern kontrollplan som innehåller kontrollmoment, -ansvar, -metod och -frekvens. Planerna för det kommande året delges kommunstyrelsen.

Nämnd och bolagsstyrelse utvärderar i samband med årsredovisningen, med interna kontrollplanen som utgångspunkt, verksamhetens samlade system för intern kontroll. Kommunstyrelsen utvärderar sedermera med utgångspunkt från dessa uppföljningsrapporter kommunens samlade system för intern kontroll.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Luleå kommun har fyra långsiktiga finansiella mål som ska säkerställa en god ekonomisk hushållning. För Luleå kommun innebär god ekonomisk hushållning:

- En balanserad budget och flerårsplan utan skatteköning.
- Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent.
- Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent.
- Soliditeten ska vara oförändrad.

Ett överskott i verksamheten skapar ett hand-

lingsutrymme för att utveckla den kommunala verksamheten och samhället vilket ger goda förutsättningar inför framtiden. Det är också lika viktigt med ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. För att undvika framtida underhållsskulder måste kommunens tillgångar omhändertas och underhållas.

En balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjning

En ekonomi i balans utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet på kort sikt. Varje generation bör bära kostnaderna för den service som den generationen beslutat om och själv konsumerar. Detta betyder att ingen generation ska behöva betala för det som en annan generation förbrukar. I ett normalfall innebär detta att kapacitetsnivån, det vill säga förmågan att även i framtiden producera service på nuvarande nivå, måste säkerställas. Överskottet (resultatet) måste därför vara tillräckligt stort för att nuvarande servicekapacitet ska kunna garanteras även för nästkommande generation (brukare/skattebetalare) utan att dessa ska behöva uttaxera en högre skatt för att erhålla samma service. Resultatet bör vara tillräckligt stort så att motsvarade servicenivå kan garanteras även för nästkommande generation utan att den ska behöva uttaxeras en högre skatt. Målet om en balanserad budget uppnås år 2023 då resultatet visar ett överskott. Av plan och budget 2024–2026 framgår det att Luleå kommun ska ha en balanserad budget och flerårsplan utan skattehöjningar.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent

Ett överskott i verksamheten skapar förutsätt-

ningar för att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar av anläggningstillgångar, långsiktigt finansiera de pensionsåtaganden som redovisas som ansvarsförbindelser och en beredskap för oförutsedda kostnader. Utfallet för år 2023 visar att målet har uppnåtts genom att årsresultatets andel uppgick till 2,1 procent (8,2 % 2022). En följd av det positiva resultatet för 2023 är att kommunen inte har behövt låna lika mycket pengar för investeringar under året, totalt har Luleå kommun lånat 250 miljoner kronor under året.

Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent

Höga investeringsnivåer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi när behovet av lånefinansiering ökar. Lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från verksamheterna. Måttet visar hur stor del av årets skatte- och utjämningsintäkter som används till investeringar. Utfallet för år 2023 visar att andelen uppgick till 16,3 procent (9,7 % 2022) och målet har därmed inte uppnåtts under året.

Soliditeten ska vara oförändrad

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Soliditeten är beroende av förhållandet mellan förändringen av tillgångarnas storlek i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Om det egna kapitalet och totala tillgångarna förändras i samma procentuella takt så uppnås en oförändrad soliditet.

Soliditeten, %	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunen	67	70	68	68	68	68
Kommunkoncernen	58	62	60	60	59	58

Soliditeten har försämrats mot föregående år och är för 2023 67 procent för kommunen, soliditeten för kommunkoncernen har också försämrats mot föregående år.

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Utifrån uppfyllelsegraden av målen för god ekonomisk hushållning bedöms Luleå kommun sammantaget ha en god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av kommunens fyra långsiktiga

finansiella mål visar att måluppfyllelsen är delvis uppfylld, soliditeten har minskat något och nettoinvesteringarnas andel av skatter och statsbidrag är ej uppfylld. Samtidigt visar sammanställningen för kommunfullmäktiges övergripande mål att övervägande del uppnås. En framåtblick visar dock att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Ökade avskrivningar och ökade räntekostnader tillsammans med ökade volymer, kommer att påverka driftsbudge-

ten framgent. Även de demografiska förändringarna, med framför allt fler äldre över 80 år, är utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin. Därför kommer nämnderna och verksamheterna

även fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för återhållsamhet kombinerat med fortsatt effektivisering och förändrade arbetssätt bland annat med hjälp av digitalisering.

Driftsredovisning

Budgetföljsamhet

Avvikelse, budgetföljsamhet, mkr	År 2023	År 2022
Verksamhetens nettokostnad	-51	186
Jämförelsestörande poster - netto reavinst/förlust	37	143
Verksamhetens nettokostnad exkl. jämförelsestörande poster	-88	43
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	127	177
Finansiella poster	34	22
Årets resultat, exkl. jämförelsestörande poster	73	242

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll och är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och ekonomi i balans. Den bör ligga så nära noll som möjligt vilket är en svår bedömning då skatteintäkterna kan variera mycket mellan beslutad budget och Skatteverkets faktiska utfall för året. Budgeten för skatteintäkter år 2022 baserades på skatteunderlagsprognos, cirkulär 22:33 från Sveriges kommuner och regioner som kom i

september 2022. Skatteintäkter och statsbidrag är 127 miljoner kronor bättre än budgeterat främst tack vare den förbättrade skatteunderlagsprognosen i december 2023 som medförde att slutavräkning för året blev 83 miljoner kronor bättre än budgeterat, skatteunderlaget stärktes med 1 miljon kronor och de generella statsbidragen ökade med 43 miljoner kronor. De finansiella posterna avviker positivt mot budget med 34 miljoner kronor.

Årets resultat

Resultat, mkr	Utfall år 2023	Budget år 2023	Avvikelse	Utfall år 2022
Verksamhetens nettokostnad	-5 463	-5 412	-51	-4 901
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 598	5 471	127	5 328
Finansiella poster	-16	-50	34	11
Årets resultat	119	9	110	438

Luleå kommun uppvisade ett sämre resultat för år 2023 jämfört med året innan, det uppgick till 119 miljoner kronor (438 mkr), vilket är 319 miljoner kronor sämre, vilket medför att 2-procentmålet för god ekonomisk hushållning precis uppnås. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster var 81 miljoner kronor (295 mkr), vilket är 1,5 procent. De

jämförelsestörande posterna uppgår till 31 procent av årets resultat. Verksamheternas nettokostnad var 51 miljoner kronor sämre än budget och består till stor del av underskott för flera nämnder. Årets resultat för Luleå kommunkoncern uppgick till 300 miljoner kronor (590 mkr) vilket är 290 miljoner kronor lägre än föregående år.

Resultatanalys för år 2023

Årets resultat exklusive de finansiella posterna är 135 miljoner kronor, 2,4 procent av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning, vilket är en försämring med 5,6 procent jämfört med föregående år. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning har ökat med 270 miljoner kronor, 5 procent, jämfört med föregående år. Nettokostnaderna ska över tid inte öka mer än skatteintäkterna och bör hållas på en nivå på högst 98 procent av skatteintäkter och generella bidrag, för 2023 låg nettokostnaderna

på 97,6 procent. År 2023 var verksamhetens nettokostnad -51 miljoner kronor sämre än budget, 11,5 procent högre jämfört mot 2022. I verksamhetens nettokostnad ingår avskrivningar, vilka låg i nivå med budgeten för året. Nämndernas nettokostnader är -106 miljoner kronor sämre än budgeterat vilket kan läsas om i nästa avsnitt, verksamhetens budgetavvikelse år 2023. De totala investeringarna under året uppgick till 913 miljoner kronor (515 mkr), vilket stämde bra med prognosen från oktober på 935 miljoner kronor.

Verksamhetens budgetavvikelse år 2023

Driftsredovisning, mkr	Utfall år 2023	Budget år 2023	Avvikelse	Utfall år 2022
KS-kommunstab	-308	-288	-20	-280
KS-kollektivtrafiken	-160	-154	-6	-145
KS-arbetsmarknadsförvaltningen/ Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	-115	-122	7	-105
KS-räddningstjänsten	-72	-72	0	-63
Barn- och utbildningsnämnd	-2 091	-2 076	-16	-1 933
Kultur- och fritidsnämnd	-339	-343	3	-329
Miljö- och byggnadsnämnd	-35	-27	-8	-23
Socialnämnd	-2 049	-2 047	-2	-1 883

Driftsredovisning, mkr	Utfall år 2023	Budget år 2023	Avvikelse	Utfall år 2022
Stadsbyggnadsnämnd/ Infrastruktur- och servicenämnd	-327	-259	-68	-277
Valnämnd	0	0	0	-2
Överförmyndarnämnd	-10	-11	1	-8
Kommunrevision	-3	-3	0	-3
Finansförvaltning				
-Pensioner, löneskuld, arbetsgivaravgifter	-1283	-1300	17	-1062
-Internt återförda kostnader	1662	1671	-9	1455
-Anslag för näringslivsbefrämjande åtgärder	0	-6	6	0
-Realisationsvinster	42	0	42	201
-Realisationsförluster	-4	0	-4	-58
-Övrigt	0	-3	3	-1
Avskrivningar	-372	-372	0	-385
Verksamhetens nettokostnad	-5 463	-5 412	-51	-4 901
Skatteintäkter	4 858	4 774	84	4 572
Generella statsbidrag och utjämning	740	697	43	755
Verksamhetens resultat	135	59	76	426
Finansiella intäkter	32	11	21	33
Finansiella kostnader	-48	-61	13	-22
Resultat efter finansiella poster	119	9	110	438
Extra ordinära poster	0	0	0	0
Årets resultat	119	9	110	438

Årets resultat i jämförelse med budget visade ett överskott på 110 miljoner kronor för kommunen. Överskottet förklaras främst av att finansförvaltningen inklusive skatter och utjämning samt finansiella poster var 215 miljoner kronor bättre än budget vilket till stor del beror på förbättrad skatt och utjämning. Finansförvaltningen exklusive jämförelsestörande poster har ett överskott på 17 miljoner kronor jämfört med budget vilket består av arbetsgivaravgifter och pensioner +17 miljoner kronor, oförbrukade anslag +6 miljoner kronor, internt återförda kostnader -9 miljoner kronor samt övriga poster som var +3 miljoner kronor bättre än budget. Nämndernas resultat är -106 miljoner kronor (-3 mkr) sämre än budget. En kort förklaring till de nämnder som har största avvikelserna ses nedan för utförligare förklaring se nämndernas verksamhetsberättelser.

KS-kommunstaben

Kommunstaben avviker från budget med -20 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på externa tjänster och konsultkostnader kopplade till utveckling av ny hamn och Luleå industripark samt ett ökat nyttjande av friskvårdsbidraget där budget för hela kommunen ligger på kommunstaben.

Även högre kostnader för Microsoft-licenser och wifi-utbyggnad samt uteblivna intäkter för försäljning av datorer har påverkat resultatet negativt.

KS-kollektivtrafiken

Kollektivtrafikens avvikelse mot budget på -6 miljoner kronor beror ett ökat behov av underskottstäckning.

KS-Arbetsmarknadsförvaltning/Arbetsmarknads- och gymnasienämnd*

Förvaltningen/nämnden gör ett överskott på +7 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror på ett ökat antal vakanta tjänster under året, lägre deltagande på de feriejobb som kommunen erbjuder till ungdomar under sommaren samt ett överskott av projektmedel.

* Arbetsmarknads- och gymnasienämndens budget och utfall är inkluderat från och med 1 september 2023.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden avviker med -16 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av ökade modulkostnader för grundskolan samt en fuktskada på Hertsöskolan som genererat

en viss merkostnad i form av sanering och flyttkostnader.

Miljö- och byggnadsnämnd

Avvikelsen på -8 miljoner kronor förklaras i första hand på färre antal bygglovsärenden, vilket i sin tur påverkar bygglovsintäkterna negativt. Bygglovsärendena påverkas mycket av den höga inflationen, ränteläget samt den rådande lågkonjunkturen i samhället. Även minskade intäkter på grund av ett minskat ärendeflöde för avdelningarna miljö- och hälsoskydd, livsmedelstillsyn och alkoholtillstånd påverkar resultatet negativt.

Stadsbyggnadsnämnd/Infrastruktur- och servicenämnd

Nämnden visar en negativ avvikelse mot budget på -67 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen finns både inom den kommunbidragsfinansierade verksamheten den resultatfinansierade verksamheten.

För verksamheterna inom stadsplanering (planering/exploatering) består underskottet främst av högre kostnader för järnvägsinfrastruktur samt konsultkostnader för att möta den ökade takten i den gröna samhällsomvandlingen med utredningar och detaljplaner.

För verksamheterna inom infrastrukturdrift (gata/park) består underskottet av ökade kostnader för vinterväghållning, enskilda vägar, belysning samt för höga kostnader för resultatenheter transportverksamhet.

Investeringar

Kommunens nettoinvesteringar uppgick till 913 miljoner kronor, vilket är 398 miljoner högre än 2022. Genomsnittet för nettoinvesteringarna har varit 633 miljoner kronor de senaste fem åren. Fördelat per nämnd har stadsbyggnadsnämnden/ infrastruktur- och servicenämnden genomfört de största investeringarna med ett netto på 796 miljoner kronor.

Investeringsredovisning kommunen, mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
KS-kommunstab	68	68	41
KS-arbetsmarknadsförvaltningen/ Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	0,7	20	0,2
KS-räddningstjänsten	6	7	-1,5
Barn- och utbildningsnämnd	16	63	25
Kultur- och fritidsnämnd	20	19	24
Miljö- och byggnämnd	0	0,5	0
Socialnämnd	6	4	17
Stadsbyggnadsnämnd/ Infrastruktur- och servicenämnd	796	859	410
varav:			
Stab, geodata	0	5	0,5
Stadsplanera/infrastruktur drift, gator, vägar, belysning, parker m.m.	139	50	-36
Fastighetsförvaltning	298	408	186
Vatten och avlopp	358	396	259
Summa nettoinvesteringar	913	1 040	515
varav: exploateringsverksamhet (netto)	85	14	-26
Skattefinansierade exploateringar (netto)	73	-43	-22
Intäkter	-42	-308	-73
Utgifter	115	264	51
Avgiftsfinansierad exploatering VA (netto)	12	58	-4
Intäkter	-3	-26	-15
Utgifter	15	84	11

Totalt redovisar kommunen ett underskott med 127 miljoner kronor jämfört med budget, vilket är en avvikelse med cirka 12 procent. Budgetavvikelsen beror till stor del på att intäkterna för de skattefinansierade investeringarna är 142 miljoner kronor högre än budget, vilket kan relatera till försäljning av tomträtter och fastigheter där vissa inte

har kunnat förutses och därmed inte budgeterats. I övrigt kan utfallet främst förklaras med tidsförskjutningar men även på grund av omprioriteringar/förändringar i projekten. Nedan återfinns avvikelser/förklaringar till de största projekten i kommunen.

Största investeringsprojekten 2023, mkr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Hertsö badhus	101	100	-1
Östra länken etapp 1, Uddebo	69	71	2
Östra länken etapp 1, P40	65	52	-13
Östra länken etapp 2	57	48	-9
Överföringsledning dricksvatten Råneå	36	40	4
Uddebo ny intagsdel o mek reni	26	30	4
Reinvestering Norrbottensteatern ventilationsaggregat	22	25	3
Kronanvägen Trafik	17	13	-4
Nya Hertsöskolan	16	90	74
Kronandalen Excercisvägen	15	20	5

Projektet Hertsö badhus avser nyproduktion av ett badhus på Hertsön. Under 2023 har stommen färdigställt, montage av installationer har påbörjats och "tätt hus" uppnåddes i slutet av 2023. Badhuset ska färdigställas under 2024.

Östra länken etapp 1 Uddebo är uppdelad i fem delsträckor. Del 1 är slutbesiktigad och utfallet blev bättre än budgeterat. Del 3 och del 4 är under produktion och kommer att pågå till och med 2025. Del 3 och del 4 går enligt budget.

Östra länken etapp 1 P40 går enligt plan tidsmässigt. Planerade testkörningar kommer att ske under hösten 2024. Idrifftagning skarpt är beroende av att Lumire har byggt ihop alla rör inom etapp 1. P40 går enligt budget.

Östra länken etapp 2 är uppdelad i två delsträckor. Vi avvaktar beslut om västligt/östligt vägval för Norrbotniabanen. Del 2.1 är projekterad och kalkylarbete pågår, beräknad produktionsstart maj 2024. Del 2.1 är en förutsättning för att kunna ta nya pumpstation P40 i drift. Del 2.2 är avhängt Norrbotniabanens beslut. Blir det ett östligt vägval utgår denna del från Östra Länken och samprojekteras/sambyggs med Trafikverket i senare skede. Inkopplingsarbete kommer att pågå t.o.m. 2026.

Överföringsledning dricksvatten Råneå projektet ligger så här långt längre fram i projektets tidsplan än vad som avsetts. T.o.m. 2023 så har 106 miljoner kronor upparbetats jämfört med de 95 miljoner kronor som varit igångsatta för åren 2020-2023. Cirka hälften av ledningssträckan mellan Porsön

och Råneå kommer att vara utförd i april 2024 inklusive den nya VA-försörjningen till och från Rutvik samhälle. Projektet bedöms vara klart och driftsatt i sin helhet under 2028.

Uddebo ny intagsdel projektet är en totalentreprenad med samverkan. Utredning, projektering och kalkylering av Fas 1 har pågått under större delen av 2023. Under hösten har vissa förberedande markarbeten utförts. Strax innan jul beställdes Fas 2 (kvarstående projektering och utförande) av huvuddelen av projektet. Kvarstår att utreda, projektera och kalkylera ny bräddutloppsledning samt vissa arbeten inne i befintliga verket som en direkt följd av att det nuvarande intaget stängs ner. Därefter beställa och övergå i Fas 2 även av dessa delar. Projektet som helhet beräknas vara färdigställt i mitten/andra halvan av 2026.

Norrbottensteatern ventilationsaggregat avser re-investering av ventilationsaggregat och styrutrustning i samtliga fem magasin. Projektet har fått en mindre försening och sista faktureringen kommer att ske under början av 2024, då arbetena är slutförda.

Kronanvägen, som är en ny väg mellan Lerbäcksvägen och Bensbyvägen, gick över budget 2023. Detta beror på att framdriften gick bättre än förväntat. Vägen kommer att färdigställas under 2024 inom tilldelad projektbudget.

Nya Hertsöskolan har försenats och fått en ny sluttid. Under 2023 har projekteringen slutförts och entreprenaden påbörjades i december. Skolan planeras att öppnas höstterminen 2026.

Exercisvägen är genomfartsvägen i Kronandalen. Projektet omfattar förutom vägen även gång- och cykelväg, busshållplatser och björkallé. Återanvändning av vägmateriäl, vilket även minskat utgifter för deponi av asfalt, har medfört att an-

läggningskostnaden är lägre än beräknat. Projektet färdigställs 2024 och beräknas understiga budget.

Nettoinvesteringar inom kommunen och kommunkoncernen över tid visas i tabellen nedan.

Nettoinvesteringar, mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunen	913	515	379	604	753	596
Kommunkoncernen	1851	925	872	983	1147	1017

Kommunföretagskoncernens investeringar under 2023 uppgick till 938 miljoner kronor. Vilket är 528 miljoner kronor högre än föregående år. Avvikelsen är 104 miljoner kronor mer än budget. Lulebo AB och Luleå Hamn AB redovisar en negativ avvi-

kelse jämfört med budget. Luleå Energi AB, Luleå Miljöresurs AB och Luleå Lokaltrafik AB redovisar ett lägre utfall mot budget. Resterande bolag har inte gjort några investeringar under året.

Investeringsredovisning kommunföretagskoncern, mnkr	Utfall 2023	Budget 2023	Utfall 2022
Luleå Kommunföretag AB	0	0	0
Dotterbolag			
Luleå Energi AB koncernen	244	282	182
Lulebo AB	487	384	165
Luleå Lokaltrafik AB	67	73	12
Luleå Miljöresurs AB	43	65	34
Luleå Hamn AB	97	30	17
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	0	0	0
Luleå Business Region AB	0	0	0
Summa investeringar	938	834	410

Luleå Energi-koncernen investeringskostnader uppgick till 244 miljoner kronor under 2023. De större investeringarna utgörs bland annat av installationer av mottagningsstationer och transformationer på Hertsöfältet, investeringar i lokalnätledning, förnyelse/förstärkning av fjärrvärmenätet. Därutöver har investeringar genomförts avseende bredbandsnätet. Mycket av den utökade investeringstakten jämfört med föregående år är i all väsentlighet kopplat till Luleå Industripark och den gröna omställningen som pågår. Större delen av en investering kopplat mot en anläggning i Råneå är framflyttad till 2024.

Lulebo AB:s investeringskostnader uppgick till 487 miljoner kronor under 2023. Den största delen avser underhåll av fastigheter. Därutöver har även arbete med nyproduktion av 172 lägenheter påbörjats.

Luleå Lokaltrafik AB:s investeringskostnader uppgick till 67 miljoner kronor under 2023. Under året har investeringar avseende inköp av 16 biogasbussar genomförts. Dessutom har bolaget investerat i en biogasanläggning.

Luleå Miljöresurs AB:s investeringskostnader uppgick till 43 miljoner kronor under 2023. Under året investerade bolaget i avfallsfordon/hjullastare, garage/tvättstall för biogasfordon på Storheden, markarbete i Sunderbyn samt investerat i nya maskiner och inventarier såsom ny programvara för att kunna hålla återvinningscentraler öppna dygnet runt året om. Därutöver har diverse investeringar genomförts kopplat mot containrar, kompressorer och upprättande av ny balpress efter branden på Storheden. Främst orsaken till den positiva avvikelsen mot budget var att leverans av nya insamlingsfordon blev försenade och levererades ej under 2023.

Luleå Hamn AB:s investeringskostnader uppgick till 97 miljoner kronor och kan till största del relateras till projekten Malmporten och Framtidens hamn, därutöver har några nya verktyg och installationer investerats.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravsutredning med resultatutjämningsreserv (RUR)

Enligt kommunallagen ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett instrument för att förhindra negativ utveckling av kommunens ekonomi. Ba-

lanskravsresultatet visar årets resultat rensat från intäkter och kostnader, som inte hör till den löpande verksamheten. Realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. 2023 års balanskravsresultat blev 111 miljoner kronor. Det innebär att kommunen har uppfyllt lagens krav på en ekonomi i balans. För 2023 reserverar Luleå kommun inga ytterligare medel till resultatutjämningsreserven, totalt har Luleå reserverat 1 246 miljoner kronor till reserven.

Balanskravsutredning (mkr)	2023	2022	2021
Årets resultat	119	438	368
Samtliga realisationsvinster	-7	-6	-71
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	111	432	297
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	111	432	297

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

En sammanfattning av genomförda aktiviteter för att nå uppsatta mål i Kompetensförsörjningsplanen 2022 – 2024. Kompetensförsörjningsplanen är indelat efter kompetensförsörjningsområdets fem delar attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta. Mål i kompetensförsörjningsplanen är rubriksatta med fet/kursiv text.

Attrahera

Att genom samarbete skapa synergieffekter för en god kompetensförsörjning i norra Sverige

Luleå kommun deltog i arrangemang med andra arbetsgivare i Norrbotten. Region Norrbotten leder ett arbete där alla kommuner deltar med syfte att samordna städerna och arbetsgivarnas behov av kompetens. En av aktiviteterna som samordnades var "Emigration Expo" i Nederländerna riktat till att locka intresserade att flytta hit arbeta/leva och bo. En lyckad insats, det var 12000 besökare och ett antal av dem har besökt eller flyttat till Luleå och Norrbotten.

Att Luleå kommun som arbetsgivare attraherar kompetens och lockar fler att arbeta, leva och bo i Luleå

Vid all marknadsföring används arbetsgivarvarumärket "Spela roll" tillsammans med platsvarumärket "Luleå + Du".

Ett starkt studentintresse för Luleå kommun som arbetsgivare

Luleå kommun har tagit fram ett årshjul för mässor

och event som visar på vilka prioriteringar som är gjorda och var Luleå kommun som arbetsgivare är representerad.

Luleå kommun har under hösten haft en monter en gång per månad på LTU, i syfte att öka studenternas medvetenhet om vilka möjligheter till intressanta jobb det finns inom Luleå kommun.

Rekrytera

Att implementera nya arbetssätt i syfte att utveckla det kommunövergripande arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare

Under året är det nya rekryteringssystemet implementerat och våra rekryterare har fördjupat sina kunskaper i kompetensbaserad metodik. Chefer har getts möjlighet till utbildning i rekrytering.

Under hösten har det arbetats med att ta fram nya riktlinjer och rutiner i rekrytering, som grundar sig på kommunens ambitioner för att höja kvalitén och förbättra chefernas förutsättningar i rekrytering, materialet ska fastställas och implementeras våren 2024.

Det initierades ett pilotprojekt för de mindre förvaltningarna där en rekryterare skulle vara ett nära stöd för chef. Ett lyckat projekt som testade kommunens framtagna ambition för rekrytering och som tar oss vidare till en kommungemensam samordning.

Utveckla och behålla

Att behålla medarbetare som vill göra sin karriäresa inom Luleå kommun och öka möjligheterna till intern rörlighet i organisationen

Inom ramen för översyn av riktlinjer och rutiner för rekrytering fortgår arbete med att skapa ett möjliggörande förhållningssätt och förtydliga hantering av interna kandidater. Intern rörlighet är på agendan i förvaltningarna och insatser såsom Framtidens chef och olika aktiviteter inom Kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) möjliggör för medarbetare att prova på nytt i kommunen.

Aktiviteter som genomförts i arbetet med att få äldre arbetskraft att arbeta längre:

- Omvärldsbevakning och inventering av behov av insatser för att underlätta ett förlängt arbetsliv.
- Studentuppsatser, exjobb
Studie kring motivationen att arbeta längre än den normativa pensionsåldern. "Hur bidrar vi till utvecklingen mot ett hållbart, förlängt arbetsliv". (2022)
Studie om varför man väljer att lämna en tillsvidareanställning mot en timanställning inom samma yrke. "Att vara chef över sin tid". (2023)
- Stödmaterial för medarbetarsamtal har setts över och anpassats för att skapa bättre dialog kring individuella behov.
- Kunskapshöjande föreläsning om åldersmedvetet ledarskap har genomförts för kommunstyrelse och kommundirektörs ledningsgrupp i syfte för att förankra frågan i högsta ledning.

Erbjuda konkurrenskraftiga löner och förmåner för att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens

Analyser visar att i jämförelse med när- och omvärldens lönenivåer ligger Luleå kommun bra till vad gäller majoriteten av yrkesgrupperna i kommunen. Tidigare lönesatningar har gett resultat vilket medför att det finns färre behov av kommunövergripande prioriteringar. Utifrån jämförelse med omvärlden fanns under 2023 behov av två kommunövergripande prioriteringar; bygglovs-handläggare och enhetschefer socialförvaltningen.

Varje år genomför Luleå kommun en lönekartläggning för att analysera löneskillnader mellan kvinnor och män med syfte att säkerställa jämställda löner. Utifrån lönekartläggning prioriterades två yrkesgrupper för att undvika osakliga löneskillnader; bistånds-/LSS-handläggare och förskollärare. På grund av få behov av kommunövergripande prioriteringar kunde i löneöversynen 2023 ett större grundutrymme lämnas till förvaltningarna för att göra verksamhetsnära ställningstaganden och prioriteringar.

Utveckla kommungemensamt arbete för omställningsinsatser med stöd av KOM-KR

Arbete med att implementera det nya centrala Kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) har pågått under året. Information till chefer och medarbetare har tagits fram och Omställningsfonden (vår omställningsorganisation) har deltagit på workshops med ledningsgrupper i förvaltningarna. Hela kommunens tilldelade pott för förebyggande åtgärder 2021-2023 om 4,4 miljoner är nyttjad för insatser, varav vissa pågår även 2024.

Nya regler dygnsvila

Från 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Syftet med förändringen i Allmänna bestämmelser är att säkerställa ett lagstadgat minimiskydd och därför är det inte möjligt att komma överens om avvikelser på lokal nivå. Under 2023 har det pågått arbete inom många verksamheter för att ställa om till de nya reglerna.

Att erbjuda goda förutsättningar för kommunens chefer att bedriva ett nära och tillitsfullt ledarskap

Kompetensutvecklingsinsatser som getts för att stärka ledarskap

Utbildningen Framtidens chef (framtidens ledartalanger) i samarbete med Piteå kommun är igång och där 12 deltagare från sex av våra förvaltningar deltar. Sista dag för utbildningen är i maj.

Vidare pågår arbetet med att utveckla området "kompetensutveckling för chefer" där vi under våren har erbjudit moduler inom området arbetsmiljö, lönebildning, samverkan och arbetsrätt och rekrytering. Dessa moduler erbjuds till alla chefer (både nya och mer erfarna) utifrån behov. Under 2023 startades två grupper med ledarutvecklingsprogram för första linjens chefer. På grund av lågt intresse så startades inte ledarutvecklingsprogram för chefer som leder chefer (indirekt ledarskap).

Organisatoriska förutsättningar att bedriva tillitsfullt ledarskap

I februari fattades politiskt beslut om att chefer inom kommunen skall leda mellan 10-30 personer beroende på bland annat uppdragets karaktär, geografisk utspriddhet, antal målgrupper som verksamheten möter och tillgång till nära chefsstöd.

Uppföljning av deltagare som genomgått ledarutvecklingsprogram och chefsenkät till alla chefer i kommunen visar på tydliga mönster kring olika förutsättningar att bedriva ett gott ledarskap. Dels så förefaller det bero på hur stödresursers arbetsätt är utformade, mycket administrativa och rap-

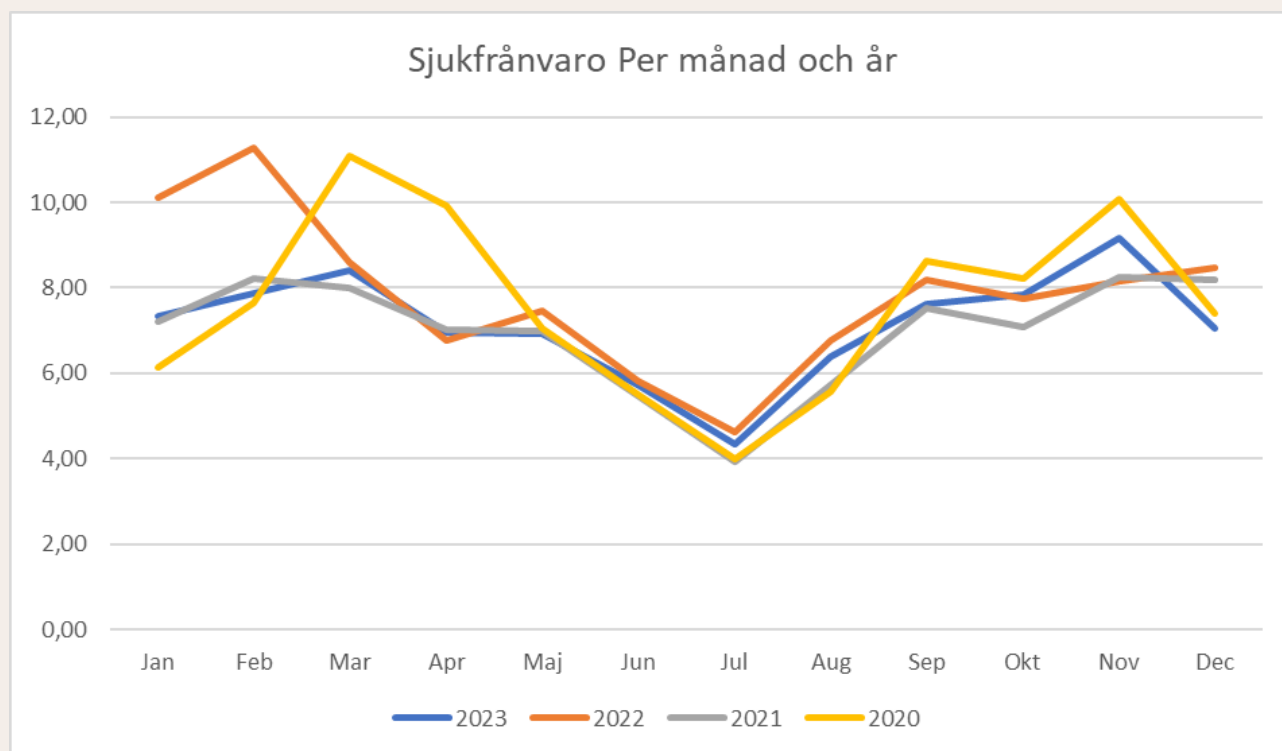
porterande arbetsuppgifter har ökat över tid, dels kompetensförsörjningsutmaningen både på kort sikt och lång sikt som påverkar vissa chefsroller genom att dessa chefer behöver lägga många timmar i veckan på att säkerställa bemanning. Förvaltningsdirektörerna har i uppdrag att fortsätta arbetet utifrån respektive verksamhets kontext.

Personalstatistik

Sjukfrånvaro

Luleå kommun har som arbetsgivare totalt sätt sjunkande sjuktal, den totala sjukfrånvaron i procent för Luleå kommun som arbetsgivare är 7,0 procent jämfört med fjolårets 7,6 procent då vi fort-

farande led av sviterna av covid-19. Särskilt glädjande är att sjuktalen för psykisk ohälsa har gått ner från 45 procent av den totala sjukfrånvaroorsaken till 37 procent enligt Försäkringskassan om än mörkertalet fortfarande är stort. Dock är psykisk ohälsa är fortfarande den främsta orsaken till sjukskrivning mer än 14 dagar i Luleå kommun. Flera insatser har gjorts och nu har kommunhälsan tagit fram en utbildning, psykisk ohälsa i arbetslivet för chefer som är påbörjad och kommer utvärderas löpande under 2024. Vi har haft och kommer även under 2024 ha föreläsning om klimakteriehälsa vilket tros enligt forskning vara en pusselbit i sjuktal för psykisk ohälsa.

Diagram, Luleå kommuns sjukfrånvaro åren 2020-2023

Sjukfrånvaron redovisas utifrån sju olika nyckeltal enligt följande:

- Nyckeltal 1: Total sjukfrånvaro

(Total sjukfrånvarotid delat på sammanlagd förväntad arbetstid)

- Nyckeltal 2: Långtidssjukfrånvaro från dag 60

(Sjukfrånvarotimmar från dag 60 delat med den totala sjukfrånvarotiden)

- Nyckeltal 3: Sjukfrånvaro för kvinnor
- Nyckeltal 4: Sjukfrånvaro för män

- Nyckeltal 5: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 29 år eller yngre

- Nyckeltal 6: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 30 – 49 år

- Nyckeltal 7: Sjukfrånvaro inom åldersgruppen 50 år eller äldre

Nyckeltal 3 - 7 anger total sjukfrånvarotid inom vald grupp delat på sammanlagd förväntad arbetstid inom samma grupp.

Tabell, Sjukfrånvaro per nyckeltal och förvaltning

%	Period: januari - december 2022							
	Förvaltning	Nyckeltal 1	Nyckeltal 2	Nyckeltal 3	Nyckeltal 4	Nyckeltal 5	Nyckeltal 6	Nyckeltal 7
	Total	≥ 60 dagar	Kvinnor	Män	≤ 29 år	30 - 49 år	≥ 50 år	
KS-kommunstaben	2,8	37,5	3,3	1,7	6,4	2,2	3,0	
KS-arbetsmarknadsförvaltningen	4,6	45,0	5,5	2,5	9,6	4,2	4,5	
KS-räddningstjänsten	2,7	35,0	1,4	2,9	0,8	1,6	4,2	
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,0	39,7	7,6	4,5	7,3	6,1	7,7	
Kultur- och fritidsförvaltningen	6,0	40,1	8,5	3,0	5,6	4,9	7,0	
Socialförvaltningen	8,2	38,0	9,0	5,3	6,7	7,2	9,8	
Stadsbyggnadsförvaltningen	5,3	44,4	6,3	3,9	5,4	4,7	5,8	
Luleå kommun 2023	7,0	39,2	7,8	4,3	6,8	6,1	7,9	
Luleå kommun 2022	7,6	32,7	8,3	5,3	7,9	6,7	8,4	

KS-kommunstaben

Kommunstabens sjuktal har sjunkit ytterligare under 2023. Idag är medarbetarna i hög grad vaccinerade och har även ofta möjlighet att distansarbeta för att undvika smittspridning vid lindriga förkylningssymtom. Medarbetare upp till 29 år är den kategori som har högre sjukskrivning än övriga åldersgrupper, vilket kan bero på att de är ofta i åldern av att ha små barn och är i högre grad utsatt för smitta. Arbetsmiljön upplevs som god i både SAM och OSA-undersökningarna.

KS-arbetsmarknadsförvaltningen

Sjukstatistiken har sjunkit igen efter 2022 års ökning och är nu nere på 4,6 procent.

En orsak till minskad sjukfrånvaron kan vara att vi har avslutat och omreglerat några medarbetare hösten 2022 som har fått varaktig sjukersättning.

Långtidssjukskrivning 59 dagar eller mer har ökat, men i liten förvaltning krävs det inte så många individer för att en ökning ska ske. Sett till kön och ålder finns inga större skillnader, alla har minskat förutom gruppen under 29 år som sticker ut och har ökat.

KS-räddningstjänsten

Sjukstatistiken har sjunkit igen och ligger nu på låga 2,7 procent normal sjukfrånvaro och korttidsfrånvaro.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Inom barn- och utbildningsförvaltningen är den

totala sjukfrånvaron något lägre än föregående år, totalt 7,0 procent i jämförelse med 7,6 procent 2022, ett mönster som även kan ses inom kommunen totalt. Förvaltningen ligger i nivå med hela kommunen som för 2023 har en sjukfrånvaro på 7,0 procent. Korttidsfrånvaron är lägre än föregående år, vilket också följer trenden i hela kommunen. Korttidsfrånvaron är 3,5 procent totalt inom förvaltningen.

Kultur och fritidsförvaltningen

Sjuktalen har ökat för andra året i rad. Den är fortfarande förhållandes vis låg men ökningen kan till viss del bero på att det bara är några enstaka fler individer på en så liten förvaltning för att det ska ge effekt på totala sjukfrånvaron.

Socialförvaltningen

Sjuktalen ökade under pandemin men rör sig nu nedåt i alla undergrupper utom för de längre sjukfallen. Årets första nio månader var särskilt gynnsamma. Bland de långa sjukfallen finns en ökande andel psykisk ohälsa, förutom somatiska sjukdomar.

Stadsbyggnadsförvaltningen (exkl. avdelning Miljö och bygg)

För avdelningarna inom stadsbyggnadsförvaltningen (exkl. avdelning Miljö och bygg) uppgår den totala sjukfrånvaron för 2023 till 5,2 procent, en minskning med drygt en procentenhet jämfört med 2022. Både den korta (1-14 dagar) respektive den längre sjukfrånvaron (59 dagar) har minskat

och det har skett en minskning både för kvinnor och män.

Avdelning Miljö och bygg

Den totala sjukfrånvaron är 6,1 procent. Den har ökat med 0,6 procentenheter från 5,5 procent år 2022. Den korta sjukfrånvaron (1-14 dagar) har minskat något men är i princip oförändrad (1,65 % år 2022 – 1,50 % år 2023). Det är ökningen av den långa sjukfrånvaron som påverkar ökningen på sammantagen nivå.

Luleå Kommunföretag AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	3,4	1,2
Frisknärvaro	83,3	100

Luleå Energi AB - koncernen

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	1,8	2,6
Frisknärvaro	85,5	77,0

Sjukfrånvaron under 2023 var 1,8 procent jämfört med 2,6 procent under föregående år. Utfallet är bättre än målbilden att vara lägre än 3 procent. Luleå Energi har historiskt sett haft låg sjukfrånvaro med fokus på förebyggande arbete och tidiga åtgärder, detta undantaget perioden med pandemin. Efter pandemin är vi tillbaka till de lägre sjuktalet och anledningen är ett strukturerat och fokuserat förebyggande arbete.

Frisktalet 2023 var 85,5 procent jämfört med 77,0 procent föregående år. Orsaken till högre frisknärvaro är få långtidssjukskrivningar och anledningarna är ej arbetsrelaterad.

Lulebo AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	4,3	3,9
Frisknärvaro	70,0	65,0

Under 2023 har Lulebo haft ett antal medarbetare som varit långtidssjukskrivna, som ej varit arbetsrelaterat. Detta leder till att sjuktalet är något högre 2023 än 2022.

Luleå Business Region AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	4,2	1,4
Frisknärvaro	76,4	82,4

Bolaget har under 2023 haft två personer på långtidssjukfrånvaro.

Luleå Lokaltrafik AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	6,2	4,1
Frisknärvaro	94,0	63,0

Långtidsfrånvaron har ökat något och korttidsfrånvaron har minskat. Därmed har sjukkostnaderna för året sjunkit jämfört med föregående år men sjukfrånvaron totalt på bolaget har ökat något.

Luleå Miljöresurs AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	4,5	4,7
Frisknärvaro	70,0	66,8

Sjukfrånvaro för 2023 blev 4,3 procent (4,5%) och frisknärvaron blev 66,8 procent (70%). Gällande sjukfrånvaro klarar bolaget målet totalt, men utmaningar finns i vissa delar av bolaget med höga sjuktalet. Arbete pågår med en fördjupad analys.

Luleå Hamn AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	3,7	1,4
Frisknärvaro	88,1	88,2

För 2023 har bolaget en frisknärvaro med 88,1 procent och en sjukfrånvaro med 3,7 procent att jämföra med 2022 då frisknärvaron var 88,2 procent och en sjukfrånvaro med 1,4 procent.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

%	2023	2022
Sjukfrånvaro, total	1,0	1,4
Frisknärvaro	100	98,6

Sjukfrånvaro: 1,0 procent jämfört med föregående års inrapporterade siffra på 1,4 procent. Siffrorna tyder på att arbetsplatsen har en välmående personalstyrka och att pandemin är helt utagerad.

Frisknärvaro

Tabellen nedan visar Luleå kommuns frisknärvaro i procent av totala anställningar per månad år 2019-2023. Andelen avser personer med färre än åtta sjukfrånvarodagar.

Luleå kommun, %	2023	2022	2021	2020	2019
Nyckeltal Frisknärvaro	66,2	58,3	62,1	57,1	68,1
varav					
0 dagar frånvaro pga sjukdom	37,4	30,3	35,3	33,1	38,7
1-7 dagar frånvaro pga sjukdom	28,8	28,0	26,7	24,0	29,4

Månadsanställda

Antal månadsanställda den 31 december

(Månadsanställda, avtal AB)

Luleå kommun	2023	2022	2021	2020	2019
Tillsvidareanställda	6 051	5 963	5 993	5 861	5 928
- kvinnor	4 649	4 628	4 641	4 587	4 653
- män	1 402	1 335	1 352	1 274	1 275
Visstidsanställda	682	765	702	721	698
- kvinnor	468	537	524	519	493
- män	214	228	178	202	205

Andelen tillsvidareanställda män under 2023 är 23,2 procent och kvinnor 76,8 procent. Andelen män ökar därmed något.

Åldersfördelning månadsanställda den 31 december (%)

(Månadsanställda, avtal AB)

Tillsvidareanställda	2023	2022	2021	2020	2019
0 - 29 år	9,4	9,1	8,7	7,8	8,1
30 - 39 år	18,6	18,8	18,5	18,1	17,8
40 - 49 år	23,7	23,7	24,2	25,2	25,5
50 - 59 år	30,8	31,7	31,3	31,8	31,3
60 - år	17,5	16,8	17,2	17,1	17,3
Visstidsanställda	2023	2022	2021	2020	2019
0 - 29 år	27,3	27,2	25,1	29,0	24,2
30 - 39 år	22,9	22,3	21,1	14,9	18,2
40 - 49 år	17,2	18,3	19,1	22,6	23,2
50 - 59 år	17,7	18,9	21,6	21,0	21,8
60 - år	14,8	13,4	12,5	12,5	12,6

Åldersfördelningen ligger i princip oförändrad. Luleå kommun har en hög medelålder för tillsvidareanställda i likhet med andra kommuner, vilket gör att satsning på ett hållbart arbetsliv är viktigt.

KS-Kommunstaben

Kommunstaben hade 13 fler månadsanställda i slutet av år 2023 jämfört med samma tid föregående år. Avdelningen informationssäkerhet har utökats med tanke på det rådande världsläget men det har även resursförstärkts på de flesta enheter som exempelvis personalavdelningen med extra satsning

på kompetensförsörjning för att nå våra mål. En ny enhet har också bildats vid namn Näringsliv och omvärld. Kommunstaben har varit konsultberoende på vissa enheter och har därav valt att anställa då förvaltningen med anledning av den gröna omställningen har sett behov av nya kompetenser.

KS-Arbetsmarknadsförvaltning

Vid utgången av 2023 hade Arbetsmarknadsförvaltningen 163 anställda, 111 kvinnor och 41 män. Om man jämför det med samma period föregående år har antalet anställda ökat med 6 personer.

KS-Räddningstjänst

Den 31 december 2023 hade räddningstjänsten 65 tillsvidareanställda, varav 8 kvinnor. Motsvarande antal för år 2022 var 58 tillsvidareanställda, varav 7 kvinnor. Under året har fem nyanställningar extern rekryteringsväg genomförts.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Vikarietillsättningen är fortsatt positiv, tillsättningen är stabil och hög under hela året 2023. Förvaltningen har sedan augusti 2022 anlitat extern aktör för tillsättning av vikarier vilket gett en kraftig förbättring i tillsättningen, för hösten 2022 var snittet 74 procent och för helåret 2023 87 procent. Vikarietillsättningen är en grundförutsättning för en god arbetsmiljö.

Antalet månadsanställda motsvarar ungefär samma antal som föregående år, totalt 2 237 tillsvidareanställda vilket är 25 fler än året innan. 82 procent av de anställda är kvinnor, snittet i hela kommunen är 77 procent kvinnor. Förvaltningen har även 317 personer som är månadsanställda på visstidsanställningar vilket är 47 färre än året innan. Totalt sett har förvaltningen då något fler tillsvidareanställda än tidigare vilket kan bero på att verksamheten anställt personal istället för att ta in vikarier.

Medelåldern är 48,6 år, vilket är i nivå med tidigare år och kommunen som helhet har en medelålder på 47,3 år. 58 procent av de tillsvidareanställda är mellan 40–59 år, i kommunen som helhet är den siffran 55 procent.

Från förvaltningen har 132 personer slutat och gått externt, pensionärer exkluderade, vilket är i nivå med föregående år. Totalt i kommunen har 510 personer slutat. Förvaltningens andel av personal som slutat i kommunen totalt under året uppgår till 26 procent. Förvaltningen står för 37 procent av kommunens hela personal så utifrån det är bedömningen att förvaltningen ligger relativt lågt i förhållande till totalen. Positivt är att nyanställningar via extern rekryteringsväg är fortsatt hög, 113 personer, även om den är något lägre än föregående år då det var en topp på 135 personer, 2021 var siffran 97 personer. I kommunen som helhet är det en ökning av nyanställningar via extern rekryteringsväg.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Antal månadsanställda vid utgången av 2023 är 194 stycken. Vid utgången av 2022 var antalet 185. Under året 2023 har ett antal tillfälliga utökningar gjorts däribland för SM-veckan. Organisationen

har även utökats tillsvidare med ett antal tjänster.

Avdelning Miljö- och bygg

Avdelning miljö och bygg hade vid årets slut 57 tillsvidareanställda medarbetare, 45 kvinnor och 12 män. Detta är 8 fler än tidigare år. Avdelningen har flest anställda i åldersgruppen 30–39 år och tillsammans med de medarbetare som är 40–49 år utgör dessa båda åldersgrupper cirka 58 procent av förvaltningens medarbetare. Medelåldern är 50 år. Den har ökat med 5 år, jämfört med i fjol, på grund av att några nyrekryteringar är äldre. Verksamheten har nu full bemanning på samtliga poster. De nyrekryterade introduceras och kommer snart att fullt ut kunna bidra till måluppfyllelse och effektiv myndighetsutövning inom nämndens uppdrag.

Socialförvaltningen

Antalet månadsanställda ökar i maklig takt på förvaltningsnivå men ändras inom verksamheten då brukarnas/patienternas behov förändras. Andelen män ökar, om än förvaltningen än så länge inte har en jämställd personalgrupp, och årets ökning är en dryg procentenhet till 21,4 procent. Medelåldern minskar något.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Antalet tillsvidareanställda medarbetare var vid årets slut 409, 240 kvinnor och 169 män. I jämförelse med 2022 har antalet tillsvidareanställda ökat med 10 personer. Ökningen av antalet tillsvidareanställda finns inom avdelning stadsplanering och infrastrukturdrift och kan hänföras till ett ökat behov på grund av det höga tempot i samhällsombvandlingen.

Medelåldern bland förvaltningens anställda är 50 år och förvaltningen har flest anställda i åldersgruppen 50–59 år. Tillsammans med de medarbetare som är 60 år och äldre utgör dessa båda åldersgrupper cirka 57 procent av förvaltningens medarbetare.

Luleå Energi AB - koncernen

Medelantalet anställda under 2023 uppgick till 191 jämfört med 184 under föregående år. Förändringen (en ökning med knappt 4 procent) beror såväl på nya affärsstödjande roller som nya roller i verksamheten.

Lulebo AB

Under året har medeltalet anställda ökat väsentligt och det beror att Lulebo tagit över den största de-

len av fastighetsskötseln själv i stället för att köpa in den. Antalet anställda var 83 stycken vid årets slut.

Luleå Business Region AB

Bolaget har under 2023 haft smärre förändringar i personalomsättning. VD har sedan slutet mars haft 50 procent uppdrag åt Luleå Kommunföretag AB.

Luleå Lokaltrafik AB

Antalet årsanställda har ökat 2023 jämfört med föregående år. Det är främst på förarsidan som utökningen har skett i och med nya linjesatsningar. Kontinuerlig satsning görs för att locka kvinnor till bussbranschen.

Luleå Miljöresurs AB

Under 2023 hade bolaget 159 årsarbetare, 112 män (70%) och 47 kvinnor (30%).

Luleå Hamn AB

Medeltalet antal anställda 2023 är 47 varav 13 kvinnor och 34 män.

Medeltal antal anställda 2022 var 35 varav 9 kvinnor och 26 män.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Antal anställda är 9 stycken, fördelat på åtta män och en kvinna, vilket är samma som föregående år. Under året har en anställd slutat och en börjat.

Medelåldern i verksamheten är 43,7 år där den yngsta är 28 år och den äldsta 63 år. Median är 40 år. Av den personal som står för undervisning är 100 procent män, en siffra som gärna skulle få förändras för ökad mångfald.

2.9 Förväntad utveckling

Omvärldsanalys 2023

Tre perspektiv som Sveriges kommuner och regioner bedömer (Vägval för framtiden 5 - En spaning mot år 2035) ha stor betydelse för kommuners arbete stämmer väl in på Luleå kommun.

För det första behöver vi förstå och hantera komplexa samhällsutmaningar på nya sätt. I frågor som exempelvis arbetslöshet, kriminalitet, miljöproblem eller psykisk ohälsa kan sällan en aktör åstadkomma systemförändring på egen hand. I stället måste man se sin roll som en del av ett system vars samlade effekt skapar värde. Ett mer systemorienterat arbete innebär andra sätt att organisera, styra

och leda samhällsutveckling tillsammans med andra.

För det andra behöver vi utveckla nya arbetssätt för att hantera samhällsutmaningar. Begrepp som innovation, förnyelse och transformation används för att illustrera en mer radikal form av verksamhetsutveckling. En av utmaningarna handlar om att hantera olika former av verksamhetsutveckling. I organisationer innebär det en "tvåhänthet" där man både kan optimera och effektivisera befintliga processer och samtidigt utforska nya idéer eller teknologier för att möta framtidens behov.

För det tredje måste vi ägna mer tid åt framtiden. Alla de beslut och val som vi gör idag påverkar även morgondagen. Därför behöver organisationskulturen utvecklas där man regelbundet diskuterar framtidsfrågor. Det är i grunden ett sätt att höja organisationens förmåga att navigera i en osäker tillvaro genom att reducera osäkerheter kring framtiden och höja beredskapen för det oväntade. Det behövs arbetssätt som ger oss möjlighet att forma framtiden – och inte bara låta den hända. Det handlar i slutändan om att hjälpa oss själva att agera nu för att forma den framtid vi strävar mot.

Kommunens förutsättningar

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara 2 procent. Ett överskott i verksamheten skapar förutsättningar för att långsiktigt finansiera ny- och reinvesteringar, pensionsåtaganden från ansvarsförbindelsen samt ha en beredskap för oförutsedda kostnader. Plan och budget för perioden 2024–2026 tillsammans med beslut om tilläggsbudget visar sammantaget inte på ett resultat som når det långsiktiga finansiella målet för 2024 men från år 2025 ser det ekonomiska läget ut att bli bättre. Den höga inflationen har inneburit ökade kostnader inom kommunens verksamheter, bedömningen är dock att inflationen fortsätter falla tillbaka under 2024 samtidigt som det finns förväntningar på kommande räntesänkningar. Den förhöjda prisnivån är dock bestående och räntorna antas inte bli till närmelsevis lika låga som de var före ränteuppgången.

De goda resultaten under de senaste åren har inneburit att kommunen har klarat av att egenfinansiera en stor del av investeringarna med egna medel, vilket är en bra grund inför arbetet med Framtidens Luleå.

3 Finansiella rapporten

3.1 Koncerninterna förhållanden

I Luleå kommunkoncern ingår kommunen och de

kommunala bolagen. Ett stort antal transaktioner sker mellan de olika enheterna inom Luleå kommunkoncernen. Nedanstående tabeller ger en bild över dessa transaktioner.

(tkr)	Ägd andel	Intäkter	Kostnader	Finansiella intäkter	Finansiella kostnader
Luleå kommun		122 054	315 830	9 701	
Luleå Kommunföretag AB	100 %	3 460	4 917	28 148	
Luleå Energi AB koncernen	100 %	176 552	2 223		2 023
Lulebo AB	100 %	47 705	124 735		30 668
Luleå Lokaltrafik AB	100 %	137 065	11 636		1 577
Luleå Miljöresurs AB	100 %	76 196	111 407		494
Luleå Hamn AB	100 %	520	10 293		3 025
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100 %	789	2 975		62
Luleå Business Region AB	100 %	21 317	1 150		

Luleå Kommunföretag AB har mottagit koncernbidrag på 28,2 miljoner kronor och lämnat koncernbidrag på 22,6 miljoner kronor. Totala utdelningar

som Luleå Kommunföretag erhållit uppgår till 60,1 miljoner kronor.

(tkr)	Ägd andel	Koncernbidrag		Aktieägartillskott		Utdelningar	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Luleå kommun							
Luleå Kommunföretag AB	100 %	22 620	28 202				60 144
Luleå Energi AB koncernen	100 %	28 202				58 401	
Lulebo AB	100 %						
Luleå Lokaltrafik AB	100 %		8 500				
Luleå Miljöresurs AB	100 %					1 743	
Luleå Hamn AB	100 %		10 000				
Nordiskt Flygteknikcentrum AB	100 %		4 120				
Luleå Business Region AB	100 %						

3.2 Resultaträkning

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
Verksamhetens intäkter	2	1 097	1 228	3 745	3 308
Verksamhetens kostnader	3	-6 188	-5 744	-8 333	-7 349
Avskrivningar	4	-372	-385	-648	-666
Verksamhetens nettokostnader		-5 463	-4 901	-5 236	-4 707
Skatteintäkter	5	4 859	4 572	4 859	4 572
Generella statsbidrag och utjämning	6	740	755	740	755
Verksamhetens resultat		135	427	363	620
Finansiella intäkter	7	32	34	39	26
Finansiella kostnader	8	-48	-22	-102	-56
Resultat efter finansiella poster		119	438	300	590
Extraordinära poster					
Årets resultat		119	438	300	590

3.3 Balansräkning

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
Tillgångar					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	9	4	4	16	14
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och anläggningar	10	7 050	6 969	10 745	10 722
Maskiner och inventarier	11	230	214	2 096	1 956
Pågående nyanläggningar	12	1 044	712	1 889	976
Summa materiella anläggningstillgångar		8 324	7 896	14 730	13 654
Finansiella anläggningstillgångar	13	117	110	193	108
Summa anläggningstillgångar		8 445	8 009	14 940	13 776
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd och exploateringsfastigheter	14	164	12	186	35
Fordringar	15	953	775	1 631	1 224
Kortfristiga placeringar	16	104	264	310	475
Kassa och bank	17	1	1	3	3
Summa omsättningstillgångar		1 221	1 052	2 130	1 738
Summa tillgångar		9 666	9 061	17 069	15 513
Eget kapital					
Årets resultat		119	438	300	590
Resultatutjämningsreserv		1 246	1 246	1 246	1 246
Övrigt eget kapital		5 072	4 634	8 368	7 756
Summa eget kapital	18	6 436	6 318	9 914	9 592
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	464	370	471	377
Andra avsättningar	20	32	36	461	393
Summa avsättningar		496	406	932	770
Skulder					
Långfristiga skulder	21	1 324	1 074	3 266	3 371
Kortfristiga skulder	22	1 409	1 263	2 957	1 781

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
Summa skulder		2 734	2 338	6 223	5 151
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		9 666	9 061	17 069	15 513
Diff tillgångar och skulder		0	0	0	0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	2 660	2 275	2 663	2 278
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar	24	1 480	1 473	1 480	1 473
Övriga ansvarsförbindelser	25		0	1	1
Summa panter och ansvarsförbindelser		4 140	3 748	4 144	3 752

3.4 Kassaflödesanalys

(mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2023	2022	2023	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		119	438	300	589
Justering för ej likvidpåverkade poster	27	790	165	1 097	473
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		908	602	1 397	1 061
+/- Minskning/ökning förråd m.m.		-151	0	-151	-4
+/- Minskning/ökning kortfristiga fordringar		-178	-120	-113	-379
+/- Ökning/minskning kortfristiga skulder		146	124	132	322
Kassaflöde från den löpande verksamheten		725	607	1 266	1 000
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		-	-		0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-964	-738	-1 903	-1 131
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		51	223	64	223
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-8	-23	2	57
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-920	-539	-1 837	-851
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		450	200	825	485
Amortering av låneskulder		-200	-400	-200	-765
Amortering av skuld för finansiell leasing		-4	-7	-4	-7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		246	-207	621	-287
ÅRETS KASSAFLÖDE		51	-139	50	-139
Likvida medel vid årets början		337	475	339	478
Likvida medel vid årets slut		387	337	389	339
Kassaflödesanalysen för år 2022 för kommunen och koncernen har korrigerats.					

3.5 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Reglering

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR).

Den kommunala bolagskoncernen upprättar årsredovisningen i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen för Luleå kommun omfattar kommunen samt bolagskoncernen. Luleå kommun organiserar de flesta av sina bolag i ett av kommunen helägt holdingbolag, Luleå Kommunföretag AB.

Den sammanställda redovisningen har, för de dotterbolag där kommunen har en ägd andel på mer än 50 %, upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Förvärvsmetoden innebär att dotterföretagsandelarnas anskaffningsvärden avräknas mot förvärvat eget kapital. I koncernens egna kapital ingår förutom kommunens egna kapital endast den del av dotterbolagens egna kapital som intjänats efter förvärvet. Obeskattade reserver hänförs vid konsolideringen, exklusive uppskjuten skattedel, till respektive dotterbolags egna kapital. Med proportionell konsolidering menas att endast ägd andel av dotterföretagens resultat- och balansräkningar konsolideras i koncernredovisningen.

Varje enskilt koncernbolag konsolideras för sig med undantag för Luleå Energikoncernen där koncernens civilrättsliga årsbokslut konsolideras. Det minoritetsintresse som finns i Luleå Energikoncernen redovisas inom eget kapital i Luleå kommunkoncernen. Ingen justering har gjorts då det gäller delägda dotterbolag i denna underkoncern då detta utgör ett obetydligt värde i koncernen.

Bolag i vilka kommunen har en ägd andel på mindre än 50 %, betraktas som intresseföretag. Konsolidering av dessa intressebolag görs inte eftersom dessa endast har marginell betydelse för kommunkoncernen.

Aktieinnehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital.

Skatteintäkter

Den preliminära avräkningen för skatteintäkter i årsredovisningen är baserad på Sveriges kommuner och regioners (SKR) decemberprognos för skatteunderlaget.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Investeringsbidrag och anläggningsavgifter redovisas som en långfristig skuld. Skulden upplöses och intäktfördes på ett sätt som återspeglar investerings nyttjande och förbrukning.

Investeringar som aktiveras har ett anskaffningsvärde på minst ett prisbasbelopp (52 500 kr år 2023) och en nyttjandetid överstigande tre år i kommunen och för bolagen ett halvt prisbasbelopp. Lånekostnader aktiveras inte.

Investeringar som inte färdigställts under året redovisas som pågående nyanläggningar. Avskrivningar beräknas inte för mark, konst och pågående nyanläggningar. På övriga anläggningstillgångar sker en planerlig avskrivning utifrån den bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången är färdig att tas i bruk.

Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning enligt RKR R4 Materiella anläggningstillgångars rekommendation. Historiska värden har beräknats om enligt framtagna modell för fastigheter från år 2016. För gator räknades de historiska värden om i mars 2019 samt att det genomfördes en revidering av modellen i december 2021, då den första bedömningen gjordes på felaktiga antaganden. För anläggningar inom vatten och avlopp infördes komponentavskrivning från år 2016, dock har inte de historiska värdena omräknats. För park och grönområdena tillämpas komponentavskrivning på vissa delar samt att de historiska värdena inte omräknats.

Komponentavskrivning gäller med följande avskrivningstider för tillgångar:

- Fastigheter och anläggningar 10 - 65 år
- Maskiner och inventarier 5 och 10 år
- Va-anläggningar 10 - 99 år
- Gator och vägar 7 - 99 år
- Ledningsrätter 99 år
- Datorer 3 år

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Nedskrivning av aktier och andelar sker i de fall värdenedgången anses bestående.

Leasing

Leasing ska enligt RKR-R5 klassificeras och redovisas antingen som finansiella eller operationella leasingavtal. Från och med 2018 redovisar Luleå kommun, leasing och hyra av lös egendom i enlighet med RKR-R5. Klassificering av avtal sker vid avtalens början och avtal tecknade före 2018 har tidigare klassificerats som operationella. I praktiken finns även en stor osäkerhet i vad verkligt värde uppgår till varför man i nuläget väljer att konstatera att alla avtal tecknade före 2018 klassificeras som operationella även om man kan misstänka att vissa kan vara av finansiell karaktär.

Omsättningstillgångar

Värdering av lager/förråd sker enligt lägsta värdets princip, dvs det lägsta av anskaffningsvärdet eller verkligt värde.

Samtliga kundfordringar äldre än 13 månader redovisas som osäkra fordringar. För övriga kundfordringar sker individuell bedömning om fordran ska anses som osäker.

Kortfristiga placeringar värderas till verkligt värde.

Kommunens exploateringsfastigheter klassificeras som omsättningstillgångar

Kommunens tomträttsmark för småhus och flerbostadshus har oklassificerats från bostadsmark till omsättningstillgång från år 2023

Avsättning för deponi

Framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponianläggning redovisas som avsättning i kommunen. Beräkningen av avsättningens storlek är utförd 2007. Kommunen har sedan 2014 anlitat LUMIRE för utförande av uppdraget.

Sluttäckningen av nuvarande deponi i Sunderbyn har påbörjats. I juli 2020 lämnade LUMIRE in en statusrapport till Miljö- och Byggnadsnämnden om sluttäckningen av deponi av etapp 1A med begäran om att förlänga tidplanen med att sluttäckning färdigställs under 2027.

Under våren 2023 aktualiserades frågan om upp-

följning och behandling av tidigare nedlagda deponier, då kommunen fick ett föreläggande gällande handlingsplan för nedlagda deponier från Miljö- och Byggnadsnämnden. Den nya handlingsplanen kommer bland annat medföra genomförande av en ny riskbedömning, utökad provtagning samt mer täckning av de nedlagda deponierna, minst 28 st. Arbetet med uppföljning och behandling av tidigare nedlagda deponier behöver enligt föreläggandet utökas jämfört med nuläget vilket medför högre kostnader. Dessa är ännu inte kvantifierade då omfattningen av tillkommande åtgärder ännu inte är känd. Ytterligare ett par deponier som ska utredas, följas upp och behandlas med medel från avsättningen förväntas tillkomma.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt lag om kommunal bokföring och redovisning enligt den så kallade blandmodellen.

Avsättning redovisar förmånsbestämda pensionsförmåner som intjänats fr o m 1998 samt garanti- och visstidspensioner. Under ansvarsförbindelser redovisas de pensionsförmåner som intjänats före 1998. Beräkning av det samlade åtagandet har utförts av Kommunernas Pensionsanstalt KPA. Pensionsförpliktelser, såväl avsättningar som ansvarsförbindelser, beräknas enligt RIPS.

Pensionsförpliktelser för anställda i bolag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3. Det innebär att pensionsförpliktelser inte redovisas som ansvarsförbindelser.

Taxefinansierad verksamhet

Enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, särredovisas den allmänna Va-anläggningens verksamhet och kan därmed särskiljas från annan verksamhet. Redovisningen sker enligt god redovisningssed och finns tillgänglig för fastighetsägarna och andra berörda. I den mån avgiftsuttaget inom vatten- och avloppsverksamheten överskrider självkostnaden minskas intäkten och överuttaget bokförs som en förutbetalad intäkt. Ett över- respektive underuttag regleras inom en 3 års period.

Not 2 Verksamhetens intäkter

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Försäljningsintäkter	97	82	1311	1378
Taxor och avgifter	196	195	553	372
Hyror och arrenden	176	173	784	789
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	370	369	383	390
Bidrag och gåvor från privata aktörer		0	2	1
EU-bidrag	2	0	2	0

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Övriga bidrag	10	2	18	4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	201	205	204	135
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	34	195	34	195
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	7	6	12	7
Övriga verksamhetsintäkter	4	1	4	38
Summa verksamhetens intäkter	1097	1228	3307	3308

Not 3 Verksamhetens kostnader

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	3 642	3 467	3 869	3 881
Pensionskostnader	345	216	385	246
Lämnade bidrag	376	386	376	247
Köp av verksamhet	564	508	564	507
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	218	179	514	437
Inköp av material och varor	396	355	1166	909
Inköp av tjänst	636	569	721	691
Realisationsförluster och utrangeringar	4	58	18	58
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	0	13	0
Övriga verksamhetskostnader	6	5	269	333
Bolagsskatt				40
Summa verksamhetens kostnader	6 188	5 744	7 895	7 349

Not 4 Av- och nedskrivningar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Byggnader och anläggningar	306	297	426	440
Maskiner och inventarier	66	64	217	201
Nedskrivning	0	25	5	25
Summa av- och nedskrivningar	372	385	648	666

Not 5 Skatteintäkter

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Preliminär kommunalskatt	4 776	4 455	4 776	4 455
Preliminär slutavräkning innevarande år	62	92	62	92
Slutavräkning differens föregående år	21	25	21	25
Mellankommunal kostnadsutjämning	-	-	-	-
Summa skatteintäkter	4 859	4 572	4 859	4 572

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Inkomstutjämning	521	517	521	517
Kostnadsutjämning	-399	-370	-399	-370
Regleringsbidrag	185	218	185	223
Införandebidrag	-	14	-	14

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kommunal fastighetsavgift	181	172	181	172
Bidrag LSS-utjämning	59	24	59	24
Övriga bidrag i utjämningsystemet	-	-	-	-
Övriga generella bidrag från staten	194	181	194	176
Summa generella statsbidrag och utjämning	740	755	740	755

Not 7 Finansiella intäkter

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Utdelning på aktier och andelar	1	0	2	1
Försäljning och värdering, finansiella anläggningstillgångar	4	1	4	-2
Ränteintäkter	6	22	12	24
Försäljning och värdering, finansiella omsättningstillgångar	10	3	10	3
Kommunal borgensavgift	10	7	0	0
Övriga finansiella intäkter	1	0	1	0
Summa finansiella intäkter	32	34	29	26

Not 8 Finansiella kostnader

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader på lån	18	3	61	37
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättning	29	7	29	7
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	0	11	0	11
Bankkostnader, placeringskostnader och liknande	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	1	0	1	0
Summa finansiella kostnader	48	22	92	56

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	4	3	17	15
Anskaffningar	1	1	3	2
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4	4	20	17
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	0	-3	-3
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Återförda avskrivningar vid avyttring och utrangering	0	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	0	0	-4	-3
Utgående redovisat värde	4	4	16	14
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	99 år	99 år	65 år	65 år

Not 10 Mark, byggnader och anläggningar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	11 079	10 801	16 525	16 112
Anskaffningar	527	491	543	507
Avyttringar och utrangeringar	-39	-212	-76	-218
Övriga förändringar	-188	23	-122	148
Nedskrivning		-25	-23	-25
Utgående anskaffningsvärde	11 378	11 079	16 846	16 525
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 110	-3 947	-5 803	-5 497
Avyttringar och utrangeringar	35	145	52	145
Övriga förändringar	53	0	77	0
Årets avskrivning	-306	-308	-426	-451
Utgående ack. avskrivningar	-4 329	-4 110	-6 100	-5 803
Utgående redovisat värde	7 050	6 969	10 745	10 722
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	32 år	29 år	35 år	30 år

Not 11 Maskiner och inventarier

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	490	520	4 803	4 546
Anskaffningar	86	96	318	250
Avyttringar och utrangeringar	-26	-132	-68	-163
Övriga förändringar	-11	6	-65	170
Utgående anskaffningsvärde	538	490	4 989	4 803
Ingående ack. avskrivningar	-275	-333	-2 847	-2 782
Avyttringar och utrangeringar	25	117	61	147
Övriga förändringar	8	4	110	-11
Årets avskrivningar	-66	-64	-217	-201
Utgående ack. avskrivningar	-308	-275	-2 893	-2 847
Utgående redovisat värde	230	214	2 096	1 956
Därav leasade fordon	11	17	13	19
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	8 år	8 år	13 år	18 år

Not 12 Pågående nyanläggningar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Pågående vid årets början	712	572	976	893
Årets investeringar (netto)	871	658	1 562	897
Övriga förändringar	-1	-12	-6	-12
Årets aktiveringar	-537	-506	-643	-802
Pågående vid årets slut	1 044	712	1 889	976

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

(mkr)	Andel	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar kommunkoncernföretag					
Luleå Kommunföretag AB	100%	23	23	23	
Aktier och andelar intresseföretag					
Stiftelsen Norrbottensteatern	42%				
Kommuninvest Ek förening		91	84	91	84
Shorelink AB	7%	1	1	1	1
Luleå Energi AB:s aktier i Lulekraft AB	50%			10	10
Övriga		1	1	1	1
Summa aktier och andelar		116	109	126	96
Långfristiga placeringar		0	0	0	0
Bostadsrätter		0	1	0	1
Uppskjuten skattefordran		0	0	67	11
Summa finansiella anläggningstillgångar		117	110	193	108

Not 14 Förråd, lager och exploateringsfastigheter

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Tomter för försäljning	161	10	161	10
Förråd och lager	3	2	25	25
Summa förråd och exploateringsfastigheter	164	12	186	35

Not 15 Fordringar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kundfordringar	73	73	253	224
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	525	536	734	805
Övriga kortfristiga fordringar	355	166	461	195
Summa fordringar	953	775	1448	1225

Not 16 Kortfristiga placeringar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Räntefond				
Anskaffningsvärde	104	271	315	482
Värdereglering	0	-7	-5	-7
Summa kortfristiga placeringar	104	264	310	475

Not 17 Kassa och bank

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kassa	0	0	2	0
Bank- och plusgiro	1	1	1	3
Summa kassa och bank	1	1	3	3

Not 18 Eget kapital

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående eget kapital	6 318	5 880	9 592	8 996
- varav justeringar av eget kapital	-	-	22	6
Årets resultat	119	438	300	590
Summa eget kapital	6 436	6 318	9 914	9 592
- Resultatutjämningsreserv (RUR)	1 246	1 246	1 246	1 246

Not 19 Avsättningar för pensioner och likande förpliktelser

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	370	357	377	364
Korrigerat IB	-	-	-	-
Nyintjänad pension	1	1	1	1
Skuldförändring	45	2	45	1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	29	7	29	7
Förändring av löneskatt	18	3	18	3
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	464	370	470	377

Not 20 Andra avsättningar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avsatt för återställande av deponi	67	67	67	67
Redovisat värde vid årets början	34	36	34	36
Nya avsättningar	-	-	-	-
Ianspråktaga avsättningar	-3	-2	-3	-2
Utgående avsättning	31	34	31	34
Avsatt för uppskjutna skatter			430	357
Övriga avsättningar	1	2	1	2
Summa andra avsättningar	32	36	461	393

Not 21 Långfristiga skulder

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	950	700	2 880	2 975
Långfristig leasingskuld	5	10	5	10
Sale and leaseback	38	41	38	41
Övriga långfristiga skulder	-	-	12	21
Förutbetalda intäkter anläggningsavgifter	161	156	161	156
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	170	167	170	167
Summa långfristiga skulder	1 324	1 074	3 266	3 371
Kommentar				
Sale-and-leaseback				
Försäljningspris	106			
Avtalets längd	20 år			

Huvudsakliga villkor i avtalet:	Hemsö ska bidra till att utveckla och investera i kommunens expansion med fokus på fastigheter och lokaler för samhällsservice.			
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggningsavgifter återstående antal år (vägt genomsnitt)	26 år	27 år		
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	27 år	25 år		
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta	3,7%	0,4%	2,9%	1,1%
Genomsnittlig ränta, exklusive derivat	3,7%	0,4%	2,9%	0,4%
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2,9 år	0,5 år	2,4 år	1,2 år
Genomsnittlig räntebindningstid	2,9 år	0,5 år	2,4 år	1,2 år
Genomsnittlig räntebindningstid, exklusive derivat	2,9 år	0,5 år	2,4 år	1,1 år
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år		100,0%	20,2%	55,3%
1-3 år	57,9%		42,9%	44,7%
3-5 år	42,1%		36,8%	
5-10 år				
Över 10 år				
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	0	0	315	100
Marknadsvärde derivat	0	0	0,7	-0,1
- Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 33 år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningar.				
- Det offentliga investeringsbidraget periodiseras med samma nyttjandeperioder som tillgången som bidraget avses.				

Not 22 Kortfristiga skulder

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	6	0	736	0
Leverantörsskulder	411	349	778	555
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	713	646	971	967
Övriga kortfristiga skulder	280	268	290	259
Summa kortfristiga skulder	1409	1263	2775	1781

Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Borgensåtagande kommunala bolag				
Luleå Kommunföretag AB	2 345	1 745	2 345	1 745
Lulebo AB	315	530	315	530
Övriga borgensförbindelser				
Fastighetsinteckningar	-	-	3	3
Summa borgensförbindelser	2 660	2 275	2 663	2 278

Luleå kommun har i oktober 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Luleå kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Luleå kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 012 086 101 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 081 251 184 kronor.

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	1 473	1 540	1 473	1 540
Årets utbetalning	-110	-106	-110	-106
Nyintjänad visstidspension (förtroendevalda)	0	-	0	-
Ränte- och basbeloppsuppräknig (förtroendevalda)	1	-	1	-
Ränte- och basbeloppsuppräknig (anställda)	118	46	118	46
Övrigt post	1	-7	1	-7
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	1 480	1 473	1 480	1 473
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	98%	98%	98%	98%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1	3	1	3
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	2	-	2	-
Antal anställda med rätt till visstidspension	-	-	-	-

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Lulebo har eventalförpliktelser i form av ansvarsbelopp Fastigo	-	-	1	1
Summa övriga ansvarsförbindelser	0	0	1	1

Not 26 Leasing

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Finansiella leasingavtal				
Fordon				
Totala minimileaseavgifter	11	17	11	19
Nuvärde minimileaseavgifter	11	17	11	19
Därav förfaller inom 1 år	6	7	6	9
Därav förfaller inom 1-5 år	5	10	5	11
Därav förfaller senare än 5 år				
Operationella leasingavtal				
Minimileaseavgifter				
Därav förfaller inom 1 år	15	13	36	46
Därav förfaller inom 1-5 år	7	13	45	83
Därav förfaller senare än 5 år	0	0	42	8
Alla leasingavtal tillhörande kommunen som tecknades före 2018 har klassificerats som operationella leasingavtal				

Not 27 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(mkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Avskrivningar	372	361	648	642
Nedskrivning	0	25	0	25
Utrangeringar	3	60	3	60
Förändrade avsättningar	90	16	90	16
Övriga ej likviditetspåverkande poster	324	-296	355	-269
Summa ej likviditetspåverkande poster som ingår i årets resultat	790	165	1097	473

Not 28 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

(tkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2023	2022	2023	2022
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	165	165	886	764
Förtroendevalda revisorer*	-	-	-	-
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	-	-	-	-
Total kostnad för räkenskapsrevision	165	165	886	764
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	1 660	1 814	3 141	2 060
Förtroendevalda revisorer*	-	-	-	-
Lekmannarevision	-	-	-	-
Total kostnad för övrig revision	1 660	1 814	3 141	2 060
Total kostnad för revision	1 825	1 979	4 027	2 824

* Uppgift saknas

4 Revisionsberättelse

Vi av kommunfullmäktige valda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen, nämnderna samt den gemensamma E-nämnden och den gemensamma Kost- och servicenämnden. Utsedd revisor har granskat Samordningsförbundet Södra Norrbotten. Utsedda lekmannarevisorer har granskat verksamheten i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från KPMG som biträder oss revisorer. Styrelsen och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Vårt ansvar: Vi ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Redogörelse för 2023 års revisionsverksamhet".

Kommunens resultat och kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning: Luleå kommun visar ett positivt resultat år 2023, 119 miljoner kronor (438 miljoner kronor), vilket består till en tredjedel av reavinster som uppstår vid försäljning, samt en positiv utveckling av skatteintäkterna. Resultatet ligger på 2,1 procent av skatter och bidrag vilket innebär att ett av kommunens mål på 2 procent nås med en knapp marginal år 2023. Nämnderna redovisar sammanlagt en avvikelse mot budget om -106 miljoner kronor (-3 miljoner kronor). Störst avvikelser visar kommunstyrelsens egen verksamhet -19 miljoner kronor, stadsbyggnadsnämnden/infrastruktur- och servicenämnden -67 miljoner kronor och barn- och utbildningsnämnden -16 miljoner kronor. Utifrån uppfyllelsegraden av målen för god ekonomisk hushållning bedömer kommunstyrelsen att Luleå kommun sammantaget har en god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av kommunens fyra långsiktiga finansiella mål visar att måluppfyllelsen är delvis uppfylld, soliditeten har minskat något och nettoinvesteringarnas andel av skatter och stadsbidrag är ej uppfylld. Samtidigt visar sammanställningen för kommunfullmäktiges övergripande mål att övervägande del uppnås.

Våra väsentliga iakttagelser och synpunkter. Vi noterar att den sammanlagda större avvikelsen för nämnderna mot budget och poängterar vikten av att fortsätta det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna. Kommunstyrelsen har stor påverkansgrad genom sitt samordningsansvar och uppsikt att fortsatt efterfråga och följa upp åtgärder för att hålla beslutad budgetram. Vi ser allvarligt på de brister i den interna kontrollen som framkommit i granskningen av handläggning inom barn- och ungdomsvården i socialnämndens verksamhet och vi kommer att följa upp granskningens slutsats och rekommendationer under 2024.

Vår ansvarsprövning och bedömningar: Genom våra granskningar för 2023 har vi prövat om verksamheten har varit ändamålsenlig och ekonomiskt tillfredsställande. Vi har även prövat om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi bedömer att kommunstyrelsen för sin egen verksamhet, stadsbyggnadsnämnden/infrastruktur och servicenämnden och barn- och utbildningsnämnden inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, överförmyndarnämnden och den gemensamma E-nämnden och den gemensamma Kost- och servicenämnden i huvudsak och bygg- och miljönämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med två av fyra finansiella mål som fullmäktige fastställt. De två finansiella målen; "Nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ej överstiga 10 procent" och "Soliditeten ska vara oförändrad" är ej förenligt med resultatet.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med fyra och delvis förenligt med fem verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnder, den gemensamma nämnden E-nämnden och den gemensamma Kost- och servicenämnden samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2023 fastställs.

Lars Anehagen har inte deltagit i granskning och ansvarsprövning av socialnämnden med hänsyn till jäv.

Luleå den 9 april 2024

Kurt Hauptmann, ordförande

Lars Lassinantti, vice ordförande

Lars Anehagen

Ove Bucht

Kjell Nilsson

Anette Sundström

Folke Sundberg

Bernt Johansson

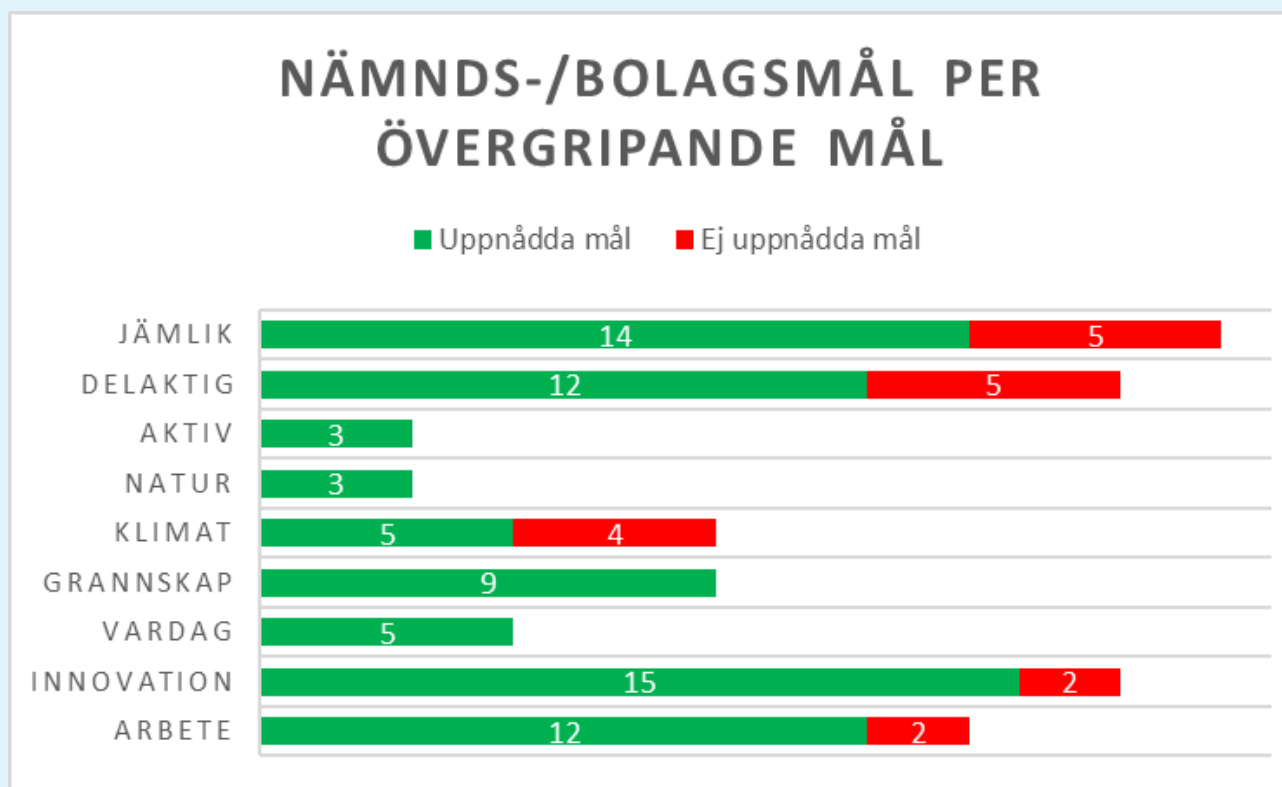
Revisorerna godkände revisionsberättelsen och redogörelsen digitalt på sammanträdet 2024-04-09.

5 Uppföljning av Kommunfullmäktiges mål

Kommunkoncernens verksamheter hanterar de utmaningar som överensstämmer med respektive grunduppdrag och bidrar genom samverkan, omtanke och nytänkande till kommunfullmäktiges övergripande mål.

Nämnder och kommunala bolag beslutar om mål

som sammantaget utgör bidrag till målarbetet. Antalet mål som uppfyllts respektive inte nåtts under 2023 framgår av bilden nedan. Utförligare analys per mål finns att läsa i bilaga (Nämnder och bolags måluppföljning).

Kommunfullmäktiges övergripande mål kompletteras med sex strategiska initiativ. Initiativen har ett utforskande arbetssätt för att ta fram erfarenheter, metoder, verktyg etcetera som senare kan användas och införas i hela organisationen. Det övergripande syftet med de strategiska initiativen är att ta kliv för att nå en hållbar utveckling. Samtliga sex initiativ når måluppfyllelse under 2023, se utförligare analys i 7 Bilaga: Nämnder och bolags måluppföljning (KS-kommunstabben).

5.1 Verksamhetsuppföljning av de övergripande målen till 2040

Målen följs med hjälp av 3-4 nyckeltal vardera. Grafer och jämförelser kommer från Kolada (se www.kolada.se). För varje graf kommenteras trend och jämförelse med andra kommuner. Jämförelse sker i förhållande till socioekonomiskt liknade kommuner (8 st) eller gruppen större stad (23 st). I jämförelsen med andra delas kommunerna in i tre grupper, bästa gruppen (25%), mittengruppen (50%) och sämsta gruppen (25%).

1 JÄMLIK

Luleås invånare har en god och jämlik hälsa

Målet syftar till att ge förutsättningar för jämlika livsvillkor, god hälsa och livskvalitet för alla genom att uppmärksamma olika villkor avseende kön, ålder, grupper och geografiska områden.

Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv (U00915)

Trend:
negativ

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (N31816)

Trend:
positiv

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

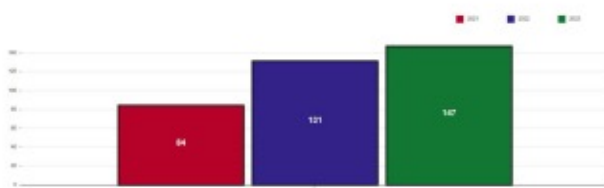
Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", % (N15643)

Trend:
oförändrad

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde (U23401)

Trend:
negativ

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
sämsta gruppen

2 DEL AKTIG

Luleås invånare är delaktiga i
samhällets utveckling

Målet syftar till att ge förutsättningar
för delaktighet, jämställd representa-
tion och att försvara demokratin.

Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel % (N05816)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

Utrikes födda bland förtroendevalda kommunpolitiker, andel % (N05825)

Trend:
oförändrad

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
sämsta gruppen

Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen
fungerar bra, andel % (N00651)

Trend:
positiv

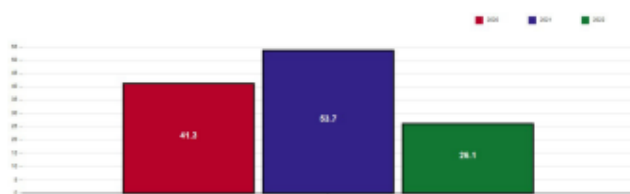
Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

3 AKTIV

Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv

Målet syftar till att ge jämlika förutsättningar för ett aktivt föreningsliv och öka möjligheterna att utöva och delta.

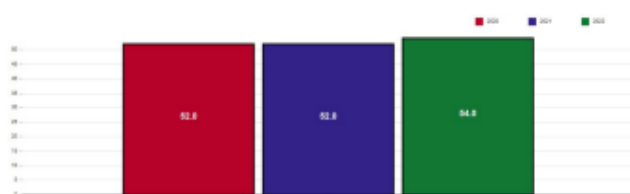
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år (N09805)

Trend:
negativ

Jmfr större stad:
mittengruppen

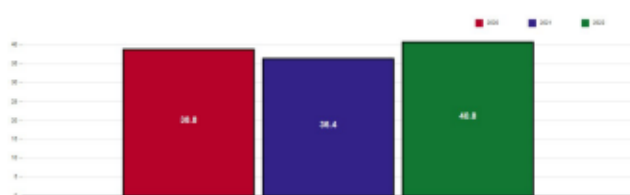
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel % (U01425)

Trend:
negativ

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
bästa gruppen

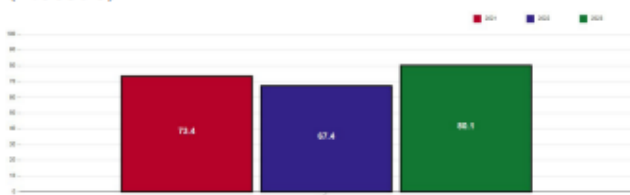
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (U099800)

Trend:
positiv

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
bästa gruppen

Medborgarundersökningen - Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel % (N00590)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
sämsta gruppen

4

NATUR

Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Målet syftar till att ge förutsättningar för bevarad och återetablerad biologisk mångfald, utvecklade ekosystemtjänster samt förstärka möjligheterna att vara i naturen.

Havsstrandlinje påverkad av bebyggelse, andel % (N60111)

Talet finns ännu inte presenterat hos Kolada, kommer i slutet på 2023.

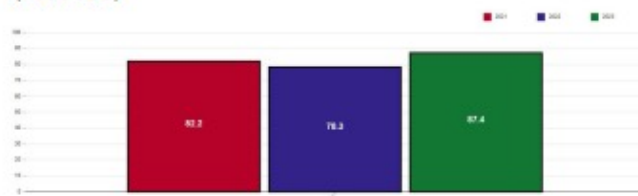
Skyddad natur land, andel % (N85055)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
mittengruppen

Medborgarundersökningen - Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra, andel % (N00606)

Trend:
positiv

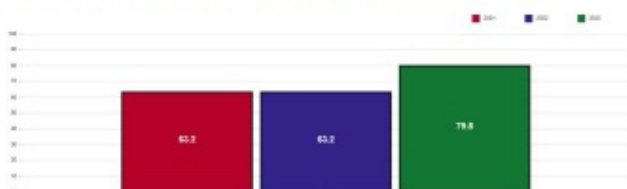
Jmfr större stad:
mittengruppen

5 KLIMAT

Luleå har ingen påverkan på klimatet

Målet syftar till att nå klimatneutralitet genom effektivare användning av energi, ökad andel av förnybara bränslen och egen produktion av förnybar energi

Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel % (N00636)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
bästa gruppen

Medborgarundersökningen - Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra, andel % (N00637)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
mittengruppen

Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel % (U00502)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
sämsta gruppen

6 GRANN SKAP

Luleås invånare bor i ett gott grannskap

Målet syftar till att nå goda bostadsområden, med trygghet, närhet till service och skola samt med en tillgänglighet för alla.

Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel % (N07418)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel % (N00610)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
bästa gruppen

Cykelväg i kommunen, total, meter/inv (N07806)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

Vattentäcker med vattenskyddsområde, andel % (N85069)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

7 VAR DAG

Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv

Målet syftar till att ge förutsättningar för hållbarare konsumtionsmönster som leder till en effektivare användning av resurser och en minskad miljöpåverkan.

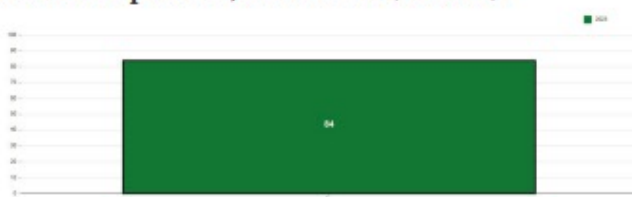
Medborgarundersökningen - Bra tillgång till kommunal service utanför kommunens centralort, andel % (N00558)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
sämsta gruppen

Elbilsladdpunkter, totalt antal (N07713)

Trend:
kan inte bedömas

Jmfr större stad:
sämsta gruppen

Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel % (I107414)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
kan inte bedömas, i gruppen med de lägsta värdena

8 INNO VATION

Luleå är ett ledande nav för
tillväxt och innovation

Målet syftar till att ge förutsättningar
för innovation vilket förutsätter kom-
petens att ställa om och utveckla nya
branscher, verksamhetsområden och
arbetssätt.

Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index (U07451)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Information - Index (U07509)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
sämsta gruppen

Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Kompetens - Index (U07511)

Trend:
positiv

Jmfr större stad:
mittengruppen

9 ARBETE

Luleås invånare har arbete

Målet syftar till att nå en hög kunskapsnivå och att ge möjligheter till praktik och validering av kompetens. Luleås befolkning ska öka till 100 000 invånare

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel % (N17457)

Trend:
oförändrad

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel % (N00209)

Trend:
oförändrad

Jmfr större stad:
mittengruppen

Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året, andel % (N18961)

Trend:
positiv

Jmfr socioekonomiskt likn kommuner:
mittengruppen

Totalt visar 13 verksamhetsuppföljande nyckeltal en positiv trend (45%), elva en oförändrad (38%) och fyra en negativ (14%). För ett nyckeltal kan trenden inte bedömas, då endast ett värde för de senaste tre åren finns tillgängligt.

Jämfört med andra kommuner ligger Luleå kommun i bästa gruppen för fyra nyckeltal (14%), i

mitten för 17 stycken (59%) och bland de sämsta för sju nyckeltal (24%). För ett tal kan jämförelser inte göras.

6 Verksamhetsredovisning

6.1 Nämnder

I avsnittet sammanfattas det uppdrag som nämnden har att uppfylla gentemot kommunfullmäktige, det vill säga en beskrivning av verksamhetens syfte/ändamål. Dessutom viktiga händelser som har haft större betydelse för verksamheten under året som gått utifrån nämndens uppdrag.

KS-Kommunstaben

Uppdrag

Kommunstaben är kommunstyrelsens förvaltning med huvuduppdraget att stödja kommunstyrelsen i deras uppdrag att styra, leda och samordna hela den kommunala verksamheten. Förvaltningen leds av kommundirektören tillsammans med biträdande förvaltningschef. I Kommunstaben pågår ett omfattande förändringsarbete för att ha en mer effektiv och efterfrågad verksamhet som gör rätt saker till rätt kvalitet.

Kommunstyrelsen leder och samordnar många olika frågor ur ett kommungemensamt perspektiv exempelvis näringspolitiken, ekonomi, kommunikation, personalpolitik, samverkan, krisberedskap, demokrati, inköp, verksamhetsstyrning, gemensam service, kundcenter, översiktsplanering, konsumentrådgivning, digital utveckling och infrastruktur samt utvecklingen för ett hållbart Luleå.

Kommunstyrelsen har uppsikt över övriga nämnder, eventuella gemensamma nämnders verksamhet, kommunala bolag, kommunalförbund som kommunen är medlem i samt kommunala stiftelser och föreningar. Kommunstyrelsen har i och med uppsiktsplikten ansvar för det övergripande arbetet med intern styrning och kontroll.

Luleå kommun har tagit fram en översiktsbild för hur det kommunala uppdraget kan beskrivas i övergripande processer i form av styrprocesser, huvudprocesser och stödprocesser.

Kommunstabens roll i styrprocesserna

Kommunstaben arbetar i styrprocesserna i syfte att stödja den politiska styrningen genom att bland annat analysera och följa kommunens utveckling för att kunna lämna förslag om mål, förbättringar och resursfördelning. I nästa steg är uppdraget att driva på och samordna genomförandet av beslut

och stora projekt som involverar flera nämnder eller förvaltningar.

Kommunstabens roll i huvudprocesserna

Kommunstaben bedriver verksamhet inom de flesta av huvudprocesserna men med en långsiktig och övergripande roll. Förvaltningen bidrar med lednings- och kompetensstöd i huvudprocesserna tillsammans med säkring av intentioner av mål och strategier i samhällets fysiska utveckling.

Kommunstabens roll i stödprocesserna

En annan del i Kommunstabens uppdrag är att ge specialiststöd till förvaltningar och kommunala bolag i frågor som är gemensamma för alla samt i utvecklingsarbete av kommunal verksamhet. Kommunstaben ger också service och support till förvaltningarna och bolagen i syfte att underlätta deras administrativa vardag, detta görs genom att samordna stödtjänster och ge stöd i kommunövergripande projekt.

Året som gått

Under året har flera viktiga skeenden haft betydelse för verksamheten. Det har till stor del handlat om förutsättningar för Framtidens Luleå, det vill säga att skapa ett attraktivt, hållbart Luleå med Sveriges bästa service och med plats för minst 100 000 luleåbor. Året har också präglats av säkerhetsläget i omvärlden, den höjda terrornivån i landet och NATO-processen.

Förberedelser för Luleå industripark och Luleå hamns utveckling har pågått under året. Projektorganisationen för Luleå industripark leds via kommunstaben i en virtuell projektorganisation i bred samverkan med kompetenser i hela koncernen. De första spadtagarna för etableringarna i industriparkens område på Hertsöfältet togs under hösten 2023.

Beslut fattades under året för en differentierad prissättning på mark för verksamhetsområden utifrån läge, attraktivitet, exploateringskostnad och med målsättningen att exploateringsverksamheten totalt sett ska ha kostnadstäckning. Flertalet beslut om detaljplaner och markanvisningar har tagits under året men bostadsbyggnad är ändå relativt lågt i kommunen, liksom i Sverige som helhet. En markanvisningstävling för kvarteret Bävern i Luleå centrum har initierats och tävlingsförslagen har presenterats för medborgarna i december 2023.

Större upphandlingar som pågått under året har varit för framtidens Luleå genom att bistå Luleå Hamn AB med upphandling av en koncessionär och finansiär som ska bygga ut och sedan drifta hamnen samt upphandling av kommunkoncernens behov av drivmedel och kommunens behov av livsmedel. Att kommunens kostnader kan påverkas av upphandling visade upphandling av "Försäkringsförmedlare Luleå kommun" under 2023 där förmedlingskostnaden minskade med cirka 90 procent.

Under året har utredningsuppdrag om nämndsorganisation, förvaltningsorganisation samt styrning av kommunens bolagskoncern genomförts. För att på ett funktionellt sätt stödja den nya nämndsstrukturen har kommundirektören utarbetat och föreslagit nya reglementen och arbetat med övergripande och detaljerad förvaltningsorganisation. Under senare delen av året har omorganisationen också genomförts i olika system och rutiner vilket förvaltningen arbetat med. En ny policy för ägande av aktiebolag, nya bolagsordningar och ägardirektiv för bolagen inom Luleå Kommunföretagskoncernen har tagits fram under perioden. Under året har en ny roll som chef för kommunägda bolag tillsatts för att stärka kommunens ägarstyrning av aktiebolag.

Under hösten har en utvecklingschef rekryterats som ska bygga upp en ny avdelning, Näringsliv och omvärld, inom kommunstyrelsens förvaltning. Uppdraget är att främja kommunens omvärldsrelationer, att samordna kommunens internationella arbete, påverkansarbete samt utveckla och stärka näringslivsklimat och landsbygdsutveckling, samverka med regionala tillväxtaktörer, samordna inkommande och utgående besöksdelegationer samt verka för att verksamheterna nyttjar kraft och kompetens hos externa intressenter i innovations- och transformationsarbete

Flytt av kommunala verksamheter till Luleå kommuns Servicecenter i kvarteret Mården genomfördes under oktober-december 2023. Kommunstabens olika verksamheter har varit mycket involverade. Arbetet har planerats under fler år och utgör plats för cirka 550 medarbetare. Luleå kommuns servicecenter samlar kommunala tjänster och är en gemensam servicepunkt för de som bor, vistas och besöker Luleå.

Som en del av Sveriges ordförandeskap i EU genomfördes ett större internationellt möte mellan EU och USA i slutet av maj. Mötet hade fokus på Norrbotten och den gröna omställningen. Mötet hade hög säkerhetsnivå.

Omvärldsfaktorer som det förändrade säkerhetsläget i världen, den höjda terrornivån i landet och NATO-processen har påverkat kommunen och arbete med beredskap och säkerhetsskyddsanalys pågår. Krav på ökad säkerhet avseende verksamhet liksom IT har tillkommit eller blivit tydligare. Kommunstabben har arbetat fram en plan för kris- och krigsledning för att beskriva kommunens organisation i fredstid och höjd beredskap. Planen behandlar beredskapsorganisationen för mindre störningar (tjänsteman i beredskap och kommunikatör i beredskap) och hur krisorganisationen kan användas för störningar som inte bedöms vara extraordinära samt att planen behandlar krisorganisationen som ska aktiveras vid höjd beredskap. För att höja säkerheten, både när det gäller tillgång till lokaler och till information har kommunstabben under 2023 arbetat med införandet av ett multikort med vilket alla medarbetare ska kunna identifiera sig. Under året har också det förändrade omvärldsläget lett till kostnadsökningar, som påverkar samtliga förvaltningar. I Sverige och världen har sommaren inneburit extremväder och kommunstabben har arbetat med beredskap.

Under perioden har kompetensutmaningen blivit än tydligare genom bland annat EU-direktiv om 11 timmars dygnsvila som påverkar bemanningsmöjligheter och kostnader. Kommunstyrelsen beslutade i februari att införa ett riktmärke avseende antal medarbetare per chef i samtliga förvaltningar som anger maximalt 30 till minimalt 10 medarbetare per chef som eftersträvsvärt. Arbetet med chefers förutsättningar har därefter fortsatt.

Kommunen deltog under Almedalsveckan då fokus var på Luleå hamn, vad som behöver göras för att möjliggöra utvecklingen i norra Sverige, samt kulturens roll som motor för tillväxt. Under Almedalsveckan publicerade också Nyhetsmagasinet Fokus sin kommunrankning där Luleå, utifrån 13 områden, såsom bostäder, demografi, demokrati, fritid och kultur, kommunal ekonomi, trygghet och utbildning, toppade rankningen 2023 och kom först av Sveriges 290 kommuner. Baserat på årets resultat så är Luleå bästa platsen att leva i.

Kommunstabben har under perioden arbetat i flera samverkansforum. Några exempel är N6-initiativet där fem större städer i norra Sverige samarbetar, AGON som samlar aktörer för att accelerera den gröna omställningen i Norrbotten, EU nätverket CraFT och ViableCi-

ties. Kommunen deltar också i LOFT som är ett partnerskap där kommunledningar tillsammans utvecklar ny kunskap, testar processer och system samt får tillgång till omvärldsanalys och medverkar i forskning för att stärka kommunens förmåga till innovation. Partnerskapet kommer att fortsätta under tre år.

Kommunstyrelsen har bidragit till att kommunens utbildningsverksamheter har bytt ut sitt elevadministrativa system och att socialtjänsten i Norrbottens kommuner nu har tillgång till ett gemensamt verksamhetssystem.

Kommunstyrelsen har under året granskats av fullmäktiges revisorer. Revisorerna har inte gett anmärkningar men däremot ett flertal rekommendationer avseende direktupphandlingar och hantering av riktade statsbidrag. Revisorerna rekommenderar också att kommunstyrelsen ska stärka verksamhetens målstyrning och att hantera revisionens granskningar i styrelsen.

Stadsarkivet genomförde en arkivtillsyn och beslutade om ett föreläggande om att förvara handlingar på ett brandsäkert sätt.

KS-Arbeitsmarknadsförvaltningen

Uppdrag

Arbetsmarknadsförvaltningen var under 2023 organiserad under Kommunstyrelsen, med följande ansvar:

§ 17 Kommunstyrelsen utgör kommunens arbetsmarknadsorgan. I uppdraget ingår att i samverkan med andra bidra till tillväxt och kompetensförsörjning i samhällsomställningen. Arbetsmarknadsorganet ska vidta och främja åtgärder för att förebygga eller minska effekterna av arbetslöshet.

§18 Kommunstyrelsen har ett aktivitetsansvar för ungdomar enligt Skollagen (2010:800). Ansvaret regleras i ett särskilt samverkansavtal med barn- och utbildningsförvaltningen.

§ 19 Kommunstyrelsen ska ansvara för utbildning och bidra till kompetensförsörjning avseende kommunal vuxenutbildning, uppdragsutbildning och annan kompletterande utbildning.

§ 22 Kommunstyrelsen ska ansvara för bosättning av nyanlända och nyanländas etablering.

Arbetsmarknadsförvaltningens ansvarsområde omfattar sammanfattningsvis arbetsmarknadspolitiska insatser samt integrations- och utbildningsfrågor. Genom samordning av förvaltningens resurser är målet att kombinera individens personliga utveckling med arbetsmarknadens behov och förväntningar. I förvaltningens uppdrag ingår att arbeta för en väl tillgodosedd kompetensförsörjning i regionen genom exempelvis flyktingmottagning, behovsanpassade utbildningar och coachning mot arbetslivet. Arbetsmarknadsförvaltningen bedriver olika verksamheter och flertalet projekt som bidrar till att inkludera människor i samhället och arbetslivet. En förutsättning för detta är en god samverkan med andra aktörer. När det gäller nyttjande av privata utförare för förvaltningens verksamheter så används flertalet sådana inom ramen för vuxenutbildningen. En plan för uppföljning av dessa har tagits fram och ska följas upp under 2024.

Förvaltningens vision är: "Vi skapar framtidstro i ett föränderligt arbetsliv och tillväxt i ett hållbart samhälle. Vi vässar kunskaper och förmågor så att alla kan uppnå sin fulla potential."

Året som gått

Arbetslösheten har under hela 2023 sjunkit i både Luleå och länet. Vid november månads utgång låg Norrbotten bland de tre län i landet med lägst arbetslöshet på 4,2 procent. Västerbotten har rikets

lägsta arbetslöshet med 3,8 procent. I Norrbotten finns fem kommuner som har en arbetslöshet under 4 procent och ytterligare åtta kommuner som ligger under 6 procent, varav Luleå är en av dem med en arbetslöshet på 4,5 procent. I januari hade Luleå drygt 1 900 inskrivna arbetslösa och i november var siffran drygt 1 700 personer. Antalet arbetslösa har därmed minskat med cirka 200 personer under året. Jämför man med november förra året har antalet arbetslösa minskat med 140 personer.

Även långtidsarbetslösheten har stadigt minskat i Luleå under året. I november hade arbetslösheten för individer som varit arbetslösa 12 månader eller mer minskat med 18,9 procent. För arbetssökande som varit utan arbete 24 månader eller mer har arbetslösheten minskat med 18,7 procent jämfört med samma period (november) 2022. Bland utrikesfödda har arbetslösheten minskat från 13,1 procent föregående år till 11,5 procent i november i år. Minskningen motsvarar cirka 65 personer.

Projektet Care for U Norr har haft stor framgång under perioden. 85 av 118 ukrainare som kom under 2022 har fått ett arbete på egen hand eller med hjälp av projektet. Cirka 110 kompetenskartläggningar har genomförts i syfte att på bästa sätt matcha målgruppen mot ett arbete. Fokus kommer ligga på att etablera individerna än bättre på arbetsmarknaden, utifrån deras tidigare yrkeserfarenheter, men också att skapa en meningsfull fritid så att de stannar kvar här i Luleå. Om vi får ukrainarna att trivas och stanna här i Luleå bidrar det positivt till kompetensförsörjningen på sikt då vi vet att många ur målgruppen är högutbildade, ofta inom områden med stor brist. Samtliga massflyktingar som tagits emot inom ramen för massflyktingsdirektivet har nu blivit tilldelade, och utflyttade till, egna ordinarie boende. Detta är en viktig del för inkludering i samhället som förhoppningsvis leder till att de framgent stannar i Luleå och bidrar till kompetensförsörjningen.

Kommunen har tagit emot samtliga anvisade nyanlända från Migrationsverket under året, 22 vuxna och 10 barn under 18 år.

Även 2023 har förvaltningen arbetat med ferieungdomar vilket framgent är viktigt kopplat till kompetensförsörjningen för Luleå kommun som organisation. Enligt prognos fanns det 2672 ungdomar i ålder 16-18 som var behöriga att söka feriejobb. Av dessa har 1145 ungdomar sökt feriejobb och 880 har genomfört sitt feriejobb. En måluppfyllelse med 33 procent vilket är något lägre än föregående år (35%). Detta tros även i år bero på den goda arbetsmarknaden som råder.

Kompetenslotsen har genomfört flera insatser under året för att öka inflyttningen och underlätta för arbetsgivare att hitta arbetskraft. Bland annat har man medverkat på rekryteringsmässor nationellt och internationellt för att visa på möjligheterna som finns i Luleå. Detta har bidragit till att personer har sökt lediga jobb eller valt Luleå som studieort. Två inflyttarlotsar har etablerats för att underlätta människors flytt till Luleå. Servicen innefattar allt från att matchning till arbetsgivare, hjälp att hitta bostad, hjälp att få barnomsorg och så vidare, beroende på vilket behov individen eller familjen har i samband med flytten till Luleå.

Kompetenslotsen har under hösten också inlett en studie ("Move to Luleå") om vilka europeiska länder som Luleå har goda möjligheter att rekrytera arbetskraft från. Arbetet kommer att fortsätta under våren och finansieras av Region Norrbotten och Europeiska socialfonden.

KPMG har på uppdrag av kommunrevisionen gjort en granskning av arbetsmarknadsförvaltningens arbetsmarknadsinsatser. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om det finns ett strukturerat arbetssätt med arbetsmarknadsåtgärder. Kommunrevisionens sammanfattande bedömning, utifrån granskningens syfte, är att kommunstyrelsen till viss del har ett strukturerat arbetssätt med ett varierat utbud av kommunala arbetsmarknadsåtgärder. I KPMG:s rapport framkommer följande rekommendationer:

- Tillse att det finns en tydlig och politiskt förankrad strategi för utformandet av arbetsmarknadsåtgärder där såväl målgrupper som fokusområden tydliggörs.
- Tillse att de arbetsmarknadsåtgärder som genomförs utan tydlig koppling till de lagstadgade kommunala ansvaret förankras politiskt.
- Utforma ett systematiskt arbetssätt för uppföljning av ekonomiska och resultatmässiga utfall för respektive verksamhet och åtgärd.
- Utforma ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att samtliga åtgärder är av god kvalitet och har effekt, genom att utvärdera och utveckla

respektive åtgärd med stöd i resultatmässiga utfall.

Vuxenutbildningen har under 2023 förutom den dagliga verksamheten sökt och beviljats ett antal projekt. Bland annat beviljades SFI ett treårigt projekt, "På spåret", som i stora drag handlar om att inrikta språkundervisningen mot yrken och yrkesspråk. SFI har även möjliggjorts för alla ukrainska massflyktingar och fram till årsskiftet har 63 ukrainare ansökt och påbörjat utbildning. Den sista gruppen sökande startar i januari och med detta har SFI erbjudit utbildning till alla 80 personer som hittills har ansökt.

Vidare sökte och beviljades Vuxenutbildningen projektmedel från Tillväxtverket för inköp av utbildningsutrustning för att bygga upp en industriutbildning. Upphandling av utrustning pågår och beräknas att avslutas till sommaren.

Tillväxtenheten har också sökt och beviljats externa medel för ett antal projekt. Förutom ovan nämnda "Move to Luleå" så drivs även projekten Green Future Competence, där samverkansstrukturer kring kompetensförsörjning byggs tillsammans med Boden. Man är även delaktig i projektet Arctic Urban and Regional Collaboration, där erfarenhetsutbyte och gemensamma projekt planeras tillsammans med Tromsø och Uleåborg. Vidare är man delaktig i Projekt Student, tillsammans med bl.a. LTU, där nya metoder och arbetssätt tas fram för att fler studenter ska stanna i Luleå. Man är också delaktig i en förstudie tillsammans med Arbetsförmedlingen, som handlar om innovativ rekrytering till norra Sverige. Förstudiens syfte är att hitta metoder och arbetssätt som kan uppmuntra till geografisk rörlighet, men också att bygga upp strukturer för samverkan som bidrar till detsamma. Slutligen är man delaktig i en förstudie tillsammans med LTU Business, som ska studera och analysera individers och företags behov av att kunna mötas och matchas med varandra. Målgruppen är dels individer som står långt från arbetsmarknaden, dels individer och företag som vill kompetensväxla.

KS-Räddningstjänst

Uppdrag

Utdrag ur kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens räddningstjänst-, sotnings- och olycksförebyggande verksamhet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunstyrelsen ansvarar också för tillsyn och tillståndsprövning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förutom för egna verksamheter och objekt.

Verksamhetsuppdrag

Räddningstjänsten Luleå arbetar för att kvinnor och män, flickor och pojkar, som bor och vistas i Luleå ska vara trygga och säkra. Det gör räddningstjänsten genom att förebygga och hantera olyckor och samhällsstörningar.

Privata utförare - Sotning och brandskyddskontroll

Luleå kommun ansvarar för sotning- och brandskyddskontrollverksamheten i kommunen. Verksamheten är indelad i två delar; rengöring (sotning) respektive brandskyddskontroll.

Den rengörande verksamheten utförs av Sotarn i Piteå enligt avtal med Luleå kommun, men kommunen får enligt 3 kap. 4 § LSO medge att en fastighetsägare utför sotning på den egna fastighetens objekt. Ett sådant medgivande får endast ges om sotningen kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Vid prövning av ansökan beaktas förbränningsanordningens status efter genomförd brandskyddskontroll, komplexitet, risksituationen, den enskildes kunskap samt de generella förutsättningarna för uppgiften.

Chef på sektionen Myndighetsutövning (MYND) har delegation att besluta om egenotning för den enskilde.

Brandskyddskontrollen kan inte ske på medgivande och utförs av den enskilde utan utförs enligt frist av Sotarn i Piteå. Sotarn i Piteå erhåller de avgifter som kunderna betalar för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll.

Uppföljning av sotningsverksamheten sker årligen där utföraren/entreprenören tillhandahåller statistik över genomförda kontroller enligt hur stor andel rengöringar som genomförts i förhållande till aktuell frist och planerad sotning. Denna statistik följs inte upp löpande under året utan sammanställs efter verksamhetsåret avslutats av sektionschef på MYND. All statistik redovisas där- efter även till myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Normalgraden av fristuppfyllnad

uppskattas till cirka 97-98 procent. I huvudsak ska uppföljningen syfta till att säkerställa att utföraren följer tecknat avtal.

Räddningstjänsten som medger beslut om egenotning (rengöring) på delegation följs upp kontinuerligt under verksamhetsåret och samtliga beslut sker på delegation av kommunstyrelsen. Alla medgivande delges aktuell nämnd.

Ansvarig för all uppföljning är sektionschef på MYND. Återkoppling till nämnd och utskott sker genom årlig verksamhetsberättelse.

Avtalssamverkan

Under 2022 har ledningssystemet Räddsam Nord startat. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten. Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Utveckling av detta kommer att fortsätta under kommande år.

Räddningstjänsterna i Norrbotten har även via avtal sedan länge bistått Region Norrbotten med tjänster i form av att transportera skadade och sjukvårdspersonal i terräng, såväl som att respondera på akuta sjukvårdslarm IVPA främst i Råneå. Båda avtalen har varit föremål för omförhandling men någon överenskommelse har inte kunnat nås under 2023. Förhandlingarna fortsätter under våren 2024.

Räddningstjänstens processer

- Tillgodose behovet av utbildningar - Möjliggöra livslångt lärande
 - o Öka kunskapen i brandskydd och säkerhet för barn, ungdomar och övriga medborgare.
 - o Tillhandahålla vissa utbildningar till företag och andra organisationer i samarbete med andra parter.
- Tillgodose samhällsbyggnadsbehov - Ge förutsättningar för samhällets fysiska utveckling och en god och trygg livsmiljö
 - o Delta i kommunens samhällsplanering och byggprocess.
 - o Hantera remisser.
 - o Hantera tillsyn.
 - o Pröva tillstånd.
- Främja näringsliv och arbete
 - o Hantera tillsyn.
 - o Pröva tillstånd.
 - o Hantera remisser.
 - o Tillhandahålla vissa utbildningar till företag

och andra organisationer i samarbete med andra parter.

- Bedriva miljö- och samhällsskydd och trygghetsarbete - Ge förutsättningar för ett hållbart, tryggt och säkert Luleå
 - o Utföra räddningsinsatser vid olyckor.
 - o Informera och ge råd om skydd och säkerhet.

Verksamhet

Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. Arbetet ska leda till ett bättre skydd och höjd säkerhet. Grundsynen ska vara att riskkällor i första hand elimineras och i andra hand reduceras och som sista åtgärd får den skadeavhjälpande verksamheten rycka ut.

Räddningstjänstens verksamhet har tidigare till stor del koncentrerats på det skadeavhjälpande arbetet. De förändringar som sker i samhället medför också förändrade krav på räddningstjänsten och för att möta dessa krav sätts det förebyggande arbetet allt mer i fokus.

Den förebyggande verksamheten ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Den skadeförebyggande verksamheten ska också i takt med samhällets utveckling förebygga nya och förändrade risker. Detta sker genom lagstadgad tillsyn och genom brandteknisk information, rådgivning samt utbildning riktad till företag, förvaltningar, organisationer och medborgare. För att långsiktigt utveckla den skadeförebyggande kunskapsnivån inom olika samhällssektorer beaktas särskilt information och utbildning riktad till barn och ungdomar, samt insatser mot bostadsbränder.

Året som gått

I likhet med många andra verksamheter så påverkas räddningstjänsten av kriget i Ukraina i form av ökade priser framför allt på drivmedel samt brist på vissa varor och försenade leveranser.

Under året har fem externa rekryteringar skett till räddningstjänsten.

På räddningstjänstens utbildningscentrum, RUC, är efterfrågan på utbildningar hög. Räddningstjänsten och Försvarsmakten har träffat ett avtal om nyttjande av RUC, även Polisen Sverige har träffat ett avtal om nyttjande av RUC.

Luleå Räddningstjänst deltog på plats i Kiruna för att förstärka räddningstjänsten med beredskap-, special- och ledningsresurser under det

EU-toppmöte som var i januari. Med anledning av TTC-mötet i Luleå i slutet av maj fick Luleå Räddningstjänst tillsammans med andra aktörer planera för och genomföra en höjd beredskap. TTC står för EU:s handels- och tekniskråd. På mötet deltog USA:s utrikesminister Antony Blinken och ett flertal EU-kommissionärer.

Under 2023 så deltog Luleå Räddningstjänst tillsammans med Kiruna Räddningstjänst i ett projekt om räddningstjänst i arktisk miljö. Initiativet har tagits av Finland. Norge, Island och Kanada deltog också. Projektet innebär besök på plats i de olika länderna för att dela med sig av sina kunskaper om räddningstjänst i arktisk miljö.

Under 2023 har utvecklingen av ledningssystemet Rättsam Nord fortsatt. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten.

Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Utveckling av detta kommer att fortsätta under kommande år. Nio av de deltagande kommunerna i Rättsam Nord har tillsatt en utredning av förutsättningarna för att bilda ett räddningstjänstförbund. Det parterna ser framför sig är bättre kvalitet och förmåga till följd av större enhetlighet och stordriftsfördelar. Utredningen kommer att genomföras av en konsult och beräknas vara klar i mars 2024. Efter denna utredning finns det möjlighet att gå vidare med ytterligare utredningar om det är önskvärt.

Den 1 oktober 2023 och den 1 februari 2024 träder nya arbetstidsregler i kraft. Ändringarna görs för att kollektivavtalets bestämmelser om dygnsvila ska uppfylla minimikravet om minst 11 timmars dygnsvila och att arbete och dygnsvila ska alternera enligt EU:s arbetstidsdirektiv.

För funktionen vakthavande befäl som drivs gemensamt inom Rättsam Nord är påverkan av de nya reglerna påtaglig. Schemat har tidigare baserats på dygnstjänstgöring med tanke på att vissa medarbetare åker från Kiruna och Umeå för att tjänstgöra i Luleå. Att medarbetare från dessa räddningstjänster ska arbeta delade dygn är orimligt med tanke på restiden till och från arbetet.

Den kompensande vilan efter beredskap medför också ökade kostnader då personal måste inkallas, ibland på övertid. Vikarier går på andra avtal vilket medför att de inte kan arbeta samma tider som den de ersätter. Sammantaget så medför de nya arbetstidsreglerna i form av schemaplanering, att få nuvarande antal medarbetare att "räcka till" med

tanke på arbetstidsreglerna samt ökade kostnader på grund av kompensering av vila och annat som tillkommer. Det kommer också att vara svårt att bemanna de funktioner som besätts gemensamt av räddningstjänsterna i Räddsam Nord. Det finns en möjlighet att söka dispens men den är begränsad, arbetsgivaren ska bl a ha prövat alla möjligheter om att bemanna verksamheten på annat sätt. Ansökan om dispens ska fattas av arbetsgivarens högsta ledning och det är centrala parters arbetstidsnämnd som fattar beslut om att ge dispens. Dispensen ska tillämpas restriktivt och söks årligen. Den 15 januari 2024 har kommunstyrelsen beslutat att ställa ansökan om dispens gällande avvikelse från dygnsvilloreglerna för Räddningstjänsten till centrala parters arbetstidsnämnd för beslut.

En avsiktsförklaring mellan räddningstjänsten och Släckmedelcentralen, SMC har undertecknats. Den syftar till att under det kommande året arbeta för att utbilda och praktiskt förbereda för att senast i september 2024 driftsätta en SMC-depå och därmed respondera på bränder i oljecisterner.

I december har ett nytt räddningsfordon levererats.

Utrustning av detta pågår och efter detta ska personalen utbildas på fordonet för att vara väl förberedda när olyckan väl sker.

Under januari-april 2023 har tre personer omkommit i bostadsbränder i Luleå kommun, det är lika många som under hela 2022 och över snittet som har legat under 1 omkomna/år de senaste åren (2019 - 2021). Två av bränderna har en oklar brandorsak. I en av bostäderna kan man konstatera att det saknades fungerande brandvarnare, i de övriga två är det oklart om brandvarnare funnits. Under perioden maj-juni har inga nya bostadsbränder med dödlig utgång skett. En större brand på ett flerbildshus (Ekorstigen) orsakade ingen personskada men totalskadade egendomen.

En omfattande brand på en industri (Lumire) har tvingat delar av verksamheten till omlokalisering.

Luleå Räddningstjänst har bland annat bistått kommuner i samverkansområdet med att hantera händelser bland annat Bodens Räddningstjänst vid en större brand på I19 i Boden. Tack vare sommarens väder har inga större skogsbränder inträffat.

Barn- och utbildningsnämnd

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar även för Resurscentrums samtliga delar vilket även omfattar Kulturskolan.

Barn- och utbildningsnämnden är också tillsynsmyndighet för de fristående förskolor och pedagogisk omsorg som beviljats att bedriva verksamhet i Luleå kommun.

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Med hjärtat hos varje barn utvecklar vi tron på framtiden.

Inom vikarieverksamheten och skolskjutsverksamheten nyttjas privata utförare. Vikarieverksamheten uppgick under 2023 till en kostnad av 37,5 miljoner kronor, vilket utgör 1,8 procent av nämndens bruttokostnader. Privata utförare inom skoltransporter uppgick under samma tid till en kostnad av 34,1 miljoner kronor, vilket utgör 1,7 procent av nämndens bruttokostnader. Övrig verksamhet inom nämndens ansvarsområde utförs av Luleå kommun.

Året som gått

Den pågående samhällsomställningen med förväntade nya industrietableringar i kommunen och i närområdet påverkar verksamheten i hög grad, både när det gäller nämndens uppdrag att leverera omsorg och utbildning samt planerings- och dimensioneringsunderlag för gymnasieskolans yrkesprogram. Även kompetensförsörjningen är

en utmaning som samtliga verksamheter på olika sätt märker av, dels handlar det om att anpassa utbildningsmöjligheterna inom uppdraget samtidigt som det blir allt mer utmanande att lyckas rekrytera och bemanna i de egna verksamheterna.

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde har förändrats under 2023 då en ny nämnd, Arbetsmarknads- och gymnasienämnden, bildats från 1 september 2023. I och med detta övergår huvudmannskapet för gymnasiet och anpassad gymnasieskola till den nya nämnden. Övriga delar där Barn- och utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen är förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar även för Resurscentrums samtliga delar vilket även omfattar Kulturskolan. I juni tillträdde en ny ordförande för Barn- och utbildningsnämnden och det har även tillkommit nya nämndsledamöter i september. Sedan 1 juli 2023 heter före detta grundsärskola istället anpassad grundskola.

En stor del av året har ägnats till förberedelser och organisationsplanering av sammanslagningen av Arbetsmarknadsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen till den gemensamma Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen som verkställdes 1 januari 2024. Förvaltningen arbetar mot både Barn- och utbildningsnämnden och Arbetsmarknads- och gymnasienämnden.

Under hösten 2023 har gymnasiet börjat arbeta ihop sig med Arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter för att förbereda inför utmaningarna i samband med samhällsomställningen. I slutet av 2023 har även den fysiska flytten av medarbetare vid förvaltningens centrala funktioner till Luleå kommuns Servicecenter ägt rum.

Nationellt kvalitetssystem

Ett nytt nationellt kvalitetssystem är framtaget för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges skolformer. Syftet är att skapa samsyn kring vad kvalitet och likvärdighet innebär för skolväsendet. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer. Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten erbjuder skolhuvudmän kvalitetsdialoger inom ramen för kvalitetssystemet och Luleå kommun har under hösten 2023 deltagit i en sådan. Skolverket förväntas under 2024 att presentera föreskrifter och allmänna råd om det systematiska kvalitetsarbetet i skolväsendet, vilket då kommer att bli styrande för skolan.

Digitala stödssystem

Parallellt med det nya nationella kvalitetssystemet genomför förvaltningen en översyn av det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet och ett nytt beslutsstödsystem (Hypergene), samt ett nytt elevadministrativt system (Edlevo) har införts under året.

Ett nytt system för elevhälsa (Prorenata) har upphandlats gemensamt med kommunerna i länet. Systemet införs under 2024.

Införandet av lärplattform (Unikum) fortsätter. Lärplattformen stöttar skolans kommunikation med vårdnadshavare så att de på ett tydligt sätt kan följa sina barns utveckling och lärande. Den förenklar och stödjer planeringen för den enskilde pedagogen, i planering av verksamhet och resurser samt verkar för kollegialt lärande pedagoger emellan. Unikums modul för stödinsatser på såväl grupp- som individnivå har införts i förskolan under 2023 samt planeras att införas i grundskolans verksamhet.

Kameraövervakning

I januari 2023 fattade nämnden ett beslut om kameraövervakning inom högstadiet på Björkskataskolan efter en lång tid med skadegörelse. Detta ska följas upp under första delen av 2024.

Verksamhet på engelska

Grundskolan fick under 2023 ett uppdrag från nämnden att starta engelskspråkig grundskola i åk 4-9. Under våren 2024 kan intresserade elever ansöka om plats i den engelskspråkiga grundskolan som startar hösten 2024. Även gymnasiet fick ett nämndsuppdrag att förbereda för IB-gymnasium och i december 2023 var processen långt framskriden i och med att Luleå gymnasieskola blev en kandidatskola för International Baccalaureate Diploma Programme, vilket är ett steg på vägen för att bli en auktoriserad IB (International Baccalaureate) skola. Konsultationsfasen är avslutad och den slutgiltiga ansökan inskickad. Elever kommer att kunna söka till ett förberedande år, International Class, under våren 2024 och själva utbildningen inom förberedelseåret startar redan hösten 2024. Under året har även förskolan genom ett nämndsinitiativ fått i uppdrag att utreda engelskspråkig verksamhet i förskola, vilket ska redovisas under våren 2024.

Resursskola

Under året har även en utredning avseende Resursskola för elever med stora behov av anpassning genomförts. För de elever som går i grundskolan och har omfattande och varaktiga behov av anpassning av lärmiljön för att få den undervisning och stöd de behöver gav nämnden förvaltningen i uppdrag att arbeta för etablering av en resursskola hösten 2025 för årskurs 7-9 i grundsko-

lan och även ett utökat stöd i den ordinarie skolan.

Montessoriverksamhet

Då det råder brist på utbildade lärare inom Montessoripedagogik har nämnden under året fattat beslut om att inte längre tillämpa avsiktsförklaringen från 2009 gällande Montessoriverksamhet från förskola upp till skolår 9. Beslutet innebär att verksamheterna Montessoriförskolan samt grundskolan Montessori Luleå byter namn.

Förskola för alla barn

Sedan 1 juli 2023 måste alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskola genom uppsökande verksamhet och erbjudande av förskoleplats till vissa grupper av barn. I Luleå kommun erbjuds alla barn som är 3-5 år och inte går i förskola en plats till allmän förskola som omfattar 15-timmars verksamhet per vecka.

Granskningar, tillsyner och inspektioner

Granskningar

Kommunrevisionen (KPMG) har genomfört ett antal granskningar och resultatet har presenterats under året, exempelvis:

1. Grundläggande granskning av BUN:s verksamhet 2022. Granskningen fokuserade på nämndens målstyrning, internkontroll och ekonomistyrning. Utan anmärkning.
2. Granskning av övergångar mellan skolformerna så att nämnden har ändamålsenliga rutiner för och följer upp att övergångar kan genomföras så att barns och elevers utveckling mot målen inte hindras. Bedömningen är att nämnden till viss del har ändamålsenliga rutiner vid övergångar och granskningen lämnar fyra rekommendationer som utvecklingsområden. En handlingsplan har upprättats där ett övergripande styrdokument och rutiner gällande övergångar och samverkan mellan grundskolas olika nivåer ska tas fram, implementeringen av digitala system för hantering av elevdokumentation prioriteras och säkerställs, en rutin för strukturerad och planerad uppföljning av den samlade överlämnandeprocessen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet samt att rutiner och mallar för överlämningar för barn och elever med stor frånvaro/frånvaromönster ej är personberoende.

Stadsarkivet genomförde 2023 en arkivtillsyn av Barn- och utbildningsnämnden som fokuserade på arkivorganisation, kunskapen om allmänna handlingar, registrering/diarieföring av information, dokumenthantering, gallring, pappers- samt elektroniska handlingar. Vid tillsynen gavs ett antal rekommendationer som förvaltningen upprättat

en handlingsplan för med åtgärder. Åtgärderna handlar om:

- Arkivadministratör som stöttar skolor med pappersarkiv
- Redogörelse i detalj för gallringsbeslut 2022/368-2.1.5.2
- Redogöra för förhållanden bakom gallring av handlingar från Furuparksskolan
- Gallring av information i e-tjänster
- Ersättningskanning i arkivbeskrivning
- Öka kunskap om hantering av allmänna handlingar mm bland personal

Skolinspektioner

Skolinspektionen påbörjade under året ett antal regelbundna granskningar av några grundskolor i Luleå kommun. Det gäller Ersnässkolan, Furuparksskolan, Mandaskolan och Ormbergsskolan. Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls och avslutade under året granskningarna av Furuparksskolan och Ersnässkolan.

Vid Mandaskolan och Ormbergsskolan kommer skolorna att redovisa förbättringsåtgärder kring utvecklingsområden som Skolinspektionen identifierat. Förbättringsåtgärderna berör

- analysarbete kring omdömen och betyg,
- planering, genomförande och uppföljning av undervisning,
- organisation för kollegial samverkan

Förutom detta ingår Borgmästarskolan tillsammans med ett antal andra skolor i Sverige i en pågående temagranskning kring extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolstruktur i Luleå

Efter utredning av skolstrukturfrågan, där dialoger genomförts med vårdnadshavare, personal, rektorer och elever, fattades beslut om ny skolstruktur för områdena Centrum och Bergnäset. Arbetet har skett i samverkan mellan olika kommunala förvaltningar. Nu fortsätter utredningen om Örnäsets skolstruktur enligt samma dialogmodell.

Efter fuktskada var Hertsöskolan åk 4–9 utlokaliserad i andra lokaler under hela läsåret 2021/2022. Sedan augusti 2022 finns elever samt personal återigen samlade i samma område på Hertsön, de flesta i den nya modulskolan, som ska fungera som ordinarie skola tills den nya skolan är på plats. Förslaget för den nya skolan har tagits fram i samverkan med flera förvaltningar. Upphandling har skett och rivning av gamla skolan påbörjats.

Inflyttning i den nybyggda skolan är beräknad till höstterminen 2026.

Ny timplan i grundskolan

I december 2023 kom ett nationellt beslut om ny studieindelad timplan för grundskolan. I Luleå kommun planeras under våren 2024 för ett beslut i grundskolans ledning om en gemensam ny timplan som ska gälla för samtliga kommunala grundskolor från och med höstterminen 2024, där timplanefördelningen mellan årskurserna fastställs för att skapa likvärdiga förutsättningar inom kommunen. Elevens val försvinner och fördelas om till bild och musik på lågstadiet samt NO och SO på mellanstadiet och högstadiet.

Skolresultat i korthet

Trots att Covid-19-pandemin och restriktionerna sedan länge klingat ut så finns det effekter som fortfarande gör sig påmind när det gäller elevers resultat i grundskola och gymnasium då betygsresultaten för vårterminen 2023 visar att färre elever får behörighet till gymnasiet, 86,6 procent, än föregående år 89,3 procent. Luleås resultat är dock högre än övriga kommuner 83,7 procent. Andelen elever som tog examen inom tre år efter skolstart på gymnasiets nationella program innebär för Luleås del att siffrorna är något högre än rikets, men att Luleå tappar från 75,2 procent till 71,1 procent jämfört med föregående år 2022.

Hållbarhet - Måltidsresa

Barn- och utbildningsförvaltningen fortsätter arbeta med hållbarhetsfrågorna exempelvis genom att erbjuda klimatsmart skolmat. Resurscentrum Måltider fortsätter med sitt förändrade arbetssätt som ger de lokala skolköken handlingsutrymme att utifrån synpunkter och idéer från elevråden på skolan laga klimatsmart mat. Det lokala handlingsutrymmet sker inom givna ramar så att ekonomi, koldioxidkvivalent och näringsrikthet beaktas. Avsikten är att det ska leda till att fler elever tycker om maten, äter sig mätta och upplever att deras åsikter blir lyssnade på. Förhoppningen är även att arbetssättet ska skapa ökad arbetsglädje för personalen och en bättre måltidsmiljö för både elever och kökspersonal.

Projekt för att främja skolnärvaro, öka psykisk hälsa m.m.

Barn- och utbildningsförvaltningen driver sedan 2022 ett treårigt projekt "PIS - prevention i samverkan" tillsammans med socialförvaltningen med sociala investeringsmedel. Projektet syftar till att genom en strukturerad samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen

stärka arbetet för främjande arbetssätt/metoder för att tidigt uppmärksamma och främja skolnärvaro, öka den psykiska hälsan, förebygga normbrytande beteende (dvs. destruktiva eller negativa beteendemönster) samt uppmärksamma utsatthet. Ett stödmaterial om och från projektet finns publicerat på Intranätet.

Internationalisering

I den långsiktiga internationaliseringsstrategin för Barn- och utbildningsnämnden fortsätter även aktiviteter inom Erasmusackrediteringen som är beviljad för alla skolformer. Syftet är att underlätta kontinuerligt deltagande i internationella utbyten genom EU:s Erasmus+-program. Genom att den administrativa grunden finns har genomförandet underlättats för verksamheterna och bidrar till mer mångårig och strategisk planering för kompetenshöjande verksamhet genom internationella utbyten.

Minoriteter

Skolan i Luleå har under många år arbetat med att förstärka minoriteters rättigheter och språknoden på Örnäset erbjuder utökad modersmålsstöd och modersmålsundervisning i finska, meänkieli och nordsamiska till elever i grundskolan som väljer den inriktningen. Den flerspråkiga förskolan i centrum, Charlottendals förskola, med finska, meänkieli och nordsamiska avdelningar fortsätter sitt nationellt erkända arbete för att stärka inom förvaltningspråken för barn i förskoleålder.

I oktober godkände Barn- och utbildningsnämnden den omarbetade planen för och med nationella minoriteter. Planen har arbetats fram av Barn- och utbildningsförvaltningen genom interna och externa samråd och med de nationella minoriteterna.

Samverkan med Luleå tekniska universitet (LTU)

Samverkan med LTU fortsätter i flera former, några exempel är praktikinära forskningsprojekt i förskolan och grundskolan, samverkan med forskarskolan PROFS där doktorander driver utvecklingsarbete tillsammans med förskolor samt BRIDGE – ett K2 Erasmus-projekt om Välbefinnande i skolan, där universitetet är en deltagande part tillsammans med andra europeiska länder. Barn- och utbildningsförvaltningens anpassade grundskola, socialförvaltningen och LTU fortsätter det treåriga projektet "Att hitta sin plats i livet" som startade 2022. Syftet är att elevernas i existentiella hälsa ska öka, att ge bättre livskvalitet och grund för delaktighet i samhället och att därmed ge bättre förutsättningar för lärande.

PISA 2022

För åttonde gången genomfördes år 2022 OECD:s internationella kunskapsundersökning PISA (Programme for International Student Assessment). Eleverna gör ett datorbaserat prov och en enkät. Skolornas rektorer svarar dessutom på en skolenkät. Studien undersöker 15-åriga elevers kunskaper i matematik, läsförståelse och naturvetenskap. 81 länder eller regioner deltog i PISA 2022, varav 37 av 38 OECD-länder. För Sveriges del handlar det om ett representativt urval om drygt 6 000 elever från 250 grundskolor och 17 gymnasieskolor.

Resultatet för PISA 2022 visar att elever i Sverige har försämrat sina resultat i matematik och läsförståelse, men inte i naturvetenskap jämfört med PISA 2018. Nu ligger de svenska resultaten i matematik och läsförståelse på samma nivåer som 2012. Trots att de svenska resultaten blivit sämre så ligger Sverige fortsatt över genomsnittet i OECD i alla tre ämnesområden, vilket beror på att flertalet OECD-länder också försämrat sina resultat i matematik och läsförståelse.

Utredningsuppdrag

Genom plan och budget 2024–2026 har nämnden tilldelats tre utredningsuppdrag. Det första handlar om att öka antalet lärare i grundskolan, vilket kommer tas med i budgetarbetet för 2025 och 2026.

Det andra är ett uppdrag om att införa en kulturgaranti för barn i Luleå genom samarbete mellan Kultur- och fritidsförvaltningen och Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen. Barn och utbildningsnämnden och Kultur och fritidsnämnden har beslutat att kulturgarantin ska införas i Luleå kommun från 2024.

Den tredje handlar om att öka skolbibliotekens tillgänglighet genom samarbete mellan Kultur- och fritidsförvaltningen och Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen. Utredningen är pågående, men här inväntas statliga satsningar och ärendet kommer därför inte att tas med i budget inför 2025.

Ekonomi

I det stora hela har ekonomin påverkats genom det senaste årets prisökningar med exempelvis höjda livsmedelspriser, förändrat ränteläge, krig i Europa samt följdverkningar i ekonomin efter pandemin som fortfarande dröjer sig kvar. Trots det har barn- och utbildningsnämnden ändå, efter vissa tillskott och korrigeringar, en budget i balans inför 2024.

Kultur- och fritidsnämnd

Uppdrag

Ett rikt kultur- och fritidsutbud är en förutsättningarna för ett fungerande välfärdssamhälle där olikhet är en tillgång och där det finns sammanhang och platser som lockar till möten mellan människor. Vi ska därför erbjuda Luleåbor och besökare ett brett utbud av kulturupplevelser, fritidsaktiviteter, möjliggöra deltagande och skapande samt lärande av hög kvalitet. Vi ska tillsammans med andra aktörer och civilsamhälle skapa värden som berikar våra liv, utmanar och får oss att tänka nytt. Allt vårt arbete ska vara hållbart och syfta till att öka jämställdheten och jämlikheten i samhället. Prioriterad målgrupp är barn och unga.

Kultur- och fritidsnämndens har hand om följande verksamheter:

- Främja kultur- och fritidsverksamhet genom att förverkliga kommunens övergripande mål. Detta görs dels genom att bedriva egen verksamhet, dels genom samverkan med andra aktörer, organisationer och civilsamhället.
- Ansvara för att utveckla och förvalta de kommunala kulturhistoriska miljöer som ligger inom nämndens ansvarsområde samt värna om det lokala kulturarvet. Nämnden ska hyra ut anläggningar, lokaler och mötesplatser för kultur-, fritids- och turistverksamhet. Nämnden ska ansvara för driften av de kommunala kultur-, fritids- och idrottsanläggningarna samt driften och utvecklingen av kommunens verksamheter i skärgården.
- Efter överenskommelse med andra nämnder svara för att administrera ansökningar och genomföra utbetalningar av bidrag till civilsamhället. Nämnden ansvarar även för utvecklingen av konceptet "en väg in".
- Skapa förutsättningar för ungas delaktighet och inflytande i frågor som ligger inom nämndens ansvarsområde och som rör utvecklingen av samhället.
- Ansvara för den konstnärliga gestaltningen av kommunens byggnader, samt att vara beslutande vid konstnärlig gestaltning av offentliga platser, bostads- och andra bebyggelseområden.
- Svara för driften av kommunens turistcentrum samt förmedling av information och marknadsföring till medborgare och besökare för de verksamheter som ligger under nämndens ansvarsområde.

Privata utförare

Kommuner får enligt kommunallagen lämna över verksamhet till privata utförare. Kommunen är

ansvarig gentemot medborgarna för dessa verksamheter på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Kultur- och fritidsnämnden nyttjar privata utförare inom verksamhetsområdet turboatrafik i skärgården.

Avtalssamverkan

Nämnden har även avtalssamverkan med föreningslivet och företag inom verksamhetsområdet drift och underhåll av idrotts- och friluftsanläggningar.

Total kostnad för de tjänster som privata utförare levererar uppgår till totalt 7,8 miljoner kronor. Det utgör 1,9 procent av nämndens bruttokostnader.

Året som gått

Kultur- och fritidsnämnden har under året beslutat om ett kultur- och idrottspolitiskt program vilket sätter riktningen för utveckling av hela området kommande åren. En stor händelse för Luleå kommun under 2023 var genomförandet av EU toppmötet, vilket fick mycket publicitet och idel lovord för alla från kommunen som deltog vid genomförandet inte minst konferensen i Kulturrens hus där mötet ägde rum.

SM-veckan arrangeras 2024 i Luleå och Boden där förberedelse har pågått under hela året. Ytterligare samverkan med Boden har varit att komma överens om att ta fram en gemensam anläggningsstrategi där ett första steg blir att kartlägga nuvarande anläggningar i båda kommunerna.

En förstudie har genomförts som behandlar kulturens roll i Framtidens Luleå vilket fått nationell uppmärksamhet och kommunbidrag har tillförts nämnden för att stärka den offentliga konsten som en följd av att Luleå växer. Dessutom har en kulturkonferens arrangerats för att fortsätta stärka kulturens roll och under 2024 är Luleå partner i den stora kulturkonferensen Folk och kultur i Eskilstuna.

Under tiden som ny skola, idrottshall, bibliotek och fritidsgård håller på att byggas på Hertsön har tillfälliga moduler för bibliotek och fritidsgård ställts upp och besökare har börjat återvända. I den nya modulen anslås information om aktuella projekt "Hertsön i fokus". Här kan Hertsöborna hålla sig uppdaterade om vad som händer i området.

Ett utvecklingsprojekt pågår för utveckling av Luleå som evenemangsstad där målet är att det ska bli lätt att hitta vägen in till kommunen för den som vill göra evenemang i Luleå. Många evenemang har genomförts under året däribland musikfestivalerna Lule Live och L-å Vibe med

flera scener runtom i centrala Luleå. L-å Vibe genomfördes förutom i centrum även på Hertsön och i Råneå. Bok och Bild på Kulturens hus är ett återkommande arrangemang som för första gången fick med ett barn- och ungdomsspår med bland annat sagostunder "Bland drakar och dragqueens". Det stora skridskoarrangemanget med Nederländerna genomfördes i likhet med tidigare år fler kringarrangemang har tillkommit. Avtalet är förlängt ytterligare.

Ett möte har ägt med kommunerna, Regionerna och Länsstyrelserna i Norr- och Västerbotten för att stärka samverkan kring fortsatt utveckling av skärgårds- och kustområdet. Två större projekt pågår dels för utveckling av sportfisket, dels för utveckling av friluftsliv i skärgården exempelvis vandringsleder. Ett framgångsrikt testprojekt att skapa klimat- och arbetsmiljömässigt hållbara dasslösningar i skärgården kommer att leda till att detta utvidgas till fler öar.

Under 2022 anlades en multibana på Ormberget för allmänhetens nyttjande och invigning skedde under 2023.

En ökad tillströmning av besökare har skett generellt till verksamheterna efter en lång uppstartsträcka i sviterna av covid. Som exempel ökar både utlån och besök på biblioteken med något undantag samt har aktiviteter varit fullbokade i konstlabbet. Kulturens hus är under uppdatering och under 2023 har fokus legat på antal diskar, antal butiker, gemensamma öppettider och konsthallens entré. Under 2024 fortsätter arbetet med de allmänna ytorna i huset. Utöver det har upphandling av

restauratör till Kulturens hus genomförts.

Luleå Energi Arena har uppdaterats med ny scen, anpassning av scenteknik och möbler i restaurangdelen.

Råneå bibliotek har under året i projektform fortsatt med det utvidgade uppdraget (tidigare medborgarkontoret). Intervjuer och enkäter har genomförts med civilsamhället och ärendet om att permanenta uppdraget har passerat nämnd, kommunstyrelse och fullmäktige. Från 2024 får biblioteket det utvidgade uppdraget med tillhörande resurser.

Porsö centrum utemiljö och bibliotekstorget invigdes under Porsödagen den 26 augusti med 2 000 besökare som kom till biblioteket.

Ett större arbete har påbörjats sedan ett par år tillbaka genom omställning av avtalsamverkan med föreningar som sköter drift av idrotts- och friluftsanläggningar. Några föreningars avtal har hittills gjorts om från avtal till att bli sökbara verksamhetsbidrag. Under 2023 har ytterligare ett steg tagits där Luleå ridklubb anslutits till samma upplägg.

Under året har den mobila fritidsgården On the Go arrangerat en epatraktorsträff i Brändön där 85 bilar deltog, allt i samverkan med byn. Nattidrotten har under året vuxit och idag pågår verksamhet på Tuna och Porsön. Ung i Luleå har även arbetat med att ta fram förslag på ny struktur och riktlinjer för fria medel till ungas fritid enligt uppdrag från nämnden.

Miljö- och byggnadsnämnd

Uppdrag

Miljö och byggnadsnämnden arbetar för att Luleå kommun ska ha en väl fungerande, tillgänglig och hållbar samhällsstruktur som håller hög estetisk kvalitet både i staden och på landsbygd. Med hög service inom lagstiftningen utför förvaltningen, avdelning miljö och bygg, tillsyn och prövning inom miljö, byggande, livsmedel, hälsoskydd, tobak/alkohol, receptfria läkemedel mm. Allt i syfte att säkra en hållbar utveckling och våra medborgares hälsa och välbefinnande. En sådan utveckling bygger på förmågan att arbeta långsiktigt hållbart där utveckling och vår miljö/natur går hand i hand. Allt i syfte att trygga en hållbar kommun som är attraktiv för våra kommande generationer.

Avdelningen arbetar också aktivt i samhällsbyggnadsprocessen. Från idé till genomförande krävs en god samordning och samverkan för tydlighet i processer och hög kvalitet i det som tillkommer i vår kommun. I det arbetet handlar det mycket om att ha en röd tråd från vår vision och Framtidens Luleå till den översiktliga planeringen ned till detaljplan och bygglov och verka för att ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet vägs in i bedömningarna.

Nämndens uppdrag regleras i detalj av reglementet som är beslutat av kommunfullmäktige.

Året som gått

Miljö- och byggavdelningen har under 2023 sett en tydlig inbromsning på byggandet och med ett minskat antal ärenden som inkommit under året. Minskningen på helår landade på cirka 25 procent färre bygglov 2023 jämfört med 2022. Ser man till landet i övrigt så är ändå känslan att vår region och kommun har klarat sig bäst från omvärldsläget med oroligheter i världen, höga räntor och elpriser, inflation och höga drivmedelskostnader. Flera om inte alla av dessa faktorer påverkar byggandet och modet att investera. Förhoppningsvis kommer de positiva signalerna på att inflationen nu börjat stabilisera sig och att räntesänkningar förutspås att ske under 2024 att utvecklingen av kommunen kan ny fart 2024.

Avdelning miljö och bygg arbetar vidare med att utveckla verksamheten mot en mer främjande och pedagogisk myndighetsutövning. Det med ingången om att det ska var lätt för kunderna att göra rätt och tillsammans tar avdelningen ansvar för en hållbar framtid. Under 2023 har avdelning miljö och bygg fortsatt att bygga vidare på de redan genomförda förändringarna kring tonalitet,

tillgänglighet, vägledning i processerna och ett empatiskt bemötande. Det arbete som hitintills har gjorts har gett avtryck hos kunderna som tydligt ger positiv feedback på förändringsarbetet. Ett kvitto på detta är att avdelning miljö och byggs resultat i Sveriges Kommuner och Regioners mätning Insikt har stärkts med ett Nöjd Kund Index (NKI) från 72 till 74 för det resultat som redovisades 2023. Avdelningen har under året också valt att lägga fokus på att möta företag på olika sätt för att utveckla dialogen och lyssna in vad som fungerar bra och mindre bra i våra processer. Detta arbete har avdelningen valt att arbeta vidare med och utveckla för 2024. När vi stänger utvecklingsarbetet för året så ser avdelningen att vi behöver arbeta vidare med tillgängligheten till våra verksamheter tillsammans med kundcenter, utveckla förståelsen för vad som händer i olika steg i olika ärenden, från process innan ärende till beslut. Inom kommunkoncernen behöver vi arbeta vidare med att utveckla hur vi som kommun stöttar företag och medborgare i alla våra frågor och lägga grunden för en gemensam attityd för hur vi skapar förtroende i våra processer. En väldigt viktig framgångsnyckel i det är att ha en god dialog med medborgare och företag.

Nya e-tjänster har införts kopplat till bygglovprocessen då våra tidigare tjänster lades ned som produkt i slutet av 2022. Det har inneburit ett stort jobb tillsammans med IT på kommunstaben i en stark anda att göra något bra tillsammans. Samverkan och slutprodukten har gett oss nya e-tjänster som har ett enklare språk, mer guidning och ska ge mer återkoppling under ärendets gång. I uppstarten av våra nya e-tjänster har gett positivt tillbaka från våra kunder om att man upplever de som ett bra stöd för att göra det lättare att göra rätt. Denna kraft ska avdelningen arbeta vidare med inom andra verksamhetsområden och utveckla vidare för än bättre leverans.

Under året har förberedelser för en ny livsmedelsklassning genomförts för att implementeras 2024. Förändringen innebär att tillsynen flyttas för att vara mer frekvent i de tidiga skedena av livsmedelsproduktionen istället för när den konsumeras vilket innebär att avdelningen behöver styra om sin tillsynsuppgift utifrån ny lagstiftning.

Den gröna industriomställningen har medfört att några större etableringar har startat upp på Hertsöfältet och på Svartön. Bland annat har Talga fått bygglov och miljötillstånd under året för sin verksamhet, nya detaljplaner för Luleå

industripark med stora frågor kring miljö, arkitektur och regleringar och förberedelser inför det stora muddring projektet Malmporten. Fantastiskt roligt att den gröna omställningen börjat ta fart men det är också tidvis svårt att få tiden för våra handläggare att räcka till i komplexa processer. Utöver det märker vi av fler ärenden med förorenade områden där PFAS är inblandat. PFAS är en svår förorening på många sätt och idag så finns inte så många beprövade saneringsmetoder vilket gör att dessa ärenden oftast tar tid att lösa. Luleå Tekniska Universitet forskar inom området för att förhoppningsvis hitta nya effektiva sätt att sanera. Avdelningen har även varit med i arbetet med nya elkoncessioner med Svenska kraftnät, som hör ihop med utvecklingen av Svartön och Hertsöfältet.

Avdelningen miljö och bygg har utvecklat samverkan med Piteå kommun inom alkohol- och tobaksområdet. Syftet är att kunna hjälpa varandra när vi behöver och utveckla arbetsätt och metoder för ett mer likriktat arbetsätt. Avdelningen har i vanlig ordning genomfört 3 stycken utbildningar inom ansvarfull alkoholservice för hela länet som i stort sett alla vara fullsatta, detta i nära samarbete med Länsstyrelsen. Utbildningsinsatsen är uppskattad och övriga kommuner ser gärna att Luleå kommun fortsatt är projektägare/samordnare framåt. Avdelningen arbetar även fortsatt aktivt och nära i samarbete med polismyndigheten och räddningstjänsten för våra krogutlysningar. Denna gemensamma insats är uppskattad av alla parter. Avdelningen har även påbörjat ett närmare samarbete med polismyndigheten gällande tobakstillysningar som vi hoppas att bygga vidare på under 2024 för att få bättre processer i verksamhet som ständigt förändras och utvecklas.

En tydlig trend som ses är en ökad konkurrens och rörelse på arbetsmarknaden. Det gör att våra fantastiska medarbetare självklart har stora möjligheter till nya karriärvägar och nya uppdrag. I

samband med nyrekrytering så ser vi en svårighet att få erfarna handläggare inom våra uppdrag att söka. Det innebär så klart en längre uppstartssträcka för att komma in i sin roll vilket också medför att produktiviteten går ned när nya skall läras upp och de som finns i organisationen ska avsätta tid för att lära upp våra nya. Avdelning miljö och bygg ser ett uppdämt behov att vi som kommun men även avdelning funderar på hur vi kan utveckla arbetet med allt från hur vi attraherar, introducerar, utvecklar och behåller personal. Ett arbete som avdelningen kommer att fundera vidare på under 2024.

I samband med kommunfullmäktiges Plan och budget 2023 fick miljö- och byggnadsnämnden tilldelade medel för, och i uppdrag, att kunna ge en snabbare och bättre service i ett växande Luleå genom fler handläggare. Rekryteringen för dessa har nu slutförts och medarbetarna är på plats. I kommunfullmäktiges Plan och budget fick Miljö- och byggnadsnämnden även, samt Stadsbyggnadsnämnden och Kommunstaben, i uppdrag att öka den kommunala servicen så att företag får återkoppling från alla kommunens verksamheter inom 24 timmar. Ett tydliggörande gällande samordning kring uppdraget har gjorts under året och huvudansvarig på uppdraget är Kommunstaben.

Under hösten har avdelningen varit med i arbetet med kommunens stora omorganisation och samtidigt genomfört en intern organisationsförändring för att skapa bättre förutsättningar och effekt i våra verksamheter. Syftet är att stärka det nära ledarskapet, skapa förutsättningar att utveckla verksamheten och ta höjd för att arbete mer strategiskt i våra frågor. Förändringen har inneburit att avdelningen gått från 2 till 4 sektioner som för mer renodlade frågor och mer balanserade medarbetargrupper. Rekrytering av nya sektionschefer är inlett och kommer förhoppningsvis vara slutfört under Q1 2024.

Socialnämnd

Uppdrag

Socialnämnden ska främja social hållbarhet i samhällsplaneringen i syfte till ett jämlikt och hållbart samhälle, genom att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Förvaltningen är samordningsansvarig för uppdraget att genomföra en förflyttning mot kommunövergripande målet för initiativet "Trygg i Luleå", som syftar till att stärka det främjande och förebyggande arbetet för social hållbarhet.

Socialnämndens verksamhet styrs huvudsakligen av aktuella nationella lagar inom socialtjänstområdet och inom hälso- och sjukvårdsområdet men också av socialnämndens reglemente. Detta innebär att nämnden svarar för insatser i egen regi för service, vård och omsorg i ordinärt och särskilt boende för de människor som på grund av ålder, sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av sådana insatser. Uppdraget till den enskilde sker utifrån individens och barnets behov i fokus att erbjuda och utforma en jämlik och likvärdig service, stöd, hjälp, omsorg.

Den enskildes rättighet till stöd sker via myndighetsutövning, men det finns även olika serviceinsatser att tillgå utan föregående behovsprövning. I uppdraget att bidra till jämlika levnadsförhållanden och uppväxtvillkor genomförs även förebyggande arbete i samverkan med interna och externa aktörer.

Inom ramen av reglementet svarar socialnämnden även för det brottförebyggande arbetet inom Luleå kommun.

Verksamhet

Under 2023 har socialförvaltningen varit organiserad i fem verksamhetsområden.

- Hälso- och sjukvård & folkhälsa
- Myndighetsutövning
- Socialpsykiatri och öppenvård
- Vård- och omsorg
- Stöd och service

Varje verksamhetsområden leds av en verksamhetschef med undantag för vård- och omsorg som leds av fyra verksamhetschefer fördelat på två för vård- och omsorgsboende och två för stöd i hemmet. Personlig assistans inryms under området socialpsykiatri och öppenvård.

Socialnämndens verksamhet består bland annat av:

- Insatser utan föregående behovsprövning såsom till exempel råd & stöd inom bland annat Föräldrarsupport, familjerådgivning, ungdomsmottagning, Råd- och stödmottagning (ROS), centrum mot våld, anhörigkonsulenter, Kognitiva team, Äldresupport, personligt ombud med mera.
- Hälso- och sjukvård för dem över 18 år som är inskrivna i hemsjukvården, bor i kommunens särskilda boenden och till de som vistas på dagverksamhet.
- Stöd, vård och omsorg till målgrupper som äldre, utsatta barn och ungdomar, personer med missbruk- och beroendeproblematik, personlig assistans samt personer med psykisk ohälsa.
- Stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Från och med 1 januari 2024 kommer socialförvaltningen vara organiserad i fem verksamhetsområden. Varje verksamhetsområden leds av en verksamhetschef och enhetschefer med undantag för vård- och omsorg som utöver en verksamhetschef, även inrymmer två områdeschefer som leder hemtjänst med tillhörande enhetschefer och två områdeschefer som leder vård- och omsorgsboende med tillhörande enhetschefer.

Privata utförare

Vid socialnämnden i januari 2024 tog nämnden beslut om Plan för uppföljning av privata utförare 2024, samt informerade om förvaltningens 2023 års uppföljning av privata utförare.

Under perioden: 20230101–20231130 har nämnden använt sig av privata utförare inom verksamhetsområdet myndighetsutövning socialtjänst (placeringar avseende barn och unga, samt vuxna på institution, stödboende, familjehem, förstärkta familjehem).

Placeringar som genomförts hos privata utförare har skett till ett totalt belopp på 58 miljoner kronor. Detta motsvarar 2,71 procent av socialnämndens bruttokostnader.

Avtalssamverkan

Socialnämnden har avtalssamverkan med Piteå kommun avseende måltider till äldreomsorgen. De har också skett avtalssamverkan med E-nämnden och Region Norrbotten.

Året som gått

Utfallet 2023 för målsättningen om att socialnämnden erbjuder en god service med god kvalitet bedöms till stor del tillfredställande och en hel del aktiviteter har genomförts i verksamheterna med

positiva resultat. Ett utvecklingsområde som har identifierats och kommer att omhändertas under 2024 är resultatet av brukarupplevelsen inom äldreomsorgen i den årliga enkäten enkät "Vad tycker äldre om äldreomsorgen. Under 2024 kommer aktiviteter att genomföras så att fler brukare svarar på enkäten, en mer jämlik brukarupplevelsen ska kunna ses mellan enheterna och ett förbättrat resultat som helhet i jämförelse med 2023.

Förvaltningens analys av enkätens resultat i sin helhet är att tidigare års handlingsplaner bara har avsett respektive verksamhet, vilket har lett till att åtgärder på övergripande nivå inte har säkerställts och följts upp på ett strukturerat sätt. Annat som har identifierats är behovet av att förbättra och utveckla den externa informationen om äldreomsorgen via Luleå kommuns hemsida. Detta genom exempelvis fler artiklar och information i tidskriften Vårt Luleå med mera. Övriga aktiviteter som kommer genomföras under 2024 är bland annat att utveckla och förbättra kommunikationen, exempelvis genom brukardialoger, anhörigträffar och uppdaterat informationsmaterial på webbsidan.

Inom ramen av socialnämndens uppdrag visar årets resultat en positiv utveckling när det gäller att öka antalet av dem som vänder sig till förebyggande och främjande verksamhet för råd och stöd. En del av bidraget till årets resultat inom område Folkhälsa är att ett flertal marknadsföringsaktiviteter har genomförts. Bland annat har information om verksamhetens serviceinsatser översatts på 14 olika språk.

Äldresupporten har under året skickat ut erbjudande om hälsofrämjande samtal till alla 80+ medborgare. Det skickades ut till cirka 5000 personer och 250 tackade ja till det. Analys av resultatet av samtalen pågår och utifrån det planeras åtgärder och aktiviteter.

Trygg i Luleå är ett av sex strategiska initiativ för Luleå kommun där socialförvaltningen har ett samordningsansvar. Socialnämnden har enligt reglementet ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

I det brottsförebyggande arbetet ingår att i samverkan göra kartläggning inom den egna organisationen, skapa en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område och utifrån det upprätta en åtgärdsplan.

Socialförvaltningens brottsförebyggande samordnare har också inlett ett arbete för att utveckla rapporteringen till Effektiv Samordning för Trygghet (EST).

För övrigt har det inom ramen för Trygg i Luleå gjorts fördjupningar inom olika områden såsom bland annat ett arbete inom området välfärdsbrott och upprättandet av en handlingsplan för Luleå gällande suicidprevention. En ny samverkansöverenskommelse för effektiv samordning för trygghet tillsammans med polisen har tagits fram under 2023.

Vidare har förvaltningen också utvecklat arbetsättet tillsammans med skola och polis som exempelvis social insatsgruppen (SIG) för unga och unga vuxna. I samverkan med Lulebo AB har ett arbete påbörjats för att kunna erbjuda förtur av bostad till våldsutsatta där även barnperspektivet ska beaktas.

Under hösten 2023 startade ett pilotprojekt för fältverksamhet. Syftet med projektet är att utveckla ett relationsskapande arbetssätt med ungdomar i deras miljöer. Projektet pågår under 2024 och görs i samverkan med polis, fritidsgårdar, skolan med flera.

Nämndens mätetal Antal barnfamiljer i behov av försörjningsstöd ska minska. Resultatet för 2023 visar på att 203 barnfamiljer var i behov av försörjningsstöd. Detta innebär att målet för 2023 har uppnåtts vilket var mindre än 300 barnfamiljer.

Under 2023 har två mätningar genomförts för att mäta och minska matsvinnet inom särskilda boenden för äldre, det vill säga att den mat som serveras på tallriken äts upp. Vid senaste mätningen visade att 76 procent av serverad mat per portion blev uppäten och målet för året (75 %) är därmed uppnått. Det är flera delar som ligger bakom ökningen av uppäten mat. Bland annat användandet av omsorgsmåltid hjälper till att skapa en trygg måltidssituation där man sitter och äter tillsammans. Konsumtionsmätningarna har också tydliggjort beställningsmönster och förvaltningen har kunnat göra mer "korrekta" beställningar. Dukning, uppläggning och att välja passande tillbehör har även det legat i fokus, det är viktigt att måltiden ser god ut samt luktar gott för att främja ätande. Delaktighet innan, under och efter måltider bidrar också till matglädje, gemenskap och stolthet, ex. skala potatis, vika servetter, duka fram/av.

Under sommaren har utmaningen med att säkerställa tillräcklig bemanning och kompetens i verksamheten varit stor. Ett flertal aktiviteter har genomförts för att attrahera medarbetare till sommarjobb inom socialförvaltningens verksamheter. Ett flertal sommarförmåner har under sommaren er-

budgeten för att klara bemanningssituationen under sommaren. Fram till slutet av året har förvaltningen haft tillräckligt med personal för att omhänderta de insatser och uppgifter som ligger i nämndens uppdrag. Dock lyckades inte förvaltningen att innan årets slut verkställa socialnämndens beslut om att utöka korttidsplatser för äldre, vilket föranleder bedömningen om att målet inte uppnåtts.

Kompetensförsörjningen är tveklöst den största utmaningen med tanke på ökande konkurrens och en ökad demografisk utveckling. Fortsatta satsningar på exempelvis teknisk utveckling som minskar behovet av personella resurser där det är möjligt, behöver prioriteras.

Förvaltningen arbetar utifrån kompetensförsörjningsplanen som bygger på Sveriges Kommuner och Regioners strategier för att möta kompetensutmaningen.

Kompetensförsörjningsplanen har följts upp och justerats under hösten.

Utifrån det utvecklingsområden som finns i planen pågår och planeras aktiviteter med målet att uppnå en förbättrad utveckling och säkerställande av kompetensförsörjningen.

Under 2023 har socialnämnden medverkat vid sju granskningar som påbörjats och/eller genomförts:

- Uppföljande granskning av mandatperioden.

Revisorernas bedömning är att socialnämndens

hantering av revisionsgranskningar till övervägande del är tillfredsställande. Revisorerna noterar förbättringsmöjligheter när det gäller tydligheten när åtgärder ska vara genomförda.

De sex övriga genomförda granskningar här nedan har resultatet ännu inte inkommit till socialförvaltningen:

- Granskning av kommunens arbete med kompetensförsörjning.
- Grundläggande granskning 2023.
- Granskning – Internkontroll 2023.
- Granskning avseende kommunens biståndshandläggning och verkställighet inom hemtjänst och särskilt boende.
- Granskning av tillgänglighet och service.
- Granskning av kommunens handläggning inom barn- och ungdomsvården.

Socialnämndens ekonomiska utfall för året är 2 049 miljoner kronor, avvikelsen mot budget blev -1,5 miljoner kronor (0,07 % i avvikelse). En ökad kostnad för dubbelhyra på grund av flytt till Servicecenter belastar resultatet med 2,1 miljoner kronor vilket inte har varit med i prognosen tidigare. Utfallet stämmer väl mot den prognos på +0 som lyfts fram på totalen för socialförvaltningen under året.

Stadsbyggnadsnämnd

Uppdrag

Under verksamhetsåret har nämndens uppdrag förändrats till följd av omorganisation.

Stadsbyggnadsnämnden och dess uppdrag upphörde den 31 augusti 2023 och en ny nämnd bildades efter beslut om förändring av den politiska organisationen.

Syftet med omorganisationen, utifrån ett politiskt perspektiv, har handlat om en ambition att stärka den politiska styrningen och en ökad politisk närhet gällande de viktiga områdena service, kompetensförsörjning och samhällsplanering.

I den nya politiska organisationen har ansvaret för de servicefunktioner som tidigare låg i kommunstaben flyttats till infrastruktur- och servicenämnden och ansvaret för samhällsplanering har flyttats till kommunstyrelsen.

Infrastruktur och servicenämnden bildades 1 september 2023 för att omhänderta det nya politiska uppdraget.

Ny förvaltningsorganisation, med anpassning till nämndens nya uppdrag, beslutades under hösten 2023 och kommer att träda i kraft den 1 januari 2024. Den nya organisationen ska stärka förutsättningarna för gränsöverskridande samverkan och fokus på de vi finns till för.

Nedan följer de uppdragsbeskrivningar som gällt för de respektive nämnderna under året. De respektive nämndernas uppdrag regleras i detalj i vid var tid gällande reglemente beslutat av kommunfullmäktige.

Stadsbyggnadsnämndens uppdragsbeskrivning

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag är att bidra till att alla i Luleå ska kunna leva ett rikt och utvecklande liv i en viljestark och växande region.

Stadsbyggnadsnämndens uppdrag styrs i huvudsak av nationella lagar, tex Kommunallagen, Lagen om allmänna vattentjänster samt Plan- och bygglagen. Nämndens uppdrag handlar om att i dialog med medborgare och andra aktörer bidra till ett hållbart samhälle, att svara för god byggnadskultur samt god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö. Nämnden följer den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning, tar de initiativ som behövs i frågor om planläggning av mark och vatten inklusive antagande av detaljplaner och områdesbestämmelser (med undantag för översiktsplanering), byggande, fastighetsbildning, miljö- och naturvård. Nämnden

ansvarar för exploateringsverksamheten samt övriga mark- och exploateringsekonomiska frågor som inte handhas av kommunstyrelsen.

Stadsbyggnadsnämnden fullgör även kommunens uppgifter avseende:

- vatten – och avloppsförsörjning i egenskap av huvudman för (ägare av) de allmänna VA-anläggningarna i kommunen
- hög trafiksäkerhet, god framkomlighet och bra trafikmiljö av gator och gång- och cykelvägar
- trygga, tillgängliga, upplevelse- och rekreationsrika allmänna park- och naturmiljöer under alla årstider
- förvaltning av fastigheter, som inte förvaltas av annan nämnd eller styrelse
- trafiknämnd enligt lag om nämnd för vissa trafikfrågor

Infrastruktur- och servicenämndens uppdragsbeskrivning

Infrastruktur- och servicenämndens uppdrag är att i dialog med medborgare, näringsliv och kommunala verksamheter skapa ett hållbart samhälle med attraktiva livsmiljöer där alla kan leva ett rikt och utvecklande liv.

Inom sitt ansvarsområde ska nämnden tillhandahålla, förvalta och utveckla en god infrastruktur genom planering och genomförande av beslutade detaljplaner och avtal samt fullgöra kommunens uppgifter avseende vatten- och avloppsförsörjning. Nämnden ska verka för hög trafiksäkerhet, god framkomlighet och bra trafikmiljö av gator och gång- och cykelvägar.

Nämnden ansvarar för kommunens fastigheter, som inte förvaltas av annan nämnd eller styrelse, och ska tillgodose kommunala verksamheters behov av ändamålsenliga lokaler och bostäder samt bidra till goda och estetiskt tilltalande miljöer samt god byggnadskultur.

Nämnden ska samordna och utveckla gemensamma stödfunktioner till kommunens verksamheter samt den gemensamma servicen till medborgare och företag. Därtill är nämnden ansvarig för drift och förvaltning av organisationens IT-miljö samt stöd och utveckling av IT-infrastruktur, geografiska informationssystem och förvaltning av geodata.

Nämnden är trafiknämnd enligt lag om nämnd för vissa trafikfrågor och bistår kommunstyrelsen i arbetet med den översiktliga användningen av mark och vatten och den övergripande trafikplaneringen.

Privata utförare

Delar av nämndens uppdrag utförs av privata utförare. Med privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet.

Privata utförare inom nämndens ansvarsområde omfattar upphandlade tjänster gällande drift och underhåll av kommunens gator, vägar, gång- och cykelvägar, grönområden, natur- och skogsområden, klottersanering, parkeringsövervakning samt skötsel och underhåll av delar av kommunens fasta egendom.

Nämnden är ansvarig gentemot medborgarna för dessa tjänster på samma sätt som för tjänster som bedrivs i egen regi och eventuella avvikelser gentemot uppdragsbeskrivningen och/eller överenskomna servicestandarder följs generellt upp i det löpande arbetet för en direkt åtgärd. Samtliga detaljer gällande uppdragsbeskrivning, överenskomna servicestandarder samt former för uppföljning finns beskrivna i nämndens uppföljningsplan av privata utförare.

Den totala kostnaden för de tjänster som utförts av privata utförare under 2023 på uppdrag av stadsbyggnads-/infrastruktur- och servicenämnden uppgår till 119,5 miljoner kronor. Detta motsvarar 9,1 procent av infrastruktur- och serviceförvaltningens bruttokostnader (exklusive kostnader relaterade till VA samt avdelning miljö och bygg).

Året som gått

Året som gått har präglats av en osäker omvärld med kriget i Ukraina och i mellanöstern, lågkonjunktur, räntehöjningar, energikris och fortsatta prisökningar.

Omvärldsfaktorernas påverkan på stadsbyggnadsförvaltningens olika verksamheter har varit mindre omfattande jämfört med föregående år, även om inflationen fortsatt kraftigt har påverkat förvaltningens ekonomi negativt. De stora prisökningarna som skett under andra halvan av 2022 har under 2023 fortsatt och slagit igenom fullt ut och fått konsekvenser främst på verksamheter inom gator och vägar, där både bränsle och materialpriser ökat väsentligt. Prisökningarna har påverkat både driftsresultatet och investeringsprojekt. För att kompensera för de ökade kostnaderna har det under 2023 utförts mindre av drift och underhåll för att hålla nere kostnaderna.

Den samlade bedömningen för 2023 av nämndens båda effektmål är gröna, det vill säga att målen har nåtts. Mer detaljer om de aktiviteter och mätetal som pågår eller är avklarade framgår i måluppföljningen i rapporten.

Viktiga händelser som har varit betydelsefulla för stadsbyggnadsförvaltningen under året är;

- Lokalen i Smedjan, som förvaltningen hyrt februari-maj, var ett lyckat projekt där också andra förvaltningar och kommunala bolag getts möjlighet att interagera med medborgarna. Intresset har varit stort och aktiviteten har fått medialt utrymme.
- Beslutet om ny organisation skapade under året oro och verksamheterna har uttryckt att omorganisationen kan orsaka negativa effekter i form av försämrade samarbetsvillkor och ett försämrat resultat i form av långsammare processer. Allt har samlats in och dokumenterats i de risk- och konsekvensanalyser som genomförts under maj och september. Den nya organisationen förhandlades under hösten och träder i kraft 1 januari 2024.

- Ny avdelningschef för Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service har rekryterats.

Arbetet med Luleå industripark kräver mycket resurser vilket bidrar till förvaltningens negativa resultat.

- Svartöleden, ombyggnation genomförd för att klara tung trafik. Bidrag söktes, och har erhållits, av Tillväxtverket och Regionen, totalt 11 miljoner kronor. Nya bidrag har beviljats för cykelväg till Hertsöfältet om 4,5 miljoner kronor.
- Nytt system för felanmälan för gata och park har upphandlats under året. Systemets implementering ska ses över så att upplevelsen av service blir än bättre för våra medborgare.
- Intresset för det återbrukslotteri som innebar chans att hämta byggmaterial och inredning i Luleå kommuns rivningsobjekt på Bergnäset var mycket uppskattat och initiativet har blivit omnämnt i både lokala och rikstäckande media.
- Invigningen av nya Porsö centrum och Porsö strandstråk var ett evenemang fyllt med aktiviteter för alla åldrar och blev en välbesökt stadsdelsfest. Personal från stadsbyggnadsförvaltningens olika sektioner fanns med under invigningsdagen. Projektet har genomförts i samverkan mellan Luleå kommun, Lulebo AB och Nederluleå församling/Svenska kyrkan.
- Snabb plan- och bygglovshantering. Luleå kommuns arbete med detaljplaner och bygglov hör till de effektivaste i landet. Det visar en kartläggning som nyligen presenterades. Luleå är topp fyra i den totala mätningen och trea i kategorin medelstora kommuner.
- Entreprenadupphandlingen för Hertsöskolan blev klar i oktober. Upphandlingen omfattar nya Hertsöskolan inkluderat bibliotek, fritidsgård och sporthall.

Infrastruktur- och servicenämnden redovisar för helåret en negativ avvikelse mot budget med 67,4 miljoner kronor inklusive resultatenheterna Fastighetsförvaltning och Verksamhetsnära service. Underskottet är motsvarande cirka 26 procent av nämndens totala tilldelade ram. Den kommunbidragsfinansierade verksamheten redovisar ett underskott om 48,7 miljoner kronor, resultatenheterna Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service redovisar ett underskott om 18,7 miljoner kronor mot budget. I underskottet för resultatenheten Fastighetsförvaltningen ingår överföring om 20 miljoner kronor till finansförvaltningen som beslutades av Kommunfullmäktige i Strategisk plan och budget 2023–2025, vilket innebär att det faktiska resultatet för resultatenheterna är 1,3 miljoner kronor och för nämnden totalt en negativ avvikelse om 47,4 miljoner kronor för helåret.

Den huvudsakliga förklaringen till underskottet är ökade kostnader kopplat till vinterväghållning och verksamheter för enskilda vägar men även den ökande takten i den gröna samhällsomställningen påverkar flera verksamheter inom stadsplanering. Konsekvensen av fler uppdrag och därmed behov av fler projektledare /konsulter/planarkitekter utan

budgetförstärkningar innebär ett ökat underskott för infrastruktur- och servicenämnden.

För vinterväghållningen är det främst prisökningar samt att det har varit ogynnsamma väderförhållanden som lett till ökade kostnader. På grund av den vikande ekonomin beslutade nämnden i juni om ett åtgärdsprogram för verksamheter inom infrastruktur där avvikelser är som störst. Det innebar att vissa verksamheter drog ned på takten av skötsel och underhåll av kommunens infrastruktur vilket gav små positiva effekter på ekonomin. Parkverksamheten gör ett överskott med 1,1 miljoner kronor och inom sektion Gata och transport har åtgärder resulterat i att beläggningsunderhåll går 0,4 miljoner kronor bättre än budget samt att övrig gatudrift går 0,1 mkr bättre än budgeterat. Med den ökade takten i samhällsomställningen finns det en oro bland verksamheterna att inte kunna uppfylla sina uppdrag samtidigt som det finns krav om effektiviseringar. Det är en stor utmaning att samtidigt behöva gasa och hantera effektiviseringskrav på grund av stora okompenserade kostnadsökningar.

Kommunrevision

Uppdrag

De förtroendevalda revisorerna arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige. Revisorernas uppgift är att ge fullmäktige underlag till den årliga ansvarsprovningen av kommunens nämnder och styrelser.

Kommunrevisorerna ska bedöma om de förtroendevalda ledamöterna i nämnder och styrelser har tillräcklig styrning och kontroll över verksamhetens ekonomi, prestationer och kvalitet. Revisorerna granskar även de kommunala bolagen. Genom uppföljning och dialog med dem som granskas främjas ett arbete med ständiga förbättringar av kommunens verksamhet. Arbets sättet är framåtsyftande.

Revision utförs enligt god revisions sed och utgår från kommunallagen samt de mål och regelverk som kommunfullmäktige beslutat för kommunens olika verksamheter. Därutöver har revisorerna fastställt en arbetsordning, som reglerar revisorernas ansvarsfördelning och arbetssätt i Luleå kommun.

Året som gått

Vi har under 2023 haft 17 revisionsmöten. Dessutom har dialoger med samtliga nämnder genomförts under hösten. Därutöver deltar en revisor vid varje fullmäktigesammanträde. Revisionen har dessutom haft en hel planeringsdag fördelat på två halvdagar samt genomfört dialoger med KFs presidium, nämnder och gruppleddare. Årets samlade granskningsarbete redovisas i revisionsberättelsen med redogörelse. Det årliga erfarenhetsutbytet med kommunrevisorerna i Umeå och Sundsvall genomfördes i Umeå detta år.

Valnämnd

Uppdrag

Valnämnden är lokal valmyndighet i samband med val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige, Europaparlamentet samt vid eventuellt förekommande folkomröstning, omval eller extra val.

Valnämnden ansvarar för:

- översyn av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden om fullmäktiges förslag till ändringar i valdistriktsindelningen.
- att det finns lämpliga vallokaler och röstningslokaler.
- att utbilda och förordna röstmottagare och övrig

tillfällig personal för att genomföra val och folkomröstningar.

- information till allmänheten om förestående val och folkomröstningar samt i övrigt om väsentliga delar i den egna verksamheten.

Året som gått

Förberedelserna inför EU-valet den 9 juni 2024 startades hösten 2023. Valnämnden har bland annat fastställt vilka vallokaler och förtidsröstningslokaler som ska användas samt reviderat arvodesnivåerna för röstmottagare. Rekryteringen av de 550 röstmottagare som krävs för att genomföra valet påbörjades under november 2023, och förväntas pågå till mars 2024.

Överförmyndarnämnd

Uppdrag

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare, det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Nämnden ska utifrån föräldrabalken utreda behov av ställföreträdarskap för personer som inte har förmåga att tillvarata sina rättigheter och genom en kvalitativ tillsyn förhindra att omyndiga barn eller vuxna som har god man eller förvaltare missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Överförmyndarnämnden har också till uppdrag att rekrytera och utbilda lämpliga, ideellt engagerade ställföreträdare.

Verksamhet

Enligt föräldrabalken är varje kommun skyldig att ha en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. Luleå kommun har en nämnd bestående av fem ordinarie och fem ersättande ledamöter. Den löpande handläggningen sköts av överförmyndarexpeditionens 6,5 handläggare, administratör samt enhetschef.

Överförmyndarnämndens verksamhet består av att utreda och hos tingsrätten ansöka om eller yttra sig över ärenden om anordnande eller upphörande av ställföreträdarskap. Nämnden rekryterar ställföreträdare och lämnar förslag på lämpliga ställföreträdare till tingsrätten. Nämnden förordnar vissa tillfälliga ställföreträdare, beslutar om byte av ställföreträdare, meddelar tillstånd i enskilda ärenden, granskar årsräkningar och utövar i övrigt tillsyn över ställföreträdare.

Huvudmännen består till största delen av vuxna personer som på grund av sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp av en ställföreträdare att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. Huvudmannen kan också vara ett underårigt barn som på grund av sina ekonomiska förhållanden står under överförmyndarnämndens tillsyn eller ett utländskt barn som kommit till Sverige utan vårdnadshavare och söker uppehållstillstånd här. Överförmyndarnämnden utövar även tillsyn över samtliga legala förmyndare (föräldrar) och förordnade förmyndare till omyndiga barn.

Överförmyndarnämnden i Luleå har ungefär 1 200 akter fördelade på ca 180 förvaltarskap, ca 600 godmanskap, ca 100 utredningar och resten förmyndarskapsärenden. Under åren fattar nämnden ca 1 600 enskilda beslut. Under 2023 granskades ca 1 000 redovisningshandlingar och tillsyn utövades över 400 000 000 kr.

Överförmyndarnämnden är ansvarig för att ställföreträdare erbjuds den utbildning som behövs. Nämnden bjuder löpande in till utbildningar och informationsmöten för gode män och förvaltare i syfte att lämna stöd i deras uppdrag så att huvudmannens intressen tas till vara på ett bra sätt. Utbildningarna syftar även till att ställföreträdarna ska vara väl medvetna om hur de ska redovisa uppdragen till nämnden.

Länsstyrelsen har tillsyn över nämndens verksamhet och gör årliga tillsynsbesök med stickprovsgranskning av enskilda ärenden.

Året som gått

2023 var ett ansträngt år för överförmyndarnämnden. Granskningen av årsräkningar kunde inte påbörjas som planerat i början av året då införseln av en ny e-tjänst i slutet av år 2022 kantades av stora problem och upptog stor del av handläggarnas arbetstid. Resultatet blev att året fick inledas med att arbeta bort de ärenden som inte hunnit hanteras i slutet av 2022 innan årets årsräkningar kunde börja granskas.

Överförmyndarexpeditionen hade en vakant tjänst som granskande handläggare i början av året och har under en stor del av året haft en långtidssjukskrivning vilket påverkat antalet räkningshandlingar som hunnit med att granskas. I slutet av året har granskningshjälp köpts in från Bodens och Östersunds överförmyndarnämnder för att hinna granska klart årets årsräkningar.

Överförmyndarexpeditionen hade även en vakant tjänst som utredande handläggare i början av året samtidigt som nämnden har ett fortsatt stort inflöde av ärenden. Ärendemängden och underbemanningen avspeglar sig i längre handläggningstider till nackdel för nämndens huvudmän och ställföreträdare samt arbetsmiljön för handläggarna. Även nämndens måluppfyllnad har påverkats negativt då ärendehandläggning och granskning har varit tvunget att prioriteras framför utvecklingsarbete.

Utifrån den stora ärendemängden och den höga arbetsbelastningen för handläggarna på överförmyndarexpeditionen rekryterades en administratör internt i början av året. Nämnden har äskat om utökad budget för tjänsten och den finns med i budgetförslaget från kommunfullmäktige för år 2025. Av arbetsmiljö- och rättssäkerhetsskäl har dock tjänsten behövt tillsättas redan i år trots avsaknad av budgeterade medel.

Nämnden beslutade om nya arvodesriktlinjer för gode män, förvaltare, förordnade förmyndare

och tillfälliga vårdnadshavare som började gälla 1 januari 2023. Arvodena baseras på prisbasbeloppet som höjdes med nästan 9 procent jämfört med 2022. I snitt har dock normalarvodet höjts med 28 procent jämfört med föregående år. Den andel arvoden som kommunen betalar blev däremot lägre jämfört med föregående år då även bland annat aktivitetsersättningen höjdes vilket medförde att fler huvudmän än tidigare fick betala hela eller delar av ställföreträdarens arvode. År 2024 är dock bedömningen att kommunen återigen kommer att behöva betala en större del av ställföreträdarnas arvoden i och med att prisbasbeloppet höjts ytterligare och gränsen för när en huvudman ska betala ställföreträdarens arvode baseras på prisbasbeloppet.

Trots ökade kostnader höll nämnden sin budget med anledning av vakanta tjänster i början av året, en långtidssjukskrivning, att inte hela utvecklingsbudgeten för nämndens verksamhetssystem nyttjats samt att kommunens arvodeskostnader blev lägre än budgeterat.

Länsstyrelsens inspektion i början av 2023 föranledde ingen kritik. Länsstyrelsens samlade bedömning var att överförmyndarnämnden "arbetar i enlighet med gällande lagstiftning. Goda rutiner finns och akterna handläggs på ett lämpligt och rättssäkert sätt".

E-nämnd

Uppdrag

Norrbottnens e-nämnds uppdrag är att genom samverkan stötta ingående kommuner till att förverkliga regeringens intentioner med den nationella strategin för e-samhället. Nämnden har ansvar gentemot de samverkande parterna för sådana särskilda, specificerade uppdrag inom utveckling av e-samhället vilka lämnats till nämnden av två eller flera samverkande parter och som nämnden accepterat genom särskilt beslut. Det huvudsakliga operativa uppdraget består av samordning för utveckling inom e-förvaltning.

”E-förvaltning är verksamhetsutveckling i offentlig förvaltning som drar nytta av informations- och kommunikationsteknik, kombinerad med organisatoriska förändringar och nya kompetenser.”

Genom e-nämnden tillhandahålls gemensamma alternativ via gemensamma kontrakt och avtal likväl som ramavtal för ingående kommuner, dess bolag och stiftelser.

Året som gått

Verksamheten inom ramen för Norrbottens e-nämnd baserar sig på de uppsatta målen för nämnden samt de uppdrag som lämnats till nämnden och innefattar projekt, förvaltning och löpande verksamhet. Aktiviteter inom respektive område ska säkerställa att nämnden arbetar för att nå uppsatta verksamhetsmål. De utvecklingsinitiativ som drivs genom nämnden initieras och drivs av de ingående kommunerna med stöd av samordnare och den process som tagits fram för Norrbottens e-nämnds verksamhet.

Projekt som samordnats under året 2023:

- Gemensamt verksamhetssystem Socialtjänsten Norrbotten
- Gemensamt system elevhälsan
- Datacenter Norrbotten (DCBD)
- Samverkansprojekt e-arkiv

Kost- och servicenämnd

Uppdrag

Kost- och servicenämnden (KSN) är en gemensam nämnd mellan Piteå och Luleå kommun. Nämnden ansvarar för samverkanskommunernas produktion av kylda maträtter till ordinärt boende i båda kommunerna samt till särskilt boende i Luleå kommun. Produktionen sker i Öjebyns produktionskök.

Året som gått

Gemensam kost- och servicenämnd Piteå och Luleå har bedrivit verksamheten kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Måluppfyllelsen är god för både verksamhet och ekonomi. Under året har kvalitetssäkring av verksamheten fortsatt framför allt genom att arbeta med ständiga förbättringar.

Regelbunden uppföljning av internkontrollplanen har skett, inga större avvikelser har konstaterats. Den samlade bedömningen är att god ekonomisk hushållning råder samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

6.2 Koncernbolag

Avsnittet ger en sammanfattande beskrivning av de helägda kommunala bolagens verksamhet samt viktiga händelser under året.

Luleå Kommunföretag AB

Verksamhet

Luleå Kommunföretag AB, ägs till 100 % av Luleå kommun, och är ett holdingbolag för de helägda

kommunala dotterbolagen. Luleå Kommunföretag AB har en central och koncernstrategisk roll i kommunen med huvudsaklig uppgift att:

- Ansvara för en aktiv ägarstyrning av dotterbolagen.
- Utveckla effektiviteten och optimera resultatnivån i bolagskoncernen.
- Verka för att dotterbolagens verksamhetsplaner styr mot kommunens övergripande mål.
- Inom kommunfullmäktiges principbeslut genomföra omstruktureringar och förändringar av bolagsstrukturen.

Året som gått

Moderföretaget Luleå Kommunföretag har under året bytt VD och rekryterat ny personal för att uppfylla ett utökat uppdrag med fokus på mer aktiv samordning av bolagskoncernen och samverkan med kommunens förvaltningar.

Året för koncernen i sin helhet präglades av planering och igångsättande av större investeringar och projekt som en del av den gröna omställningen där koncernens bolag spelar en avgörande roll för att möjliggöra industrins och samhällets hållbara omställning. Speciellt Luleå Energi, Luleå Hamn och Lumire där Luleå Business Region varit en viktig del i arbetet med industriernas etableringar. Även för Lulebo och LLT innebär den pågående samhällsomställningen ett större åtagande av fler bostäder och mer utvecklad lokaltrafik vilket resulterar i högre investeringstakt.

Luleå Kommunföretag-koncernen som helhet redovisar en högre omsättning och ett bättre resultat än föregående år. Koncernens nettoomsättning uppgår totalt till 2 513,5 miljoner kronor (2 392,0 mkr) och resultat efter finansiella poster uppgick till 224,1 miljoner kronor (190,8 mkr).

Luleå Kommunföretag-koncernen uppfyller inte ägarens avkastningsmål dock uppfylls ägarens mål

rörande soliditet. Räntabilitet på eget kapital för koncernen uppgick till 6,6 procent (5,9 %) vilket inte uppnår ägarens avkastningskrav avseende det långsiktiga koncernmålet om 10 procent. Bolagskoncernens soliditet sammantaget uppgår till 47,1 procent (48,6 %) vilket överstiger det långsiktiga koncernmålet om 40 procent.

Tre av koncernföretagen redovisar ett negativt resultat efter finansiella poster Luleå Lokaltrafik AB, Nordiskt Flygteknikcentrum AB och Luleå Hamn AB. Luleå Kommunföretag AB:s styrelse har beviljat koncernbidrag till bolag med negativt resultat.

Luleå Energi AB - koncernen

Verksamhet

Moderbolaget Luleå Energi AB producerar och distribuerar bland annat fjärrvärme till kunder inom Luleå kommun. I moderbolaget finns också en elhandelsverksamhet som köper el på den nordiska elbörsen via portföljförvaltare och säljer el till kunder främst inom elområde Luleå. Luleå Energi AB erbjuder även tjänster för en effektiv energianvändning.

Dotterbolaget Luleå Energi Elnät AB äger och driver elanläggningar för överföring av elektrisk energi inom i huvudsak Luleå kommun.

Dotterbolaget Bioenergi i Luleå AB förädlar bioråvara till produkten träpellets. Bolaget har ingen egen direktförsäljning till slutkund utan producerar träpellets på uppdrag av SCA Energy AB.

Dotterbolaget Lunet AB erbjuder bredbandskommunikation till såväl operatörer, företagskunder som privatkunder.

Intressebolaget LuleKraft AB producerar i sitt kraftvärmeverk elkraft, ånga och hetvatten.

Året som gått

Under året som gått har ett antal förändringar genomförts i organisationen för att verksamheten på ett än bättre sätt ska kunna möta kunder och samhällets behov i omställningen. Organisationen behöver kunna genomföra förändringar och investeringar i en allt högre takt. Trots en rad nya satsningar och, för omställningen nödvändiga verksamhetsområden, har organisationen förmågan att utveckla och generera ett gott resultat från de befintliga basverksamheterna. Detta är en förutsättning för att klara den kommande höga investeringstakten.

Enligt bolagets särskilda ägardirektiv kan bolaget

årligen avsätta upp till en 1 procent av sin årsomsättning till utvecklingsaktiviteter. Under 2023 har aktiviteter motsvarande 11 miljoner kronor genomförts inom ramen för det särskilda ägardirektivet, med syfte att möta energiomställningen som sker i samhället. Det är 1 miljon kronor mer än föregående år. Arbetet har bland annat skett inom områdena samordning av kraftförsörjning, återanvändning av restenergier, flexibilitet med fokus på elnät och stödtjänster samt energilagring. Många av projekten har skett i samarbete med akademi, forskningsinstitut och andra företag.

Lulebo AB

Verksamhet

Lulebo AB har i uppdrag att främja bostadsförsörjningen inom Luleå Kommun genom att förvalta både bostads- och kommersiella fastigheter. Företaget ska på marknadsmässiga grunder bygga, äga och hyra ut bostäder och kommersiella lokaler inom Luleå kommun. Bolaget skall tillhandahålla bostäder för alla kategorier av hyresgäster, allt från traditionella bostäder till studentbostäder och trygghetsboenden.

Antalet lägenheter uppgick till 7 730 st per 31 december 2023 (7 750). Lulebo äger även 189 lokaler (189).

Året som gått

Lulebos resultat efter finansiella poster uppgår till cirka 78 miljoner kronor, vilket understiger föregående år med cirka 57 miljoner kronor och överstiger budget med cirka 12 miljoner kronor. Förändringen mot år 2022 beror på att föregående år såldes bolagets del i Lunet AB samt nedskrivningar av två fastigheter. Detta gjorde sammantaget cirka +57 miljoner kronor. Under 2023 har bolaget erhållit försäkringsersättning avseende brand i en fastighet samt försäljning av en mindre fastighet.

Förändring mot budget beror främst på ovan nämnda försäkringsersättning och fastighetsförsäljning.

Intäkter från ordinarie verksamhet har ökat något men kostnader för underhåll har stigit mer, vilket leder till att överskottsgraden sjunker till 33 procent (37 %). Bolaget har av ägaren erhållit ett mål att nå 4 procent i avkastning på eget kapital. Med den plan för underhåll som nu är upprättad bedöms målet om 4 procent år inte vara möjligt att nå inom de närmaste åren.

Lulebos soliditet uppgår till 41 procent (43 %), vilket överstiger ägarens mål om 35 procent.

Företaget har under 2023 genomfört investeringar uppgående till cirka 467 miljoner kronor (fg år 165 mkr) där den allra största delen avser underhåll av fastigheter som klassas som redovisningsmässiga investeringar. Investeringar i större renoveringar och underhåll av lägenhetsbeståndet kommer att fortgå kommande år. Under året har nyproduktion av 172 lägenheter påbörjats.

Enligt ägardirektiv ska Lulebo ta ett delansvar för kommunens bosättningsuppdrag för personer som beviljats permanent uppehållstillstånd genom att upplåta de lägenheter som behövs till denna målgrupp. Tilldelning sker i nära samarbete med Infrastruktur- och serviceförvaltningen i Luleå kommun.

Under 2023 har såväl kund- som medarbetarundersökningar genomförts. Bolaget kan med glädje konstatera att den antagna strategiska planen har gett effekt. I båda undersökningarna uppvisar Lulebo signifikanta positiva öknings på de viktigaste indexen.

Bolaget fortsätter satsningen på social och miljömässig hållbarhet. Den forskning som genomförs i samarbete med Luleå tekniska universitet, LTU, har renderat i internationell uppmärksamhet inom miljöområdet. Lulebo pilotsatsning på Hertsön fortsätter med framgång att utvecklas inom de fyra delområdena.

Luleå Business Region AB

Verksamhet

Luleå Business Region ska i aktiv samverkan med näringsliv, universitet och andra aktörer verka för en hållbar tillväxt i Luleå och regionen. Bolaget ska driva insatser för att öka Luleås attraktionskraft och stärka konkurrenskraften som destination, arbetsmarknad samt etableringsort för företag, organisationer och talanger. Bolaget ska aktivt bidra till fler jobb, branscher, besökare, investeringar och etableringar. Bolaget ska också stödja det befintliga näringslivet med utvecklingsrelaterade frågor.

Året som gått

2023 har varit ett år där bolaget visat förmåga att anpassa sig till föränderliga förhållanden, samtidigt som det fortsatt aktivt främja näringslivets tillväxt och attraktionen av företag och besökare till Luleå. Bolagets arbete och samverkan har därmed bidragit till en positiv utveckling i regionen, trots de ekonomiska och geopolitiska utmaningarna.

Antal etableringscase har bromsat in under året från historiskt höga nivåer. Under hösten 2023 ser

vi dock en vändande trend och målen för 2023 var uppfyllda redan under september 2023

Vi har haft vunnit två större case och 10 mindre trots vikande konjunktur och utmanande geopolitiskt läge och har under 2023 arbetat aktivt med ett 70-tal etableringar, både nya och befintliga företag. Vi har under året förverkligat bygget av en solcellspark i kommunen samt att Talga under hösten tagit sitt första spadtag och är därmed det första företaget att påbörja arbetet med att bygga sin industri på den nyskapade delen av Luleå industripark.

Luleå som destination har återhämtat sig extremt starkt efter pandemin. Perioden januari-september redovisar totalt 434 397 övernattningar (varav 293 244 svenska övernattningar), Q1- Q3 ökar 1,8 procent jämfört med samma period 2022. Andra året för franska chartern med Quartier Libre (Transavia), beräknat antal gästnätter i Luleå av denna cirka 17 000 och omsättning cirka 38-40 miljoner kronor.

Många projekt har varit under uppstart vilket gjort att synlighet och effekt utåt minskat till del under året men Bothnian Coastal Route-projektet är i gång bra och Kompetenslyft Grön Industri börjar hitta rätt fokus.

Pågående projekt:

- "Kompetensstegen" som en del av kommunens projekt "Kompetenslotsen" har haft ett mycket intensivt och produktivt år med fler aktiviteter än något tidigare år, allt från utbildningar och mässor till nätverksträffar och en stor mängd dialoger med näringslivet.
- "Arctic Europe Tourism Cluster" interreg projekt i samarbete med Swedish Lapland Visitors board, start november 2023 fortsättning på tidigare Visit Arctic Europe projekten.
- "Bothnian Coastal Route" interreg projekt har startat upp bra där vi representerar det exportmogna besöksutbudet för de fyra kustkommuner i Norrbotten.
- Projektet "Kompetenslyft Grön Industri" har haft en orolig och försenad start där vi inte kunnat lägga planerade 100% resurs men börjar hitta formerna och bedöms vara i full kapacitet till april 2024.
- Två projekt vunna inom spelindustrin inom Arctic Game-samarbetet fokus på uppstart under 2023
- Sweden Secure Tech Hub- (2023-25) Erufprojekt inom konsortiet Sweden ICT (Luleå, Linköping, Lindholmen, Kista, Blue och Ideon Science Park). Klassificerat som en Europeisk Digital Innovation Hub. Fokus säker digitalisering/cy-

bersäkerhet för SMFer.

- Soft Landing North Sweden, Vinnovafinansierat projekt. Projektägare är Piteå Science Park och projektpartners är Skellefteå Science City, Luleå Science Park, LTU Business, Region Norrbotten/ Invest in Norrbotten, Region Västerbotten, i samverkan med Nordic Innovation House/Silicon Valley. Syftet är att attrahera amerikanska företag/talanger till med mera i Norra Sverige.
- Samarbetsprojektet "CVB Boost" med hotell & mötesanläggningar går bra och fortsätter som planerat under 2024.

Luleå Lokaltrafik AB

Verksamhet

Luleå Lokaltrafik AB (LLT) har Luleå Kommuns uppdrag att planera, marknadsföra och utföra tätortstrafiken med buss i Luleå tätortsområde.

LLT arbetar utifrån ägardirektiv innehållande kommunfullmäktiges utvecklingsområden; starkare ekonomi för tillväxt, ökad jämlikhet, mer jämställd fördelning av makt och resurser och minskad klimatpåverkan.

LLT är ett viktigt instrument för att tillhandahålla en god kollektivtrafik för Luleås invånare och besökare. Trafiken ska vara ett konkurrensmässigt, hållbart, modernt och enkelt transportalternativ för resor mellan bostadsområden, affärsområden, skolor/arbetsplatser och fritidsaktiviteter. Med smart kollektivtrafik ska bolaget aktivt agera och medverka till att bidra till utvecklingen av Luleå som attraktiv stad.

Året som gått

LLT har under året fortsatt återhämtningen efter pandemin och närmat sig resandet 2019, före pandemin. Nya resandemönster där hemarbete är vanligare gör att färre resor görs allmänt, vilket indikerar att nya kunder söker sig till kollektivtrafiken med ökad andel av det motoriserade resandet som följd. De nya resvanorna medför köp av andra typer av produkter såsom till exempel månadskort i stället för årskort, vilket ger mer intäkt per resa. Inför året bedömdes priserna fortsätta stiga kraftigt på bland annat drivmedel i likhet med föregående vinter, en förväntan som inte blev så illa som först bedömts. Detta till trots så har ekonomin varit pressad under pandemiåren på grund av minskat resande samt föregående års drivmedelspriser och kostnader skenande orsakat av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, något som medförde införandet av ett åtgärdspaket med målsättning att 2024 nå en

budget i balans. Nerläggning av kostsamma linjer med lågt resande, prishöjning av biljettprodukter, borttagande av biljettautomater samt några linjesatsningar med snabbare linjer lades som grund för att dels förbättra resultatet under 2023, men framför allt under 2024 ha möjlighet att nå en budget i balans.

Som en del i att förbättra resandet och attraktiviteten av kollektivtrafik genomfördes några större linjeförändringarna i Östra Luleå där nya områden anslöts samt att långsamma snirklande linjer ersattes med uträtade snabba linjer. En förändring som närmade sig restid med bil och något som direkt indikerade ett ökande intresse för kollektiva resor.

Under året firade bolaget 100 år sedan Johan Arvid Hurtig startade den första busslinjen i Luleå något som har gjorts till känna genom flertalet kampanjer och aktiviteter utspridda under året. Kundnöjdheten har under året ökat och inför årsskiftet hade bolaget erövrat den översta platsen och utsågs till bäst i Sverige i den kundundersökning som genomförs av Svensk Kollektivtrafik, vilket visar på fortsatt stort förtroende hos våra resenärer och styrka i bolagets varumärke.

Nya biogasbussar upphandlades under början av föregående år, men efter överklaganden och utökade leveranstider i spåren av pandemin och krig anlände dessa inte förrän denna höst. Arbetet med planering av ny depå löper vidare där en förstudie startades upp under året och ska under nästkommande vår vara färdig. Vikten av en ny depå har genom detta arbete tydliggjorts på flera plan och ligger nu i fokus för de styrande politikerna med förhoppning att kunna få en färdig depå så fort det bara är möjligt.

Luleå Miljöresurs AB

Verksamhet

Luleå Miljöresurs AB, Lumire, är kommunalt bolag för vatten och avlopp samt avfallshantering, återvinning och återbruk. Lumire ägs av Luleå kommunföretag och är idag närmare 200 anställda i bolaget. Bolaget säkerställer att alla Luleåbor har ett friskt och välsmakande dricksvatten i kranen och att avfall och avlopp tas om hand. Bolaget deltar i stor utsträckning till att forma den framtida staden och landsbygden och är därmed en viktig förutsättning för Luleås tillväxt. Som Norrbottens största livsmedelsproducent levereras 8 miljoner m³ dricksvatten årligen, och inom avloppsverksamheten renas årligen 10 miljoner m³ spillvatten samt producerar 2 miljoner m³ grön biogas som

bland annat driver ett antal bussar i Luleå. Bolagets ansvar gäller hela avfallstrappan, från att förebygga till deponi. Bolaget hanterar närmare 55 000 ton avfall per år som samlas in från 40 000 hushåll och 700 företag i Luleå och via återvinningscentraler och avfallsanläggningar.

Året som gått

Ekonomi

Som helhet är årets resultat bättre än lagd budget för 2023. Bolaget redovisar ett resultat för verksamhetsdelen på 6,6 miljoner kronor (budget 1,3 mkr). I verksamhetsdelen ingår Sunderby avfallsanläggning, avfall/återvinning transporter och behandling, Hållbarhetshuset och Biogasverksamheten. Avfalls-kollektiv redovisar ett resultat på -10,3 miljoner kronor (budget -12,3 mkr) och VA-kollektiv redovisar ett resultat på -6,9 miljoner kronor (budget -5,7 mkr). Positiva avvikelser mot budget kan på intäktssidan framför allt hänföras till höga ersättningsnivåer på material och ett större inflöde av material och jordar till Sunderby avfallsanläggning. Biogasen levererar ett större negativt resultat än budgeterat, förklaring är till stora delar försening i upphandling av LLT-bussar och underhållsskuld på biogasanläggningen.

Kund

Lumire har under 2023 infört ÅVC 24/7 på Återvinningscentralerna Risslan, Antnäs och Råneå. ÅVC 24/7 innebär att kunderna har möjlighet att återvinna dygnet runt, det enda som krävs är en digital utbildning och nedladdning av Lumire-appen. Åtgärden med att tillgängliggöra återvinningscentralerna har varit efterfrågat av Lumires kunder.

Övrigt 2023

Den 16 juni utbröt en stor brand i bolagets lokaler på Storheden. Konsekvensen av branden har varit stor för bolaget. Verksamhetsdelen där bolaget bland annat hanterade och bearbetade förpackningsmaterial totalförstördes, övriga servicefunktioner som förstördes var tvätthall och verkstad. Förslag på en reviderad VA-plan har arbetats fram under 2023, politiskt beslut gällande VA-planen är planerat till Q2 2024. Bolaget flyttade i augusti in i nya lokaler på Ytterviken. anledningen till flytten är en konsekvens av Kronans exploatering. På Luleå Business Awards utsågs Hållbarhetshuset till årets samhällsbyggnadspris.

Luleå Hamn AB

Verksamhet

Luleå Hamn AB:s verksamhet ska bygga på en långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Detta gör Luleå Hamn till en hållbar länk till världen för ägare, kunder och regionen. Luleå Hamns regionalt strategiska placering medför en naturlig plats som nav i den gröna omställningen.

Luleå Hamn AB skall skapa förutsättningar för en effektiv handelsjöfart såväl sommar- som vintertid. Luleå Hamns verksamhet skall främja logistiklösningar som på sikt skapar ett starkt regionalt logistikcentrum för sjöfart, järnväg och vägtransporter.

Bolaget skall ha rådighet över hamninfrastruktur, anläggningar och byggnader i syfte att utveckla industriell verksamhet och bana väg för såväl befintlig som framtida företagsverksamhet inom och i anslutning till Luleå Hamns hamnområde.

Bolaget skall även bedriva rederiverksamhet för att möjliggöra hamnbogsering och isbrytning, men också bedriva farledsarbete och annan service som främjar regionens näringsliv.

Luleå Hamn AB är en av fem hamnar i riket som är utpekad av EU att ingå i det så kallade "core-nätverket", och har därmed prioritet inom ramen för vissa infrastrukturprojekt, men också ett ansvar att tillsammans med övriga "core-hamnar" driva gemensamma utvecklingsfrågor.

Företaget med säte i Luleå, är ett helägt dotterbolag till Luleå Kommunföretag AB.

Året som gått

2023 har präglats av arbete med bolagets stora projekt. Muddring och nu djuphamn (Projekt Malmporten), nya hamnterminaler och landinfrastruktur (Projekt Framtidens hamn) och externfinansiering (Koncessionsupphandling). Bolaget är också en del av Luleå Kommuns Projekt Luleå Industripark.

Samtidigt har ordinarie verksamhet bedrivits, där leverans till kund i Sveriges femte största hamn och Sveriges största torrbulkshamn varit i fokus och hanterats utan störningar.

Den ordinarie verksamheten har återhämtat sig och är åter normala nivåer även om både Ukraina-krig och efterföljande inflation haft vissa bromsande effekter. Ökade kostnader som legat kvar, inte minst på drivmedel, till trots så summerade vi vid årets slut en knapp ökning jämfört med tidigare år.

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Verksamhet

Nordiskt Flygteknikcentrum (NFTC) affärsidé är att erbjuda en EASA-godkänd flygteknikerutbildning via yrkeshögskolan och andra uppdragsutbildningar till externa aktörer. Genom det ska bolaget vara en viktig aktör för regionen och därmed bidra till tillväxten i kommunen.

Året som gått

Verksamheten har under året haft en del utmaningar. I januari aviserade VD att han ska sluta och i stort sett samtidigt beslutade bolagets styrelse om att be ägaren tillsätta en utredning för att se över framtida driftsform. Dessutom har bolagets styrelse fått ny ordförande och två nya ledamöter som har haft mycket nytt att sätta sig in i.

Detta till trots har NFTC löst utmaningarna och i slutändan lyckats både upprätthålla den höga kvaliteten i utbildningen samt uppnå ett bättre resultat än budgeterat.

Antalet ansökningar, tillika antalet antagna studerande var lågt. Detta påverkar intäkterna för verksamheten trots en högre ersättning från staten. Antal kvinnliga studerande som påbörjade sina studier i augusti var tre och tillsammans med de som läser andra året blir det totalt sex. NFTC jobbar för att öka på antalet kvinnliga studerande.

7 Bilaga: Nämnder och bolags måluppföljning

Nedan återfinns en sammanfattande beskrivning av måluppfyllelse och ekonomiska resultat för nämnder och bolag. En fullständig rapportering sker till respektive nämnd och styrelse.

KS-Kommunstabens

Mål

Skapa förutsättningar för att åstadkomma nya arbetssätt i syfte att utveckla det kommunövergripande arbetet med att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

Målet att skapa förutsättningar är uppnått på det sätt som planerat under 2023. Målet för kompetensförsörjning är långsiktigt och kommunstaben har kraftsamlat under 2023 men det behöver pågå även kommande år. Arbetet har delvis skett samordnat med initiativet kompetensattraktion och under året har riktat in sig på aktiviteterna:

Tillsammans med andra arbetsgivare har kommunen genomfört marknadsföringsinsatser. Exempel på aktiviteter som samordnats är "Emigration Expo" i Nederländerna och marknadsföring av kommunens jobb i Minddig samt "Green revolution night" på LTU, för att locka studenter att stanna i Norrbotten/Luleå i sommar.

Ett nära samarbete pågår kontinuerligt med Kompetenslotsen Luleå och Vi deltar i de forum som finns i syfte att gynna Luleå kommun som arbetsgivare. Luleå kommun deltar vid event som ordnas via Lotsen, ex Navet och anordnar gemensamma event då det finns behov. Samt samarbetar vid event utanför Luleå, exempelvis mäsas i Malmö.

I syfte att utveckla kommunen som arbetsgivare på sociala medier och underlätta för verksamheterna att välja vilka sociala medier som är mest lämpliga så har ett antal marknadsföringsinsatser i sociala medier testats som gav goda resultat, som visade på stor spridning och bättre sökande till tjänsterna. Kommunstaben har nu en arbetsgrupp som jobbar för att utveckla LinkedIn.

I syfte att utveckla vår marknadsföring av praktikplatser, exjobb och studentmedarbetartjänster har ett internt nätverk inom Kommunstaben bildats. Antalet studentmedarbetare i våra verksamheter har ökat. Antalet praktik och exjobb har varit något färre än föregående år.

I syfte att utveckla rekryteringsprocessen så att den blir och upplevs snabb, enkel och professionell har ett nytt rekryteringssystem implementerats som ska underlätta arbetet med rekrytering, utbildning av HR-funktioner i kompetensbaserad metod vid rekrytering i syfte att vara ett bra chefsstöd. Under året har rekryteringstjänster upphandlats för att, vid arbetstoppar, kunna anlita externt rekryteringsstöd. Ett pilotprojekt för de mindre förvaltningarna har initierats där en rekryterare ska vara ett nära stöd för chef. Under hösten har kommunstaben arbetat med att ta fram nya riktlinjer och rutiner i rekrytering, som ska fastställas och implementeras våren 2024.

Inom ramen för processen rekrytera och attrahera har arbete med att revidera riktlinjerna för introduktion och rekrytering pågått under året. Här avser vi förtydliga och utveckla rutiner för interannonser och hantering av interna kandidater vid lediga personalbehov. Arbetet med riktlinjerna fortsätter under början av 2024. Intern rörlighet är på agendan i förvaltningarna och insatser såsom Framtidens chef och olika aktiviteter inom Kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) möjliggör för medarbetare att prova på nytt i kommunen.

Information för medarbetare och chefer om Kompetens- och omställningsavtalet (KOM-KR) har byggts upp på intranätet under början av 2023. Flera förvaltningar har ordnat workshops under året med Omställningsfonden (vår omställningsorganisation) för ledningsgrupper m.fl. i verksamheterna. Via tilldelade medel för förebyggande insatser har både mindre och mer omfattande kompetens-

höjande aktiviteter pågått i förvaltningarna under 2023. Hela potten om 4,4 miljoner för förebyggande insatser 2021-2023 kommer att nyttjas.

För kommunens ledarutveckling har utbildningen Framtidens chef (framtidens ledartalanger) i samarbete med Piteå kommun är igång och där 12 deltagare från sex av våra förvaltningar deltar. Vidare pågår arbetet med att utveckla området "kompetensutveckling för chefer" där vi under våren har erbjudit moduler inom området arbetsmiljö, lönebildning, samverkan och arbetsrätt och rekrytering. Dessa moduler erbjuds till alla chefer (både nya och mer erfarna) utifrån behov. Omgången Framtidens chefer är genomförd och för närvarande har tre av deltagarna gått vidare till chefstjänster i organisationen. Området kompetensutveckling för chef är ett fortsatt aktuellt område att utveckla utifrån inkomna behov och den förändring som organisationen gör.

Mätetal

Målet följs också genom att följa antalet publicerade annonser och antalet ansökningar. Under året har i genomsnitt 13 ansökningar gjorts per publicerad annons, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år. Under året publicerade kommunen färre annonser samtidigt som fler ansökningar kom in jämfört med 2022. Antalet sökande är beroende av många faktorer men åtgärder såsom publicering på sociala medier och platsvarumärket har påverkat antalet sökande positivt.

Skapa förutsättningar för särskilda arbetsmiljöinsatser riktade mot kommunens medarbetare och chefer i syfte att behålla och utveckla kompetens.

● Målet att skapa förutsättningar för särskilda arbetsmiljöinsatser har uppnåtts på det sätt som planerats för 2023. Följande aktiviteter har kommunstaben arbetat med:

- Förbättra chefers organisatoriska förutsättningar utifrån att föreslå ett politiskt inriktningsbeslut för antal medarbetare underställd chef. Genomfört genom ett inriktningsbeslut om min 10 max 30. Arbetet fortsätter med att stödja verksamheterna med att skapa organisatoriska förutsättningar.
- Åtgärder i syfte att motivera och möjliggöra för äldre medarbetare att arbeta längre i kommunen har pågått under året genom en utbildningsinsats i syfte att kunskapshöja högsta ledningen (politiker i kommunstyrelse samt kommundirektörens ledningsgrupp) om hur vi får fler att arbeta längre samt insatser för att kunskapshöja och stödja chefer i kommunen inom området.
- Riktade insatser för att utveckla arbetsmiljön utifrån verksamheternas behov (ex. psykisk ohälsa) har pågått genom bland annat framtagande av en ny utbildning för chefer samt att en psykolog har rekryterats med den specialistkompetensen för att kunna möta Luleå kommuns behov i frågor som rör psykisk ohälsa och rehabilitering. Aktiviteten slutförs under 2024.
- Förändrade regler kring arbetstid: genomfört.

Mätetal

Målet följs med genomförda aktiviteter. Planerade aktiviteter har genomförts enligt plan för året.

Utredningsuppdrag

Kommunstaben har också ett utredningsuppdrag om att möjliggöra för fler att stanna kvar i yrket även efter pension för att behålla kompetensen. Utredningen är påbörjad i förvaltningen.

Vidta åtgärder för att möta kompetensförsörjningsutmaningarna i syfte att klara verksamhetens grunduppdrag.

● Kommunstaben har under året beslutat om en gemensam kompetensförsörjningsplan för att möta kompetensförsörjningsutmaningarna i syfte att klara verksamhetens grunduppdrag. Planen har fyra olika fokus, Attrahera, Rekrytera, Utveckla och Behålla medarbetare.

Ett arbete har påbörjats för att stärka studentintresset för kommunstaben som arbetsgivare. Under perioden genomförs flera examensarbeten och platser för studentmedarbetare har rekryterats inom stabens olika verksamheter. Chefer har fått information om möjligheter med examensarbete, praktikplatser och studentmedarbetare.

Under året har chefer inom staben fått information om möjligheter med KOM-KR då behov finns av vidareutbildning eller längre introduktion för att möjliggöra att behålla medarbetare. 3 stycken godkända KOM-KR ansökningar under året för att vidareutveckla medarbetare i staben. Totalt har 6 st ansökningar påbörjats.

Under året har cheferna i kommunstaben haft gemensamma kompetensutvecklingsinsatser kopplat till förändringsledning med anledning av omorganisationen. Det har även gjorts en enkät riktad till förvaltningens chefer om chefers förutsättningar i syfte att ge inspel till bildandet av de nya förvaltningarna. Analys av resultaten har legat till grund för hur de nya förvaltningarna har organiserats samt varit en viktig input i verksamhetsplaneringen inför 2024.

Under året har en minimässa genomförts för stabens medarbetare där alla verksamheter haft möjlighet att bidra till innehållet. Mässan blev mycket uppskattad och är något att ta vidare till kommande år i de nya förvaltningarna. Under hösten genomfördes den allra sista Stabsdagen som är ett stående inslag för att bygga intern stolthet och sammanhållning i förvaltningen. Under året har även Stabsnytt varit ett återkommande inslag i syfte att ge förvaltningsinformation och lyfta inspirerande resultat i kommunstabens verksamheter.

En av de planerade aktiviteterna har inte genomförts enligt plan nämligen: En professionell och sammanhållen introduktion för nya medarbetare i kommunstaben som pausats på grund av omorganisationen.

Mätetal

Kommunstabens har haft 45 annonser under 2023 med totalt 814 sökande. Det ger ett medelvärde på 18 st sökande per annons. Det är något högre än tidigare år men i samma nivå. Det är högre än kommunen totalt.

Personalomsättningen för kommunstaben år 2023 är 11%, d.v.s. 33 personer på totalt 283 anställda. Det är en liten minskning jämfört med 2022 då personalomsättningen var 12,9%, d.v.s. 35 personer på totalt 271 anställda.

Nämndsmål - Invånare och företag är delaktiga i samhällets utveckling

Kommunstaben har kraftsamlat under 2023 och ambitionerna för året har nåtts, arbetet det behöver pågå även kommande år. Aktiviteter har i huvudsak pågått som planerat under perioden.

Underlätta genomförande av medborgardialoger, pågår med viss avvikelse. Projektet systematisk medborgardialog som genomförts med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har avslutats och ett förslag avseende medborgardialoger för mandatperioden har tagits fram för politisk behandling. Arbetet för att underlätta medborgardialog pågår också genom nätverk mellan förvaltningar. Kommunstaben medverkar på Sveriges Kommuner och Regioners utbildningar/nätverk.

Öka medborgarnas möjligheter att granska och jämföra;

En ny webb för lulea.se är framtagen och lanserad under perioden som tillgängliggjort information och kontaktvägar för medborgare och näringsliv, ett utifrån- och användarperspektiv har varit vägledande i utvecklingsarbetet. Genomfört

De politiska mötena och besluten har synliggjorts mer. Genomfört

Till hösten planeras ett arbete för att öka medborgarnas möjligheter att granska och jämföra. Det nya beslutsstödsystemet kan vara en möjlighet att dela med sig av data på hemsidan. Pågår med avvikelse då det är osäkert om det kommer att genomföras innan året är slut.

Öka delaktigheten kring samhällsomställningen, pågår enligt plan. Under första kvartalet har medborgardialoger hållits kring exempelvis service på landsbygden och skolstruktur. Dialoger med intresseorganisationer och aktörer har också hållits kring exempelvis förutsättningar för bostadsbyggande nu och framöver. I Smedjans pop up-lokal har bland annat Luleå industripark mött medborgare för samtal och information. Under perioden har en medborgarundersökning genomförts via telefon (Novus), där luleåbor intervjuats om deras uppfattning och syn på samhällsomställningen. Resultatet har presenterats internt i olika forums samt externt till medborgarna via artikel i Vårt

Luleå. Under perioden har också individuella samtal med de kommunala bolagens kommunikationsresurser genomförts, i syfte att identifiera behov och samverka mellan kommunala bolag och kommunen vad gäller kommunikation om samhällsomställningen till medborgare.

Mätetal

Medborgarundersökningen från år 2023 hade förbättrade resultat så andelen som anser att möjligheten att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra var högre år 2023 jämfört med tidigare år.

Svenskt näringslivs enkät om företagsklimat: Enkät svar om hur dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare upplevs på en skala mellan 1-6. Företagen ger kommunen betyget 2,41 vilket är ungefär på samma nivå som föregående år (2,45). År 2021 var betyget 2,25. Upplevelsen av dialogen mellan företag och kommunen är lägre än genomsnittet i Sverige (3,03). Upplevelsen är även lägre än i övriga större städer längs Norrlandskusten. Luleås enkät svar våren 2023 rankades till nummer 278 av 290 kommuner. Rankingen sjönk mer sju placeringar från år 2022.

Utredningsuppdrag

Utredningsuppdrag om struktur och uppdrag för de kommunala råden, är ej påbörjad.

Utredningsuppdrag om att ta fram förslag på medborgardialoger under mandatperioden, pågår. Förslag är framtaget av förvaltningen men har ännu inte behandlats politiskt. Utredningen hänger samman med utredningsuppdrag om de kommunala råden ovan.

Strategiska initiativet Förbättrat företagsklimat. För att ge näring till näringar och nå ett växande näringsliv.

 Kraftsamlingen i de aktiviteter som pågått under 2023 har bidragit till fullmäktiges mål att ge näring till näringar och nå ett växande näringsliv på längre sikt. Kommunstaben har samordningsansvar för initiativet men medlemmar från stadsbyggnadsförvaltningen, Luleå Business Region deltar. Aktiviteter pågår enligt handlingsplan för förbättrat företagsklimat. Handlingsplanen innehåller framför allt insatser i linjen men även förvaltningsövergripande insatser.

En aktivitet inom initiativet har varit att ta fram två digitala utbildningspaket för medarbetare i kommunen som möter näringslivet "Bra samtal när Luleå växer" och "Kommunen som möjliggörare när Luleå växer". De är nu publicerade och kan användas av alla medarbetare.

Kommunstaben har också arbetat med organisering av näringslivsfrågor i kommunen. Planeringen för en ny avdelning inom nya kommunstyrelseförvaltningen; Näringsliv och omvärld. som byggs upp av delar från tidigare kommunstaben och stadsbyggnadsförvaltningen. Avdelningen ansvarar exempelvis för att samordna kommunens internationella arbete, påverkansarbete, förbättra näringslivsklimatet och samverka med regionala tillväxtaktörer. I november 2023 fattade också kommunfullmäktige beslutet att det kommunala bolaget Luleå Business Region AB (LBR) avvecklas och att näringslivsfunktionen flyttas över till kommunstyrelseförvaltningen. Den nya organisationen ska gälla från och med 1 september 2024. Övergången ska vara klar och genomförd 31 augusti 2024.

Kommunstabens har genomfört aktiviteter för kommunikation av platsvarumärke och framtidens Luleå har skett under året enligt en kommunikationsplan.

Kommunstaben har också haft Insatser rörande upphandling för förbättrat företagsklimat som nu är integrerat i linjearbetet. Det handlar om bland annat leverantörsdialoger och samverka med branschorganisationer men även anbudsskola och öppet hus tillsammans med verksamheterna. Kommunen har kommit ett steg framåt mot en gemensam process för entreprenadupphandlingar.

Mätetal

Ambitionen är att förbättra rankingen i Sveriges kommuners och regioners (SKR) öppna jämförelser om företagsklimat samt att kommunen ska rankas på lägst 50:e plats år 2025 i Svenskt Näringslivs undersökning om kommuners företagsklimat. Det finns ett flertal mätningar och rankingar och de mäter alla olika delar av det vi kallar företagsklimatet. Sammantaget kan de ge en bredare bild av företagsklimatet.

I Sveriges kommuners och regioners (SKR) öppna jämförelser om företagsklimat; Insikt bedömer företagen kommunernas service inom sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupp-låtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd. Företagarna i Luleå var generellt sett nöjda med kommunens service år 2022 då Luleås Nöjd-Kund-Index (NKI) var 73 år 2022 vilket är samma resultat som föregående år. Bygglov ökar med sju enheter och går därmed från lågt till godkänt betyg. Miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroll ökar för tredje året i rad och ligger båda över rikssnittet. Trots ökningen inom miljö- och bygg sjunker Luleå i rankingen och hamnar i år på plats 136 av 196 kommuner. En nedgång med 16 placeringar jämfört med förra mätningen. En förklaring kan vara att brandtillsyn, som ingår i mätningen för första gången sedan 2014, får lägre resultat än rikssnittet. Även markupplåtelse får lägre resultat än föregående år. Ambitionen är att förbättra rankingen.

Varje år mäter Svenskt Näringsliv företags upplevelser av att driva företag i sina respektive kommuner. Svaren från enkäten ger en bild av hur företagsklimatet uppfattas av företagen. De svarande 190 företag i Luleå som svarat ger kommunen i stort sett samma omdömen som förra året. På en skala från 1 till 6 landar kommunen på 2,9. Snittet i Sverige ligger på 3,5. Luleå kommun tappar tre placeringar och landar i år på plats 270 av landets 290 kommuner. En av förklaringarna är bland annat att tillgången till arbetskraft uppfattas som en flaskhals. I årets ranking har "vägnät, tåg- och flygförbindelser" klättrat 20 placeringar jämfört med förra året. Största tappet handlar om "tillgången till medarbetare med relevant kompetens" där kommunen backar 69 placeringar. Högst rankas kommunen när det gäller andelen av befolkningen i arbete (statistisk faktor), vägnät, tåg- och flygförbindelser samt mobilnät och bredband. Information till företagen, tjänstepersoners attityder samt dialogen med kommunens beslutfattare rankas lägst jämfört med övriga kommuner.

Småföretagarindex är en undersökning som görs av Småföretagens Riksorganisation där Luleå rankas som nummer 36 av 290 kommuner år 2023 vilket är en förbättring sedan 2022. Sammansatta bedömningen är att Luleå ger småföretag goda förutsättningar, och med positiv utveckling. Jämfört med andra kommuner drar kapitalförsörjningen, demografin och skolsystemet upp kommunens betyg, medan överlevnadsgraden bland nya företag, den kommunala näringspolitiken och trygghetsinsatser är relativa svagheter.

I Dun & Bradstreets ranking Förutsättningar för tillväxt hamnar Luleå på plats 30 av Sveriges 290 kommuner, vilket tyder på att kommunen har goda förutsättningar för framtida tillväxt. Att Luleå rankar högt beror på att det finns en mycket god balans i näringslivet, att det är mycket attraktivt att bo på orten och att det finns lagom mycket instegsjobb. Det som håller tillbaka näringslivet är i huvudsak befolkningstillväxten och nyföretagandet. Att nyföretagandet är lägre än snittet kan kopplas till att det är lätt att hitta jobb i kommunen och att arbetslösheten är mycket låg.

Regionernas Kamp är företaget WSP:s årliga rapport som rankar robustheten hos Sveriges 290 kommuner utifrån parametrar som arbetsmarknad, tillväxt, klimatarbete och utbildningsnivå. I år tar rapporten också ett större grepp på trygghet och kommunernas brottsförebyggande arbete. Luleå rankas 58 av 290.

Kartläggningen Nationellt ledtidsindex, som är en ny årlig kartläggning av detaljplane- och bygglovsprocesserna, som görs av Fastighetsägarna, Initiativet Bygg i Tid och Byggföretagen, är ett mått för hur effektiva kommunerna är på att bidra till bostadsförsörjningen. Faktorer som ledtider, resurseffektivitet, servicegrad, produktionstakt och kommuntillväxt ingår i mätningen. Luleå kommun rankas 4 av 48 kommuner.

I de två undersökningarna om lägst boendekostnader Nils Holgersson och Sveriges bästa plats att leva i Nyhetsmagasinet Fokus hamnar Luleå på första plats.

Utredningsuppdrag

Utredningsuppdrag för att öka den kommunala servicen så att företag får återkoppling från alla kommunens verksamheter inom 24 timmar, pågår och ska startas genom ett utredningsdirektiv under 2024.

Utredningsuppdrag om att ta fram en gemensam näringslivsutvecklingsstrategi med Boden har föreslagits som ett särskilt ägardirektiv till Luleå Business Region

Strategiska initiativet Klimat och naturpositiv – För att bli klimatneutral, ta ledningen i den gröna samhällsomställningen och ta vara på Luleås naturvärden.

Kraftsamlingen i de aktiviteter som pågått under 2023 har bidragit till fullmäktiges mål att bli klimatneutral, ta ledningen i den gröna samhällsomställningen och ta vara på Luleås naturvärden. Kommunstaben har samordningsansvar för initiativet och har också fungerat som stöd och smörjmedel för andras idéer. Under 2023 har initiativet bland annat, tillsammans med andra kommuner, tagit fram territoriell strategi för urban hållbar stadsutveckling, tagit fram och skickat in ansökningar för ett flertal projekt för kommunen, flertal kampanjer och extern kommunikation för ökad hållbarhet (klimat och natur). Initiativet har också påbörjat arbetet med mål och metoder att styra och följa klimatarbetet bland annat genom miljöspendanalyser.

Mätetal

Ambitionen är att förbättra rankningen i tidskriften Aktuell hållbarhet samt att förbättra resultaten för indikatorerna till de övergripande målen Klimat (4) och Natur (5).

Tidningen Aktuell Hållbarhet mäter varje år kommunernas miljöarbete och Luleå kommun vill stiga i rankningen. Målet är att ha en topp tio-placering på denna lista senast under denna mandatperiod, det vill säga till 2026. I 2023 års resultat hamnade Luleå på plats 84 av de 290 kommunerna. Det är en förbättring jämfört från plats 134 i förra årets rankning och en andraplacering bland kommunerna i Norrbotten. I år får Luleå kommun poäng för bland annat arbetet med de övergripande målen som har tydlig koppling till Agenda 2030, utfasning av fossila bränslen och arbetet med att minska klimatpåverkan från matserveringar. Exempel på områden där kommunen inte får några poäng är arbetet med miljökrav på demonterbarhet vid nybyggnad, större ombyggnader och renoveringar av kommunägda lokaler och restaurering av våtmarker. Då industrins utsläpp (däribland SSAB) finns med i de data som används för att redovisa växthusgasutsläpp per invånare så är Luleås värde ca 27,5 ton koldioxid per invånare och medel för riket 4,5 ton per invånare, vilket påverkar resultatet.

Luleå kommuns mål om klimatneutralitet 2040 följs genom sex (6) indikatorer. Sammanfattningsvis görs visa framsteg men det större och kraftigare förflyttningar om vi ska nå beslutade mål till år 2040.

Utredningsuppdrag

- att minska kommunens klimatpåverkan genom klimatsmarta upphandlingar av varor och tjänster till kommunens verksamheter. Utredningen pågår och förslag till beslut kommer.
- Tydliggöra och kontinuerligt följa upp Klimatplan mot 2040. Utredning pågår och förslag till politiskt beslut beräknas till våren 2024.
- att möjliggöra för elbilar hos Lulebos hyresgäster genom laddpunkter för elbilar i anslutning till fastigheterna vilket genomförs och återrapporteras av Luleå kommunföretag AB.

Strategiska initiativet kompetensattraktion, För att öka inflyttningen och nå 100 000 luleåbor senast 2040. Bättre matcha utbud och efterfrågan av kompetens.

Mycket har gjorts i Arbetsmarknadsförvaltningens respektive Kommunstabens linjeverksamhet i samverkan internt i kommunen och externt.

Målet med initiativet är att öka inflyttningen till 100 000 senast år 2040 och att bättre matcha utbud och efterfrågan på kompetens. Arbetsmarknadsförvaltningen har samordningsansvar för initiativet Kompetensattraktion. Kommunstaben har under året bidragit med resurser framför allt utifrån kommunikationsinsatser av platsen Luleå och arbetsgivarvarumärket utifrån kommunens egen kompetensförsörjning. Ett flertal aktiviteter har genomförts för kompetensattraktion under perioden, de har skett i samverkan med andra kommuner och arbetsgivare i norr. Under året har marknadsföringsinsatser för platsen Luleå och arbetsgivarvarumärket Spela roll genomförts i samverkan med andra genom bland annat deltagande på mässor och evenemang såsom Emigration Expo, marknadsföring

på webbplatsen MindDig samt ett nytt koncept för Luleå kommun som arbetsgivare på sociala medier. Se även aktiviteter beskrivna under målet för kompetensförsörjning ovan.

Kompetenslotsen är ett samarbete mellan Arbetsmarknadsförvaltningen och Luleå Business Region och andra aktörer som finansieras särskilt i Arbetsmarknadsförvaltningens budgetram. Inom samarbetet har ett antal projekt pågått under året såsom Care for U för ukrainska flyktingar, kompetensstegen för företagares omställningsförmåga, rekryteringskonceptet Spana mot norr, förstudie för inflyttningskoordinatorer samt deltagande vid mässor lokalt och på andra platser.

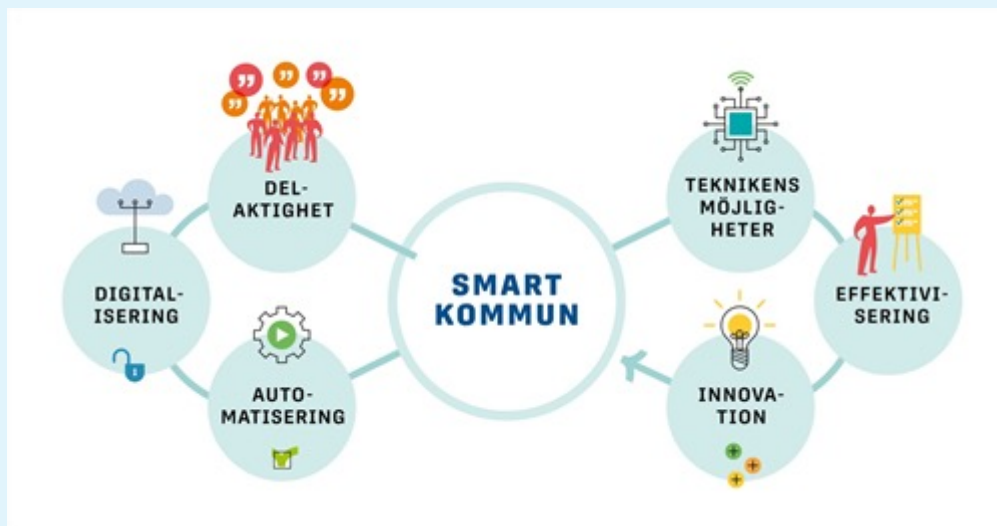
Mätetal

Initiativet har inte tagit fram särskilda mätetal för året men syftar i förlängningen på att uppnå de övergripande målen Arbete och Innovation. Båda dessa har positiv trend.

Strategiska initiativet Smart kommun, För att skapa resultat som ligger i Sveriges framkant och nå samma eller bättre kvalitet till lägre kostnad samt nyttja digitaliseringens möjligheter.

Kraftsamlingen med de aktiviteter som pågått under året har bidragit till fullmäktiges mål att skapa resultat som ligger i Sveriges framkant och nå samma eller bättre kvalitet till lägre kostnad samt nyttja digitaliseringens möjligheter. Kommunstaben har samordningsansvar för initiativet och har under året skapat en färdplan. Aktiviteter med att skapa en utvecklingswebb på lulea.se, bygga upp en innovationsportal på intranätet, deltagande i nätverk och samarbeten bland annat med forskningsinstitutet RISE har pågått under året. Initiativet har också påbörjat arbetet med att etablera arbetssätt för att prioritera och styra digitaliseringsarbetet för att skapa största möjliga värde genom att fokusera på investeringar som skapar nytta (arbeta med nyttorealiserings).

Kommunstaben har också förstärkt förmågan inom it- och informationssäkerhet, genom multikortet och genom objektplaner.

Mätetal

Undersökningen Digital Mognad i Offentlig sektor DiMiOS är ett verktyg som hjälper organisationer att mäta och följa upp digital mognad. Luleå kommun genomförde undersökningen år 2021 och återigen år 2023. Resultatet i sin helhet visar att Luleå kommun har något högre digital förmåga och möjliggörande digitalt arv än genomsnittet av deltagande kommuner.

För initiativet Smart kommun har undersökningens del om digital förmåga särskilt valts ut. Resultatet för digital förmåga har förbättrats något och betydligt färre har svarat "vet ej" vilket kan vara ett resultat av att vi lärt oss mer. Resultatet är svårtolkat delvis eftersom det är olika personer i kommunen som besvarat frågorna vid de olika tillfällena.

Strategiska initiativet Trygg i Luleå. För att stärka det främjande och förebyggande arbetet för social hållbarhet

Kraftsamlingen i de aktiviteter som pågått under 2023 har bidragit till fullmäktiges mål att stärka det främjande och förebyggande arbetet för social hållbarhet. Socialförvaltningen har ett samordningsansvar för initiativet och kommunstaben har under året bidragit med resurser som stöd för att starta upp arbetet i initiativet samt i arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Initiativet handlar till stor del om att hitta systematiska arbetssätt och att bygga förmåga där det finns ett identifierat behov av att utveckla arbetet. Initiativet har under året kunnat fungera som ett smörjmedel för att starta och samordna olika aktiviteter inom området. Mot bakgrund av vad lägesbilden visar sätts särskilda arbetsgrupper samman för att adressera identifierade behov. Arbetsgrupper har startat inom Trygg i Luleå för att fördjupa sig inom olika områden och ta fram relevanta åtgärder, det handlar bland annat om välfärdsbrott och psykisk hälsa. Inom psykisk hälsa har ett arbete startat med att ta fram en handlingsplan gällande suicidprevention för Luleå.

Då ansvaret för brottsförebyggande arbete nu är ordinarie verksamhet under socialnämnden pågår arbete för att tydliggöra rollfördelningen i förhållande till Trygg i Luleå

Avseende förebyggande av välfärds kriminalitet har ett arbete för att etablera struktur och arbetssätt påbörjats. En arbetsgrupp med deltagare från förvaltningarna har startat upp och påbörjat arbetet med att identifiera behov av åtgärder i kommunen. Samverkan har påbörjats med externa myndigheter såsom Länsstyrelsen, Lokalpolisen, Nationella avdelningen NOA samt Ekobrottsmyndigheten. Avseende upphandling av entreprenader har inköpsenheten genomfört en utbildning tillsammans med ekobrottsmyndigheten för intressenter i hela Luleå kommun koncernen kopplad till arbetslivskriminalitet. En fördjupad kontroll inklusive platsbesök är utförd och ett arbetssätt är framtagen.

Mätetal

Initiativet har inte tagit fram särskilda mätetal för året men har upphandlat helhetsanalys "Hur mår Luleå?" för att få en bättre helhetsbild över styrkor och svagheter i kommunen som sedan ska användas för att identifiera prioriterade områden för utveckling av arbetet för social hållbarhet. Vidare har en lokal trygghetsundersökning genomförts tillsammans med Polisen vilken visar på mycket goda resultat för Luleå kommun som helhet, men som också visar på kommundelar och problembeskrivningar som kommunen och Polisen har att arbeta med för att främja tryggheten.

Strategiska initiativet Accelererad samhällsomställning. För att möjliggöra industrins gröna omställning i Luleå och Norrbotten. Driva på för en hållbar tillväxt och samhällsomställning i nationell framkant.

Kraftsamlingen i de aktiviteter som pågått under 2023 bidrar till fullmäktiges mål att möjliggöra industrins gröna omställning i Luleå och Norrbotten samt att driva en hållbar tillväxt och samhällsomställning i nationell framkant. Kommunstaben har samordningsansvar för initiativet och har under året arbetat flertal förstudier och aktiviteter varav några också gått över i linjeverksamhet. Initiativet har haft innovativ samverkan med olika aktörer under året. Områden som pågått under året är etableringen av Luleå Industripark, hanteringen av stora infrastrukturer i Norrleden och i transportsystemet, testbäddar för hållbar samhällsbyggnad, kultur och gestaltad livsmiljö som drivkrafter för samhällsomställningen, handlingsplan för ökat bostadsbyggande, handlingsplan för bostäder för tillfälliga arbetande samt Information, delaktighet och dialog om den gröna samhällsomställningen.

Mätetal

Initiativet följs också genom mätetalen flyttningsnettot samt antalet förvärvsarbetande dagbefolkning, en ökning av dem båda ska indikera att målet nås. Preliminära siffror för 2023 års flyttnetto är + 255 personer. Fortsatt positivt flyttnetto gentemot länet och utlandet även om det inte är lika stort som föregående år. Flyttnetto gentemot övriga riket är fortsatt negativ -124. Det är dock mindre negativt än senaste åren. Förvärvsarbetande dagbefolkningen har ökat.

Utredningsuppdrag

Utredningsuppdrag om att införa avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren till barn till och med 19 år inom Luleå kommun. Kommunstaben har bidragit med underlag för utredning och fullmäktige har i budgeten fattat beslut om att tillföra Luleå Lokaltrafik AB 13,5 miljoner kronor för att införa avgiftsfri kollektivtrafik för barn till och med 19 år på sommaren. Kommunstaben har föreslagit att Luleå Lokaltrafik AB i sitt ägardirektiv 2023 får fortsatt utredningsuppdrag

Utredningsuppdrag om att uppdra till Lulebo att bygga i byar och på landsbygden. Kommunstaben har föreslagit att Lulebo AB genom sitt ägardirektiv 2023 får ansvar för att utreda och komma med förslag på politiska beslut

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	307 662	280 390	287 901	-19 761	287 901	280 390
Kommunbidrag	287 901	290 693	287 901	0	287 901	290 693

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	68 453	40 531	68 000	-453	68 000	40 531
Summa	68 453	40 531	68 000	-453	68 000	40 531

KS-Arbetsmarknadsförvaltningen

Mål

Fokusområde En identitet

Förvaltningen har under året arbetat med att stärka den gemensamma identiteten som en av sina prioriterade målsättningar. Detta har skett genom flera aktiviteter som syftat till att öka sammanhållning, engagemang och delaktighet bland alla medarbetare. En av dessa var en förvaltningsdag i våras, där medarbetarna fick möjlighet att lära känna varandra bättre och arbeta med olika övningar som utvecklade förvaltningens identitet. Förvaltningen har arbetat aktivt för att skapa en kultur där alla bidrar till förvaltningens framgång och kvalitet. Målet bedöms vara uppfyllt.

AMF bidrar till en diversifierad kompetensförsörjning utifrån behov och efterfrågan

Kompetenslotsen har under året genomfört återkommande rekryteringsevent där arbetsgivare får möjlighet att träffa arbetssökande och studerande. Eventen har genomförts i olika stadsdelar och byar och med olika branschriktningar för att nå så många arbetsgivare och arbetssökande som möjligt. Uppföljning sker efter varje event och den har visat mycket goda resultat både från arbetsgivare och sökande.

Vuxenutbildningen har, efter att beviljats 20 miljoner från Tillväxtverket, påbörjat uppstart av ett industriutbildningslab. Lokaler för att bedriva utbildningen är klar och ombyggnation och anpassningar pågår. Upphandling av utrustning pågår och beräknas vara klar under första kvartalet 2024. Utbildningen beräknas kunna starta under senare delen av hösten 2024.

Vuxenutbildningen för regelbundet dialoger med regionens näringsliv och arbetsgivare. Särskilt dialogerna med de stora företagen i den gröna omställningen (H2, LKAB, SSAB, Fertiberia och Talga) har intensifierats under det gångna året för att planera utbildningar som matchar företagens behov. Dialogerna förs tillsammans med de övriga kommunerna i den så kallade femkanten, dvs Boden, Älvsbyn, Piteå och Kalix.

Ledningsgrupperna för Yrkeshögskoleutbildning har en framträdande roll i samverkan. Där behandlas många frågor av vikt för kompetensförsörjningsfrågorna, till exempel hur näringslivet och kommunen gemensamt kan arbeta för att attrahera sökanden till yrkesutbildningar inom bristyrken. Det rör till exempel den nystartade utbildningen till järnvägstekniker som har tre inriktningar, varav endast en kunde starta det gångna året, då de andra saknade tillräckligt antal sökande.

Förvaltningen bidrar som ovan beskrivits på många sätt till en diversifierad kompetensförsörjning utifrån behov och efterfrågan, och målet anses därför uppfyllt.

AMF bidrar till att tiden i försörjningsstöd minskar och fler individer går till egen försörjning

Vuxenutbildningen har tillsammans med Arbetsförmedlingen startat ett projekt för att arbeta med individer som står långt ifrån arbetsmarknaden. I första hand matchas de mot utbildning för att på så sätt närma sig arbetsmarknaden och bli självförsörjande. Projektet har fortflöpt med mycket bra resultat: 19 individer har deltagit i projektet och av dem har 14 individer gått vidare till studier.

Under året har även projektet "På Spåret" bedrivits. Projektet syftar till att överbrygga klyftan mellan SFI och yrkesutbildningarna, och deltagarna får under sin SFI-utbildning möta arbetsgivare från branscherna, lära sig mer om hur yrket fungerar, vad som krävs för att kunna läsa yrkesutbildningen och få stöttning i att göra en individuell plan för att kunna bli behörig. Inom ramen för SFI-undervisningen tränas även branschspecifika ord och uttryck. Ca 100 elever deltar, uppdelat på fem olika branschgrupper: transport, bygg, vård, pedagogik, service och handel. Projektet har utvecklats mycket sedan starten och ett väl fungerande och utökat samarbete med yrkeslärarna har utvecklats. Fler elever från studieväg 2 än tidigare har fortsatt studera på kombinationsutbildningarna. I projek-

tet har det funnits en målsättning att öka jämställdheten genom att bryta traditionella könsnormer i val av yrke, men tyvärr är val av yrke fortfarande i hög grad könsbundet.

SFI har även tillsammans med Rädda barnen och Öppna förskolan deltagit i ett projekt som vänder sig till föräldralediga utrikesfödda kvinnor. Projektet startade i februari 2023 och har som syfte att genom olika kompetenshöjande insatser få individerna att närma sig arbetsmarknaden. Intresset för att delta har vuxit under perioden och många deltagare har närmat sig både arbetsmarknaden och det svenska samhället. Trots att det inte har varit ett uttalat mål för projektet har några elever lyckats få betyg i SFI.

Mål bedöms som grönt, då många lyckade insatser för att minska tiden i försörjningstöd har gjorts. Antalet individer som påbörjat, stannat kvar i och/eller klarat studier har ökat, vilket ökar chanserna för dem att gå till egen försörjning.

AMF bidrar till kommunens inflyttning och etablering

● Två inflyttarlotsar anställdes i början av året och har under året utvecklat kommunens inflyttningsverksamhet i samverkan med övriga i teamet Kompetenslotsen. Ett flertal rekryteringsaktiviteter har genomförts i samarbete med andra kommuner, arbetsgivare i norr och Arbetsförmedlingen, och personer har lockats till regionen genom detta. Vissa har fått jobb, bostad och etablerat sig i Luleå, andra har varit här på besök. Det rör tex personer från Holland, från Karlstad och från Stockholm. Alla kontakter följs upp systematiskt och i vissa fall sker även företagskontakter tillsammans med inflyttare för att underlätta matchningen. I de fall inflyttare har behov av att växla upp sin kompetens finns Vuxenutbildningen med som en aktör för utbildning.

”Spana mot norr” har använts som ett gemensamt rekryteringskoncept för att öka attraktiviteten för arbetsmarknadsregionen. Begreppet har visat sig mycket framgångsrikt och det har skapat ett ökat intresse för Luleå och Norrbotten. Samarbetet mellan kommunerna och med företagen kommer att fortsätta vilket också är en viktig del i att attrahera kompetens till Luleåregionen.

Under 2022 tog Luleå kommun emot flest ukrainare i Norrbotten. Under 2023 har samtliga, tack vare samarbeten med Lulebo och SBF fått egna boenden. Majoriteten av dem har även jobb. Svenskundervisning för invandrare (SFI) har möjliggjorts för alla ukrainska massflyktingar och fram till årskiftet har 63 ukrainare ansökt och påbörjat utbildning. Målet är att ukrainarna genom att lära sig svenska ska etablera sig och stanna i Luleå. Den sista gruppen sökande startar i januari och med detta har SFI erbjudit utbildning till alla 80 personer som hittills har ansökt.

I projektet prov-bo/prov-jobba där Luleå kommun samverkar med Arbetsförmedlingen har en person tagits emot där man tillsammans med Lulebo kunde erbjuda bostad. Individerna blev sedan anställda inom Luleå kommun. Flera kommuner har deltagit i projektet och vi kommer att delta i ett erfarenhetsutbyte.

Kompetenslotsen utvecklar gemensamma strukturer för kompetensförsörjning med Boden och har bland annat satt ihop en företagsenkät för att ta reda på kommande rekryteringsbehov, utbildningsbehov etc. Resultatet håller i skrivande stund på att sammanställas, och kommer att presenteras i februari.

Mycket arbete sker och nya arbetssätt är i uppstartsfas. Utifrån detta blir måluppfyllelsen grön.

AMF är ett starkt varumärke internt och externt

● Förvaltningen har arbetat aktivt med att stärka sitt varumärke och sin interna stolthet genom olika aktiviteter och event. Man har etablerat och förstärkt de goda relationerna med näringsliv och arbetsgivare samt synliggjort vad man kan bidra med inom kompetensförsörjningen. Responserna har varit väldigt positiva från deltagande näringsliv.

En marknadsföringsplan har tagits fram för vuxenutbildningens olika utbildningar och projekt. Marknadsföring har skett bland annat genom filmer, Öppet hus, och deltagande i olika event. Söktrycket till utbildningarna har ökat som ett resultat av insatserna.

Förvaltningen har även skapat nya samarbeten inom feriejobb, bland annat teater på Göltaudden och bemanning av kiosk i Stadsparken.

Sammantaget visar detta att verksamheterna är kända och att varumärket starkt. Målet anses uppfyllt.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	114 650	104 905	122 013	7 363	122 013	104 905
Kommunbidrag	122 013	108 186	122 013	0	122 013	108 186

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	702	229	20 390	19 688	20 390	229
Summa	702	229	20 390	19 688	20 390	229

KS-Räddningstjänsten

Mål

Utveckla räddningstjänstens förmåga vid insatser

Sektionen Lärande arbetar systematiskt med metoden att analysera insatser med målet att skapa lärande från varje insats.

I ledningssystemet har det skapats en systemgemensam utredningsgrupp för insatsutvärdering.

Systematiskt genomförs ca 2 erfarenhetsåterkoppling varje månad.

Kvalitetssäkrade ledningsövningar har genomförts bl a i ledningsträningsanläggning som utvecklats tillsammans med Bodens Räddningstjänst.

Tiden att få kvalificerad hjälp är avgörande i utgången av många olyckor. I en olycka kan en tidig påverkan bryta en skadekedja och minska omfattningen av en olycka. Som ett mål till att korta responstiderna arbetar Luleå med att använda ett mer snabbgående fordon för detta. En effekt är att FIP som ledningsfordon skapar mer tid för styrkeledare att skapa sig en bild för igångsättning av en insats.

Att snabbt komma fram till olycksplats och genomföra skadeavhjälpande åtgärd kontrolleras genom att mäta FIP fordons aktionstid på olyckstypen brand i byggnad, trafikolyckor och drunkningstillbud. Effekten måste även analyseras från insats till insats. Under året har tiden inte kunnat anges på ett korrekt sätt. Mätningen kommer därför att fortsätta under 2024.

Utredning av en deltidstyrka i Sörbyarna är färdigställd och har tagits upp på Räddningsutskottets möte i januari 2024.

Ett inriktningsbeslut är föreslaget till Kommunstyrelsen och budgeten kommer att tas upp i planeringsförutsättningarna för budget 2026 - 2028. Budgeten beslutas av Kommunfullmäktige under 2025.

Räddningstjänsten verkar för samverkan om AOSP, akut prevention suicidförsök och därför genomförs utbildning för samtliga medarbetare som arbetar operativt. Detta har genomförts under 2022 - 2023. I ledningssystemet tas gemensamma rutiner fram för räddningstjänstens agerande vid akuta suicidförsök.

Öka kunskapen hos befäl i syftet att minska skador på miljön vid genomförande av insatser

Aktiviteten "Genomföra befälsutbildning om räddningsinsatser och miljöpåverkan" går enligt plan. Del ett har genomförts under 2023 och del två kommer att ske under 2024.

Antalet bränder i bostäder ska minska

Antalet utryckningar brand i bostad i Luleå uppgår till 36 st för 2023 vilket innebär 0,45 utryckningar avseende brand i bostad per 1000 invånare. Medelvärdet för de senast tio åren uppgår till 0,46 utryckningar per 1 000 invånare. För de tre senaste åren är motsvarande medelvärde 0,41 utryckningar per 1 000 invånare vilket gör att trenden är oförändrad.

Den nationella statistiken visar att riksgenomsnittet för brand i bostad ligger på 0,60 per 1000 invånare för åren 2012 - 2021. Antalet insatser har legat på mellan 0,55 - 0,64 st per 1 000 invånare. Någon nationell statistik för 2023 finns inte då MSB håller på och gör om sättet som den redovisas på.

Under de senast 60 åren har risken att omkomma i brand mer än halverats. I Sverige omkommer ca 100 människor varje år i dödsbränder. En analys av vilka som omkommer visar att män och äldre är särskilt utsatta, liksom personer som bor ensamma, har låga inkomster, försörjningsstöd och förtidspension.

En åldrande befolkning som dessutom i ökande omfattning förväntas bo hemma, innebär att denna grupp måste prioriteras i framtida brandskyddsarbete. Arbetet med att förbättra skyddet för de mest riskutsatta och såbara människorna i samhället måste ske genom uthålliga och breda strategier bestående av både sociala och tekniska åtgärder samt genom tvärsektorielt arbete i kommunerna.

Under året har tillsyn i flerbostadshus genomförts. Under hösten har ca 2 000 hembesök med inriktning mot brandvarnare samt information genomförts.

Öka kunskapen om brand och säkerhet hos Luleås medborgare

Räddningstjänsten deltar i olika evenemang för att informera allmänheten och den enskilde. Detta sker ofta i samband med kommunala evenemang samt riktade insatser t ex Seniordagarna. Räddningstjänsten har genomfört hembesök med inriktning mot kontroll av brandvarnare samt information under året.

Öka kunskapen om brand och säkerhet hos barn och unga

Under våren har Kulturskolan genomfört en teaterföreställning för eleverna i årskurs två på Luleå Räddningsstation. Föreställningen genomfördes tillsammans med räddningstjänstens medarbetare och innehöll en brand- och skyddsutbildning för barn som var mycket uppskattad. Genomförandet av information om brand och säkerhet till elever i årskurs 8 har genomförts under våren.

Öka kunskapen om brand och säkerhet hos utsatta grupper

Räddningstjänsten deltar i olika evenemang för att informera allmänheten och den enskilde. Detta sker ofta i samband med kommunala evenemang samt riktade insatser, t ex Seniordagarna. Räddningstjänsten har genomfört hembesök med inriktning mot kontroll av brandvarnare samt information under hösten.

Utveckla räddningstjänstens myndighetsutövning till att bli mer serviceinriktad

Arbetet sker löpande under året. Enkätfabriken har anlåtats till att genomföra Insiktsmätningen och sammanställningen från den har kommit och analyserats.

Räddningstjänsten ska vara en jämställd arbetsplats år 2030

För att nyansera bilden av räddningstjänsten som en manlig arbetsplats så deltar Räddningstjänsten i mässor för rekrytering. Då deltar både kvinnliga och manliga medarbetare.

Den 31 december 2023 uppgick andelen kvinnor till 12% av de tillsvidareanställda medarbetarna. 2022 var motsvarande tal 9%.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	71 596	62 893	72 025	429	72 025	62 893
Kommunbidrag	72 025	67 118	72 025	0	72 025	67 118

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	6 479	-1 481	7 000	521	7 000	-1 481
Summa	6 479	-1 481	7 000	521	7 000	-1 481

Barn- och utbildningsnämnden

Mål

Alla barn och elever får jämlik utbildning

Om målet:

En förskola och skola som säkerställer likvärdighet och arbetar kompensatoriskt är grundläggande förutsättningar för ett jämlikt Luleå där invånarna har och får arbete. Att klara grundskolan och gå vidare och genomföra gymnasieutbildning är viktigt och ofta avgörande för framtida möjligheter att få arbete.

Målet syftar till att uppnå portalparagrafen i Skollagen:

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Inom målet barn och elever får jämlik utbildning har barn- och utbildningsnämnden beslutat om fem målliknande mätetal:

- Barngruppers storlek ska inte öka
- Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn får bra stöd i förskolan ska vara fortsatt hög
- Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ska öka
- Skillnaderna mellan grundskolorna avseende andel elever behöriga till gymnasieskolan ska minska
- Genomströmningen i gymnasieskolan, examen inom 3 år, ska öka

Nämnden har även beslutat om ett så kallat kvalitativt mått: En bedömning av hur arbetet går för enheterna med att identifiera utvecklingsbehov och/eller genomföra utvecklingsinsatser kopplat till arbetet med att utveckla en tillgänglig lärmiljö, utifrån fysiskt, socialt och pedagogiskt perspektiv.

Uppföljning:

Förskolan

Förskolan arbetar målmedvetet och ihärdigt för en jämlik och likvärdig utbildning. Det syns exempelvis i de prioriterade områden för samtliga förskolor där likvärdighet är ett paraply för att utveckla Lärmiljöer, arbeta med Språkutveckling samt ha fokus på ledning och styrning. När det gäller fördelning av legitimerade förskollärare på förskolorna är mönsterbilden att det finns på samtliga förskolor, det vill säga ur ett kompensatoriskt perspektiv har alla barn tillgång till välutbildad personal både i form av yrkesutbildade barnskötare och legitimerade förskollärare. När vårdnadshavare svarar på frågan om de upplever att deras barn får det stöd som barnet behöver i förskolan så svarar 94,8% att det stämmer bra eller ganska bra. Det är en ökning från föregående år (94,4). Vårdnadshavare till flickor är lite mer nöjd; flickors föräldrar svarar till 96,3% bra eller ganska bra, pojkars föräldrar till 94,5%. Variationen mellan förskolor är stor när det gäller svarsfrekvens. Åtgärder vidtas för att öka svarsfrekvens genom att enkäten blir en avslutande del av utvecklingssamtalet. 2023 har barngruppsstorleken noterats till 16,2, vilket är en minskning från föregående år. Barngruppernas storlek har över tid legat ganska stabilt kring 16,4-16,7 barn per barngrupp, Barngruppernas storlek är viktig för att förskolan och dess rektor ska kunna organisera utbildning och undervisning så klokt som möjligt. Därutöver uppmärksammas att en jämlik utbildning påverkas av faktorer som att barn i behov av stöd får det stöd som behövs samt personalens närvaro, dvs sjukfrånvaro, som påverkar undervisningens och utbildningens kvalitet. Förutsättningarna är utöver behörighet och pedagogernas kompetens även lokaler, lärmiljöernas utformning och möjligheter att arbeta med önskade grupperingar, exempelvis dela in barnen i mindre grupper under dagen, som förskolan vill för att skapa goda förutsättningar för barnens lärande och utveckling.

Grundskolan

Gymnasiebehörighet för samtliga elever har minskat från 89,3 % vt 2022 till 86,6 % vt 2023. Senast gymnasiebehörigheten var kring 86 % var för fem år sedan, 2018. Då låg den på 86,5%. Minskningen av andelen pojkar som är behöriga till gymnasiet bidrar till den lägre totala gymnasiebehörigheten.

Andel behöriga pojkar har minskat från 91,6% till 85,3 % från att de tidigare tre läsåren ökat med 5 procentenheter.

Det är viktigt att påminna sig om att de elever som gick ut årskurs 9 våren 2023 under större delen av högstadietiden varit påverkade av pandemin. Den största konsekvensen av pandemin var högre frånvaro bland eleverna till följd av restriktioner för att begränsa smittspridningen. Men undervisningens kvalitet påverkades också av frånvarande personal. När personal/lärare varit frånvarande har svårigheten att finna vikarier medfört att befintlig personal, som exempelvis har stödjande funktioner, behövt ersätta lärare i klass. Det i sin tur har lett till att planerat stöd till enskilda elever inte alltid kunnat genomföras enligt plan.

Den skola som har höjt sina resultat mest är en liten skolenhet där ett fåtal elever gör stort procentuellt avtryck. De skolor som har sjunkit mest och som i år har lägst andel behöriga elever har tagit emot en stor andel nyanlända elever som helt eller delvis saknat skolbakgrund. Även ohälsa och skolfrånvaro hos elever beskrivs som en orsak till att elever inte når gymnasiebehörighet. Stora insatser har gjorts för att stötta eleverna, till exempel har förberedelseklasser startats för de elever som haft bristfällig eller ingen skolbakgrund.

Grundskolan arbetar, liksom de andra skolformerna, systematiskt med kvalitetsarbete. Man kartlägger nuläge, analyserar resultat och behov av utvecklingsinsatser, genomför utvecklingsinsatser och utvärderar desamma. Arbetet sker både på enhetsnivå och på övergripande nivå för hela organisationen. Grundskolans övergripande utvecklingsområden som prioriterats de senaste åren är undervisningskvalitet, ledning och styrning samt tillgängliga lärmiljöer. Samtliga områden har stor påverkan på resultaten och på likvärdigheten. Utförligare analys presenteras i grundskolans kvalitetsrapport senare under hösten, samt vid helårsredovisning, då skolornas kvalitetsrapporter är färdiga och den nationellt säkerställda statistiken finns tillgänglig.

Gymnasiet

Nämndens mål är att genomströmningen i gymnasieskolan, examen inom 3 år, ska öka. Tyvärr är trenden negativ, från 75,1 % föregående år till 71,1 % för 2023. Skillnaden mellan könen är försumbar.

Andel elever som tar gymnasieexamen har sjunkit med två procentenheter per år sedan 2021. Utfallet för läsåret 22/23 är 84 %. Fler elever från högskoleförberedande program än från yrkesförberedande program tar examen inom tre år (85 % jämfört med 81 %).

Gymnasieskolan har identifierat att svårigheter i matematik är en av de stora orsakerna till att elever inte når gymnasieexamen, trots omfattande stöd. En åtgärd från 2024 är att tillsätta tre förstrelärlärartjänster i matematik som ska bidra till förändring.

Gymnasiets resultat är, liksom grundskolans, troligtvis starkt påverkat av pandemin. Avgångseleverna 22/23 började gymnasiet när pandemins påverkan på samhället var stor, hösten 2020. De olika programmen organiserade studierna på olika sätt för åk 1 med delvisa distansstudier. Gymnasiets personal konstaterar efter pandemin att studier bedrivs bäst på plats i skolan. Delvisa distansstudier gör skolanknytningen sämre och ger eleverna sämre chanser att klara utbildningen.

Gymnasiet arbetar, precis som övriga skolformer, systematiskt med kvalitetsarbete. Man kartlägger nuläge, analyserar resultat och behov av utvecklingsinsatser, genomför utvecklingsinsatser och utvärderar desamma. Arbetet sker både på enhets/programnivå, och på övergripande nivå för hela organisationen. På övergripande nivå arbetar man till exempel med kvalitetsdialoger, där rektorerna och några av deras närmsta medarbetare möter andra rektorer med medarbetare, och gemensamt arbetar med analys av olika dilemman i verksamheten. Erfarenhetsutbytena leder till lösningsförslag och utvecklingsinsatser. Förutom att bidra med stöd i de olika situationerna så ger dessa dialoger även information till gymnasieledningen, varpå strategier på övergripande nivå tas fram.

Nämnden har även beslutat om ett så kallat kvalitativt mått: En bedömning av hur arbetet går för enheterna med att identifiera utvecklingsbehov och/eller genomföra utvecklingsinsatser kopplat till arbetet med att utveckla en tillgänglig lärmiljö, utifrån fysiskt, socialt och pedagogiskt perspektiv.

Uppföljning

Området lärmiljöer upplevs som angeläget och prioriterat av förskolor, grundskolor och gymna-

sieskolan. Verksamheterna har identifierat utvecklingsbehov inom respektive verksamhet och har utvecklingsinsatser kopplat till utvecklingsarbete för en tillgänglig lärmiljö. Goda och välorganiserade processer beskrivs som en framgångsfaktor inom samtliga verksamheter. Stöd Att utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet anges i allt högre grad inom fältet. Ledningens synkroniserade och samverkande arbete för att organisera och leda resurser lyfts som viktigt. Systematiskt insamlade underlag för reflektions- och analysarbete består av såväl skriftliga underlag som dialoger i olika konstellationer och nivåer över tid. Strategier och arbetssätt där barn och elever ges möjlighet att vara delaktiga och aktiva i sitt eget lärande gällande lärmiljöer är viktigt.

Arbetet och insatserna sker i hög grad i samverkan med stödresurser som Elevhälsa, Resurscentrums stödfunktioner, förstelärare och andra stödjande roller och funktioner inom flera fält.

Det finns behov av kompetensutvecklande insatser inom tillgänglig lärmiljö i form av exempelvis hur man kan bredda basen (kunskaperna) så att förskolorna blir än bättre på att möta barn med utmaningar. Den sociala oro som finns i samhället avspeglas också i skolans verksamhet med exempel på normlöst beteende i olika former, vilket än mer pekar på vikten av att samverka och att alla måste hjälpas åt. Fortsatt arbete pågår för att utveckla och stärka samverkan mellan elevhälsa och lärare. Investeringar för fysisk lärmiljö, t. ex. elevcaféer för vuxennärvaro och social gemenskap.

Stödjande funktioner som Resurscentrums barn- och elevhälsa, Kulturskolan och IT-administrationen beskriver pågående utvecklingsarbeten och insatser som syftar till att barn och elever får ytterligare förutsättningar för en jämlik utbildning. Behov identifieras genom omvärldspåverkan (digitalisering, AI etc) och i samverkan. Resurscentrums samverkansarbete sker kontinuerligt tillsammans med förskola och grundskola. IT-administrationens samverkan sker genom den organiserade IT-rådsstrukturen samt med IT-utvecklare som finns inom respektive verksamhet. Den snabba digitaliseringen möjliggör samtidigt som den väcker nya och inte alltid förutsägbara behov och utmaningar som påverkar såväl den direkta lärmiljön, undervisningen och möjligheterna att bygga korrekta och relevanta underlag för verksamhetens analysarbete i det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Alla barn och elever får jämställd utbildning

Målet syftar både till att uppnå portalparagrafen i Skollagen (utifrån att barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt, oavsett om de är pojkar eller flickor) och till att uppnå läroplanernas skrivningar om jämställdhet.

Jämställd utbildning är ett av regeringens jämställdhetspolitiska delmål, och likaså ett av Barn- och utbildningsnämndens mål. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Läroplanerna slår fast att förskolan och skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur förskolan och skolan organiserar utbildningen, hur barn och elever blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att barnen och eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Inom målet barn och elever får jämlik utbildning har barn- och utbildningsnämnden beslutat om fem målliknande mätetal:

- Minska flickors upplevelse av stress över skolarbetet alltid eller ofta, årskurs 7
- Minska flickors upplevelse av stress över skolarbetet alltid eller ofta, gymnasiet
- Pojkarnas meritvärde i grundskolan ska öka
- Flickors behörighet till gymnasiet ska öka
- Pojkarnas betygsvärde i gymnasieskolan ska öka

Nämnden har även beslutat om ett så kallat kvalitativt mått: En kvalitativ bedömning av hur arbetet går för enheterna med att identifiera utvecklingsbehov och/eller genomföra utvecklingsinsatser kopplat till arbetet med att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling

Uppföljning:

Pojkar som grupp har lägre meritvärden än flickor som grupp och det senaste läsåret har skillnaderna, enligt preliminär lokal statistik, ökat ytterligare något. Flickors meritvärden har enligt preliminära siffror sjunkit från 244,2 till 238,9 medan pojkars har sjunkit från 223,5 till 213. Pojkars meritvärde har detta läsår alltså sjunkit drygt tio procentenheter medan flickors har sjunkit med 5,3 procentenheter.

Andelen flickor som är behöriga till gymnasiet har ökat från 88,7 % läsåret 2021/2022 till 89,1 % läsåret 2022/2023, från att under de två föregående läsåren ha minskat med 2,6 procentenheter. Under samma tid har andelen behöriga pojkar gått från 93,1% till 86,7%. De tidigare två läsåren ökade andelen pojkar med 3,4 procentenheter. Årets resultat innebär att flickor återgår till att i högre utsträckning än pojkar uppnå gymnasiebehörighet. Detta har varit det dominerande mönstret de senaste 20 åren.

Svaga skolresultat ökar risken för individer att inte få tillträde till arbetsmarknaden, att hamna i ekonomiska svårigheter och utanförskap. En bristfällig skolbakgrund ökar också risken för ohälsa och psykosociala problem. Målet om att fortsatt öka såväl flickors som pojkars studieresultat och ge en utbildning på jämställda villkor är avgörande för att skapa möjligheter till etablering på arbetsmarknaden och till god hälsa och delaktighet i samhället.

Flickor har, om man ser till långsiktiga trender, generellt högre måluppfyllelse i skolan och högre utbildningsnivå. Flickor har dock generellt sämre psykisk hälsa än pojkar och hälsan försämras ju äldre flickorna blir. Jämställd hälsa är ett annat av regeringens jämställdhetspolitiska delmål. Barn och utbildningsnämndens mål om att minska flickors upplevelse av stress är en av flera viktiga komponenter i ett hälsofrämjande arbete i skolan. Resultaten från elevhälsosamtalen i årskurs 1 på gymnasieskolan visar en god utveckling: flickorna som alltid eller ofta upplever stress över skolarbetet, har minskat från 45% förra läsåret till 32% det senaste läsåret. På grundskolan saknas tyvärr siffror för det senaste läsåret, till följd av byte av it-system och insamlingsrutiner.

Gymnasiet presenterar en rad utvecklingsinsatser som kan ha legat till grund för årets goda resultat:

- 1) Belastningsscheman - lärare samarbetar inom enheten med att utforma belastningsscheman där elevernas helhet ses över vad gäller prov och inlämningsuppgifter. Detta i syfte för att få en så jämn belastning för eleverna som möjligt för att undvika stressiga perioder för eleverna.
- 2) Minska antalet inlämningsuppgifter - eleverna ska använda skoltid för producerande av text etc. Det vill säga att skolarbete ska göras under skoltid. Några enheter har fortfarande haft mindre inlämningsuppgifter och några har plockat bort det helt. Inga inlämningsuppgifter kommer längre att finnas som bedömningsunderlag från och med detta läsår, både utifrån perspektivet att elever ska göra skolarbete på skoltid och naturligtvis utifrån AI-teknikens stora intåg.
- 3) Arbetat aktivt för att minska antalet omprov.
- 4) En enhet har framgångsrikt jobbat aktivt med studiestrategier i undervisningen.
- 5) Färre lärare har också valt att göra icke-obligatoriska nationella prov.

Även inom för- och grundskolan görs många insatser. Till exempel har man fördjupat sig i forskning och utvecklat arbetssätt kring läs- och skrivundervisning, som enligt Zimmermans forskning har stor betydelse för framför allt pojkars skolresultat. Det gynnar givetvis även flickors skolresultat. Man har även arbetat med normers betydelse, med tillgängliga lärmiljöer, ökat välbefinnande samt trygghet och trivsel. För mer information och fler exempel, se delårsrapport 1, 2023 samt verksamheternas kvalitetsrapporter.

Att kartlägga och analysera nuläge, för att få syn på sina utvecklingsbehov, är grundläggande i allt kvalitets- och utvecklingsarbete. Utifrån det kan prioriteringar av utvecklingsinsatser göras. Det kvalitativa måttet som rör enheternas arbete med att synliggöra och motverka könsmönster är relativt nytt, och följs upp under innevarande läsår. Verksamheterna har påbörjat att identifiera utvecklings-

behov som enheter och/eller verksamhetsnivåerna som synliggjorts kopplat till begränsande köns-
mönster. Det är tydligt att många enheter påbörjat att identifiera sina utvecklingsbehov. Gymnasiet
uppmärksammar dock att en uppdelning av måttet i två delar ger en nyansering av läget; Bedöm-
ningen att arbetet med att synliggöra könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveck-
ling upplevs mer uppfylld medan arbetat med att motverka könsmonster som begränsar elevernas
lärande, val och utveckling är under utveckling.

Arbetet med förbättrade studieresultat och ökat välmående ur ett jämställdhetsperspektiv kräver
uthållighet och långsiktighet, och för verksamheternas möjlighet att prioritera utvecklingsinsats-
er kring detta har det stor betydelse att nämnden valt och väljer att prioritera området många år i
sträck.

Barn och elever i Luleå kommun äter klimatsmart skolmat

Om målet:

För att nå det kommunövergripande målet om att Luleå inte ska ha påverkan på klimatet så måste
den skolmat som serveras vara klimatsmart. Här har kommunen lyckats bra: koldioxidekvivalenten
för livsmedelsinköp ligger i linje med FN:s mål. Resultaten från den senaste Ungdomsenkäten LUPP
(Lokal uppföljning av ungdomspolitik) visar dock att fyra av 10 elever i årskurs åtta och i gymna-
siets årskurs två hoppar över att äta lunch minst en dag i veckan. Samtidigt vill sju av 10 elever vara
med och bestämma om skolmaten. Att äta lunch är viktigt, både för skolresultaten och för elevernas
hälsa. Att invånarna i Luleå är delaktiga i samhällets utveckling är ett av Luleå kommuns övergri-
pande mål. Här har kommunen en viktig utmaning: att göra eleverna delaktiga i det som rör skol-
maten, såväl menyerna som matsituationens organisation och utformning. Delaktighet är både ett
mål i sig (som en viktig demokratiprocess) men också ett medel för att nå målet om att få fler elever
att äta den klimatsmarta skolmaten.

Inom målet barn och elever i Luleå kommun äter klimatsmart skolmat har barn- och utbildnings-
nämnden beslutat om ett målliknande mätetal:

- Skolmåltider ska ha ett lågt klimatavtryck. Koldioxidekvivalenten ska vid livsmedelsinköp ligga i
linje med FN:s 1,5 gradersmål. Alla skolformer ska ligga under en koldioxidekvivalent på 2,1.

Nämnden har även beslutat om två så kallade kvalitativa mått: En kvalitativ bedömning av hur ar-
betet går för att göra eleverna delaktiga i att utforma klimatsmarta och goda menyer. En kvalitativ
bedömning av hur arbetet går för att göra eleverna delaktiga i att organisera och utforma matsitua-
tionen.

Uppföljning:

Inom samtliga skolformer har köken påbörjat ett arbete med att öka delaktigheten från barn och
elever i att vara med att utforma klimatsmart mat som de gillar och som hamnar i magen. Utveck-
lingsarbetet har kommit olika långt på olika enheter och sker på olika sätt, utifrån olika förutsätt-
ningar.

Gemensamt för alla enheter är att kommunikationen mellan måltidspersonal, barn, elever och peda-
goger förstärkts sedan förra hösten. Detta är ett viktigt led i att skapa goda relationer och samverkan
som i sin tur skapar förutsättningar för barnens och elevernas delaktighet och inflytande i utveck-
lingsarbetet kring måltidsresan. Att olika enheter kommit olika långt beror på bland annat hur sam-
verkan mellan kök och skolenhet tidigare sett ut, bemanning kopplat till långtidsvikarier men även
på individuella förutsättningar.

Från förskolans sida rapporteras, som ovan nämnts, att samarbetet mellan kök och avdelningar för-
stärkts, och känslan av att ha ett gemensamt mål har blivit än tydligare. Köken har börjat prova nya
råvaror och fått direkt feedback på hur barnen upplever maten. Till exempel har barnen gjort teck-
ningar på mat de gillar, barnen har gjort praktik i köket och vissa förskolor ha haft önskeveckor där
barnens önskerätter har lyfts fram. Det har varit en utmaning att hitta former för delaktighet för de
allra yngsta barnen och även att hitta sätt så att alla barn vågar framföra sina åsikter. Det finns även
kök som har identifierat utmaningar kopplat till pedagogernas förståelse för varför klimatsmart mat

i förskolan är betydelsefull. Det finns några få enheter som inte kommit igång men de flesta är igång med arbetet.

När det kommer till grundskolan så har många grundskolor fungerande matråd där eleverna kan framföra sina önskemål och ge sin feedback kring maten. Medarbetarna har även i större utsträckning börjat efterfråga elevernas direkta återkoppling kring olika rätter som serverats. På en del skolor finns brevlådor i skolmatsalen där eleverna kan lämna in önskemål. En viktig förutsättning för att skapa konstruktiva dialoger är att eleverna har kunskap och förståelse både för mål och ramar kring skolmåltiderna, och för vad klimatsmart mat är och varför det är viktigt. Eleverna i matråden har gjort menyplanering tillsammans med köken, favoriträtter har tillgodosetts och man har lyssnat in elevernas önskemål, samtidigt som man hittat kompromisser för att laga klimatsmart mat istället för bara kött. På flera enheter upplever måltidspersonalen att det är svårare och mer utmanande att tillgodose högstadielärares preferenser, då motståndet kring vegetabilier är större. Man menar även att arbetet med matambassadörernas roll behöver vidareutvecklas så att även övriga elever får sin röst hörda och känner att de kan påverka maten genom sin matambassadör. Vidare behöver informationen från matrådets arbete nå ut i klasserna. På de skolor där matråden fungerar väl upplever köken att eleverna äter mer. Eleverna har berättat att de tycker det är roligt att kunna vara delaktiga och att de respekterar maten mer. Det har också lett till att måltidspersonalen känner sig mer stolt över sitt arbete. Det finns kök som har haft det svårare att komma igång med elevdelaktigheten. Ett hinder har bland annat varit kopplat till språk och kommunikation. Måltidscheferna är medvetna om dessa utmaningar och kommer under nästa läsår komma att förstärka sitt ledarskap där detta behövs.

Gymnasieskolan rapporterar, precis som grundskolan, att arbete med matråd kommit igång och att eleverna kommit med värdefull input. Medarbetarna i köken är engagerade och lyssnar på elevernas önskemål och tillsammans kommer eleven och köken fram till bra idéer. Man menar även, precis som i grundskolan, att arbetet med matambassadörernas roll behöver vidareutvecklas så att även övriga elever får sina röster hörda och känner att de kan påverka maten genom sin matambassadör. Vidare behöver informationen från matrådets arbete nå ut i klasserna. Ett led i att skapa förutsättningar till konstruktiva matråd där eleverna får möjlighet till stort inflytande är att även involvera hemmen. Tidig höst bjuds elever och föräldrar in till ett möte om klimatsmart mat där även smakprover serveras.

Sammanfattningsvis har arbetet kommit igång på bred front och barnen och eleverna har blivit delaktiga i större utsträckning än förut. Där matråden fungerar väl äter eleverna mer och måltidspersonalen upplever större stolthet kring sitt arbete. Det finns dock utvecklingsarbete kvar som behöver göras. För att kunna skapa goda förutsättningar för delaktigheten kring klimatsmart skolmat behöver kunskap om vad klimatsmart mat är och varför det är viktigt nå ut ännu bredare – bland så väl elever, pedagoger, rektorer och föräldrar.

Luleå kommun har behöriga lärare och förskollärare

Målet är att Luleå kommun ska ha behöriga lärare och förskollärare. Att säkra kompetensförsörjningen inom förskolan och skolan är en viktig och avgörande förutsättning för såväl kvaliteten som likvärdigheten i utbildningen. Uppföljningen tar fasta på dels hur utvecklingen av faktisk behörighet ser ut, och dels hur arbetet med kompetensförsörjning går (hur det går att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens). Bedömningen efter året är att det uppsatta målet för året nås.

I mätetalen framgår att Luleå kommun fortfarande har en god behörighet inom samtliga skolformer, även om den sjunker med några procentenheter från föregående år. Luleå ligger högre än snittet i kommungruppen större städer (som utökats till 23 städer). Att behörigheten sjunker är rimligt utifrån att det är relativt stora pensionsavgångar av behörig personal. Mätetalen utgår från senast publicerad statistik (mars 2023) och grundar sig på mätdatum oktober 2022.

Arbetet inom förvaltningen går i rätt riktning i processerna attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens. Det finns dock utmaningar som påverkar möjligheten att få fler behöriga lärare och förskollärare. Dels finns en nationell trend i att antalet sökande till universitetsutbildningar för lärare och förskollärare minskar. Inför hösten 2023 så startades till exempel inte någon ämneslärarutbildning i Luleå på grund av för lågt söktryck. Dels har kommunen, liksom övriga riket stora

pensionsavgångar kommande år. I Luleå går 10% av befintliga förskollärare och lärare i pension de kommande tre åren. Samhällsomvandlingen och den låga arbetslösheten kan bidra till att fler lärare lämnar yrket på sikt

I Luleå är personalomsättningen bland lärare 4,8%, vilket är lägre eller betydligt lägre än de kommuner som Luleå jämfört sig med. Från förvaltningen har 140 personer slutat och gått externt, pensionärer exkluderade, vilket är en lägre siffra än i jämförelse med kommunens övriga verksamheter. Positivt är också att nyanställningar via extern rekryteringsväg har ökat till 135 personer, en ökning med 30% i jämförelse med 2021 (och 2020). Här kan ses samma trend i kommunen som helhet (ökning 24%).

Kompetensförsörjningsplanen innehåller många åtgärder och aktiviteter, som redovisats löpande under året. Under det sista tertialet finns ytterligare insatser att lyfta fram.

För att behålla och vidareutveckla personalen pågår ett arbete att vidareutbilda fritidsassistenter och elevassistenter till fritidspedagoger, arbetet har påbörjats och intensifieras under 2024, målet är att finansiera insatsen utifrån Omställningsfonden.

Det har länge funnits ett behov av att öka andelen behöriga lärare i fritidshem och nu aviserar Umeå Universitet att de hösten 2024 startar en arbetsintegrerad lärarutbildning (AIL) med inriktning fritidshem. Luleå har blivit tillfrågade och kommer att samverka med Umeå och ha några studenter kopplade till Luleås fritidshem för att öka möjligheten att få fler utbildade lärare i fritidshem.

Under året har en strategi tagits fram för var förskolan och skolan vill synas, tex vilka sociala medier, mässor osv. där bedömningen är insatserna ger störst effekt. Kommunövergripande har det även tagits fram ett årshjul för vilka aktiviteter som ska ske på Luleå tekniska Universitet, utifrån såväl platsen Luleå som Luleå kommun som arbetsgivare.

Förskolan har upprättat en plan kring prioriterade insatser som planeras kommande år med fokus att stärka inåt och jobba utåt med särskilt prioriterade aktiviteter.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	2 091 250	1 933 399	2 075 671	-15 579	2 075 671	1 933 399
Kommunbidrag	2 075 671	1 946 960	2 075 671	0	2 075 671	1 946 960

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	15 631	24 758	62 633	47 002	62 633	24 758
Summa	15 631	24 758	62 633	47 002	62 633	24 758

Kultur- och fritidsnämnden

Mål

Bidragen ska vara jämlika och transparenta

Målen för området är att starta upp Ung kultur och omfördela PeKA-pengar (Pengar till Kreativa Arrangemang). Dessutom ska arbetet fortsätta med att gå från avtal och tjänster till bidrag. En förflyttning i rätt riktning bedöms har tagits under året. Bidrag för ung kultur har tydliggjorts hittills under året och arbetet har fortsatt med att gå från avtal och tjänster till bidrag där Luleå ridklubb är den senaste föreningen att gå över till den lösningen.

Bidrag för ung kultur

Inom ramen för Ung Kultur genomförs kulturaktiviteter riktade till ungdomar 13-20 år i en programverksamhet med syfte att öka tillgång och närhet till kultur. Inledningsvis läggs program av Ung i Luleå för att sedan gå över i en programläggning där unga är delaktiga och har inflytande. Målsättningen under 2023 var att samverka med fem aktörer. Under året har samverkan skett med PopKult Nord (brädspel), Exiled dance crew/ABF (hiphop), Euphemia kultur (teater) samt försök att starta samverkan med Galleri Lillasyster. Aktörerna ansvarar för att hålla i marknadsföring, riktade aktiviteter och workshop på fritidsgårdarna. Ung i Luleå har arbetat med att ta fram förslag på ny struktur och riktlinjer för fria sökbara medel till ungas fritid enligt uppdrag från nämnden. Arbetet med ny struktur och nya riktlinjer var färdigställt sommaren 2023. I den nya strukturen delas PeKA (Pengar till Kreativa Arrangemang) upp i två olika pottor – dessa går under Ung kultur med namnen Fixa och Arra. Fixa är ett enklare och snabbare bidrag på max 6000 kr. Den totala budgeten för Fixa är 135 000 kr där 15 000 kr öronmärks för respektive verksamhetsområde inom Ung i Luleå. Arra är ett bidrag som kan sökas för projekt av större omfattning. Total budget för Arra är 150 000 kr där maxbelopp per projekt är 25 000 kr. Därtill finns även 15 000 kr för utveckling av unga ledare. Ung kulturs fria medel kommer att gå över till digital ansökan för ökad tillgänglighet och effektiviserad handläggning. Beräknad start för ny struktur planerades under hösten, detta har dock försenats då processen att ta fram e-tjänst för digital ansökan tog längre tid än förutsett. E-tjänsten är framtagen och testad och redo att lanseras andra veckan i januari 2024.

Fördelning av medel 2023

Eftersom arbete med ny struktur pågått under 2023 har marknadsföring av PeKA inte skett i så stor omfattning. Trots detta har högsta andelen sökta medel de senaste fyra åren uppnåtts med en total fördelning på 146 585 kr (49% av totalt 300 000 kr) till 20 projekt. Av dessa har 48% (70 449 kr) beviljats till 17 tjejer, 50% (73 562 kr) till 21 killar och 2% (2 559 kr) till icke-binära.

Från avtal och tjänster till bidrag

Kultur- och fritidsförvaltningens uppdrag om att allt stöd och bidrag till föreningslivet ska vara jämlikt och transparent. Vilket gör att föreningar med avtal om tjänster med förvaltningen ska övergå till att vara årligt sökbara bidrag för drift och verksamhet. Totalt handlar det om ett femtontal föreningar vars avtal sträcker sig mellan 12-36 månader. Kultur- och fritidsförvaltningen har uppnått att hälften av föreningarna som tidigare hade avtal med kommunen numera söker årligt drift- och/eller verksamhetsbidrag. Arbetet kommer att fortgå under 2024. Under året har förvaltningen arbetat tillsammans med Luleå Ridklubb med övergången till att söka årligt verksamhetsbidrag vilket ersätter tidigare avtal. Målet bedöms uppnått trots att alla föreningar med tidigare avtal om tjänster ännu inte är fullt ut genomarbetade vilket har att göra med avtalsperioder och uppsägningstider för avtalen.

Etablera en dörr in för bidrag

En dörr in gällande bidrag är idag etablerat inom Luleå kommun. Alla föreningar som söker bidrag gör det i ett digitalt ansökningsförfarande via lulea.se. Ansökningarna handläggs hos respektive förvaltning (kultur- och fritidsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, socialförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och kommunstaben) inom kommunen. Kultur- och fritidsförvaltningen har under året bjudit in till återkommande träffar med kommunens handläggare där aktuella frågor lyfts och utvecklingsområden behandlas. Under hösten genomfördes en tre dagar lång utbildning i det digitala systemet med kommunens handläggare i kommunen. Vid utbildningen deltog även Kundcenter som är en viktig part i arbetet med en dörr in.

Delaktig: Utöka kunskapen hos civilsamhället inom barnkonventionen och jämställdhet

Målet för området är att utbilda civilsamhället i Barnkonventionen. Arbetet har inte påbörjats under 2023. Ett första steg i arbetet för 2024 är att ta fram en struktur och utforma utbildningen.

Delaktig: Ta fram framtidens uppdrag gällande Servicepunkt Råneå

Första steget i uppdraget har varit att ta fram en rapport som underlag till nämnden inför beslut gällande framtida uppdraget för servicepunkt Råneå. Rapporten/utredningen innehåller resultatet från genomförda intervjuer med civilsamhället och organisationer samt enkät till råneåborna. Rapporten innehåller även en redogörelse för vad som gjorts under de två projektåren då "Medborgarkontoret" drivits av biblioteket i Råneå samt ett förslag till vad det utökade uppdraget för Råneå bibliotek ska omfatta. Rapporten har varit på miniremiss till Råneå biblioteks arbetslag samt tidigare medarbetare på Medborgarkontoret. Därefter har kultur- och fritidsnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med full enighet beslutat om att överlåta budget och uppdrag till Råneå bibliotek enligt förslag på utvidgat uppdrag.

Målet att ta fram framtidens uppdrag gällande Servicepunkt Råneå är uppnått under året. Under 2024 kommer arbetet fortsätta med att se över skyltning, införandet av meröppet mm.

Aktiv: Luleå utvecklas som evenemangsstad

Aktiviteter som planeras att genomföras är en förstudie för en samlad evenemangsservice, fortsätta utveckla arrangörer som genomför evenemang i kommunen, publikutveckling på Kulturens hus, utveckla nätverk för mötesbranschen samt öka tillgänglighet i lokaler och besöksmål. Flera av aktiviteterna är långsiktiga arbeten som kommer att sträcka sig under planeringsperioden men flertalet påbörjade projekt och aktiviteter leder till en viktig förflyttning mot att utveckla Luleå som evenemangsstad varför måluppfyllelse för året markeras grönt. Målet bedöms som uppnått tack vare att personella resurser har tillkommit i arbetet med evenemang och att fler arrangemang med både interna och externa arrangörer har genomförts under året.

Skapa förutsättningar för att göra kommunen ännu bättre som evenemangsstad

Under 2022 presenterades en evenemangsrapport som LTU Business på uppdrag av Luleå kommun tog fram. Arbetet leddes av konsulter från LTU Business som tillsammans med verksamhetsexperten från kultur- och fritidsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen samt Luleå Business Region. Rapporten ses som ett koncept om hur Luleå ska bli en ännu bättre evenemangsstad. Styrgruppen som ledde arbetet gjorde valet att gå vidare i arbetet med en samlad evenemangsservice under kultur- och fritidsförvaltningen och arbetet med att ta fram en förstudie är påbörjad. En projektgrupp är skapad med personal från berörda förvaltningar samt Luleå Business Region och målet är att förstudien är klar och kan rapporteras under våren 2024.

Fortsätta utveckla arbetet med arrangörer som genomför evenemang i kommunen

Samtidigt som förvaltningen påbörjat arbetet för en evenemangsservice så ses en ökning av evenemangen i Luleå. Vårens och sommarens evenemang är genomförda och avslutades med LÅ Vibe. Ett nytt koncept för målgruppen unga som har genomförts på Hertsön, Gultzauudden och avslutningsvis i Råneå. Höstens medialt uppmärksammade evenemang Luleå Live genomfördes under oktober månad.

Vi ser ett ökat intresse från externa arrangörer som vill göra arrangemang i kommunen. Under sommaren 2023 har ett flertal inbokade evenemang i kommunen genomförts; Evenemang i Luleå energi arena, evenemang på Hägnan, konsert i Södra hamnplan och evenemang i samband med festivalen Putte i parken m fl. Kultur- och fritidsförvaltningen har fått förfrågningar om ytterligare evenemang i kommunen under året men av bland annat praktiska skäl kommer dessa inte genomföras under 2023.

Förvaltningen har kunnat etablera uppdraget som evenemangslots vilket har kunnat ske genom att personella resurser har tillförts i arbetet med Evenemangsservice. Rekrytering av projektledare har genomförts och resursen för affärsutveckling av evenemang har tillförts från Luleå Business Region. Förvaltningen kommer från 2024 hantera fördelningen av evenemangspotten. Arbetet med att ta fram kriterier för potten har påbörjats men är ännu inte slutförd.

Fortsätta arbetet med publikutveckling

Trenden hos Kulturens hus publik är att publiken ändrat köpbeteenden efter pandemin. Kunderna köper biljetter närmare in på evenemanget än vad de gjorde tidigare. Detta gäller dock inte kända artister som liksom tidigare ofta säljer ut konserterna direkt. Kulturens hus abonnemangsserier (jazz, klassiska och dans) har tappat abonnenter efter pandemin men det finns en viss trend av att de kommer tillbaka. Genomförda analyser och framtagna strategier har gjorts för hur publiken till Kulturens hus arrangemang kan vinnas tillbaka. Detta har gett effekt. Exempelvis sålde Dansserien 124 abonnemang på en vecka vilket är fler än någon annan samarbetspartner som är med i Dansnät Sverige. Enligt mätningar ses en uppgående trend för Kulturens hus scenprogram och det gäller även besöken i konsthallen. Innan jul såldes många fler presentkort jämfört med de senaste åren vilket tyder på en uppåtgående trend. Kulturens hus har jobbat med studentabonnemang och har en idé om att söka studentambassadörer för att nå fler unga som verksamheten planerar att jobba mer med under 2024.

Delta i det nystartade nätverket för mötesbranschen som ägs av Luleå Business Region (LBR)

Förvaltningens konferens- och mötesverksamhet på Kulturens hus deltar i nätverket. Under våren har nätverket arrangerat och genomfört en "säljresa" tillsammans med LBR/Convention byrå i syfte att marknadsföra Norrbotten, Luleå och Kulturens hus som anläggning. Responsen från de kunder som besöktes upplevdes som väldigt positiv vilket stärkte bilden av att norra Sverige och Luleå är en intressant plats för många av byråernas kunder. Nästa steg är att planera en "visningsresa" för byråerna.

Evenemang på friluftsmuseet Hägnan - öka tillgängligheten i lokaler och besöksmål

Friluftsmuseet Hägnan arbetar med att utöka och förenkla för föreningar och övriga arrangörer av evenemang/arrangemang. En manual är framtagen som belyser hur arbetet ska fortskrida under året.

Grannskap: Succesivt växla upp service och utbud för 100 000 invånare

Aktiviteter för att växla upp service och utbud för samhällsomvandling är att erbjuda fritidsverksamhet för unga på fler platser, förbättra processen för 1%-konsten samt se över förutsättningar för kulturens del i Luleås samhällsomvandling. Framsteg kan ses vad gäller mobila fritidsverksamheten genom besök på flertalet områden som inte har fysiska fritidsgårdar, nattidrotten har startat på Tunområdet och Porsön. Processen för den konstnärliga gestaltningen, den sk 1%-konsten, håller på att ses över för att förbättras som ett viktigt inslag i samhällsbyggnadsutvecklingen. Förutsättningar för Kulturens plats i Luleås samhällsomvandling ses över med bl a införande av en kulturfond och en näringslivslots kopplat till kultur. Besöksmålen på Hägnan och i skärgården har fått ökade besöksantal. Aktiviteter för att växla upp service och utbud för fler invånare pågår och är påbörjade.

Erbjuda aktiviteter för unga på fler platser med hjälp av den mobila fritidsverksamheten (On the Go) och Nattidrott

Erbjuda våra unga alternativ att göra på sin fritid är Ung i Luleås huvuduppdrag och målgruppen är väldigt viktig att omhänderta. En verksamhetsplan för Nattidrotten och On the Go är framtagna och är viktig för att fortsätta utveckla verksamheterna gentemot Luleås ungdomar.

Nattidrotten vänder sig till åldrarna 13-20 år och påbörjade sin verksamhet i december 2022 på Tunahallen i stadsdelen Tuna. Verksamheten pågår mellan kl 20:00 -24:00 varje fredag med aktiviteter såsom fria aktiviteter, tävlingar, trygga vuxna och möjligheten att träffa nya vänner. Varje kväll finns flera utbildade ledare på plats, och många gånger medverkar också ledare från stans idrottsföreningar. Nattidrotten har även verksamhet i Porsöhallen. Utöver det erbjuds också parasportsaktiviteten Sportis, för barn och unga med funktionsnedsättning i Tunaskolans sporthall varje tisdag kl 14.00-15.00.

En annan "ny" verksamhet inom Ung i Luleå är den mobila fritidsgården "On the Go" som möter unga där de är och arrangerar aktiviteter på olika platser runt om i kommunen. On the go utgår från Navet (Kungsgatan 23A) och rullar ut till högstadieskolor och bostadsområden med en elbil full med utrustning och material. Verksamheten bygger på ungas egna idéer och engagemang. Ett lyckat arrangemang under året har varit den epatraktorsträff som genomfördes på Brändön med 85 fordon. Unga som vill arrangera aktiviteter kan få coachning via On the go för att gå från idé till verklighet på en plats nära dem.

Förbättra processen för 1%-konsten

I en samhällsomvandling med många nybyggnationer och nya eller större stadsdelar är 1 %-konsten ett viktigt inslag i närmiljön. En konstpolicy är framtagen och politiskt beslutad. Ett arbete pågår att öka medvetenheten om konstpolicyn internt i kommunen. Detta görs genom att lyfta konstpolicyn i samband med alla möten som pågår när det gäller samhällsplaneringsprocessen. En ambition är att förbättra kunskaperna kring offentlig konst hos berörda i samhällsutvecklingsprocessen. Ett nätverk inom kommunen med funktioner inom konstnärliga gestaltningen, landskapsarkitekt, stadsarkitekt och stadsträdgårdsmästare har bildats för ökad samverkan kring den offentliga konsten. Under året har den offentliga konsten även fått en offentlig webbsida med möjlighet att söka fram all konst, beskrivning och geografisk placering.

Kulturens roll i framtidens Luleå

En förstudie har genomförts om "Kulturens plats i Luleå" vilken beskriver kulturen som viktig del i Luleås samhällsomvandling och har fått nationell uppmärksamhet. Inför 2024 har Luleå kommun satsat 1 mkr till den offentliga konstens utveckling och 2 mkr för kulturgarantin.

Idéer som lyfts fram i förstudien har sorterats utifrån komplicerade/mindre komplicerade respektive stor effekt/mindre effekt vilket skapar underlag till arbetet med samhällsomvandlingen. Några idéer från rapporten såsom bildande av en kulturfond och en näringslivslots mellan näringslivet och kulturen omhändertas inom en av kommunens sex initiativ "Accelererad samhällsomvandling. En konferens "Konst och kultur som drivkraft i samhällsomvandlingen" i samverkan med Norrbottensteatern och Bodens kommun har genomförts i november i syfte att lyfta kulturens drivkraft i samhällsomvandlingen. Rapporten har lyfts fram under ett seminarium på Almedalen där Luleå kommun deltog tillsammans med Region Norrbotten. Luleå kommun är även deltagit vid SKR:s kulturkonferens i Skellefteå där rapporten presenterats.

Deltagande i utvecklingsplaner

Förvaltningen deltar genom representation för idrottshallar och friluftsanläggningar i detaljplanarbeten vid framtagande av underlag för framtida bostadsområden samt utvecklingsarbeten kopplade till skolutredningen.

Utveckling av besöksmålen

Besöksmålen inom skärgården och på friluftsmuseet Hägnan och världsarvet har ökat i popularitet genom ökad besökstillströmning.

Ta fram en anläggningsstrategi i samverkan med Bodens kommun

- Målet att ta fram och utveckla en anläggningsstrategi är ett större arbete som pågår under hela planeringsperioden. Målet för året har varit att ha kommit fram till en plan om vad som ska göras och hur arbetet ska läggas upp. Tillsammans med Bodens kommun har beslutat fattats om att genomföra en kartläggning av nuvarande idrottsanläggningar i Luleå och Boden. Utredningsuppdrag för detta har lämnats till Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna (RF-SISU). Det gäller en nulägesanalys på de idrottsanläggningar, både kommunala och föreningsägda, som finns i respektive kommun. Inventeringen kommer ligga till grund för en gemensam anläggningsstrategi. I denna strategi ska nya behov och önskemål som kan medföras av den omställning som regionen står inför tas i beaktande.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	339 410	328 932	342 739	3 329	342 739	328 932
Kommunbidrag	342 739	331 680	342 739	0	342 739	331 680

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	19 530	24 195	19 200	-330	19 200	24 195
Summa	19 530	24 195	19 200	-330	19 200	24 195

Miljö- och byggnadsnämnden

Mål

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer - Vi ska tillsammans arbeta för en hållbar framtid.

● Effektmål 1 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till de övergripande målen JÄMLIK respektive DELAKTIG. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Vi ska tillsammans arbeta för en hållbar framtid" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

Tillsammans med våra medborgare och företag tar vi ett gemensamt ansvar för vår hållbara utveckling. Myndighetsutövningen har till uppgift att med lagstiftningen som grund fatta hållbara beslut utifrån ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Viktiga beståndsdelar i arbetet är Vision 2040, avdelningens tillsynsplan, miljömål, folkhälsomål, livsmedelsmål och agenda 2030.

- Nätverk för hållbart byggande
- Tillsyn i vårt uppdrag
- Arkitekturpolicy inlett
- Fairtrade

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Halvera koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten jämfört med 2019. (Utfall 2019: 271 005 kg)	140 468 kg	133 501 kg (Utfall 12 mån)	135 502 kg
Hållbar miljö - Åtgärdstakten för enskilda avlopp	2,20%	4%	4%
Andel tankad biogas i förhållande till fossila bränslen - tankningskvot	86,90%	90%	

Halvera koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten jämfört med 2019.

Särredovisning gällande koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten för Miljö- och byggnadsavdelningen saknas, uppföljning av mätetalet har därför gjorts på förvaltningsnivå.

Koldioxidutsläppet från de lokala resorna i tjänsten har minskat med 51% (ca 137 500 kg) under referensperioden för helåret jämfört med referensperioden 2019 och därmed har målet om en halvering av koldioxidutsläppet jämfört med 2019 nåtts under året. Minskningen jämfört 2019 beror dels på fler fordon med fossiloberoende drivmedel, dels en effektivisering av fordonsparken och en minskad körsträcka men har också påverkats i båda riktningarna av förvaltningens övertagande av vaktmästartjänsterna från barn- och utbildningsförvaltningen samt överföring av VA-driften till Luleå Miljöresurs AB. Den enskilt största bakomliggande orsaken till att målet för nämnden har kunnat nå står överföringen av VA-driften till Luleå Miljöresurs AB för. Prognosen för 2024, där målet fortsatt finns kvar, kommer att vara utmanande att nå på grund av förändrad reduktionsplikt vilket förhoppningsvis för helåret kommer att kunna balanseras av utbyte till fler elfordon.

Hållbar miljö – Åtgärdstakten för enskilda avlopp.

Åtgärdstakten för enskilda avlopp är säsongsbetonad och genomförda inventeringar 2023 har gått enligt plan. Avdelningen har nått sitt mål för året på 4 %.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer - Självförsörjning.

● Effektmål 1 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till de övergripande målen JÄMLIK respektive DELAKTIG. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Självförsörjning" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

I planerings- och byggprocessen kan vi styra byggandet så att värdefull jordbruksmark bibehålls och lokala matproduktionen kan utvecklas i syfte att öka självförsörjningsgraden. I planeringen kan

perspektiv kring självhushållning (exempelvis kolonilotter, närodlat) tas med som viktiga perspektiv och utvecklingsområden. Förutom möjlighet till odling kan sådana initiativ även bli mötesplatser i kommunen som ökar attraktiviteten och tryggheten i samhället.

- Ingår i vår prövning av ärenden
- Dialog med plan om att lyfta innovativa nya lösningar i kommande planer kring närodling.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer - Vi verkar för att den miljö där barn vistas är säker, hälsosam och utvecklande.

● Effektmål 1 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till de övergripande målen JÄMLIK respektive DELAKTIG. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Vi verkar för att den miljö där barn vistas är säker, hälsosam och utvecklande" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

Stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram en handlingsplan för att visa vilka insatser som behöver göras inom våra olika uppdrag kopplat till barnperspektivet. Handlingsplanens insatser som kopplas mot vårt uppdrag kommer att genomföras under detta verksamhetsår.

- Barnkonventionen som lag har använts som en delmängd i bl.a. bygglovsbeslut.
- Tillsyn på förskolor och skolor
- Grönnytefaktor i bygglov
- Bostadsanpassning för barn och unga.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas och behövs året runt - Främjande och pedagogisk myndighetsutövning

● Effektmål 2 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till det övergripande målet INNOVATION samt syftar till att möta utmaningarna inom KOMPETENSFÖRSÖRJNING. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Främjande och pedagogisk myndighetsutövning" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

Även om vi inte når hela vägen inom vissa mätetal så väger SKR:s NKI mätning tungt och gör att vi väljer att sätta grön färg på målet som helhet.

Det ska vara lätt att förstå våra beslut och vi ska som myndighet arbeta för att hjälpa, guida och vägleda våra medborgare och företag att göra rätt och vi ger bra service. Forskning visar att ett ökat förtroende för myndigheten fås bland annat genom ett lyhört arbetssätt vilket också ofta ger ökad regelefterlevnad i samhället. En viktig framgångsfaktor är att arbeta med dialog i våra olika processer och öka tillgängligheten till vår verksamhet. Vi vägleder och guidar våra kunder att göra rätt bland annat genom en bra hemsida, bra e-tjänster och ökad dialog. Vi arbetar med digitalisering för att underlätta kontakten med kommunen i våra frågor. Vi har även under året lagt ett mer externt fokus med fler företagsbesök för att lära av varandra. Inför semestern la vi ut en nyhet på Vårt Luleå i syfte att de företag som vill ha en kontakt av oss kan höra av sig så bokar vi in ett möte.

- Utvecklingsarbetet på avdelningen drivs med ständiga förbättringar
- Fokus framåt på mer externt arbete för ökad förståelse för våra kunders upplevelser.
- Utveckla hemsidan så att vi har enkel och bra information.
- Tonalitet i våra nya e-tjänster
- Vi firar framgång utifrån resultat på NKI 2022.
- 8 företagsbesök genomförda under året för att utveckla dialogen med företagen.

Vi skapar stolthet för landsbygd, stad samt vårt arbete

Genom vårt aktiva arbete med en främjande och pedagogisk myndighetsutövning kommer våra kunder bli nöjdare och vi stoltare över vårt uppdrag. Stolthet av arbetet gör att vi känner att vi spelar roll och att vi bidrar till en god arbetsmiljö på avdelningen.

Vi ser en positiv förflyttning kopplat till vårt utvecklingsarbete kopplat till SKR:s NKI-mätning. Det innebär inte att vi kan luta oss tillbaka och säga att vi är klar utan utvecklingsarbetet kommer ständigt finnas med som en viktig faktor i vårt myndighetsarbete. Även om vi inte når alla mål under året så väger NKI resultatet högst och därav värderar vi målet som grönt.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Digital samhällsbyggnadsprocess - Andel ansökningar via Mitt Bygge	53%	53%	55%
Effektiv handläggning - Andel kompletta bygglovsansökningar med beslut inom 10 veckor	94%	87%	100%
Pedagogisk myndighetsutövning - andel bygglovsärenden där det krävs komplettering inom 3 veckor	50%	46%	32%
Uppnå rättssäker och effektiv verksamhet - Kundnöjdhet (NKI) inom Miljö och byggs verksamheter	73% (avser 2021, publiceras i apr-22)	74% (avser 2022, publiceras i apr-23)	74%

Digital samhällsbyggnadsprocess – Andel ansökningar via Mittbygge

Vår externa e-tjänsteportal Mittbygge har lagts ned av leverantören och avdelningen stängde för inkommande ärenden den 1 september 2022. Det innebär att avdelningen stått utan e-tjänster på bygglovssidan sedan dess.

Under året har ny e-tjänster skapats med fokus på att göra de enkla att förstå, ha en rätt tonalitet i budskapet och självinstruerande som användare. Lansering av de nya e-tjänsterna har gjorts under den andra halvan av året och har fallit väldigt väl ut i uppstarten och Luleå kommun är en av de första kommunerna i landet att vara klar med en ny lösning. Nu finns det goda förutsättningar att fortsätta att leverera bra e-tjänster för miljö- och byggavdelningens verksamheter. Eftersom våra e-tjänster inte har varit ingång förrän i slutet av året så har avdelningen inte riktigt nått målet med att få in 55 % av våra ärenden digitalt utan resultatet för 2023 blev 53 %.

Under hösten lanserades sju nya e-tjänsterna. Från att de produktionssattes har 46 % av ärendena inkommit via e-tjänsterna (privatpersoner 65 %, företag 36 %). Marknadsföring av e-tjänster påbörjades innan jul men fler insatser kommer att göras under 2024.

När avdelningen nu tar fram egna e-tjänster finns möjlighet att utforma på ett sätt som går i linje med vår målbild. För våra kunder kommer det att bli lättare att göra rätt och förbättrar vår service och effektivitet.

Effektiv handläggning – Andel kompletta bygglovsansökningar med beslut inom 10 veckor

87 % av bygglovsansökningarna har fått beslut inom 10 veckor (avskrivna och avvisade ärenden ej inräknade) och avdelningen når därmed inte målet om att 100 % av ansökningarna beslutas inom 10 veckor. Orsaken till ett något lägre resultat är att avdelningen har haft ett kompetensskifte och haft längre sjukskrivning som påverkat möjligheten att hålla handläggningstiden i vissa ärenden. Verksamheten ligger nu vid årsskiftet mer i fas och förväntar en återhämtning av mätetalet under året.

Pedagogisk myndighetsutövning – andel bygglovsärenden där det krävs komplettering inom 3 veckor

Andel bygglovsansökningar som är kompletta när de kommer in förbättras även om avdelningen inte når målet som är högt ställt. I Sverige är snittet för andelen ärenden som inte är kompletta 59 % vilket visar att Luleå ligger på en bra nivå men avdelningen vill fortsätta med att göra det ännu enklare att göra rätt i våra processer. En framgångsfaktor är att utveckla den muntliga dialogen syfte att göra det lättare att göra rätt.

I arbetet med att utforma nya mer vägledande e-tjänster och genom att utveckla bygglovssidorna på webben kommer vi förhoppningsvis få fler kompletta ansökningar.

Fler kompletta ansökningar leder till en mer effektiv handläggning och att kunden får sitt beslut snabbare.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas och behövs året runt - Säkerställa att vi har trygga, rena tillgängliga och tilltalande miljöer.

● Effektmål 2 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till det övergripande målet INNOVATION samt syftar till att möta utmaningarna inom KOMPETENSFÖRSÖRJNING. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Säkerställa att vi har trygga, rena, tillgängliga och tilltalande miljöer" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

Avdelningen har en viktig roll att genom sina ordinarie processer säkerställa och ställa krav på verksamheter och medborgare kring trygghet, tillgänglighet, städade, säkra och tilltalande miljöer.

- Tillsyn för att se hur aktörer lever upp till förväntningar kring bygg- och rivningsavfall.
 - Tillsyn inom vårt uppdrag
 - Arbetet med arkitekturpolicy inlett för att skapa attraktiva miljöer på landsbygd och i stad.
-

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas och behövs året runt - Utveckla vår samverkan med externa parter

● Effektmål 2 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till det övergripande målet INNOVATION samt syftar till att möta utmaningarna inom KOMPETENSFÖRSÖRJNING. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Utveckla vår samverkan med externa parter" har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

En del i arbetet kan vara att bjuda in företag, organisationer och medborgare i vårt arbete för att bygga kunskap tillsammans. Nya lagar, föreskrifter, rutiner mm behöver förankras och vara förutsägbara för bästa effekt i samhället.

- Nätverk för hållbart byggande
 - Bygg och fastighetsbranschrådet
 - Praktik och exjobb
 - Utvecklad dialog med företag inom våra uppdrag.
 - Drop-in rådgivning bygglov
-

Kompetensförsörjning - Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas och behövs året runt - Möta det arbetskraftsbehov samt den kompetensutmaning som den accelererade samhällsomställningen kräver

● Effektmål 2 stöder i huvudsak övergripande mål NATUR, och bidrar i viss omfattning till det övergripande målet INNOVATION samt syftar till att möta utmaningarna inom KOMPETENSFÖRSÖRJNING. Bedömningen för 2023 är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs inom ramen för det underliggande målet "Möta det arbetskraftsbehov samt den kompetens-

utmaning som den accelererade samhällsomställningen kräver” har bidragit till att nå en framdrift inom de övergripande målen.

Utmaningen i effektmålet syftar till att möta utmaningarna inom kompetensförsörjningen.

Den positiva utvecklingen i Luleå, inom länet och i närområdet kommer att ställa ökade krav på kommunen som myndighet. En ökad konkurrens om arbetskraften kan innebära att det blir svårare att rekrytera personal med rätt kompetens och erfarenhet. För att möta detta behöver vi jobba med att stärka varumärket och se till att kommunens erbjudande är attraktivt för att kunna locka fler till offentlig sektor.

Ett varumärke stärks genom en ökad kundnöjdhet. Grunden för kundnöjdhet handlar om goda levnadsvillkor, där vår miljö i landsbygd och stad utgör en viktig del. Här bidrar avdelning miljö- och bygg, som en viktig del i det dagliga arbetet, till att säkerställa trygga, rena, tillgängliga och tilltalande miljöer i vår stad.

Andra viktiga faktorer för ökad kundnöjdhet är bemötandet och effektiva arbetsprocesser vid omhändertagande av kundens ärenden. Avdelningens utvecklingsarbete för en främjande och pedagogisk myndighetsutövning syftar såväl till en ökad kundnöjdhet som att öka attraktiviteten att arbeta inom området då avdelningens bidrag genom effektiv hantering och nöjda kunder även skapar stolthet för det arbete som utförs. Att vara en del av, och kunna bidra till, ett arbete man kan vara stolt över är en viktig faktor för att vara attraktiv på arbetsmarknaden.

Inom avdelning miljö- och bygg har en analys för bedömning av förväntat framtida personalbehov inför önskad befolkningstillväxt i Framtidens Luleå genomförts.

Möjligheter för att ta fram och utveckla en gemensam modell för beräkning av framtida behov kommer att ses över inom förvaltningen. Kommunövergripande scenarios gällande förväntad befolkningsutveckling kommer att vara viktiga data för beräkningsgrunderna i modellen och är nödvändiga för ett så samstämt och verklighetstroget resultat som möjligt inom kommunen.

En kartläggning avseende nuläge och kommande behov, i huvudsak kopplat till kommande pensionsavgångar, gällande kompetensförsörjningen har genomförts inom förvaltningen. För avdelning miljö- och bygg, som har en relativt ung medelålder, utgör kommande pensionsavgångar inte ett stort rekryteringsbehov. Utmaningen består i att kompetenserna inom miljö- och bygg är attraktiva på marknaden, i tillägg till de inom avdelning miljö- och bygg ovan redovisade och pågående aktiviteter för att öka attraktiviteten pågår även aktiviteter centralt inom kommunen.

Kompetensförsörjningen är avgörande för framtiden och vi behöver utveckla vårt erbjudande som arbetsgivare över tid och det kommer inte vara en enkel utmaning att adressera i konkurrens med många andra.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	35 051	22 751	27 327	-7 724	27 327	22 751
Kommunbidrag	27 327	25 000	27 327	0	27 327	25 000

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	0	0	500	500	500	0
Summa	0	0	500	500	500	0

Socialnämnden

Mål

Socialnämnden erbjuder en god service med god kvalitet.

Måluppfyllelse utifrån nämndens målsättning och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Medel.

Utfallet för målsättningen om att Socialnämnden erbjuder en god service med god kvalitet bedöms målet för året inte har uppnåtts. Detta ligger till grund dels utifrån identifierade kvalitetsförbättringar som krävs och som framkommit i internkontrollen 2023. Det avser såsom gällande kvalitet för efterlevnaden av avvikelse processen (ex. minska läkemedelsavvikelser), förbättra arbetet med att upprätta och följa upp genomförandeplaner och förbättra följsamhet till hygien – och klädrutiner. Det har också identifierats brister i brukarupplevelsen inom hemtjänsten utifrån resultatet i den årliga enkäten enkät "Vad tycker äldre om äldreomsorgen? Det som sticker ut är område avseende service och kvalitetsfaktorer såsom tillgänglighet och information.

Resultatet visar att brukarnas upplever brister i att påverka vilka tider hemtjänstpersonalen kommer, hur lätt eller svårt det är att få kontakt med hemtjänstpersonalen vid behov och om hemtjänstpersonalen meddelar brukaren i förväg om tillfälliga förändringar.

Utöver dessa också om brukaren vet var man vänder sig om man vill framföra synpunkter och klagomål. Det framkommer också att flera besvärar av ensamhet. Det som är ett positivt resultat är att större delen av de svarande upplever att hemtjänstpersonalen bemöter den enskilde på ett bra sätt.

Under 2024 kommer aktiviteter att genomföras så att fler brukare svarar på enkäten, en mer jämlik brukarupplevelsen ska kunna ses mellan enheterna och ett förbättrat resultat som helhet i jämförelse med 2023.

Förvaltningens analys av enkätens resultat i sin helhet är att tidigare års handlingsplaner bara har avsett respektive verksamhet, vilket har lett till att åtgärder på övergripande nivå inte har säkerställts och följts upp på ett strukturerat sätt. Annat som har identifierats är behovet av att förbättra och utveckla den externa informationen om äldreomsorgen via Luleå kommuns hemsida. Detta genom exempelvis fler artiklar och information i tidskriften Vårt Luleå med mera. Övriga aktiviteter som kommer genomföras under 2024 är bland annat att utveckla och förbättra kommunikationen, exempelvis genom brukardialoger, anhörigträffar och uppdaterat informationsmaterial på webbsidan.

Under 2023 startades en kampanj med att skicka ut den förfrankerade blanketten "Låt oss veta vad du tycker" med syftet att få in synpunkter och klagomål som förvaltningen kan omhänderta. Möjligheten finns att vara anonym. Först ut var hemtjänsten där cirka 60 inkomna synpunkter och klagomål har inkommit via kampanjen. Det var hög andel positiv feedback där det framkommer nöjdhet med omvårdnad till närstående, bemötande och med personalen. Fåtal var klagomål och handlade exempelvis om brister i tillgänglighet och om insatsernas utförande.

Beträffande webbsida så pågår också ett arbete med utveckling av både den interna- och externa webben på kommunövergripande nivå där förvaltningen är med och bidrar i arbetet. Syftet med utvecklingen är att öka tillgängligheten för medborgare att dels kunna ta del av information som kommunen delar, dels att själv hitta information om kontaktvägar, service och insatser som Luleå kommun erbjuder.

Utifrån förvaltningens övriga bidrag till måluppfyllelse genom olika målinriktade aktiviteter, har den av nämnden tidigare beslutade Riktlinjer om en god service, omhändertagits i samtliga verksamheter och omsatts i olika aktiviteter.

Ett arbete är också påbörjat på förvaltningsövergripande nivå med att kommuniceras ut riktlinjerna på ett tillgängligt och inspirerande sätt på såväl intern- som på extern webb.

För att uppfylla socialnämndens riktlinjer gällande service inhämtas medborgarnas upplevelse av service inom Folkhälsa vid varje avslutad kontakt. 373 personer har besvarat enkäten under peri-

oden januari - november 2023. 98,9 % var mycket eller ganska nöjd med bemötandet (93,9 % var mycket nöjda och 5 % ganska nöjd). 96,6 % uppgav att de hade mycket eller ganska stor nytta av stödet de fått. Bakomliggande orsaker till goda resultatet ligger främst i att medarbetarna har god kunskap om service, de arbetar personcentrerat samt att medborgarna har rätt att vara anonyma och stödet är lättillgängligt. Målet är att bibehålla det goda resultatet.

Vård- och omsorgskollen är ett verktyg för återkoppling direkt från personer som har kontakt med vården. Under våren 2023 har 17 telefonintervjuer genomförts med patienter som är inskrivna i hemsjukvården (9 män och 8 kvinnor). 82 % uppgav att de kände sig trygga med vården i hemmet. 88 % vet hur de kommer i kontakt med sin fasta vårdkontakt i hemsjukvården. Synpunkter inkom på att telefontiden på morgonen inte var en bra tid. För att erbjuda bättre service har man inom hemsjukvården börjat arbeta med ett nytt telefonsystem, call-back.

Under 2024 kommer telefontiderna att utökas än mer.

Verksamheten för myndighetsutövning har under året genomfört telefonintervju (slumpmässigt urval utifrån bokningslistan) med 15 medborgare som har haft kontakt med verksamheten under en period. Detta i syfte att följa upp god service utifrån upplevelsen av bemötande, delaktighet och tillgänglighet på en skala 1–10. Åtta av 15 svarade.

Resultatet avseende upplevelsen av delaktighet och tillgänglighet så framkommer det en viss missnöjsamhet hos de intervjuade. Exempel är svårigheter att nå handläggare via telefon, samt missnöjd över en placering eller ett avslag på ett beslut. Upplevelse av bemötande är god. Samtliga inkomna svar omhändertas och åtgärder genomförs.

För övrigt har ett arbete inom förvaltningen genomförts med syfte att öka tillgänglighet till information om de förebyggande serviceinsatserna. Det övergripande målet var att fler personer i Luleå kommun ska kunna ta del av information om råd och stöd-verksamheter och att fler medborgare ska söka sig till verksamheterna. Information om råd och stödverksamheterna finns nu översatt till 14 olika språk. Trycksaker har tagits fram och informationen på kommunens webbsida har utvecklats.

Övrigt som skett under 2023 är att Äldresupporten har skickat ut erbjudande om hälsofrämjande samtal till alla 80+ medborgare. Det skickades ut till cirka 5000 och 250 tackade ja till det. Analys av resultatet av samtalen pågår och utifrån det planeras åtgärder och aktiviteter.

Implementering av förvaltningens Handlingsplan Nationella minoriteter år 2022–2026 har genomförts inom förvaltningen under 2023. Exempelvis har det inom vård- och omsorgsboenden genomförts aktiviteter såsom gudstjänster på finska, uppmärksammat högtidsdagar, ny vägghalender för att enklare uppmärksamma högtidsdagar och traditioner, trubadurer på minoritetsspråk, förtydligande i aktivitetsombudets roll om att anpassa aktiviteter mot målgrupp och olika teman på mat från olika kulturer.

Inom vård- och omsorgsboenden har det under 2023 genomförts vår- respektive höst en telefonenkät till anhöriga med kvalitetsfrågor. Totalt har 1253 (vår 598, höst 654) anhöriga kontaktats. Upplevelse av nöjd med bemötande så var resultatet 99 % (våren) respektive 99,3 % (hösten), sammantaget nöjd med boendet var resultatet 98 % (våren) och 96,6 % (hösten). Verksamheterna arbetar vidare med att omhänderta svaren.

Utveckla tidiga och förebyggande insatser med syfte att främja upplevelse av god hälsa, trygghet och säkerhet.

Måluppfyllelse utifrån nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

Målet att Utveckla tidiga och förebyggande insatser med syfte att främja upplevelse av god hälsa, trygghet och säkerhet, bedömer socialnämnden att målet har uppnåtts för 2023. Under året har ett ökat fokus varit på att förstärka och skapa fler alternativ i det främjande och förebyggande arbetet till dem förvaltningen är till för, oavsett kön, ålder, etnicitet, kulturell bakgrund mm.

Insatser har även skett i samverkan med civilsamhället. Arbetet fortsätter under 2024.

Resultat för mätetalet Antal nyinkomna fl/poj/kv/män för råd och stöd inom Folkhälsas olika verksamheter som främjar psykisk hälsa visar att under 2023 har det skett 2879 nya kontakter (enskilda + grupp), fördelat på 1753 kvinnor, 1012 män, 113 där kön ej uppgetts. Målet för året (2200) har uppnåtts med god marginal.

Vidare har Föräldrasupporten genomfört ABC (alla barn i centrum) kurser på arabiska, lättsvenska och för föräldrar som har barn med NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) diagnos.

Kurstillfällena har varit välfyllda med deltagare och stor efterfrågan har varit stor till medverkande i kursen som vänder sig till föräldrar som har barn med NPF diagnos.

I det uppsökande arbetet pågår konceptet Sunda relationer i gymnasieskolan för att öka kunskaperna om våld samt att de ska veta var man söker hjälp. Det har varit en stor efterfrågan från elever från åk 2 och 3 på gymnasiet (prioriterade grupper).

Från och med 2024 kommer arbetet i Forum relationer att arbeta utifrån ett nytt koncept där samverkan kommer att ske med Ungdomsmottagningen och Centrum mot våld, CMV.

Under året har inga beslut fattats av barn- och ungaenheten gällande Fredasamtal för 15–18-åringar. Däremot har tre personer fått information om deras möjlighet till Freda-insats med anledning av partnervåld. Ingen av dessa har önskat insats. Förvaltningen kommer under 2024 fortsätta följa upp detta och fortsätta erbjuda möjligheten om detta för dem förvaltningen möter.

Förvaltningen har också medverkat vid föräldramöten och informerat om socialtjänst där har även Föräldrasupporten varit med. Genom fältverksamheten kommer förvaltningen ha ökad möjlighet till att utveckla tidiga kontakter.

Vidare har förvaltningen också utvecklat arbetssättet tillsammans med skola och polis. Bland annat SIG (social insatsgruppen) för unga och unga vuxna, samt att det i samverkan med LuleBo pågår ett arbete för att kunna erbjuda våldsutsatta en förtur av bostad samt detta utifrån barnperspektivet.

Under hösten 2023 startade ett pilotprojekt för fältverksamhet. Syftet med projektet är att utveckla ett relationsskapande arbetssätt med ungdomar i deras miljöer. Projektet pågår under 2024 och görs i samverkan med polis, fritidsgårdar, skolan med flera.

Under 2023 har ett arbete pågått genom ett uppsökande mot målgruppen som har ett skadligt bruk av alkohol, droger och spel om pengar. Projektet består dels av en samverkan med kyrkan, dels en uppsökande del.

Målgruppen som har ett skadligt bruk av alkohol, droger och spel om pengar söker i låg utsträckning stöd och vård på egen hand, varför det är viktigt att hitta målgruppen i deras närmiljö för att kunna erbjuda information, råd och stöd.

I uppsökande delen arbetar en socionom utåtriktad mot exempelvis hälso- och sjukvården och civilsamhället för att informera om det stöd och den hjälp som finns att ta del av i Luleå kommun.

Nykter idag

I mars 2023 startade projektet och genomförs i samverkan med civilsamhället och Svenska kyrkan. Utifrån den enskildes behov medverkar även myndigheter såsom Regionen, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Syftet är att erbjuda en uppsökande verksamhet för målgruppen som har ett skadligt bruk av alkohol, droger och spel om pengar.

Nykter idag är en pågående verksamhet med både regelbundna och nya besökare. Svenska kyrkan erbjuder en mötesplats för personer som vill göra en förändring och som försöker ta sig ur sitt skadliga bruk av alkohol, droger eller spel om pengar.

I ett nyktert sammanhang kunna delta och möta andra och dela erfarenheter som inger styrka och hopp, samt stödja och hjälpa varandra att uppnå och bibehålla nykterhet. Vid mötena deltar en socionom från socialförvaltningen och en diakon från kyrkan. Samarbetet med kyrkan fortsätter under 2024.

Nykter i dag har totalt tagit emot 67 personer, fördelat på 26 kvinnor samt 41 män. Ett bra resultat som torde beror på att många i Luleå har en önskan om att ingå i ett nyktert sammanhang. Även samverkan med kyrkan tros ha en betydelse till att vi nått fler nya kontakter, då kyrkan redan har en etablerad kontakt med många inom målgruppen. Nykter i dag arbetar vidare med att nå ut till fler

hälsocentraler, myndigheter samt frivilligorganisationer.

Inom förebyggande stöd anordnades i oktober 2023 "veckan för psykisk hälsa" där bland annat innehöll en föreläsning på Kulturens hus för alla Lulebor med Anders Hansen som förelästa utifrån hans bok Depphjärnan. Cirka 2000 Luleåbor deltog och det var en mycket hög nöjdhet från deltagarna. Arbetet är ett led i att genom att prata om ämnet kunna höja kompetensen samt minska stigmat om psykisk ohälsa.

Trygg i Luleå är ett av sex strategiska initiativ för Luleå kommun där socialförvaltningen har ett samordningsansvar.

Uppdraget under året har fokuserat på ett främjande, förebyggande och vid behov reaktivt arbets sätt för ett tryggt och socialt hållbart Luleå. Arbetsgruppen har identifierat sex prioriterade områden; platsen, försörjning och boende, existentiell hälsa, sociala sammanhang, inkludering samt brottsförebyggande.

Den 1 juli 2023 trädde den nya lagen i kraft gällande att kommunen ska ha en samordningsfunktion för brottsförebyggande frågor. Socialnämnden har enligt reglementet ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. I det brottsförebyggande arbetet ingår att göra kartläggning inom den egna organisationen. Utifrån det skapas en lägesbild över brottsligheten inom kommunens geografiska område och utifrån det upprättas en åtgärdsplan. Socialförvaltningens brottsförebyggande samordnare har också inlett ett arbete för att utveckla rapporteringen till Effektiv Samordning för Trygghet (EST).

För övrigt har även olika arbetsgrupper startats inom Trygg i Luleå för att fördjupa sig inom olika områden och ta fram relevanta åtgärder, det handlar bland annat om välfärdsbrott och psykisk hälsa. Bland annat inom området psykisk hälsa har ett arbete startats med att ta fram en handlingsplan för Luleå gällande suicidprevention. En ny samverkansöverenskommelse för effektiv samordning för trygghet tillsammans med Polisen har tagits fram under 2023.

En annan del inom Trygg i Luleå är ANDTS-planen (alkohol, narkotika, doping, tobak, spel). Arbetet har under året fokuserat på att presentera den nya nationella ANDTS strategin. Till stor del har fokus handlat om att förebygga boffning (inandning av olika drivgaser) genom samverkan med skola och polis. I Luleå kommer ett dopingförebyggande arbete ske då detta har ökat på gymmen. Även användande av e-cigarettor och vitt snus bland unga har ökat.

Utveckla arbetssätt i samverkan för hållbara lösningar och insatser med den enskildes behov i fokus.

Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

För målet Utveckla arbetssätt i samverkan för hållbara lösningar och insatser med den enskildes behov i fokus bedömer nämnden att aktiviteter som genomförs har lett till en måluppfyllelse för 2023.

Ett led i detta är att det pågår flertalet utvecklingsarbeten för hållbara lösningar och insatser för den enskilde genom ett personcentrerat arbetssätt i samverkan, såväl både genom en intern- som extern samverkan.

Under 2023 har utbildning till medarbetare om personcentrerat arbetssätt genomförs.

Med personcentrerat arbetssätt ska perspektivet vara på den enskildes resurser, behov och mål som synliggörs och uppmärksammas vid planering och genomförande av insats.

Socialförvaltningen och Region Norrbotten arbetar med att ta fram en lokal handlingsplan utifrån strategin Nära vård och förvaltningen har själv flertalet aktiviteter som genomförts och även pågår fortsättningsvis 2024.

Fler platser på tillfälliga boendet har möjliggjort att fler vuxna med beroendeproblematik har kunnat få samordnat stöd där boende är en viktig komponent för hållbara lösningar. Nya riktlinjer är under

revidering inom äldreomsorgen med syfte att tillgodose behov och insatser för enskilda.

Inom LSS området har förvaltningen internt initierat förbättrad samverkan och är i gång och kommer 2024 att arbeta vidare med att utveckla metoder och nya arbetssätt.

För övrigt har förvaltningen rekryterat fyra sjuksköterskor till palliativa teamet som ska ansvara för samtliga palliativa patienter med trygghetspärm i ordinärt boende.

Utöver det inleddes arbetet under hösten 2023 med att utveckla ett nytt arbetssätt där specialistundersköterskorna i hemsjukvården som ska arbeta med sår- och laserbehandling. Detta som ett led för att säkerställa kvalitet och jämlik vård.

Inom förvaltningen har även en utbildningsinsats genomförts med syfte att det ska leda till ett säkerställande av IBIC processen (individens behov i centrum) och detta kommer följas under 2024, samt även följa ett antal parametrar som syftar till att följa arbetet med att personcentrerat förhållningssätt efterlevs.

PIS (prevention i samverkan)

PIS projektet är ett 3-årigt projekt som kommer att pågå fram till sista december 2025. Målgrupper är alla flickor och pojkar i årskurserna/åldrarna F-9 i alla Luleå kommuns skolor.

Projektet fokuserar på ökad samverkan mellan skola och socialtjänst för att tidigt upptäcka elever som riskerar en ogynnsam utveckling. Arbetet under året har bland annat innehållit att det har tagits fram ett kommungemensamt stödmaterial (evidensbaserade eller beprövade instrument och modeller) som man kan arbeta med i skolan och i samverkan med socialtjänsten.

Under 2023 har PIS startat upp på Ängsskolan och det nästkommande skolorna som påbörjats/står på tur är; Hertsöskolan, Svedjeskolan, Porsöskolan, Tallkronan, Furupark- och Örnässkolan. Projektet följer tidsplanen och det finns ett stort intresse och engagemang. Framgångsfaktorerna är samverkan och det agila arbetssättet.

Trygga unga i Luleå

Trygga unga i Luleå är en samverkan kring trygghetsskapande arbete under riskhelger med socialförvaltningen, Svenska kyrkan, Elevhälsan, Polisen, Ung i Luleå och Tjejjouren.

Fokus har främst varit främst på skolavslutningsveckan och det finns behov av att utöka samverkan till att finnas även under andra riskhelger. Det kommungemensamma arbetet ger en samlad kraft där det även deltar personer som har kännedom om ungdomarna.

I år deltog 10 föräldrar vilket är en förbättring från förra året.

Socialförvaltningen har också genomfört trygghetsskapande fältarbete vid valborg, LuleVibe, cruising, skolavslutningen och en minnesstund. Under hösten 2023 inleddes en utveckling av fältverksamheten och flera aktiviteter har genomförts.

Tillsammansläger

Under hösten 2023 genomfördes Tillsammansläger "När livet krånglar" där 13 deltagare träffades och det upplevdes som ett lyckat resultat.

Lägrets syfte var att ge unga en rolig upplevelse med livskunskap på köpet. Lägreten vände sig till unga från åk 4 och uppåt och skedde i samverkan med Föräldrasupporten, Centrum mot våld, EQ mottagningen, RoS mottagningen, Svenska kyrkan, Regionen (Barn och ungdomshälsan), BUFFF (Organisationen ger stöd och röst till barn och unga med förälder i fängelse), Tjejjouren, NBV (Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet).

Region Norrbotten, socialförvaltningen samt förskolor i Luleå har ett pågående arbete gällande sömlös samverkan barn 0-6 år för att erbjuda blivande och nyblivna föräldrar lättillgängligt, främjande och förebyggande stöd.

Planering pågår för att starta samverkansformer med ett familjecentralsliknande arbetssätt i syfte att tillgängliggöra stöd till målgruppen. Detta ska ske digitalt via konceptet "Familjecentrum" som kommer att starta upp som projekt och samverkansstrukturen "Barnhälsoråd" som startar inom befintliga ramar.

Ny lagstiftning har beaktats och förberetts utifrån att det från och med den 1 juli 2023 krävs att fast omsorgskontakt inom stöd i hemmet är undersköterska. Målsättningen med en fast omsorgskontakt är att tillgodose brukarens behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning. Det bidrar till att öka delaktighet och självbestämmande för brukaren samt en ökad kvalitet i hemtjänsten. Fast omsorgskontakt kan också öka tryggheten för anhöriga samt bryta isolering och känslan av ensamhet hos brukaren.

Samtliga brukare inom hemtjänsten har fått en informationsbroschyr och ett brev med erbjudande om fast omsorgskontakt, om det inte varit uppenbart obehövt.

Exempel på när en fast omsorgskontakt skulle kunna vara uppenbart obehövt kan vara brukare som endast har trygghetslarm, matdistribution eller hjälp med städning eller inköp. Av 20 hemtjänstgrupper klarar 17 förvaltningens mål med fast omsorgskontakt under 2023.

Två grupper uppnår målet när studerande medarbetare är färdiga med sina studier, en hemtjänstgrupp uppnår inte målet och arbetar vidare med en handlingsplan för säkerställande av fast omsorgskontakt. En trolig orsak till att så många grupper dock klara målet med fast omsorgskontakt är satsningen på utbildning som socialförvaltningen har via Äldreomsorgslyftet samt möjligheten till att validera.

Under hösten 2023 genomfördes workshops för enhetschefer inom hemtjänsten med inriktning på möjligheter och utmaningar i arbetet med fast omsorgskontakt. Ett av tillfällena riktades till de enhetschefer med grupper som har svårt att nå förvaltningens mål på åtta brukare per fast omsorgskontakt.

Utveckla boendekoncept för nämndens målgrupper

 Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Låg.

Målet för 2023 att Utveckla boendekoncept för nämndens målgrupper är socialnämndens bedömning att målet inte har uppnåtts.

Anledningen är att boendebeslut inte kan verkställas inom lagstadgad tid inom såväl särskilt boende för äldre samt inom boenden inom Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Orsakerna inom äldreområdet är till största delen att behovet av korttidsplatser och särskilt boendeplatser är större än vad som i dagsläget kan tillgodoses. Inom socialförvaltningen pågår arbete genom att se över korttidsprocessen och utveckla och pröva nya arbetssätt med syfte att möta behovet.

Under 2023 har ett LSS boende på Hertsön öppnas och där personer som väntat på boende kunnat erbjudas plats. I övrigt beror de ej verkställda besluten för boende inom LSS området främst på fördröjningar i byggprocessen.

Socialnämnden delges fortlöpande om tidsplan vid del- och helårsuppföljning av verksamhetsplan.

Under våren 2023 beslutade nämnden om Bostadsförsörjningsplan för målgruppen äldre inkluderat med ett landsbygdsperspektiv.

Aktiviteter som tog vid efter beslutet pågår enligt plan och i linje med bostadsförsörjningsplanens intentioner.

Under andra halvan av 2023 har ett arbete också genomförts med att se över tillfälliga boendeplatser för vuxna.

Från och med 31 oktober är nu alla tillfälliga boendeplatser samordnade på Fyren vilket medför att personal kan samordnas och ge stöd dygnet runt. I dag har enheten totalt 27 platser. Under året har totalt 71 individer bott på tillfälliga boendet fördelat på 15 kvinnor och 56 män.

Målet med tillfälligt boende är att erbjuda bättre förutsättningar för den enskildes att arbeta hållbart över tid med sin sociala situation såsom att vidmakthålla den tillfälliga boendeplatsen, planering för sysselsättning, stabilitet i sin nykterhet genom att möjliggöra aktiviteter såsom tex Nykter för dagen,

eftervård, behandling i öppenvård, motivationsgrupper mm. Samverkan sker även med andra partners såsom Region Norrbotten och frivilligorganisationer utifrån behov av samordnade insatser.

Resultatet för antalet övergångslägenheter år 2023 är 194, fördelat på 81 män och 113 kvinnor. Under året har nio blivit uppsagda på grund av störande beteende, 10 har sagt upp sig själva, två har blivit uppsagda via inkasso och fyra via Kronofogden.

Målet med en övergångslägenhet är att den enskilde ska uppnå kravet för eget bostadsavtal. Under året har nio personer fått egna avtal, fem har ansökt om eget avtal men inte blivit godkända som hyresgäster och åtta personer har sin ansökan under behandling för eget avtal.

Inom korttidsboende LSS, arbetar man vidare med utveckling av arbetssätt med syfte att öka den enskildes möjlighet till ökad självständighet och förberedelse inför vuxenlivet. Detta genom att tillsammans med varje person med korttidsbeslut erbjuda att en genomförandeplan upprättas med delmål/mål gällande behov och önskemål.

Uppföljning görs regelbundet av förändringar i behov eller önskade insatser för utveckling av förmågor inför vuxenlivet.

Samtliga biståndsbeslut utgår från Individens Behov i Centrum (IBIC) och styrdokument för genomförandeplan som innebär att träna förmågor/stötta behov för att öka möjligheten till ett självständigt liv.

Skapa goda förutsättningar för barn och unga till jämlika och trygga uppväxt- och livsvillkor. Barnets röst ska höras.

Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

Den sammanfattande bedömning av 2023 års resultat av målet att Skapa goda förutsättningar för barn och unga till jämlika och trygga uppväxt- och livsvillkor. Barnets röst ska höras, är att målet har uppnåtts. Barnets röst har under året granskats via stickprov av 30 utredningar och av dem framkommer att alla barn erbjudits att komma till tals, men ett barn tackat nej samt ett barn var ett spädbarn vilket då av naturliga skäl inte kunde erbjudas att komma till tals.

Detta kommer fortsättas att granskas under 2024, det vill säga att säkerställa att barnet erbjuds komma till tals, vara delaktig och få information genom hela processen.

I ett av de kommunövergripande målens indikatorer under Jämlik, Barn och unga som inte kan bo hemma visar det vid mätning i augusti 2023 att 139 barn och unga var placerat på annan plats än hemma, fördelat på 70 pojkar och 69 flickor. Det är en ökning med 11 barn i jämförelse med augusti 2022. Det flesta barn är placerade i familjehem vilket är en ökning i jämförelse med 2022. De övriga placerade barnen är på hem för vård eller boende (HVB) eller på institution.

När en placering blir aktuell prioriteras familjehem framför HVB, där det är möjligt. De barn och unga som placerats har varit i yngre tonåren där placeringsformen familjehem med nära relationer till vuxna är att föredra. Utifrån det har det skett en ökning av konsulent stödda familjehem med anledning av att det är brist på familjehem och därmed svårt att hitta lämplig placering bland det redan befintliga familjehemmet.

Uppdragen kring barn och unga är i dag mer komplicerade och barnen är yngre. Konsekvenser från pandemin är att då blev stödet till barn/unga, vuxna/föräldrar begränsat, som genererade en begränsad insyn om vilket behov som funnits i familjer. Detta kan ha påverkat antalet av ökningen.

Ett fortsatt arbete sker i tät samverkan med vårdnadshavare, anhöriga, skola, polis, regionen och andra samhällsaktörer för att tillsammans arbeta för ett tidigt samordnat stöd för att barn och ungas behov ska kunna tillgodoses i hemmet.

Under 2023 och genom förhållningssättet Sign of Safety har 11 barn kunnat fortsätta bo i hemmiljö och därav inte behövts placeras utanför sitt eget hem.

Resultatet för den kommunövergripande indikatorn Barn i ekonomiskt utsatta hushåll visar resulta-

tet i Kolada (mätning med fördröjning så detta avser år 2021) att andelen fortsätter att minska. 2021 års resultat var 4,1 % och är den lägsta noteringen som mätts. Andelen har även minskat i riket.

Luleå har en lägre andel jämfört med riket. 2021 fanns det 591 barn i åldrarna 0–17 år i ekonomiskt utsatta hushåll i Luleå, en minskning med 87 barn jämfört med året innan.

Barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i de flesta kommundelar men i två stadsdelar finns fler än 85 barn. Två av skolans upptagnings-områden har drygt 110 barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Cirka 70 % av ekonomiskt utsatta hushåll med barn uppbär försörjningsstöd. 2021 då detta resultatmätt avser, var pandemin fortfarande aktuell och regering och riksdag beslutade om flertalet insatser samt olika ekonomiska stöd för att bromsa effekterna av denna.

Några insatser var särskilt riktade till barnfamiljer, som till exempel förhöjt bostadsbidrag. Detta kan ha bidragit till att bromsa att fler hushåll med barn behövde ekonomiskt bistånd under 2021. Under år 2021 hade Luleå även en god arbetsmarknad med många arbetstillfällen vilket också kan vara en bidragande orsak till andel hushåll med barn som haft behov av försörjningsstöd.

Ett annat mätetal som nämnden följer är Antal barnfamiljer i behov av försörjningsstöd ska minska visar resultatet för 2023 att 203 barnfamiljer var i behov av försörjningsstöd. Detta innebär att målet för 2023 har uppnåtts vilket var mindre än 300 barnfamiljer.

Öka förutsättningen till att kvinnor/män utanför arbetsmarknaden kommer ut i en egen försörjning via studier/arbete.

Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig och Arbete för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

Socialnämndens mål att Öka förutsättningen till att kvinnor/män utanför arbetsmarknaden kommer ut i en egen försörjning via studier/arbete bedöms ha nått måluppfyllelse för 2023.

Resultatet för den kommunövergripande indikatorn i Kolada (Källa Socialstyrelsens register över ekonomiskt bistånd, med fördröjning av årsresultaten) Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd för år 2022 (0,85%) identifieras att trenden bedöms som positiv i Luleå vilket överensstämmer med riket i övrigt. Den positiva utvecklingen i jämförelse med 2021 (0,93%) beror även på den positiva trenden av den goda arbetsmarknaden i norra Sverige.

Anledningen till långvarigt behov av ekonomiskt bistånd under 2022 var liksom tidigare år främst svag förankring på arbetsmarknaden, långvarig psykisk ohälsa och sjukskrivning.

För år 2022 noteras i stort sett ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller långvarigt biståndsmottagande i Luleå.

Jämfört med föregående år har dock det långvariga biståndsmottagande för män gått ner så att det nu ligger på samma nivå som för kvinnor. Luleå har liknande värden som socioekonomiskt liknande kommuner.

För de personer som uppbär försörjningsstöd finns en e- tjänst där förvaltningen aktualiserar den enskilde till arbetsmarknads-avdelningen för att hen ska kunna ta del av aktiviteter/sysselsättning som syftar till att öka möjligheter för den enskilde till att komma ut i egen försörjning via arbete eller studier. Kopplat till detta så har också socialförvaltningen upprättat en lokal överenskommelse med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsavdelningen.

En del i detta är att socialförvaltningen har en operativ grupp med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadsavdelningen för att skapa ett bättre samarbete gällande långtidsarbetslösa mellan myndigheterna.

Förvaltningen har genom arbetssätten kartläggning, målgruppsanalys och samverkan inom försörjningsstöd fortsatt goda resultat för att utveckla hållbara löningar för enskilda individers egen försörjning och att färre individer uppbär försörjningsstöd.

Till Samordningsförbundet och insatsen Samkraft har 11 personer varav 6 kvinnor och 5 män anvi-

sats.

Personer med beslut om kommunala arbetsmarknadsinsatser KAP (dvs personer som är arbetssökande och deltar i kompetenshöjande verksamhet) är det 42, fördelat på 32 män och 12 kvinnor, som har anvisats till kommunens Arbetsmarknadsavdelning (AMA). Åtta av dessa tillhör hushåll med barn.

Utveckla och säkerställa kompetensförsörjningen för att behålla och rekrytera fler medarbetare.

 Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig och Arbete för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Låg.

Socialnämnden bedömer att målet för 2023 att Utveckla och säkerställa kompetensförsörjningen för att behålla och rekrytera fler medarbetare inte uppnåtts fullt ut.

Fram till slutet av året har förvaltningen haft tillräckligt med personal för att omhänderta de insatser och uppgifter som ligger i nämndens uppdrag. Dock lyckades inte förvaltningen att innan julhelgen verkställa socialnämndens beslut om att utöka korttidsplatser för äldre, vilket föranleder bedömningen om att målet inte uppnåtts.

Kompetensförsörjningen är tveklöst den största utmaningen med tanke på ökande konkurrens och ökad demografisk utveckling. Fortsatta satsningar på exempelvis teknisk utveckling som minskar behovet av personella resurser där det är möjligt, behöver prioriteras. Förvaltningen representerar länet i Sveriges kommuners och Regioners (SKR) nätverk för att möta kompetenskrisen i vård, stöd och omsorg.

- Förvaltningen arbetar efter sin kompetensförsörjningsplan som bygger på Sveriges Kommuner och Regioners strategier för att möta kompetensutmaningen.

Kompetensförsörjningsplanen har följts upp och justerats under hösten.

Här nedan ges exempel på aktiviteter som följer Kompetensförsörjningsplanen:

- En viktig rekryteringsbas är de personer i akademisk utbildning som gör sin verksamhetsförlagda praktik (VFU) och gymnasieelever som gör sin APL, arbetsplatsförlagt lärande, inom förvaltningens verksamheter. Under år 2023 har ca 370 elever haft möjligheten till praktik inom verksamheterna.
- En ny modell för kompetensbaserad rekrytering har börjat nyttjas vilket innebär en väl utformad kravprofil för varje tjänst där det fokuseras på kandidaternas formella kompetenser och personliga kompetenser. Kravprofilen ligger till grund för hela rekryteringsarbetet genom strukturerade bedömningar och jämförelse av kandidaternas kompetenser mot kravprofilen.
- Under 2023 har det inom funktionshinderområdets verksamheter erbjudits skolelever vid gymnasiet att arbeta under lov och tio av 15 elever som efter vårens provtid arbetade även som sommarvikarie. Dessa har även varit tillgängliga som vikarie vid behov under resterande delen av året. Ett fortsatt arbete pågår med att knyta an fler intresserade att vilja pröva på att arbeta i verksamheterna under loven.
- Samarbeten för att attrahera europeiska medarbetare med adekvat vårdutbildning har förberetts och kommer att lanseras 2024.
- Under 2023 har arbetet fortsatt med tillämpning av arbetssättet "En väg in" och det med start i äldreomsorgen. Detta för att säkerställa kvaliteten i rekryteringsprocessen genom en sammanhållen rekryteringsprocess. Planen är att utvidga arbetssättet till fler verksamhetsområden under år 2024.
- I syfte att effektivisera rekryteringsarbetet har Chat-GPT (artificiell intelligens) testats vid utformandet av rekryteringsannonser.
- Med syfte att minska behovet av korttidsvikarier har hemtjänsten under året prövats med en personalpool i mindre skala. Försöket fasades ut då resultatet inte var tillräckligt bra.
- I april 2023 inleddes arbetet med Introduktionsarbetsplatser vid vård- och omsorgsboende. Vid

årets slut var det totalt 58 som varit en del av en kvalitetssäkrad introduktion där man under två veckor har fått blanda introduktionen med teori och praktik. Detta med syfte att skapa bra start och en förutsättning till att lyckas i sitt uppdrag. Genom detta arbetssätt har förvaltningen också kunnat identifiera personer som inte lämpliga att arbeta inom vård och omsorg.

- 2023 påbörjades arbetet med att tillskapa ett Kompetenscentra som delfinansieras med medel från Europeiska socialfonden (ESF). Tanken är att samla teoretiska och praktiska utbildningsinsatser och vidareutveckla dessa efter verksamhetens behov. Mer material, till exempel övningsdockor, har införskaffats till metodrum.
- Sedan många år bedriver förvaltningen uppdragsutbildning med de kurser som ingår i vård- och omsorgsprogrammet där ca 60 unika deltagare per termin har deltagit. Utöver det har 25 deltagare valideras per termin. År 2023 har uppdragsutbildningen också kompletterats med två sammanhållna klasser inom ramen för Äldreomsorgslyftet.
- Under våren 2023 lanserades en ny funktion för intern rörlighet, en del av socialförvaltningens varumärke #blommut. 30 medarbetare har visat intresse och tolv har erbjudits ny placering. Ambitionen är att fler medarbetare ska välja att utvecklas inom förvaltningen i stället för att lämna.
- Som komplement till det systematiska arbetsmiljöarbetet, i syfte att minska korttidsfrånvaron har Hälsoprofilbedömningar testats i en arbetsgrupp. Detta har skett i samarbete med Luleå kommuns inbyggda företagshälsovård. Hälsoprofilbedömningar baseras på att de medarbetare som så önskar för göra en individuell profil och få återkoppling och rådgivning efter denna, medan chefen får ta del av det samlade resultatet för gruppen och kan vidta åtgärder på gruppnivå om det finns hälsoutmaningar för gruppen som helhet.
- Arbetsdelning är ett viktigt instrument för att kunna tillvarata all kompetens. Under 2023 upprätades en Servicegrupp inom hemtjänsten. Gruppen utför beslut om städinsats hos brukare och ordinarie personal arbetar mer med omvårdnadsuppgifter hos de brukare som har behov. Målet med en Servicegrupp är att möjliggöra att undersköterskor främst arbetar med vård och omsorg, underlätta kompetensförsörjningen och öka upplevd kvalitet hos brukare.
- Förvaltningen deltar i Sveriges kommuners och regioners (SKRs) åttaåriga satsning Yrkesresan. Under året har myndighetsutövning barn och unga varit i fokus. Under år 2024 kommer utförare inom funktionshinderområdet att påbörja sin Yrkesresa.
- Från och med 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att man behöver ett bevis från Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska inom vård och omsorg.
- En satsning av ersättning av avgiften har genomförts till de medarbetare som sökt och fått sin skyddade yrkestitel som undersköterska hos Socialstyrelsen.
- Införandet av 11 timmars dygnsvila har varit kapacitetskrävande och påverkar schemaläggningens flexibilitet. På lång sikt är förhoppningen att det bidrar till folkhälsa och ett längre arbetsliv.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet fortgår. Vad gäller sjukfrånvaro har trenden varit starkt positiv fram till och med november månad, då influensasäsongen kom och sjuktalen ökade. Resultatet är ändå en förbättring då året slutade på 8,15 % att jämföra med 8,91 % år 2022. Andelen män ökar, om än förvaltningen än så länge inte har en jämställd personalgrupp, och årets ökning är en dryg procentenhet till 21,4 %. Under hösten 2023 har ett trendbrott skett kopplat till att förvaltningens vakanta tjänster i allmänhet har många sökande. Detta bedöms sannolikt vara tillfälligt och är beroende av den lokala arbets-marknadens utveckling.

Utveckla smarta arbetssätt via digitala och innovativa lösningar som skapar nytta.

Målpuppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig och Innovation för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

Socialnämnden bedömer att målet med att Utveckla smarta arbetssätt via digitala och innovativa lösningar som skapar nytta har uppnåtts utifrån resultatet av de aktiviteter som har genomförts under 2023.

Antalet e-tjänster som gynnar medborgare ökar stadigt och verksamheterna hittar lösningar där handläggningen kan effektiviseras med både interna och externa tjänster. Verksamheterna följer även upp e-tjänsternas effekt och om nytta har uppfyllts enligt målsättning av respektive e-tjänst.

Exempelvis används E-tjänst för att automatisera försörjningsstöd, att kommunicera utredningar, skicka kallelser till klienter och det fungerar mycket bra. Socialsekreterarna upplever att tiden för administration har minskat i och med e-tjänsten.

E-tjänst för omedelbara omhändertagande enligt LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) samt placeringsbeslut enligt LVU och för ansökningar om samarbetsamtal fungerar också bra.

Det har genomförts flertalet projekt/tester av tjänster och produkter utifrån nämndens digitaliseringsplan. Det största projektet är utbyggnaden av WiFi, som är en nödvändighet för att kunna hantera teknik.

Övriga exempel utifrån digitaliseringsplanen är bland annat:

- digital videokonsultation i glesbygd som kan möjliggöra snabb konsultation mellan hemtjänstpersonal och hälso- och sjukvårdspersonal.
- läkemedelsautomat till hemsjukvården
- digitalt beslutsstöd för sjuksköterskor kvällar och helger
- digitalt närvarosystem i samtliga dagverksamheter
- fall larm med radarteknik ska testas på Kronans vård- och omsorgsboende.
- pilotprojekt för insamling av digitala hälsodata med syfte att arbeta förebyggande, exempelvis med undernäring.
- upphandling av välfärds- och trygghetsskapande teknik.

Ett led i att utveckla det med digitalt först och personligt när det behövs har det under året genomförts ett projekt med digitala tillsynsbesök inom hemtjänsten som kommer fortsätta även under 2024.

Fyra hemtjänst grupper och hittills åtta brukare deltar med att ta emot digitala besök av hemtjänsten via surfplatta. Det finns även möjlighet för brukare och anhöriga att lägga till varandra så att även de kan ha kontakt via surfplattan. Uppföljning sker var 14:e dag för att snabbt se om det arbetssättet behöver ändra eller om det löper på enligt plan.

Under första kvartalet 2024 utökas projektet med ytterligare två hemtjänstgrupper. Projektet kommer utvärderas under 2024. Utöver det har i genomsnitt 112 tillsynsbesök genomförts med nattkamera/natt fördelat hos 66 brukare inom hemtjänsten. Tillsyn med nattkamera upplevs mer och mer accepterat hos brukare. Brukarna uppger att det i större utsträckning upplever en trygghet samt fördel att inte bli störd av fysiskt besök nattetid.

Utöver det finns 1840 trygghetslarm hemma hos brukare och behovet av trygghetslarm ökar. I slutet av 2023 påbörjades ett projekt på ett vård- och omsorgsboende som syftar till att tidigt upptäcka risk för undernäring. Legitimerad personal kommer i ett tidigare skede kunna besluta om insatser, följa upp dessa och minska lidande och/eller vårdskador. Projektet ska underlätta för den personal som ansvarar för brukaren att följa vikt, aptit och insatser kopplade till undernäring.

Målet med projektet är att kunna jobba mer proaktivt med insatser för att förhindra undernäring samt enklare kunna följa de insatser man beslutar om och med hjälp av ny teknik hålla ihop information och automatisera varningar.

Motverka samhällslig sårbarhet

Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Klimat för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Medel.

Socialnämndens måluppfyllelse om att Motverka samhällslig sårbarhet bedöms har uppnåtts utifrån de aktiviteter som var planerade och som har genomförts under året.

Socialförvaltningen har med hjälp av rekviderade medel från Socialstyrelsen, stärkt förutsättningarna med att analysera vilka behov som finns för att utveckla och stärka kommunernas planering och arbete med socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens civila försvar (KHOSS-uppdraget).

En säkerhetssamordnare har tillsatts och en kartläggning av den egna förmågan har genomförts. Sammanställningen vidareförmedlas kommunvis till Länsstyrelsen Norrbotten i syfte att synliggöra behovet av det stöd som Länsstyrelsen kan bistå kommunerna med i det fortsatta beredskapsarbetet.

Socialförvaltningen har under 2023 på uppdrag av energimyndigheten och med ledning av Enheten för Samhällsskydd arbetat med Styrel. Detta är ett systematiskt sätt att identifiera och prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en kortsiktig elbrist och därmed behov av manuell fränkoppling för delar av elnätet. Vidare har den kommunala sammanställningen levererats till Länsstyrelsen Norrbotten.

Under 2022 genomfördes den Regionala nödvattenövning som var ett initiativ av Länsstyrelsen Norrbotten, där ett kommungemensamt arbete om plan för nödvatten inleddes under våren 2023 och arbetet har fortsatt under hösten genom bland annat fortsatta dialogmöten samt utbildningstillfällena i Länsstyrelsens regi.

Under 2023 har förvaltningsledningen genomgått utbildning för stabsmetodik vid samhällsstörningar, ett reviderat underlag för krisledningsarbetet har upprättats som bland annat innehåller upprättat beskrivning av roller.

Även en ny mall och rutin för kontinuitetsplanering har upprättats under hösten.

Fortsätta utveckla fler arbetssätt och hållbara lösningar för minskad klimatpåverkan.

Måluppfyllelse för nämndens mål och som bidrag till kommunövergripande utvecklingsområde Jämlik, Delaktig och Klimat för mandatperioden, 2019–2022 bedömer socialnämnden sammantaget utifrån utvecklingen som Hög.

Socialnämnden uppnår årets mål att Fortsätta utveckla fler arbetssätt och hållbara lösningar för minskad klimatpåverkan.

Den kommunövergripande projektgruppen "Klimatsmart så klart!" har fortsatt arbetet att bland annat se över möjligheten vid upphandling att frånga plast, samt säkerställande att plast med mindre klimatpåverkan finnas med som alternativ. Elektronikskattjakt har genomförts under året i kommunen och gav goda resultat och har även uppmärksammats ute i Europa.

Luleå kommun anordnade under hösten 2023 för medborgare en klimatmessa om framtidsäkring, Messan var välbesökt och flera av socialförvaltningens verksamheter medverkade i form av att bland annat föreläsningar.

Under året har det genomförts två konsumtionsmätningen av mat på vård- och omsorgsboenden. Kopplat till nämndens mätetal Öka andelen uppäten mat av det som serveras resulterade senaste mätningen i 76 % uppäten mat per portion och målet för året (75 %) är uppnått. Det är flera delar som ligger bakom ökningen av uppäten mat.

Bland annat användandet av omsorgsmåltid som hjälper till att skapa en trygg måltidssituation där man sitter och äter tillsammans. Konsumtionsmätningarna har också tydliggjort beställningsmönster och förvaltningen har kunnat göra mer "korrekta" beställningar. Dukning, uppläggning och att välja passande tillbehör har även det legat i fokus, det är viktigt att måltiden ser god ut samt luktar gott

för att främja ätande. Delaktighet innan, under och efter måltider bidrar också till matglädje, gemenskap och stolthet, ex. skala potatis, vika servetter, duka fram/av.

2023 resultat från "Vad äldre säger om äldreomsorgen" över upplevelsen om måltiderna på boendet är en trevlig stund på dagen, är det en procents förbättring (67 %) i jämförelse med föregående år (66 %), men sämre resultat än riket (68 %).

Däremot är upplevelsen av hur maten smakar förbättrad 2023 med tre procent (75 %) i jämförelse med 2022 (72 %), vilket också är bättre än riket (73 %).

Nya uppdaterade rutiner kring måltider är implementerade. Måltidsombud har en tydlig uppdragsbeskrivning och kontinuerliga möten hålls för ombuden tillsammans med måltidsutvecklaren.

Under 2024 kommer en mätning genomföras för samtliga boenden, med syfte att stärka och vidmakthålla det goda arbetet som pågår. Vid behov kan stickprov ske i form av extra mätningar genomföras på enstaka boenden.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	2 048 740	1 883 409	2 047 281	-1 459	2 047 281	1 883 409
Kommunbidrag	2 047 281	1 870 933	2 047 281	0	2 047 281	1 870 933

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	6 103	17 275	4 000	-2 103	4 000	17 275
Summa	6 103	17 275	4 000	-2 103	4 000	17 275

Stadsbyggnadsnämnden

Mål

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer Utmaning: Minska klimatpåverkan inom drift- och investeringsverksamheten

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet KLIMAT, de insatser som har gjorts under året har bidragit positivt men motsvarar inte tillräcklig/önskad omfattning.

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att minska klimatpåverkan inom drift- och investeringsverksamheten bland annat genom att minska koldioxidutsläppet från de lokala resorna i tjänsten, fortsätta med utbyggnaden av den kommunala ladd-infrastrukturen samt byte av kommunens fordon till fossilbränslefria fordon för att på så sätt minska utsläppen av klimatpåverkande ämnen.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Halvera koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten jämfört med 2019. (Utfall 2019: 271 005 kg)	140 468 kg	133 501 kg (Utfall 12 mån)	135 502 kg
Utbyggnad av laddstolpar för tjänstebilar utifrån tilldelade energi effektiviseringsmedel är genomförd till 100%. (Tilldelade medel 2022-2023: 3 mkr)	Nytt mätetal 2023	30%(exkl ev bidrag)	100%

Koldioxidutsläppet från de lokala resorna i tjänsten har minskat med 51% (ca 137 500 kg) under referensperioden för helåret jämfört med referensperioden 2019 och därmed har målet om en halvering av koldioxidutsläppet jämfört med 2019 nåtts under året. Minskningen jämfört 2019 beror dels på fler fordon med fossiloberoende drivmedel, dels en effektivisering av fordonsparken och en minskad körsträcka men har också påverkats i båda riktningarna av förvaltningens övertagande av vaktmästartjänsterna från barn- och utbildningsförvaltningen samt överföring av VA-driften till Luleå Miljöresurs AB. Den enskilt största bakomliggande orsaken till att målet för nämnden har kunnat nås står överföringen av VA-driften till Luleå Miljöresurs AB för. Prognosen för 2024, där målet fortsatt finns kvar, kommer att vara utmanande att nå på grund av förändrad reduktionsplikt vilket förhoppningsvis för helåret kommer att kunna balanseras av utbyte till fler elfordon.

Utbyggnaden av laddpunkter för tjänstebilar fortskrider. Per dags dato har 36 laddpunkter monterats, ytterligare 19 laddpunkter är beställda och 25 laddpunkter är under projektering. Monteringen av de 19 beställda laddpunkterna har försenats något på grund av personalbrist hos underleverantör, men personalsituationen kommer att förbättras i början av nästa år då en person som har specialkompetens inom området har anställts. Kostnaden för de laddpunkter som är monterade uppgår till drygt 30 % av tilldelade medel om 3 mkr 2022-2023. I tillägg till ovan nämnda laddpunkter finns 12 laddpunkter tillgängliga hos externa fastighetsägare (där hela kostnaden regleras via hyran eller har finansierats via andra medel), vilket innebär att totalt 48 laddpunkter för tjänstebilar finns driftsatta och klara vid de kommunala verksamheterna vid årets slut.

Fortsatta installationer påverkas av att förutsättningarna vid de olika fastigheterna varierar stort, tex lokala förutsättningar för själva installationen eller att vi är beroende av samordning med fastighetsägare vid externt hyrda fastigheter, men också av omlokaliseringen av verksamheter till Luleå kommuns servicecenter (Mården). Installationen i Råneå, är ett annat exempel på en installation som inte kunnat göras i år, då arbetet behöver utföras i samband med byggnation av carport.

I samband med installationer av laddpunkter finns bidrag att söka via Naturvårdsverket, det så kallade "Ladda bilen bidraget". Dock kräver det uppgifter och intyg om tidigare erhållit försumbart stöd (EU förordning nr 1407/2013) under den senaste treårsperioden och då dessa uppgifter inte finns samlade/tillgängliga för kommunen är det högst osäkert om delfinansiering kommer att kunna sökas.

Arbetet med planeringen av installationen av laddpunkter för 2024 och framåt pågår, upphandlingen av elfordon och ladd infrastruktur måste ske i takt och hänsyn måste tas till en mängd olika parametrar, tex ersättningsbehov av fordon, vilken verksamhet som har behovet, typ av fordon och vem som är fastighetsägare (extern/intern). När planen för installation av ladd infrastrukturen är klar

behöver upphandlings-underlaget ses över och anpassas då kommunen med stor sannolikhet inte kommer att kunna upphandla alla fordon som behöver ersättas under kommande verksamhetsår till följd av att laddinfrastrukturen inte är klar. Fler och mindre upphandlingar behöver sannolikt göras då det på grund av rådande marknadsförutsättningar inte är möjligt att teckna ramavtal för leverans med löpande avrop.

Från och med 2025 finns ett lagkrav att alla fastigheter (bostäder undantaget) med fler än 20 parkeringsplatser ska erbjuda minst en laddpunkt för elfordon vilket till viss del och eventuellt kan driva på takten av installation även vid externt hyrda fastigheter där kommunen inte har full rådighet över installations takten.

En ökning av hållbara färdvägar för att på så sätt minska klimatutsläppen bidrar infrastruktur- och servicenämnden till genom Cykelplan med utbyggnadsplan, "L till Å – hållbart resande" samt genom att hålla god standard på gång- och cykelvägar även under vinterhalvåret.

Infrastruktur- och servicenämnden bidrar till en ökning av möjligheterna att välja hållbara transportmedel genom att skapa goda infrastrukturella förutsättningar för detta och genom beteendepåverkande åtgärder inom ramen för arbetet med L till Å.

I år har fokus för de beteendepåverkande åtgärderna varit på den egna organisationen. Genom att ta fram underlag till en strategi för hållbart resande och förankra detta i Luleå kommun som organisation vill kommunen agera förebild för hållbart resande. Arbetet bedrevs enligt en framtagen modell som har använts hos andra kommuner med framgång och som under året förankrades hos ledningen inom kommunen. Modellen är ett verktyg som skapar förståelse, delaktighet, engagemang och med detta också ett ägarskap för det hållbara resandet inom Luleå kommuns organisation. Det fortsatta arbetet syftar till att ta fram en handlingsplan med konkreta beräkningsexempel på hur förändrade tjänste- och pendlingsresor kan bidra till både ekonomiska besparingar samt koldioxidreduktioner med betydelse för kommunens klimatmål. Närmast väntar att utföra datainsamling, resvaneundersökning samt insamling av annan relevant data från interna system, därefter genomföra en analys av uppgifterna som kommer att ligga till grund för handlingsplanen. En konsult har upphandlats för processledning för arbetet som fortsätter under 2024.

I arbetet med den årligen återkommande "Sommarörelsen" har en "parklet" i höjd med Vetenskapsens hus på Kungsgatan uppförts och testats under sommaren. En "parklet" är en liten park, uppförd på parkeringsplatser, som tillhandahåller bekvämligheter som exempelvis möbler, planteringar, cykelparkering och konst. Syftet med projektet har varit att skapa plats för människor i centrum, att visa på nya sätt att använda vår stad och väcka tankar och idéer om hur vi vill att det ska se ut i framtiden. Genom att ta en bit mark från bilisterna och ge till gående och cyklister har flera städer lyckats uppnå en mer attraktiv stadsmiljö med fler invånare som väljer att uppehålla sig i stadsrummet. För att nämna ett par av de saker som noterats så har testet inneburit ett överraskande högt bidrag till den biologiska mångfalden samt att uppskattande kommentarer gällande tillgången till fler allmänna sittplatser utöver, och inte bara på, Storgatan.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer Utmaning: Skapa förutsättningar för hållbart byggande

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet GRANNSKAP, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Livscykelanalys (LCA) på tre investeringsprojekt; Hertsö Badhus, Kronanvägen samt Vattenledning Råneå	-	2	3

Genomförande av Livscykelanalyser i samband med större investeringsprojekt är ett exempel på hur nämnd och förvaltning bidrar till hållbart byggande.

Arbetet med livscykelanalyser för Kronanvägen samt Råneå vattenledning är klara och har redovisats till nämnden i november. I analyserna har såväl projektens klimatpåverkan samt möjliga åt-

gärder för att minska klimatpåverkan tagits fram. Möjliga åtgärder handlar till exempel om att välja produkter med effektiv och klimatsmart tillverkning eller att återanvända fyllnadsmassor och korta ner transportavstånd. Arbetet med omhändertagande av genomförda analyser och vidtagande av åtgärder fortskrider under nästkommande år.

Livscykelanalysen för Hertsö badhus kommer att vara klar under 2024, då analysen innehåller flertal parametrar som ingår i byggnadens klimatdeklaration som ska vara klar 2024.

I detaljplanearbetet strävar sektion Plan efter att ta fram detaljplaner som fungerar såväl på kort som lång sikt för att minska klimatpåverkan och skapa förutsättningar för hållbart byggande. Det handlar om detaljplaner med en tydlighet om hur framtidens Luleå ser ut och fungerar, samtidigt som det finns en flexibilitet i planen, så det redan bebyggda kan användas under lång tid även när platsen byggts om en eller två gånger.

Under 2023 har avdelning Investering och geodata deltagit i konferenser gällande masshantering, "Smart Built Optimera - digital information om masshantering". Deltagarna har fått ta del av erfarenheter från Luleå, Västerås och Örebro. Hur de arbetat med att ta fram masshanteringsplan för att kunna återbruka massor och hur de jobbar med masshantering i praktiken. Masshanteringsplanen täcker allt från återanvändning av massor i olika projekt och planering och synkronisering av dessa till avsättning av yta för handhavande av material. Luleå har bidragit med erfarenheterna från Risslan där massorna delvis återanvändes vid byggnationen av Dalbo och delvis såldes vidare för återbruk. Slutrapporten med erfarenheterna från Västerås, Örebro och Luleå är klar och kommer att presenteras för nämnden under inledningen av nästkommande år. Rapporten kommer att vara värdefull för fortsatt utredning gällande förutsättningar för återbruk av massor inom Luleå kommun. Luleå Industripark kommer att vara pilot för det fortsatta arbetet.

Ett annat exempel på hur stadsbyggnadsförvaltningen bidrar till att skapa förutsättningar för hållbart byggande handlar om tillvaratagandet av byggmaterial vid rivning och renovering av kommunala fastigheter för att öka andelen återbruk såväl i den kommunala organisationen som i Luleå som plats. Materialet har kunnat tillvaratas med hjälp av varsam rivning och material som tidigare inte kommit till användning i de kommunala fastigheterna har sålts för återbruk till allmänheten via en tillfällig pop-up butik.

Ytterligare ett exempel är att i samband med rivning av två bostadsfastigheter har medborgare fått möjlighet att ta tillvara byggnadsmaterial och inredning för återbruk innan rivning. Intresset har varit stort bland medborgarna och den massmediala uppmärksamheten har varit både stor och positiv.

Förvaltningen har under våren deltagit ett samarbete med Bodens kommun och ett antal representanter från bygg- och fastighetsbranschen om hållbara markanvisningar avseende kravställning i samband med markanvisning samt uppföljning av kriterier.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer Utmaning: Skapa infrastruktur som ger förutsättningar för hållbart resande

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet GRANNSKAP, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Genom att skapa en god infrastruktur för gång- och cykelvägar bidrar infrastruktur- och service-nämnden till medborgarnas möjligheter att välja hållbara transportmedel då en god infrastruktur är en viktig förutsättning för valet av hållbara transportmedel.

En ny digitaliserad utbyggnadsplan för cykel, inklusive prioriteringsordning, håller på att tas fram. I arbetet har tidigare utredningar, synpunkter vid genomförda workshops och dialoger samt e-förslag tagits med. Utbyggnadsplanen omhändertar såväl huvudkrav som viktiga faktorer för en god cykelinfrastruktur. Förslag på handlingsplan innehållande förslag på modell för ramar och prioriteringsordning beräknas blir klar och kunna presenteras för nämnden under våren för information och fortsatt dialog innan beslut.

Nämnden arbetar också med tillgänglighetsanpassning av busshållplatser och utbyggnad av parkeringsplatser för cykel vid hållplatser för att förbättra möjligheterna till intermodal resa. Tillgänglighetsanpassning av busshållplatser innebär att bussfickan justeras och att plattformen höjs för att minska insteget till bussen samt att taktilla plattor läggs för att underlätta för personer med nedsatt syn. I samband med tillgänglighetsanpassningen ses även anslutningen för gång- och cykeltrafiken till hållplatsen samt belysning över. Vid behov installeras rörelsedetektorer för belysningen för trygga busshållplatser. Under 2023 har tre busshållplatser tillgänglighetsanpassats vilket innebär att drygt en tredjedel av busshållplatserna är anpassade (150 av totalt 404). Sett till antalet resenärer som stiger på från dessa hållplatser utgör de drygt 75 % av resenärerna. Arbetet med tillgänglighetsanpassning av fler busshållplatser fortsätter nästa år.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer Utmaning: Möta behovet av tillväxt och samtidigt minska underhållsskulden genom att balansera nyinvesteringar mot reinvesteringsbehovet i befintliga anläggningar och byggnader

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet GRANNSKAP, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Åtgärder enligt reinvesteringsplan för fastigheter är genomförda till 100%	127%	92%	100%
Åtgärder enligt reinvesteringsplan för gata och gång- och cykelvägar är genomförda till 100%	122%	98%	100%
Åtgärder i beslutad förnyelse- och underhållsplan (Va) är genomförda till 100%	100%	102%	100%
Kostnaden för lokalbanken ska under mandatperioden minska med 50% jämfört med 2022-12-31. (Kostnad 2022-12-31: 25 684 tkr)	Nytt mätetal 2023	-14% (22,5 mkr)	-50% år 2026 (12,5 mkr)
Planberedskap för tillgängliga bostäder är alltid minst 2 500 bostäder	Nytt mätetal 2023	Minst 2 500	Minst 2 500

Hållbart byggande handlar om, förutom att tänka på hållbarhet vid nybyggnation, också om ett bra underhåll av byggnader och infrastruktur. Underhållet av gator, gång- och cykelvägar samt kommunala fastigheter omhändertas via reinvesteringsplanerna. Mätetalen syftar till en uppföljning av att avsatta medel för ändamålet brukas. Utfallet för fastigheter uppgår till 92% för 2023, i utfallet har projekt reinvestering Svartöstadens folkets hus exkluderats. I december 2022 upphävde Länsstyrelsen det beviljade bygglovet, nytt bygglov är ännu inte beviljat. Avvikelsen för reinvesteringar för fastigheter beror på tidsförskjutningar, främst på grund av leveransproblem av teknikutrustning, t ex ventilationsaggregat, styr- och reglerutrustning samt transformatorer.

Utfallet för gata och gång- och cykelvägar för 2023 uppgår till 98%, vilket får anses som att målet har uppnåtts.

Andra exempel på hur nämnden bidrar till det övergripande målet handlar om att nämnden i egenkap av huvudman för vattentjänsterna i kommunen säkerställer infrastrukturen för vattenförsörjning och avloppshantering. I tillägg till alla de nyinvesteringar som görs gällande vattentjänsterna i kommunen utgör underhållet en viktig del. Nyinvesteringar samt planerat underhåll finns i förnyelse- och underhållsplanen för VA. Utfallet 2023 för VA uppgår till 102% vilket anses som att målet har uppnåtts.

Att minska kostnaden för lokalbanken är en del av de aktiviteter som stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med. En översyn av den interna arbetsprocessen avseende lokalbanken inom förvaltningen har gjorts, vilket inte minst har varit viktigt inför kommande organisationsförändring. Mätetalet avseende lokalbanken utgår från förvaltningens uteblivna hyresintäkter. Utfallet per sista december 2023 (22,5 mkr) jämfört med i fjol visar på en minskning på strax över 14% (-3,2 mkr).

Den positiva utvecklingen i jämförelse med föregående år beror bland annat på ambulansverksamhetens flytt till Luleå Räddningsstation, ökad beläggning i Stadshuset samt rivningen av Munkebergsskolan. Den negativa utvecklingen i jämförelse med prognosen i augusti beror på fler uppsagda objekt som har tillkommit under hösten. De driftsrelaterade kostnaderna bedöms ligga 20 till 25% lägre än den uteblivna hyresintäkten.

Målet om att alltid ha en planberedskap för tillgängliga bostäder om minst 2 500 bostäder är uppfyllt per sista december. Luleå kommun har en god planberedskap ur ett nationellt perspektiv. Det finns bygggrätt för 38 bostäder per 1 000 innevånare i Luleå i antagna detaljplaner. Nationell median är 30 bostäder per 1 000 innevånare. Stor andel av bygggrätterna ligger inom Kronandalen, men finns även på Porsön och i centrum. Ur ett långsiktigt socioekonomiskt perspektiv bidrar infrastruktur- och servicenämnden samt stadsbyggnadsförvaltningen till ett hållbart samhälle genom att i detaljplanearbetet för nya bostadsområden se över förutsättningar för, och sträva efter, en blandning av bebyggelse- och upplåtelseformer.

Bra trafiklösningar och en grön och trivsamt miljö, alltifrån lekplatser, parker och grönområden till utegym är viktiga faktorer för trygghet och trivsel. Ett annat exempel där nämnd och förvaltning bidrar är via parksektionens särskilda insatser i socioekonomiskt utsatta områden där de skapar förutsättningar för aktiviteter via olika mötesplatser, tex isbanor, grillplatser, pulkabackar och ytor för brännboll.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas. Utmaning: Säkerställa att vi har rena, trygga, tillgängliga och tilltalande arbetsmiljöer och mötesplatser för alla.

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet VARDAG, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Medborgare uppfattar våra offentliga miljöer som attraktiva, tillgängliga och välskötta	Nytt mätetal 2023	81%	75%
Information, genomförande och uppföljning av reinvesteringsprojekt bostadsgator	Nytt mätetal 2023	-	75%

Under våren har ett arbete gjorts för att gå igenom och vidareförädla processen avseende genomförande samt uppföljning av de boendes upplevelse i samband med reinvesteringsprojekt av gator i bostadsområden. Arbetet har även inkluderat en översyn av behovet av information inför genomförandet. Arbetsprocessen har prövats i samband med reinvestering av bostadsgatorna Myntvägen och Valutavägen på Lerbäcken under sommaren. Sektion Geodata har tagit fram en applikation för att mäta kundnöjdheten efter avslutat arbete samt för att kunna få in och omhänderta synpunkter och eventuella förbättringsförslag från de boende. Mätningen av kundnöjdheten har genomförts efter avslutat arbete i december men av ungefär 85 berörda och tillfrågade har endast ett fåtal svar inkommit. Då antalet inkomna svar var mycket lågt kan inga slutsatser baserat på undersökningen dras, dock kan vi konstatera att antalet frågor, felanmälningar och/eller synpunkter varit få.

Sektion Park har under två veckor i juli genomfört en mätning avseende hur medborgarna uppfattar miljön i stadsparken. Undersökningen har genomförts digitalt via en applikation som sektion Geodata har tagit fram och då det är första gången undersökningen genomförs är applikationen också en pilot för fortsatt arbete. Tanken är att applikationen ska kunna användas vid mätningar av medborgarnas upplevelse av miljön vid fler/andra områden, men också framgent kunna nyttjas och kompletteras med fler frågor inför nyinvesteringar och reinvesteringar i stadsmiljön, i syfte att på ett enkelt sätt kunna samla in medborgarnas synpunkter och förslag.

Genomförandet av undersökningen avseende medborgarnas uppfattning om miljön i stadsparken har kommunicerats till medborgarna via skyltning med QR-kod vid parkens ingångar då syftet har varit att fånga upp dem som gjorde ett besök och få veta vad de tyckte.

Resultatet av undersökningen visar på en kundnöjdhet på 77% vilket är glädjande, men i sammanhanget är det viktigt att känna till endast 57 respondenter har deltagit vilket gör att resultatet endast kan ses som en försiktig indikation av medborgarnas upplevelse. Framtida undersökningar bör finnas tillgängliga under en betydligt längre period och göras mer kända/informerade för att möjliggöra ökad svarsfrekvens. Undersökningar som görs innan en planerad förändring ökar motivationen att delta.

Under senhösten har en mätning avseende medborgarnas upplevelse om upprustningen av Porsö strand genomförts under en nio veckors period. Mätningen renderade något fler svar (73) än de svar som inkom i samband med mätningen av Stadsparken under sommaren. Mätningen av Porsö strand avslutades i början av december med resultatet att 85 procent av de tillfrågade upplevde platsen som helt eller delvis attraktiv, tillgänglig och välskött. Ett arbetsmöte för genomgång av inkomna förbättringsförslag är inplanerat. Det genomsnittliga utfallet för de två genomförda mätningarna för året hamnar på 81 procent. Den applikation som tagits fram för mätningen passar för undersökningar i mindre skala och enkelheten gör att dessa kan genomföras mer frekvent.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas. Utmaning: Underlätta för alla att ta del av våra tjänster och utveckla vår service dygnet runt

 Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet VARDAG, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Inom stadsbyggnadsförvaltningen pågår ett kontinuerligt arbete med översyn av processer och arbetssätt som syftar till nöjda medborgare och kunder.

Det handlar både om förbättrat systemstöd och utveckling av arbetssätt och rutiner.

Ett exempel på förbättrat systemstöd är gata och transports samt parksektionens nya systemstöd för hantering av felanmälningar som underlättar för medborgarna att göra felanmälningar. När felanmälan görs kan medborgaren via en kartfunktion, på ett enklare och tydligare sätt, rapportera och också se om felet redan är anmält och registrerat.

Avdelning Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service nya fastighetssystem Pondus Pro omfattar en ny portal för felanmälan i byggnaden, beställning av verksamhetsnära service och beställning av verksamhetsanpassning. Syftet är att underlätta verksamheternas felanmälningar och beställningar.

Avdelningen har vid inledningen av året tagit fram en förenklad broschyr med vägledning för våra interna hyresgäster (förvaltningarna) om vart de ska vända sig i olika frågor.

Under 2023 har skärgårdsinformationen samt informationen om kommunens naturmark uppdaterats i kommunkartan. Skärgårdsinformationen har kompletterats med information om skärgårdsstugorna med direktlänk till bokning på lulea.se. Informationen avseende naturmark har kompletterats med senast utförd röjning och gallring för att på ett enkelt sätt alltid finnas tillgänglig för våra medborgare.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas. Utmaning: Vidareutveckla och aktivt driva utökad samverkan inom kommunkoncernen samt med näringsliv, akademi och övriga intressenter/samarbetspartners

 Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet INNOVATION, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Mätetal	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Företag och entreprenörer upplever att det finns goda förutsättningar och villkor samt en positiv och serviceinriktad inställning till företagande (mätningen Insikt)	73% (avser 2021, publiceras i apr-22)	73% (avser 2022, publiceras i apr-23)	Minst 73

Resultatet för NKI (Nöjd Kund Index) undersökningen för 2022, som publicerades i april 2023, ligger på 73%, samma som förra året och därmed är målet för 2023 nått. Även om önskan och strävan naturligtvis alltid är att komma ännu högre är det positivt att kommunen för andra året i rad hamnar på 73%, vilket motsvarar det högsta totala resultatet för kommunen sedan 2012.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas. Utmaning: Vidareutveckla och effektivisera arbetsprocesser för öka kvalitet och service för att klara den accelererade samhällsomställningen

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet INNOVATION, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att vidareutveckla och effektivisera arbetsprocesser för ökad kvalitet och service till våra kunder. Ett redan infört exempel på detta är den digitalisering av skötseltytor i utemiljö som fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service arbetat med. Digitaliseringen har medfört en mängd ekonomiska och tidsmässiga fördelar, såväl internt som externt.

En utmaning för alla organisationer handlar om att efterfråga, samla in och kunna tillvarata synpunkter som kan leda till utveckling. I enlighet med tidigare omnämnd information i delårsrapporten är ett verktyg för att samla in synpunkter på kommunens tjänster/utfört arbete under utveckling med hjälp av sektion Geodata. Verktöget kommer att kunna användas för riktade kundundersökningar och ger möjlighet att genomföra riktade kundundersökningar mer frekvent. Den eventuella utmaning som finns handlar om att på bästa sätt nå ut till målgrupperna med kommunikation om möjligheten att delta vid undersökningen. Men den enskilt största faktorn handlar om medborgarnas engagemang i frågan samt möjligheterna att påverka. Medborgarundersökningen avseende utegym, som genomfördes 2022, där medborgarna hjälp av kommunkarta inför beslut fick berätta vart de vill att Luleå kommun ska bygga utegym var en fråga som engagerade många. Medborgarnas svar avseende utegym har bearbetats och används vid framtagandet av riktlinjer samt handlingsplan (2023) för etablering av nya utegym.

Sektion Geodata har även hjälpt sektion Park med att ta fram kartfunktion för "Organisationsstäd för föreningar" vilket underlättat arbetet i hög grad. Organisationsstäd innebär att föreningar i Luleå kan anmäla sig att, för en ersättning, städa ett visst område i kommunen. Alla områden som ska städas visualiseras på en karta och tilldelningen blir enkel och tydlig för föreningarna.

Andra exempel är det tidigare omnämnda nya systemstödet för felanmälningar inom Gata och transport samt parksektionen, där det interna arbetet kommer att underlättas genom enklare process och bättre stöd för återrapportering samt synergier i form av en enklare och bättre möjlighet till hantering av ärenden i närområdet. Det nya systemstödet har implementerats under våren och erfarenheterna så här långt är att det både är användarvänligt och underlättar arbetet. Fastighetsförvaltning och verksamhetsnära services nyligen framtagna broschyrer för vägledning i samband med beställning av verksamhetsnära service eller verksamhetsanpassning är ett annat exempel på att göra det enklare både för kunden/verksamheten men att det också underlättar och effektiviserar det interna arbetet. En ökad tydlighet och ett bättre stöd gör att frågan kan adresseras till rätt mottagare direkt, dvs den som har medel och ansvar för beslut om åtgärd.

Digitaliseringen av utbyggnadsplanen för cykel är ytterligare ett exempel som bidrar till en ökad kvalitet och effektivare arbetsprocesser likväl som översynen av processen i samband med reinvesteringar i bostadsområden förväntas göra.

Ytterligare exempel som bidrar till en ökad kvalitet och effektivare arbetsprocesser är nyttjandet av

smarta sensorer som stöd i arbetet. Det senaste tillskottet är att livräddningsutrustningen fått sensorer där driften i realtid kan se om utrustning försvunnit. Detta minskar behovet av rondering och därmed koldioxidutsläpp, men framförallt minskar risken att livräddningsutrustning saknas om behov uppstår.

Projektet "Digital 3D-tvilling" för Luleå Industripark med målet att digitalisera planprocessen, så att alla som arbetar och/eller är involverade i projektet har tillgång till samma data i realtid, är ett annat mycket intressant projekt kopplat till digitaliseringens möjligheter där bland annat sektion plan samt sektion Geodata medverkar. Förutom att säkerställa att alla intressenter får samma realtidsinformation, kan den digitala 3D-tvillingen till exempel användas till simuleringar och stöd vid trafikplanering.

Den pågående vidareförädlingen av stadsbyggnadsförvaltningens projektmodell är ett annat viktigt exempel på vidareutveckling av arbetsprocesser. En uppdaterad version, med undantag av de initiala delprocesserna för exploateringsprojekt, har publicerats innan sommaren. I arbetet har stor vikt lagts vid projektorganisation, roller och gemensamma mötesforum samt uppdatering av, och stöd i, mallar för beslutsunderlag. En gemensam utbildningsdag för berörd personal, med undantag för sektion Plan respektive Exploatering, genomfördes i slutet av oktober. Utbildningen genomfördes tillsammans med Luleå Miljöresurs AB och har varit uppskattad av deltagarna.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer. Utmaning: Verka för att den miljö där barn och unga vistas är säker, hälsosam och utvecklande.

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet DELAKTIG, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

I syfte att utveckla arbetet med barnens rätt har stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram en handlingsplan för att visa vilka insatser som behöver göras inom avdelningarnas olika uppdrag kopplat till barnperspektivet. Förvaltningsövergripande har information om genomförande av barnkonsekvensanalys (i de fall barn berörs) inarbetats i den uppdatering av projektmodellen inklusive tillhörande mallar som pågår.

Sektion Plan har uppdaterat projektbeskrivningsmallen för detaljplanearbetet med en kontrollpunkt om behov av att upprätta en barnkonsekvensanalys.

Behov av ytterligare avdelningsspecifika checklistor och/eller gemensam checklista med frågor till stöd vid bedömning för när barnkonsekvensanalys har påbörjats. Arbetet har försenats till följd av resursbrist men förväntas vara klart under första halvåret nästa år.

Inom sektion Landskap och trafik är arbetet med uppdatering av Riktlinjer för kommunala lekmiljöer (före detta Lekplatsplanen) slutfört och har presenterats för, och beslutats av, nämnden i november. Syftet med uppdateringen har varit att förtydliga riktlinjerna för att underlätta arbetet med att utveckla barnens lekmiljöer med barnkonventionen i fokus. I tillägg till detta arbete pågår även ett arbete för att ta fram riktlinjer vid utformning av skolgårdar.

Riktlinjer för kommunala skolgårdar har fått en något förändrad tidplan på grund av hög arbetsbelastning, men förväntas kunna börja gälla från sommaren 2024. I arbetet med riktlinjerna har behovet av en handlingsplan kommit fram och under sommaren har inventeringar utförts av de kommunala grundskolornas samtliga 33 skolgårdar (Hertsöskolan borträknad). Arbetet med närmare analyser av utemiljöerna kommer att fortgå under hela 2024. Samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har skett både gällande arbetet med riktlinjer för skolgårdar och inventeringen. I riktlinjerna har kopplingen till barnkonventionen tydliggjorts.

Förvaltningarna samarbetar också när analyser gällande påverkan på barnens utemiljöer behöver genomföras. Deltar i detta arbete gör landskapsarkitekter.

Effektmål 1: Vi ska förbereda för kommande generationer. Utmaning: Ge barn och unga möjlighet att påverka sin vistelsemiljö.

Utmaningen i effektmålet stöder det övergripande målet DELAKTIG, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom det övergripande målet.

Inom förvaltningen ges generellt berörda grupper, inklusive barn och unga, möjlighet att påverka vistelsemiljöer och utformning i olika forum i samband med utformning av stadsbyggnadsmiljön. I samband med utformningen av en ny lekplats i Bensbyn har dialoger med barn genomförts i två steg där de dels fått ge förslag på bra placering av en lekplats med hjälp av en interaktiv karta, dels besökt de tre mest sannolika platserna där de fick svara på frågor om platsen. Vad de hade velat kunna göra på den platsen och även generellt, vad de tycker om att göra i byn idag och ifall de saknar något. Efter analys av dialogerna har två av platserna valts ut för fortsatt skissprocess på lekplatserna och framtagande av gestaltungs-förslag. En återkoppling på det arbete som gjorts efter genomförda dialoger har presenterats för barn ur alla årskurser på Benzeliusskolan i september månad.

Sektion Park har under våren, med stöd av landskapsarkitekt med kompetens inom barnrättsliga frågor, genomfört seminarium där ett arbete avseende barnens rätt ur driftsperspektivet har genomförts.

Effektmål 2: Vi vill åstadkomma en attraktiv kommun som ständigt utvecklas, där vi tillhandahåller tjänster och nyttigheter som efterfrågas. Utmaning: Möta det arbetskraftsbehov samt den kompetensutmaning som den accelererade och hållbara samhällsomställningen kräver

Utmaningen i effektmålet stöder det strategiskt viktiga området KOMPETENSFÖRSÖRJNING, bedömningen är att nämnden med det arbete som bedrivits och kontinuerligt bedrivs har bidragit till att nå en framdrift inom området.

Utmaningen i effektmålet syftar till att möta utmaningarna inom kompetens-försörjningen. Utmaningarna kopplade till kompetensförsörjningen är tillsammans med att möta tillväxtbehovet av ytterst strategisk vikt.

Kommunövergripande scenarios gällande förväntad befolkningsutveckling är ett viktigt underlag för beräkning av framtida kompetens- och resursbehov samt bidrar positivt till planering av mer riktade aktiviteter för att möta de utmaningar som är sammankopplat till detta. I tillägg till detta är kommunövergripande scenarios även nödvändiga för ett så samstämt resultat som möjligt inom kommunen.

Den samlade bedömningen över kompetenssituationen på förvaltningen under året är att rekrytering till de flesta befattningar det har funnits behov av har kunnat genomföras, men utmaningar i form av svårigheter att hitta rätt kompetens finns till vissa befattningar. Befattningar såsom erfarna projektledare och trafikingenjörer är ett par exempel där utmaningar att rekrytera finns. Orsakerna är flera, till exempel begränsad tillgång på kompetenser i Norrbotten, behov av kompetens med lång erfarenhet eller en hög efterfrågan på marknaden.

Arbetsmarknaden med hög efterfrågan av kompetenser påverkar även personalrörligheten inom förvaltningen. Under 2023 uppgick personalrörligheten till 7,5 procent exklusive pensionsavgångar och en lägre personalrörlighet skulle ha en betydelsefull påverkan på situationen men det är en utmaning som inte är enkel att möta. En mängd olika aktiviteter, vilka exemplifieras i texten nedan, har utförts för att möta utmaningarna inom området under de senaste åren och/eller pågår fortsatt.

En kartläggning avseende nuläge och kommande behov, i huvudsak kopplat till kommande pensionsavgångar, gällande kompetensförsörjningen har genomförts inom förvaltningen. Det största rekryteringsbehovet avseende pensionsavgångar inom de närmsta fem åren finns inom avdelning fastighetsförvaltning och verksamhetsnära service.

I den genomförda kompetenskartläggningen på förvaltningen har också en avstämning gällande

sårbara kompetenser samt utbildningstid för nyanställda medarbetare belysts.

Kompetensförsörjning handlar inte bara om att rekrytera nya kompetenser. Att behålla och utveckla rätt kompetenser är lika viktigt. Inom ramen för detta arbetar förvaltningen med riktade kompetensutvecklingsinsatser samt satsningar inom arbetsmiljöarbetet. En viktig faktor för god arbetsmiljö handlar om bra och tydliga arbetsprocesser och ansvarsområden och en möjlighet att påverka. Ett exempel på detta är uppdateringen och utbildningen gällande projektmodellen där en ökad tydlighet gällande samarbetsformer och ansvar utvecklats samt mallar och verktyg anpassats för ett ökat stöd. Verksamheterna involveras i arbetet i större omfattning än vid tidigare uppdatering. Andra exempel på insatser inom arbetsmiljöområdet som gjorts under det gångna året handlar om införandet av ett nytt system, information om AFS:ar (Arbetsmiljöverkets författningssamling) samt information om tillbud och arbetsskador.

Det nya systemet, Opus, som infördes under slutet av 2022 är ett system för registrering av arbetsmiljöärenden, ex det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA), skyddsronder med mera. Under 2023 har förvaltningens chefer lagt in de schemalagda processerna som rör arbetsmiljö för att på så sätt underlätta att uppföljning och eventuella handlingsplaner sker i utsatt tid.

Kommunhälsan har, tillsammans med förvaltningens HR-konsulter, träffat samtliga chefer för information om de AFS:ar som verksamheterna berörs av.

HR-konsulterna har informerat om tillbud och arbetsskador. Att förstå skillnaden mellan tillbud och arbetsskada och hur systemet fungerar. Detta i syfte att fler ska göra dessa anmälningar när tillbud dyker upp.

I tillägg till ovan beskrivna insatser görs inom förvaltningen också särskilda satsningar på utbildning för chefer inom tillitsbaserad ledning och styrning.

Aktiviteter för att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare pågår centralt inom kommunen där kommunstaben har ett uppdrag att samordna metoder och rutiner för kompetensförsörjningen. Inom stadsbyggnadsförvaltningen har ettflertal aktiviteter inom kompetensförsörjningsområdet fortsatt pågått under året. Exempel på aktiviteter handlar till exempel om nya kanaler för annonsering, fler studenter som gör praktik och examensarbete, chefs- och ledarutveckling, utveckling av rekryteringsprocessen och översyn av titulatur för att matcha branschstandard.

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	326 767	276 851	259 330	-67 437	259 330	276 851
Kommunbidrag	259 330	255 728	259 330	0	259 330	255 728

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
	795 689	409 832	858 642	62 953	858 642	409 832
Summa	795 689	409 832	858 642	62 953	858 642	409 832

Övriga nämnder

KS-Kollektivtrafiken

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	159 464	145 303	153 795	-5 669	153 795	145 303
Kommunbidrag	153 795	138 176	153 795	0	153 795	138 176

Överförmyndarnämnden

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	9 654	8 346	10 575	921	10 575	8 346
Kommunbidrag	10 575	9 944	10 575	0	10 575	9 944

Valnämnden

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	203	1 764	242	39	242	1 764
Kommunbidrag	242	1 805	242	0	242	1 805

Kommunrevisionen

Driftredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	2 546	2 773	2 923	377	2 923	2 773
Kommunbidrag	2 923	2 841	2 923	0	2 923	2 841

Luleå kommunföretag

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	9 881	1 203
Kostnader inkl avskr	-16 221	-4 925
Finansiella poster	64 433	43 404
Resultat efter finansiella poster	58 093	39 682
Investeringar	0	0
Räntabilitet %	-	-
Soliditet %	98,0	93,2
Antal anställda	2	2
Frisktal %	83,3	100
Sjukfrånvaro %	3,4	1,2
Soliditet - Vidareutlåning till bolagen via internbanken (KVK) har exkluderats vid beräkning av soliditeten		

Luleå Energi AB Koncernen

Mål

Luleås invånare har en god och jämlik hälsa

Utfallet för 2023 visar att målbilden uppnåtts. Luleå Energi-koncernen arbetar aktivt med det övergripande målet jämlik genom att fokusera på åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen. Arbetet sker kontinuerligt inom fem olika områden – arbetsförhållanden, föräldraskap och arbetet, löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran samt utbildning och övrig kompetensutveckling.

Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas

Utfallet för 2023 visar att målbilden uppnåtts. Luleå Energi-koncernen verkar för en giftfri miljö där nya arbetssätt för hantering av kemikalier syftar till att minska antalet kemikalier implementeras under året. Under verksamhetsåret 2023 har koncernen även arbetet med framtagande av en strategi och än mer systematiskt arbetssätt för området biologisk mångfald. Ett arbete som kommer fortskrida under verksamhetsår 2024.

Luleå har ingen påverkan på klimatet

Utfallet för 2023 visar att målbilden uppnåtts. Luleå Energi-koncernen har under året arbetat aktivt med det övergripande målet klimat, då det faller inom ramen för koncernens uppdrag. Koncernen verkar inom ett antal olika områden, bland annat klimatfärdplan, samarbete med industrier för att säkerställa det klimatsmarta och cirkulära fjärrvärmesystemet, stimulering av energieffektivisering samt tjänster inom IoT.

Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation

Luleå Energi-koncernen verkar för en god samverkan med såväl näringsliv, industrier och universitet. Detta återspeglas dels i samarbeten rörande restenergi, det framtida energisystemet och samlingsforum för både industrier och aktörer inom energibranschen. Koncernen har även arbetat aktivt med den digitala infrastrukturen genom dotterbolaget Lunet där även utveckling av IoT-tjänster genomförts under året. Utfallet för 2023 visar att målbilden har uppnåtts.

Luleås invånare har arbete

Utfallet för 2023 visar att målbilden uppnåtts. Luleå Energi-koncernen har under 2023 verkat för det övergripande målet arbete genom att aktivt arbeta med bland annat arbets- och kompetensförsörjningsstrategi, erbjuda platser för examensarbeten, praktik samt samverkan med universitet.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	1 271 318	1 229 349
Kostnader inkl avskr	-1 111 526	-1 055 213
Finansiella poster	-623	99 512
Resultat efter finansiella poster	159 169	273 648
Investeringar	243 735	181 810
Räntabilitet %	10,3	19,2
Soliditet %	66,7	64,8
Antal anställda	191	184
Frisktal %	85,5	77,0
Sjukfrånvaro %	1,8	2,6

Lulebo AB

Mål

Bolaget ska satsa minst 150 mkr årligen på underhåll av fastighetsbeståndet för att det ska blir bättre, tryggare och säkrare att bo och vistas i och bland Lulebos fastigheter.

Lulebo har under 2023 satsat ca 400 mkr på större underhållsåtgärder.

Vakanser på bostäder ska högst vara 1,5 %.

Bolagets vakans understiger 1,5 %.

Vakanser på lokaler ska högst vara 3 %.

Vakanser på lokaler understiger 3 %.

Vakanser på p-platser/garage ska högst vara 5 %.

Vakanser på garage och p-platser överstiger 5 %:

Överskottsgraden ska överstiga 38 %.

Överskottsgraden understiger 38 %.

Sjukfrånvaron ska vara högst 4 % av total arbetstid per år.

Sjukfrånvaron överstiger 4 %.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	680 348	628 798
Kostnader inkl avskr	-559 592	-540 940
Finansiella poster	-43 103	46 857
Resultat efter finansiella poster	77 653	134 715
Investeringar	487 000	165 000
Avkastningskrav %	3,2	37,0
Soliditet %	41,2	43,4
Antal anställda	83	68
Frisktal %	70,0	65,0
Sjukfrånvaro %	4,3	3,9

Luleå Business Region AB

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	26 602	24 827
Kostnader inkl avskr	-25 423	-27 799
Finansiella poster	-2	-7
Resultat efter finansiella poster	1 177	-2 979
Investeringar	0	0
Räntabilitet %		
Soliditet %	19,1	10,0
Antal anställda	17	17
Frisktal %	76,4	82,4
Sjukfrånvaro %	4,2	1,4

Luleå LokaltrafikAB

Mål

Utveckla och förbättra vår kvalitet mot kund under hela resan

Kundnöjdheten har under året ökat där framför allt de som benämns icke-kunder (färre resor än 1 ggr/månad) ökat mest. Under slutet av året passerades Karlstads trafik för första gången på flertalet år. Luleå är numer etta i Sverige gällande kundnöjdhet.

Attraktiv arbetsgivare

Bolagets aktiviteter kring arbetsmiljö ger bra effekt och har genom hårt arbete även börjat sprida sig inom Bussbranschen i Sverige. Alla regioner och kommuner lider av chaufförsbrist men inte i Luleå varav arbetet kring ett hållbart bolag diskuteras hårt. Branschen har inte varit så mottaglig för att arbetsmiljö där raster och chefer kostar pengar, men nu är chaufförsbristen så stor att man förlorar mer pengar än man tidigare sparat.

Minskad klimatpåverkan

Biogasbussarna anlände under slutet av september och kunde tas i drift under oktober. November var första gången mer än 50% av driften kördes på fossilfritt drivmedel. En bra spurt i slutet på året förbättrade värdet men målvärdet på 44% nåddes inte.

Fortsatt resa mot bättre ekonomi

Åtgärder för att nå ekonomi i balans är genomförda. Nedläggning av icke lönsamma linjer samt omdragning av linjenät i Östra Luleå kommer ge effekt som tillsammans med en prisökning under hösten 2023 samt under 2024 kommer ge ett resultat i balans 2024.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	204 438	186 517
Kostnader inkl avskr	-213 148	-195 857
Finansiella poster	-1560	-377
Resultat efter finansiella poster	-10 270	-9 717
Investeringar	67 183	11 555
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	13,7	21,6
Antal anställda	178	173
Frisktal %	65,7	63,0
Sjukfrånvaro %	6,2	4,1

Luleå Miljöresurs AB

Mål

Övergripande mål: Luleås naturvärden finns kvar och har plats att utvecklas.

Luleå Miljöresurs AB:s arbete utifrån VA-, dagvatten- och avfallsplan pågår kontinuerligt och bidrar till att Luleås naturvärden bibehålls. God vattenstatus, begränsning av skadliga kemikalier är viktiga områden för bolaget. Ny VA-plan 2040 har varit ute på samråd 30/11 2023 - 10/1 2024. Den nya VA-planen börjar gälla då den är färdigbearbetad och beslutad i kommunfullmäktige i juni 2024, och ersätter då nuvarande VA-plan 2030.

Övergripande mål: Luleå har ingen påverkan på klimatet

Luleå Miljöresurs AB bidrar till att öka användningen av förnybara bränslen genom pågående omställning av tunga fordon inom avfall och återvinning. Fram till 2023 har tre biogasdrivna insamlingsfordon levererats och ytterligare sex fordon planeras levereras under 2024. På Uddebo reningsverk tillverkas förnybart bränsle (biogas) som driver en stor del av kommunens fordon och Luleå Lokaltrafiks bussar. Bolaget bidrar till produktionen av förnybar energi då en stor del av biogasen även används till el- och värmeproduktion. Ett antal tjänstebilar drivs via el och biogas och arbetet med att öka andelen hållbara färdvägar fortgår enligt plan. En revidering av bolagets hållbarhetspolicy samt framtagande av en hållbarhetsrapport för år 2023 planeras startas upp i början av 2024. En miljöpedagog har anställts i september för att öka medborgarnas förflyttning uppåt i avfallstrappan.

Övergripande mål: Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv.

Luleå Miljöresurs AB bidrar till ökad återanvändning genom återbruksförsäljning på Hållbarhetshuset och butiken Samlat. Från och med 1 september 2023 erbjuds möjlighet att besöka återvinningscentralerna i Råneå och Antnäs, dygnet runt, varje dag. För återvinningscentralen Risslan startade detta upp den 1 oktober. Detta för att öka återvinningen i kommunen. Plan finns att utöka öppettiderna med sommar/vinter-öppettider, där det blir utökade öppettider under perioden maj-sep i Hållbarhetshuset. Under 2023 har Lumire bytt skyltar enligt det nya nordiska systemet på avfallskärl och miljörum i flerfamiljshus i Luleå. På våra återvinningscentraler finns också de nya skyltarna. Arbetet med tydligare information för källsortering pågår, med start i miljörum. Planeringsarbete har skett under 2023 inför nya insamlingsansvaret av förpackningsavfall som började gälla 1 januari 2024 och kravet att ha infört fastighetsnära insamling, från hushåll och samlokaliserade verksamheter, senast 1 januari 2027.

Övergripande mål: Luleå är ett ledande nav för tillväxt och innovation.

Luleå Miljöresurs AB arbetar med ökad digitalisering bland annat genom pågående utbyte till digitala vattenmätare. Planen är att alla bostadshus i Luleå kommun ska ha en digital vattenmätare fram till år 2026. Bolaget har under 2023 lanserat en mobilapp som kan användas vid inpassage till dygnetruntöppna återvinningscentraler. Appen kommer succesivt att utvecklas för alla användare. Ett flertal samverkansprojekt mellan Lumire, Luleå tekniska universitet och näringslivet pågår kontinuerligt.

Övergripande mål: Luleås invånare har arbete

Luleå Miljöresurs AB bidrar till det övergripande målet genom att arbeta för att skapa praktikplatser inom olika delar i bolagets verksamhet, detta kommer att fortsätta under 2024.

Vi är ETT bolag med stolta medarbetare

Planerade aktiviteter under 2023 för att uppnå målet är klara. Flytt till nya lokaler på Ytterviken har skett, nya lönekriterier är framtagna och fredagsfika i samband med "Live med Per" har startats upp.

Vi driver utvecklingen för ett cirkulärt Luleå

Arbetet med implementeringen av Fastighetsnära insamling som ska vara i full drift 1 januari 2027 har under 2023 pågått enligt plan. En handlingsplan är skickad hösten 2023 till Naturvårdsverket om information när insamlingen är tänkt att implementeras. Från 24-01-01 flyttas insamlingsansvaret över från producenterna till kommunerna. Lumire har från 24-01-01 tagit över återvinningsstationerna av FTI (behållare, insamling, snöröjning, städning, underhåll). Under 2024 sker implementering flerfamiljshus samt utsortering matavfall i ytterområden. Beslut sker under kvartal 1 2024 om insamlingssystem för småbostadshus.

Vi har effektiva arbetssätt som skapar miljönytta

Ett intranät inom Lumire togs i bruk under 2023 och utvecklas kontinuerligt.

Vi möter våra kunders förväntningar genom trygga leveranser och god service

Arbete med krisberedskap har påbörjats under hösten 2023 där fyra konsultledda Workshops i området har genomförts för bolagets styrelse samt alla chefer inom Lumire. Arbetet kommer att fortgå under 2024 med att internt klargöra krisledning, rollkort, rutiner m.m. Allt i syfte att förebygga, motstå och hantera krissituationer och skapa en hållbar krisberedskap inom bolaget såväl i fredstid som vid höjd beredskap.

En mobilapp finns framtagen och utbildning för ÅVC 24/7 är möjlig via appen till alla kunder.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	204 438	186 517
Kostnader inkl avskr	-213 148	-195 857
Finansiella poster	-1 560	-377
Resultat efter finansiella poster	-10 270	-9 717
Investeringar	67 183	11 555
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	13,7	21,6
Antal anställda	178	173
Frisktal %	65,7	63,0
Sjukfrånvaro %	6,2	4,1

Luleå Hamn AB

Mål

Fossilfri verksamhet 2030

Försenad.

Digitalisering

Pågår enligt plan.

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	130 367	113 181
Kostnader inkl avskr	-134 260	-128 100
Finansiella poster	-4 672	-864
Resultat efter finansiella poster	-8 565	-15 783
Investeringar	96 469	17 484
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	25,2	33,2
Antal anställda	47	35
Frisktal %	88,1	88,2
Sjukfrånvaro %	3,7	1,4

Nordiskt Flygteknikcentrum AB

Mål

All verksamhet vid NFTC ska vara i enighet med EASA- och STA-bestämmelser.

- En slutsummering av året visar på att vi, trots utmaningarna med de förändringar som skett i organisationen, lyckats mycket väl med att följa utsatta mål. Transportstyrelsens verksamhetskontroll resulterade i noll anmärkningar och de interna granskningarna pekar på att vi jobbar som vi ska med en stor effektivitet och regelefterlevnad. Detta bekräftades även av verksamhetens externa granskare. Det är viktigt att de som är involverade i denna typ av verksamhet har full förståelse för och besitter den kompetens som krävs för att tillmötesgå de stränga krav som ställs inom flyget. I dagsläget är det så inom NFTC.

Allt vi gör på NFTC ska hålla högsta möjliga säkerhet.

- Mycket fokus har ägnats åt arbetsmiljön. Det handlar om att uppdatera planen för det systematiska arbetsmiljöarbetet samt se över och säkra upp alla aspekter som ingår i detta. Det är ett arbete som kommer fortlöpa framgent. Under året har det skett en incident av mildare grad och utan kroppsskada. Genom att verksamheten har ett väl inarbetat kvalitetsledningssystem omhändertags incidenter av detta slag på ett effektivt sätt. Utfallet kontra mål ser således bra ut.

Alla avvikelser vi upptäcker ska hanteras så snabbt som möjligt och i ordnad form.

- Utsatt mål är 100 upprättade interna avvikelserrapporter. För året landade antalet på totalt 35. Att utfallet avviker så pass mycket från målet är missvisande utan pekar snarare på att verksamheten i stor utsträckning fungerar som tänkt. Viktigare är att analysera dignitet och art på avvikelserna vilket skett tillfredsställande. Ledningsgruppen, som hanterar alla avvikelser, jobbar effektivt och nära vilket avspeglar sig i det goda resultatet från granskningar, både internt och externt.

Utbildningen på NFTC ska leda till att studenterna erhåller ett "Certificates of Recognition (CoR)".

- Då vi inte har några studerande som avslutar sina studier under hösten gäller utfallet för 2023 som redovisades i period 2. Det som kan kompletteras är att alla de som gick ut i juni är i arbete, varav 18 jobbar inom flyget.

Utbildningen ska spegla arbetssättet på en EASA-godkänd helikopterverkstad.

- Den praktiska miljön i verksamheten avspeglar en "skarp" flygverkstad i den utsträckning som är möjligt. Det går att påvisa genom återkoppling från branschen, både civilt och militärt där de studerande visar på stor förståelse och kunskap. Begränsningarna ligger snarare i att de underlag som används i branschen idag mestadels är digitala och att luftfartygen är från denna sida av milleniet. Samtidigt är det en grundutbildning som NFTC bedriver med syfte och mål att lära ut korrekta tankesätt och attityder. Antalet avvikelser som kan kopplas till verkstadsmiljön är sju, vilka alla är omhändertagna enligt de gällande rutinerna. Att det upprättas avvikelser visar på att systemet fungerar som tänkt.

NFTC ska ha den bästa möjliga arbets- och utbildningsmiljön.

Antalet sökande till utbildningen 2023 var dessvärre lågt. En analys påvisar att anledningarna till detta speglas av läget som råder i form av höga räntor och hög inflation där många saknar möjlighet att börja studera pga. höga levnadskostnader. Ett lågt söktryck går att avläsa rent generellt inom landet. Samtidigt är tillgängligheten till arbete bra vilket också minskar benägenheten att utbilda sig. Antagningen i år visade även tydligt effekterna av nedläggningen av den flygtekniska gymnasieutbildningen från vilken vi tidigare i genomsnitt haft sex studerande men i år noll.

Vi har även sett över marknadsföringen och hur effektiv den varit, vilket kommer leda till vissa förändringar under 2024.

Sjukfrånvaron har varit låg och i paritet med tidigare perioder (bortsett pandemin).

Ekonomisk redovisning

Ekonomisk redovisning och personalstatistik		
Tkr	Årets utfall	Föregående års utfall
Omsättning	11 569	12 076
Kostnader inkl avskr	-15 625	-15 767
Finansiella poster	-62	-21
Resultat efter finansiella poster	-4 118	-3 712
Investeringar	0	0
Räntabilitet %	neg	neg
Soliditet %	7,4	8,7
Antal anställda	9	9
Frisktal %	100,0	98,6
Sjukfrånvaro %	1,0	1,4

